

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)

นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)

นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่องานวิจัย : รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
 ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ผู้วิจัย : นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย
ปีที่รายงาน : 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา 2) สร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา 3) ทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา และ 4) ประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยการวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชากลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 42 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 2 สร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ยกร่างกระบวนการโดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน และตรวจสอบคุณภาพกระบวนการและคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ระยะที่ 3 ทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูกลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 4 ประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชากลุ่มเป้าหมายสำหรับประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ได้แก่ ครู จำนวน 45 คน และ กลุ่มเป้าหมายสำหรับประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ได้แก่ ครู คณะกรรมการนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 75 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบสอบถาม และแบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ต้องการการปรับปรุงและพัฒนา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ 2) ด้านการบริหารคน 3) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร

4) ด้านการจัดการทรัพยากร และ 5) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และสามารถน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในกระบวนการบริหารทั้ง 5 ด้าน

2. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ 2) ด้านการบริหารคน 3) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร 4) ด้านการจัดการทรัพยากร และ 5) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน การตรวจสอบคุณภาพกระบวนการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา พบว่า การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา พบว่า 1) การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ความเป็นเลิศจากการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ได้แก่ (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวม สูงขึ้น หลังการใช้กระบวนการ (2) สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และนักเรียนได้รับรางวัลระดับประเทศ และ (3) มีการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณะ

คำสำคัญ การพัฒนากระบวนการ, การบริหารสถานศึกษา, ความเป็นเลิศ, ศาสตร์พระราชา

กิตติกรรมประกาศ

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นายจักรวาล สอนโกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่สนับสนุนและส่งเสริมในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 รศ.ดร.สมชาย วรภิรมย์กุล อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ดร.ยุทศาสตร์ กงเพชร ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ดร.วีระเดช ชาดา ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ดร.เรืองยศ แวดล้อม ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนหนองเรือวิทยา ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแก้ไขและให้คำปรึกษาแนะนำในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู และขอขอบคุณนักเรียน โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

หากรายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ฉบับนี้มีคุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ต่อผู้สนใจ ผู้วิจัยขออุทิศคุณความดีมอบให้แก่บูรพคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และทุก ๆ ท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นที่กำลังใจในการดำเนินการจนเป็นผลสำเร็จ

วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
3. ขอบเขตของการวิจัย	7
4. นิยามศัพท์เฉพาะ	10
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
1. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสถานศึกษา	13
2. กรอบแนวคิดการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ	43
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA	63
4. หลักการและแนวคิดของศาสตร์พระราชสู่การบริหาร	64
5. บริบทของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)	82
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	85
7. กรอบแนวคิดการวิจัย	97
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	98
1. รูปแบบการวิจัย	98
2. การดำเนินการวิจัย	100
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)	100
ระยะที่ 2 สร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)	102

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ระยะที่ 3 ทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ).....	108
ระยะที่ 4 ประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ).....	110
3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	116
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาศาภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)	119
ตอนที่ 2 ผลการสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)	139
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ).....	169
ตอนที่ 4 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)	178
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	201
1. สรุปผลการวิจัย.....	203
2. อภิปรายผล.....	210
3. ข้อเสนอแนะ	218
บรรณานุกรม.....	220
ภาคผนวก	228
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ	229
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	232
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	263
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ.....	290
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	306

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ฉ การเผยแพร่ผลงาน	319
ภาคผนวก ช ภาพรางวัลระดับประเทศของสถานศึกษา	344
ภาคผนวก ซ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	350
ภาคผนวก ฌ ภาพกิจกรรม.....	352
ประวัติผู้วิจัย	367

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	สรุปสาระสำคัญของการบริหารการศึกษาในต่างประเทศ..... 31
ตารางที่ 2	ลักษณะสำคัญขององค์กรคุณภาพแห่งความเป็นเลิศ..... 54
ตารางที่ 3	สรุปสาระสำคัญของความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)..... 134
ตารางที่ 4	ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)..... 140
ตารางที่ 5	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ..... 148
ตารางที่ 6	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหารคน..... 150
ตารางที่ 7	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ... 152
ตารางที่ 8	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการจัดการทรัพยากร 154
ตารางที่ 9	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน..... 157
ตารางที่ 10	ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยภาพรวม 160
ตารางที่ 11	ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความเหมาะสม..... 161
ตารางที่ 12	ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความเป็นไปได้ 162
ตารางที่ 13	ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความถูกต้อง 163

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 14 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านความเป็นประโยชน์	165
ตารางที่ 15 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวม	166
ตารางที่ 16 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านรูปเล่มของคู่มือ	167
ตารางที่ 17 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านเนื้อหาของคู่มือ	167
ตารางที่ 18 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านการนำไปใช้	168
ตารางที่ 19 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวม ระยะทดลองใช้	169
ตารางที่ 20 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ ระยะทดลองใช้	170
ตารางที่ 21 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านการบริหารคนระยะทดลองใช้	171
ตารางที่ 22 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านนโยบายและ กลยุทธ์การบริหาร ระยะทดลองใช้	173

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 23 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) ด้านการจัดการทรัพยากร ระยะทดลองใช้.....	174
ตารางที่ 24 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ระยะทดลองใช้.....	176
ตารางที่ 25 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) โดยภาพรวม	178
ตารางที่ 26 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ	179
ตารางที่ 27 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) ด้านการบริหารคน	180
ตารางที่ 28 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร.....	182
ตารางที่ 29 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) ด้านการจัดการทรัพยากร.....	183
ตารางที่ 30 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน	184
ตารางที่ 31 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ).....	187

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 32	สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561 - 2563 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ).....	195
ตารางที่ 33	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561 – 2563 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ).....	195
ตารางที่ 34	ข้อมูลรางวัลของสถานศึกษา	196
ตารางที่ 35	ข้อมูลรางวัลของผู้บริหาร ครู	196
ตารางที่ 36	ข้อมูลรางวัลของนักเรียน	198
ตารางที่ 37	การเผยแพร่ผลงานกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชและการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	199

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 The European Quality Award Framework.....	50
ภาพที่ 2 ระดับผลลัพธ์ด้านลูกค้า ผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาด ผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติงาน	52
ภาพที่ 3 SIAO SMART MODEL รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น.....	57
ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย	97
ภาพที่ 5 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)	99
ภาพที่ 6 ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)	146
ภาพที่ 7 กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) (ฉบับปรับปรุง).....	159

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงเป็นแบบอย่างการบำเพ็ญพระราชภารกิจ พัฒนาด้านการศึกษา พระปรีชาญาณของพระองค์เป็นศาสตร์พระราชที่พระราชทานให้คนไทย และทั่วโลกได้ศึกษาเรียนรู้และนำไปใช้ในการทำงานทุกระดับ แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน (พุทธศักราช 2560 - 2579) ได้น้อมนำแนวพระราชดำริของพระองค์เป็นหลักในการจัดการศึกษา ดังแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals)

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน (พุทธศักราช 2560 - 2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดีมีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัด การศึกษาดังกล่าวข้างต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 78 - 79)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้น้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกลไกการขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล ดังปรากฏชัดเจนในนโยบาย ปิงปประมาณ พ.ศ. 2561 วิสัยทัศน์ “การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย” กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา ข้อที่ 4 “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษา มีประสิทธิภาพและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล” และปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 วิสัยทัศน์ “สร้างคุณภาพทุนมนุษย์สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน” เพื่อให้นโยบายบรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้กำหนดเป็นพันธกิจข้อที่ 5 “ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 นำนโยบายและแนวทางการพัฒนาการศึกษาดังกล่าว โดยเฉพาะแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านการศึกษาให้ทัดเทียมนานาชาติ เป็นสมาชิกประชาคมโลกได้อย่างภาคภูมิ นอกจากนี้ยังเป็นการสนองนโยบายการบริหารประเทศที่มุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยในยุค “Thailand 4.0” จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดรูปแบบการเป็นองค์กรชั้นนำในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยใช้การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม “SIAO MODEL” คำว่า SIAO อ่านว่า “เสี่ยว” ภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง เพื่อนรัก เกลอ เพื่อนแท้ มิตรแท้ ซึ่งเป็นรากเหง้าวัฒนธรรมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล SIAO MODEL ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ S : Sufficient Economy Philosophy คือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง I : Involvement คือ การมีส่วนร่วม A : Achievement คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ O : Organization คือ การจัดการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25, 2562: 23)

จากกรอบแนวคิดรูปแบบการเป็นองค์กรชั้นนำในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ให้ความสำคัญในองค์ประกอบแรก S : Sufficient Economy Philosophy คือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นฐานการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอันเป็นศาสตร์พระราชาส่วนสำคัญ และในระดับสถานศึกษาได้นำเป็นแนวทางในการวางแผนหลักและการประยุกต์รูปแบบ SIAO MODEL ในการบริหารสถานศึกษาต่อไป โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ได้ตอบสนองนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ทั้ง 6 จุดเน้น ซึ่งประกอบด้วย จุดเน้นที่ 1) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC KKSEC 25) 3) ด้านโอกาสความเสมอภาคความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษา 4) ด้านทักษะภาษา 5) ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล และ 6) ด้านทักษะชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับนวัตกรรม “SIAO MODEL” ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25, 2562: 32) ซึ่งสอดคล้องกับ รุรินดา โตเขียว, นิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ (2563) ที่กล่าวถึงผลการศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามศาสตร์พระราชา ประกอบด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานของพระราชาทำให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษานี้ได้รับการยอมรับและเป็นพื้นฐานที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาในการนำมาประยุกต์ใช้ได้ ประกอบกับผู้วิจัยดำเนินโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ

ซึ่งให้ความสำคัญในการนำศาสตร์พระราชามาพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ จากการติดตามผู้วิจัย พบความสำเร็จในการนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการจัดการศึกษา ดังที่ รอง ปัญส์กา และคณะ (2562) ได้สังเคราะห์ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 และมีผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับดีมาก อีกทั้งผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ที่กล่าวถึงศาสตร์พระราชาว่า ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน โดยตรัสว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน นั่นคือ ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาศักยภาพเสียก่อน ก่อนจะทำอะไร ต้องมีความเข้าใจเสียก่อน เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหา ทั้งทางด้านกายภาพ ด้านจารีต ประเพณี และวัฒนธรรม เป็นต้น และระหว่างการทำดำเนินการนั้น จะต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงานให้เขานั้น เข้าใจเราด้วย เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจแล้วก็ต้องเข้าถึง เพื่อให้เข้าไปสู่การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้วจะต้องทำอย่างไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย ดังนั้นจะเห็นว่าเป็นการสื่อสารสองทางทั้งไปและกลับ ถ้าสามารถทำสองประการแรกได้สำเร็จ เรื่อง การพัฒนา จะลงเอยได้อย่างดี เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน ต่างฝ่ายอยากจะทำเข้าด้วยกันแล้ว การพัฒนาจะเป็นการตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับ” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) ผู้วิจัยจึงสนใจอย่างยิ่งที่จะนำแนวคิดการพัฒนากระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศโดยใช้ศาสตร์พระราชามาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ได้เชื่อมโยงนโยบาย จากกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ ดังนั้นในส่วนการบริหารจัดการศึกษา จึงยึดนโยบายที่มุ่งพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน จึงได้พัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา” โดยโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2552 และมีนโยบายต่อเนื่องโดยได้ดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้อาณัติของโรงเรียน ข้อที่ 1 “ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” สถานศึกษาได้นำน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาให้เป็นวิถีปฏิบัติของครูในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง และดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ โดยได้นำน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

ปัจจุบันกระบวนการบริหารสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ดังที่ เปรื่อง ขอบรูปและคณะ (2553 : 32) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการศึกษา ไว้ 6 ประเด็น ได้แก่ 1) ปัญหาการรวมอำนาจสู่ส่วนกลาง 2) ผู้บริหารไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ 3) หลักสูตรและการสอนถูกกำหนดจากส่วนกลาง 4) การพิจารณาความดีความชอบจากผู้มีอำนาจ 5) การออกแบบด้านอาคารสถานที่มาจากส่วนกลาง และ 6) การบริหารการเงินจากส่วนกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ อิทธิพล พลเยี่ยมหาญ (2562 :93) ที่กล่าวถึงปัญหาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นสาเหตุในการบริหาร อาทิ การขาดงบประมาณ กำลังคน วัสดุอุปกรณ์หรือแม้กระทั่งความพร้อมในหลายด้าน การแข่งขันกับโรงเรียนขนาดใหญ่ของรัฐและเอกชนค่อนข้างสูง จำนวนนักเรียนลดน้อยลง เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีคุณภาพและความพร้อมมากกว่า และนักเรียนที่โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ขาดความพร้อม และเป็นเด็กด้อยโอกาส อีกทั้งปัญหาการบริหารสถานศึกษาเกิดจากความแตกต่างกันในด้านของขนาดสถานศึกษา ด้านจำนวนนักเรียน จำนวนครู รวมถึงวัฒนธรรมและลักษณะภูมิศาสตร์ของแต่ละท้องถิ่น บริบทพื้นที่ที่ต่างกันย่อมมีวิธีการบริหารที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน (จิระศักดิ์ อบอวย และคณะ, 2564 : 92) ซึ่งสอดคล้องกับ วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ (2559 :3) ที่กล่าวว่าการศึกษาไทยในปัจจุบันมีปัญหา เนื่องจากระบบการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารทั้งในระดับสูงและในหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ตลอดเวลา รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบาย ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง เกิดปัญหาในระยะยาว อย่างไรก็ตามในการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารแต่ละช่วงย่อมมีแนวทางการบริหารและจุดเน้นที่แตกต่างกัน มีสถานการณ์และต้นทุนด้านบุคลากร นักเรียนและการสนับสนุนที่ต่างกัน

ในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ได้สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาก่อนที่จะกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษา โดยศึกษาบริบทโรงเรียน รวบรวมข้อมูลรอบด้าน เช่น จากเอกสารแผนพัฒนาการศึกษา แผนงานโครงการ รายงานการประเมินคุณภาพสถานศึกษา (SAR) การสัมภาษณ์ตัวแทนครู นักเรียน วิชาชีพระียบร้อย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สรุปได้ว่า โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) เป็นโรงเรียนที่มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพอย่างมีเป้าหมายและกำลังก้าวสู่ความเป็นเลิศในหลายด้าน และจากผลการรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา ประจำปี 2561 (โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ), 2561: 15) มีข้อเสนอแนะที่ควรพัฒนา ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียนควรพัฒนาด้านทักษะการคิดและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระ 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา ควรปรับปรุงรายงานการเงินให้เป็นปัจจุบัน การจัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ได้อย่างน้อยภาคเรียนละครั้งและรายงานต้นสังกัด 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรพัฒนาคุณภาพครูโดยการนำผลการประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาวางแผนจัดอบรมครูอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง 4) ด้านการประกัน

คุณภาพภายใน ควรเสริมความเข้มแข็งให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าใจบทบาทในระบบประกันคุณภาพและร่วมดำเนินงานพัฒนาการศึกษาให้ครบวงจรอย่างมีคุณภาพ และควรจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบรอบด้าน เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาสำคัญที่พบว่า สาเหตุที่ทำให้ผลการพัฒนาที่ผ่านมายังไม่บรรลุผล มาจากวิถีชีวิตยุคปัจจุบัน นักเรียนบริโภคข่าวสารหลายด้านตามวัย การถูกชักจูงด้วยสื่อและขาดทักษะในการคัดกรองข้อมูล ขาดผู้แนะนำที่เข้าใจในการดำรงชีวิตแบบร่วมสมัย ซึ่งเป็นความสับสนของเยาวชนในการใช้ชีวิต ระหว่างวิถีดั้งเดิมกับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงในสังคม ความไม่พร้อมของครอบครัวในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการใช้ชีวิตกับสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงและขาดการฝึกทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิต ขาดความพร้อมในอุปกรณ์เทคโนโลยีสื่อสารที่เหมาะสม

ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มคณะกรรมการบริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่ นักเรียนและผู้แทนองค์กรศาสนาและชุมชน เมื่อวันที่ 15 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2561 พบว่า ด้านการประสานข้อมูล การสื่อสารอย่างมีคุณภาพในการบริหารระดับต่าง ๆ ภายในยังไม่เอื้อต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ความสัมพันธ์ของบุคลากรในองค์กรบางระดับ ยังมีความห่างเหินและไม่ผูกพันกับสถานศึกษา การเปิดโอกาส การกระจายอำนาจในการบริหาร ยังไม่ทั่วถึง ขาดโอกาสที่ทำให้ครูได้ใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับเครือข่ายองค์กรศาสนาและชุมชน มีความสัมพันธ์ยังไม่เหนียวแน่นเท่าที่ควร และจากการสะท้อนข้อมูลต่างยอมรับว่าภายในสถานศึกษายังมีช่องว่างที่ยังไม่ได้รับการเติมเต็ม มีจุดอ่อนที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งเมื่อองค์กรจะก้าวสู่ความเป็นเลิศในอีกหลายด้านนั้น ไม่ควรมองข้ามปัญหา เร่งพัฒนาจุดเน้นของสถานศึกษา และเห็นชอบให้ปรับกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้ศาสตร์พระราชา

จุดเด่นของสถานศึกษาที่สามารถพัฒนาได้ และตอบสนองความต้องการของนักเรียนและชุมชนคือด้านการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษา (ทวิศึกษา) โดยร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ส่งผลให้นักเรียนได้รับวุฒิการศึกษาทั้งประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายและประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นประโยชน์ต่อการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังมีจุดเด่นในด้านผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรงและสมรรถนะด้านกีฬาสูง ตลอดจนต้นทุนในด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ สอนตรงตามวิชาเอก มีวินัย และพร้อมที่จะร่วมพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบกับในภาพรวมสถานศึกษามีความเข้มแข็งในวิถีการเรียนรู้ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา อีกทั้งโรงเรียนได้มุ่งมั่นดำเนินการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพัฒนาศักยภาพหลากหลาย

ผลจากการศึกษาสภาพปัญหา ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และเห็นว่าเป็นประเด็นที่สามารถแก้ไขและพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้ และผู้วิจัยเป็นผู้มีประสบการณ์ในการน้อมนำ

ศาสตร์พระราชามาใช้ในการบริหารมานานกว่า 10 ปี โดยได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่องในด้านการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ได้พัฒนาโรงเรียนบ้านไผ่ศึกษา จังหวัดขอนแก่น จนได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ และมีประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรและผู้ประเมินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เห็นโอกาสในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น นำมาสู่การวิเคราะห์ ค้นหากระบวนการบริหาร สังเคราะห์บทเรียนวิธีการทำงานที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนนโยบายในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) มีปัจจัยทางการบริหารที่มีความพร้อมในการบริหารสถานศึกษา คณะครูและนักเรียนมีพื้นฐานด้านการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต

จากสภาพปัญหาและเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ เป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการด้วยการน้อมนำศาสตร์พระราชาและบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

2.2 เพื่อสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

2.3 เพื่อทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

2.4 เพื่อประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

3. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้เกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน หัวหน้ากลุ่มงาน 6 คน รองหัวหน้ากลุ่มงาน 5 คน 2) คณะกรรมการนักเรียน จำนวน 15 คน และ 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 42 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ 2) ด้านการบริหารคน 3) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร 4) ด้านการจัดการทรัพยากร และ 5) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

3. สถานที่ทำการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

4. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย เดือนมกราคม 2562

ระยะที่ 2 สร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

การสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน หัวหน้ากลุ่มงาน 6 คน รองหัวหน้ากลุ่มงาน 5 คน เพื่อประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำหน้าที่เป็นคณะผู้ยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการและคู่มือการใช้การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยการเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1) ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2 คน

2) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 5 คน

3) ผู้อำนวยการหรือผู้รักษาราชการแทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 2 คน

2. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ คุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์

3. สถานที่ทำการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

4. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย เดือน กุมภาพันธ์-เมษายน 2562

ระยะที่ 3 ทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู กลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 15 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

2. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ 2) ด้านการบริหารคน 3) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร 4) ด้านการจัดการทรัพยากร และ 5) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

3. สถานที่ทำการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

4. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 (เดือน พฤษภาคม - ตุลาคม 2562)

ระยะที่ 4 ประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

การประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยนำกระบวนการที่ได้จากระยะที่ 2 มาใช้ในการศึกษาอีก 1 ปีการศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มบริหารงานต่าง ๆ ประกอบด้วย กลุ่มบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 คน กลุ่มบริหารงานงบประมาณ จำนวน 6 คน กลุ่มบริหารงานบุคคล จำนวน 4 คน กลุ่มบริหารงานประกันคุณภาพ จำนวน 6 คน และกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 7 คน รวมจำนวน 30 คน รวมกับกลุ่มบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในระยะทดลองใช้ อีกจำนวน 15 คน มาเข้าร่วมการปฏิบัติเพื่อสอนงาน (Coaching) และเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) ให้กับครูในกลุ่มงานอื่น ๆ รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 45 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ 2) ด้านการบริหารคน 3) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร 4) ด้านการจัดการทรัพยากร 5) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู จำนวน 45 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน และคณะกรรมการนักเรียน จำนวน 15 คน รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 75 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. สถานที่ทำการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

3. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ถึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 (เดือน พฤศจิกายน 2562 - ตุลาคม 2563)

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

4.1 กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา หมายถึง ขั้นตอนและวิธีการพัฒนาเพื่อให้โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) มีความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

4.1.1 การบริหาร-ภาวะผู้นำ (Management-Leadership) หมายถึง กระบวนการบริหารกลุ่มบุคคลในการดำเนินงานในสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมาย มีการกระตุ้นส่งเสริมบุคลากรให้มีขวัญกำลังใจและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.2 การบริหารคน (Staff Management) หมายถึง การจัดระบบการบริหารบุคคล และมีการมอบหมายภารกิจอย่างชัดเจน มีการส่งเสริมศักยภาพและสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

4.1.3 นโยบายและกลยุทธ์การบริหาร (Policies and Strategies) หมายถึง การกำหนดและพัฒนาวิสัยทัศน์ จุดประสงค์ของการดำเนินตามพันธกิจองค์การ (Mission Statement) และนโยบายกลยุทธ์ในการดำเนินการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

4.1.4 การจัดการทรัพยากร (Resources Management) หมายถึง การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้บังเกิดประสิทธิภาพและคุณค่า ลดการสูญเสียทรัพยากร โดยเปล่าประโยชน์ มีระบบวิธีการจัดการข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด

4.1.5 กระบวนการปฏิบัติงาน (Processes) หมายถึง ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นระบบ (PDCA) มีการวางแผน ปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุงพัฒนา โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2 ความเป็นเลิศ หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือประสิทธิผลที่เกิดจากการใช้กระบวนการ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การได้รางวัลระดับประเทศของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และนักเรียน และมีการเผยแพร่ผลงาน

4.3 ศาสตร์พระราชา หมายถึง แนวทางการพัฒนาของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่มีความกลมกลืนรอบด้าน มองการณ์ไกล และมองความยั่งยืน เป็นแนวทางการพัฒนาที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในทุกหมู่เหล่า โดยศาสตร์พระราชานี้มีมติของหลักการทรงงาน 23 ข้อ ได้แก่ 1) ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ 2) ระเบิดจากข้างใน 3) แก้ปัญหาที่จุดเล็ก 4) ทำตามลำดับขั้น 5) ภูมิสังคม 6) องค์กรรวม 7) ไม่ติดตำรา 8) ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด 9) ทำให้ง่าย 10) การมีส่วนร่วม 11) ประโยชน์ส่วนรวม 12) บริการที่จุดเดียว 13) ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ 14) ใช้ธรรมชาติปราบธรรมชาติ 15) ปลุกป่าในใจคน 16) ขาดทุนคือกำไร 17) การพึ่งตนเอง 18) พออยู่พอกิน 19) เศรษฐกิจพอเพียง 20) ความซื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกัน 21) ทำงานอย่างมีความสุข 22) ความเพียรและ 23) รู้ รัก สามัคคี

4.4 คณะกรรมการบริหารโรงเรียน หมายถึง คณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นเพื่อบริหารโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณ 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไป 1 คน หัวหน้ากลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษา 1 คน รองหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ 1 คน รองหัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณ 1 คน รองหัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล 1 คน รองหัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไป 1 คน รองหัวหน้ากลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน 1 คน

4.5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการวารการดำรงตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) จำนวน 15 คน

4.6 คณะกรรมการนักเรียน หมายถึง คณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการนักเรียนโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) จำนวน 15 คน

4.7 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในระยะเวลาที่ทำการวิจัยครั้งนี้ บริหารโดย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึง 29 กรกฎาคม 2564

4.8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นศูนย์ของการบริหารจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อมาเปลี่ยนเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษา

4.9 ความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะที่ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รู้สึกถึงความพอใจต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ซึ่งอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับมุมมองและประสบการณ์ของแต่ละคน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 สถานศึกษาได้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 สามารถนำกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

5.3 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่สนใจศึกษากระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสถานศึกษา
2. กรอบแนวคิดการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA
4. หลักการและแนวคิดของศาสตร์พระราชสู่การบริหาร
5. บริบทโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสถานศึกษา

คำว่า “การบริหาร” (Administration) หรือ “การจัดการ” (Management) มีพื้นฐานความคิดมาจากการดำเนินการทางด้านธุรกิจอุตสาหกรรม โดยหน่วยงานภาครัฐจะใช้คำว่า การบริหาร (Administration) ส่วนในภาคธุรกิจเอกชนจะใช้คำว่า การจัดการ (Management) การบริหารจัดการมีการพัฒนามาเป็นลำดับ จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ และการพัฒนาสู่หลักการและทฤษฎีที่มีลักษณะเป็นศาสตร์ (Science) และมีลักษณะเป็นศิลปะ (Art) เมื่อนำไปปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานให้ประสบความสำเร็จโดยผู้รับผิดชอบที่เรียกว่าเป็นผู้บริหาร (สัมมา ธนิตย์, 2553: 33) ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสถานศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ดังนี้

ถวิล เกษสุพรรณ (2552: 32) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันดำเนินงาน โดยใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของสังคมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

สุภาวดี ต้นวงแก้ว (2552: 29) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการกับทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้และพฤติกรรมอันพึงประสงค์ต่อผู้เรียนและเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ตาม

ศักยภาพของผู้เรียนที่จะสามารถกระทำได้อย่างได้ความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายร่วมกัน

สุพรรณิ สมัชชัย (2553: 16) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่กลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินการแล้ว สามารถที่จะมองได้อีกว่า การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ว่าการบริหารเป็นศาสตร์เพราะเป็นวิชาที่มีกำหนดกฎเกณฑ์ ทฤษฎี หลักการและกระบวนการต่าง ๆ สามารถเรียนและศึกษาได้ ถึงจำเป็นต้องมีการอบรม ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญและการบริหารที่เป็นศิลป์ มีความหมายถึง การนำความรู้ ทฤษฎี หลักการ กระบวนการต่าง ๆ มาใช้เพื่องานบรรลุถึงวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ต้องการ

สมนึก พลอยประดับ (2553: 63) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นอย่างถูกต้องตามหลักการบริหาร และหลักการบริหารการศึกษา โดยการนำทฤษฎีการบริหารทั่วไปมาประยุกต์ใช้ร่วมกับหลักและวิธีการจัดการศึกษานั้นเอง โดยจะต้องพัฒนาเยาวชนในทุกด้านตั้งแต่บุคลิกภาพ สติปัญญา ความรู้ เจตคติ ความสามารถ ทักษะที่จำเป็น พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมและเป็นบุคคลที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สมเดช สาวันดี (2553: 32) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ปาติดา อุ่นทูลย์ (2554: 52) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับคน วัสดุ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และงบประมาณเพื่อให้เยาวชนที่มาใช้บริการด้านการศึกษาเป็นบุคคลที่ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

อรุณี ทองนพคุณ (2558: 9) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กเยาวชนประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรมในด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน

ศศิธร บุตรเมือง (2562: 32) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปในการจัดการศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ จิตใจ สังคม มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นคนดีและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

สิน งามประโคน และคณะ (2562: 38) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สถาบัน และประเทศชาติ การบริหารจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของสถานศึกษา ในด้านการให้ความรู้แก่ผู้เรียนเป็นทักษะแนวทางในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ (2563: 59) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานด้านการบริหารการศึกษาให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหลักการและปัจจัยการบริหารเป็นตัวขับเคลื่อนความสำเร็จนั้น โดยมุ่งบริหารคนและมุ่งบริหารงาน

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันเพื่อให้การจัดการศึกษาให้ถูกต้องตามหลักการบริหารการศึกษา โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการพัฒนาผู้เรียน ครบถ้วนถึงสถานศึกษาให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1.2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล (2552: 8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกับกลุ่มบุคคลมีอาชีพและชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ

ณัฐภา พวงธรรม (2553: 14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหาร การพัฒนา และปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำพาสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้า ส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียนเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

พิชญ์ชนัญ สิริสุขสง่าพงศ์ (2556: 49) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าหรือผู้นำการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยใช้กระบวนการบริหารกลุ่มบุคคล กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลให้เปลี่ยนวิธีคิด วิธีทำงานใหม่เป็นผู้นำทางความคิดการแก้ปัญหาการตัดสินใจ เป็นครูฝึกทักษะและการจูงใจจัดเตรียมและจัดสรรการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เป็นกลุ่มงานที่สัมพันธ์กันอย่างดี โครงสร้างกลุ่มงานที่สามารถทำงานร่วมกันได้ต้องจัดคนที่เหมาะสมกับงานแต่ละด้าน มีกำลังคนที่มีความสามารถ พร้อมสร้างบุคลากรในการทำงานได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้บุคลากรร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพของงานภายในสถานศึกษาและ

ให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคม ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งถ้าดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมก่อให้เกิดประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำดำเนินการบริหารสถานศึกษาภายใต้ความร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผ่านวิธีการของการจัดองค์การ การสั่งการ การอำนวยความสะดวกและการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

1.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ปัจจุบันได้มีการบัญญัติให้สถานศึกษาเป็น “นิติบุคคล” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ นับเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญ of ประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน และจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การจัดองค์การที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่จัดบริการสาธารณะย่อมจะมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคลและอำนาจหน้าที่ ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 68)

การมีกฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษา มีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม อย่างไรก็ตาม การจะบริหารสถานศึกษาที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว มีแนวทางหรือเงื่อนไขที่ผู้บริหารสถานศึกษา ควรคำนึงดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 68)

1) การรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน การบริหารแนวใหม่จำเป็นต้องบริหารจัดการและตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลมากกว่าสามัญสำนึก ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรวบรวม จัดระบบและใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2) การวางแผนและดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ การวางแผนมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารมีทิศทางในการบริหารตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาและนโยบายการบริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน และสามารถดำเนินการ

บริหารให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ รวมทั้งการดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานตามแผน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุผลตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างเต็มที่

3) การศึกษากฎหมาย กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษา ที่เป็นนิติบุคคล ผู้บริหารมีอำนาจบริหารอย่างอิสระ ขณะเดียวกันก็รับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจของตนอย่างเต็มที่เช่นกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดเชิงกฎหมายและการตัดสินใจของตน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องศึกษา และทำความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง รวมทั้งควรมีที่ปรึกษาทางกฎหมายคอยให้คำปรึกษาและเสนอแนะก่อนการตัดสินใจที่ตนเองขาดความมั่นใจ

4) การบริหารและการตัดสินใจโดยองค์คณะบุคคล การศึกษาเป็นบริการกิจการสาธารณะที่มีผู้เกี่ยวข้องและได้รับผลจากการบริการจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้การบริหารและการตัดสินใจมีความถูกต้องและก่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการมากที่สุด ผู้บริหารควรดำเนินการโดยใช้องค์คณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

5) การจัดระบบบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้อง แม้ผู้บริหารจะมีอำนาจอิสระในการบริหารและตัดสินใจก็ตาม แต่อำนาจอิสระนั้นมิใช่เป็นไปโดยปราศจากการควบคุมตรวจสอบของทางราชการโดยเฉพาะด้านการเงินซึ่งส่วนใหญ่มาจากงบประมาณแผ่นดิน จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาทั้งในช่วงก่อนใช้ ระหว่างใช้ และภายหลังการใช้ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องจัดทำระบบบัญชีให้ครบถ้วน ความถูกต้องตามระบบและระเบียบของทางราชการเพื่อการบริหารของตนเป็นไปด้วยความโปร่งใส และสุจริต

เงื่อนไขทั้ง 5 ประการดังกล่าว เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีหรือจัดให้มีขึ้น เพื่อให้การบริหารและการตัดสินใจของตนมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลอย่างเต็มที่

การบริหารสถานศึกษาเป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการที่จะส่งเสริมสนับสนุนและดำเนินการให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการในสถานศึกษา จึงได้มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งทำให้สถานศึกษาหรือโรงเรียนมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 24) โดยบริหารงานตามภารกิจในแต่ละด้าน มีดังนี้

1) การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ งานวิชาการนับเป็นงานหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 97)

(1) หลักการและแนวคิด

- ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน สังคม โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม

- มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

- มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

- มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีวัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

- มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพคุณภาพการศึกษา

ข้อบ่งชี้และภารกิจงาน ประกอบด้วยการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาสื่อและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กรและสถาบันอื่น การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนที่ใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2) การบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งความเป็นอิสระในการจัดการให้คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้ จากบริการมาใช้ในบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 98)

(1) หลักการและแนวคิด

- ยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษา ของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานทางการเงิน 7 ด้าน คือ การวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนการผลิต การจัดระบบการจัดหาพัสดุ การบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารสินทรัพย์ และการตรวจสอบภายใน เพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

- ยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารงบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณให้เป็นลักษณะของวงเงินรวมแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

- มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาให้มีอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้

ขอบข่ายและภารกิจงาน ประกอบด้วยการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำแผนปฏิบัติการ การใช้เงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผลการใช้งบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการจัดทำและการจัดหาพัสดุ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ การจัดหาผลประโยชน์ของทรัพย์สิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน และการจัดทำหรือจัดหา แบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3) การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญหนึ่ง ที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว มีความเป็นอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 99)

(1) หลักการและแนวคิด

- ยึดหลักความต้องการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- ยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- ยึดหลักธรรมาภิบาล

ขอบข่ายและภารกิจงาน ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครู การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครู การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การลาทุกประเภท การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ การออกจากราชการ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การส่งเสริมและประเมินวิทยฐานะข้าราชการครู การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมข้าราชการครู และการส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพข้าราชการครู

4) การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานทั่วไปเป็นอีกงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหารและการจัดการสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์งานเป็นหลัก เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล

ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 103-104)

(1) หลักการและแนวคิด

- ยึดหลักให้สถานศึกษามีความอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาด้วยตนเองมากที่สุดโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาชาติ

- มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามกฎเกณฑ์ กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

- มุ่งพัฒนาองค์กรทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

- การบริหารงานทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น

ขอบข่ายและภารกิจงาน ประกอบด้วย การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้ง ยุบรวม หรือเลิกสถานศึกษา

การประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน และการจัดระบบการควบคุมภายนอกหน่วยงาน

สรุปได้ว่า สถานศึกษาเป็น “นิติบุคคล” ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญให้สถานศึกษามีอิสระและมีความเข้มแข็งในการบริหาร การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยการบริหารงาน 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัด กระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการศึกษาที่มีคุณภาพ และมาตรฐาน 2) การบริหารงานงบประมาณ มุ่งความเป็นอิสระในการจัดการให้คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้ในบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน 3) การบริหารงานบุคคล มุ่งการส่งเสริม ให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา ดำเนินการ ด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว ข้าราชการครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) การบริหารงานทั่วไป มุ่งประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ส่งเสริมการบริหารและการจัดการสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์งานเป็นหลัก เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กร ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.2.3 ขอบข่ายการจัดการมัธยมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การบริหารโรงเรียนตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขอบข่ายงานการบริหารจัดการ ประกอบด้วย (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 1)

- 1) งานแผนงานและประกันคุณภาพ
- 2) งานวิชาการ
- 3) งานกิจการนักเรียน
- 4) งานบุคคล
- 5) งานธุรการ
- 6) งานการเงินและพัสดุ
- 7) งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 8) งานชุมชนและภาคีเครือข่าย

รายละเอียดดังนี้

(1) งานแผนงานและประกันคุณภาพ

แผน คือ สิ่งที่แสดงถึงความตั้งใจล่วงหน้าที่จะดำเนินการสิ่งใดภายในระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์มาตรฐานที่วางไว้ ผลที่เกิดจากการวางแผนส่วนหนึ่งจะปรากฏในรูปเอกสารเพื่อใช้เป็นหลักฐาน ยืนยันการตัดสินใจ ซึ่งจะระบุถึงสิ่งที่จะกระทำ เหตุผลที่เลือกทำ วิธีการดำเนินการ ผู้ดำเนินงาน และสถานที่ ดำเนินงานด้านการศึกษา การวางแผนหมายถึง การกำหนดความต้องการ วิธีการดำเนินการและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้หลักวิชา เหตุผล มีข้อมูลประกอบ มีการนำเสนอปัญหาเพื่อขจัดอุปสรรคที่จะเกิดกับเป้าหมายข้างหน้า ทำให้ผู้ปฏิบัติรู้ว่าทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด กับใคร ทำอย่างไร และทำเพื่ออะไรอย่างชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ถูกต้อง และบรรลุวัตถุประสงค์มาตรฐานตัวชี้วัด การวางแผนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเปรียบเสมือนกับเข็มทิศ แผนที่เดินทางหรือพิมพ์เขียว (Blue Print) เป็นยานพาหนะที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างมีระบบ หากปราศจากการวางแผนที่ดีระบบก็ไม่สามารถปรับเปลี่ยนตัวให้เข้ากับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ จึงมีคำกล่าวว่าการวางแผนที่ดีย่อมนำไปสู่ความสำเร็จกว่าครึ่ง (Well begun is half done)” หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า การวางแผนที่ดี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ในประการต่าง ๆ เช่น การทำงานของบุคลากรเกิดการประสานงานซึ่งกันและกัน ช่วยให้เกิดการประหยัดทางการบริหาร ทั้ง คน เงิน วัสดุ และการจัดการ ช่วยให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เป็นการกระจายงาน แบ่งเบาภาระความรับผิดชอบของผู้บริหาร สามารถระดมสรรพกำลังทรัพยากร (Mobilization of resources) ได้ตามความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร สามารถทราบปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของแผนได้อย่างชัดเจน (Plan Implementation) สามารถดำเนินการแก้ไขปรับปรุงได้ทันต่อเหตุการณ์ คำนวณและลดความสูญเสียเปล่า (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 6)

งานแผนงานและประกันคุณภาพ ประกอบด้วย 7 ภารกิจ ดังนี้

1. การวางแผนพัฒนาโรงเรียน
2. การจัดองค์กร
3. การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. การจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน
5. การคำนวณต้นทุนผลผลิต
6. การควบคุมภายใน
7. การประเมินผลการดำเนินงานแผนงานและประกันคุณภาพ

(2) งานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน บทบาทสำคัญของสถานศึกษาต้องยึดหลักตอบสนองต่อผู้เรียน โดยยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการเรียนการสอนต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มุ่งเน้นประเมินพัฒนาการของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การเข้าร่วมกิจกรรม วัดผลและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับและรูปแบบการจัดการศึกษา ดังนั้น การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพต้องมี มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นกรอบในการดำเนินการ (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 13)

งานวิชาการ ประกอบด้วย 7 ภารกิจ ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การบริหารวิชาการ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
5. การวัดผล ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
6. การแนะแนวการศึกษา
7. การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ

(3) งานกิจการนักเรียน

กิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันเพื่อช่วยให้ครูเข้าใจเข้าถึงและพัฒนาผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควุมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตย ผ่านกระบวนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัว มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกัน สามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้ ภูมิธรรม และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับภาวะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลก (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 33)

งานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย 6 ภารกิจ ดังนี้

1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน
2. การบริหารงานกิจการนักเรียน
3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม
4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

(4) งานบุคคล

งานบุคคล เป็นงานสนับสนุนบุคลากรที่สำคัญในสถานศึกษามีจุดประสงค์หลักของงานบุคคลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสรรหาบุคลากร การส่งเสริมพัฒนาสร้างขวัญกำลังใจและการรักษาระเบียบ วินัย สิทธิประโยชน์ อันพึงมีพึงได้ของบุคลากร เช่น จัดการปฐมนิเทศให้บุคลากรเพื่อให้ทราบภาระงาน เมื่อเริ่มเข้าสู่องค์กรจัดทำเอกสารแนะนำแนวทางการปฏิบัติงาน จัดการนิเทศภายในเพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดการประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มพูนทักษะและศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรจัดระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 44)

งานบุคคล ประกอบด้วย 3 ภารกิจ ดังนี้

1. การบริหารงานบุคคล
2. การบริหารงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครู
3. การประเมินผลการดำเนินงานบุคคล

(5) งานธุรการ

งานธุรการ เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนในด้านสารบรรณ ลงทะเบียนรับ – ส่งหนังสือการโต้ตอบหนังสือราชการกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ให้เป็นไปตามระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานด้านธุรการ (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 50)

งานธุรการ ประกอบด้วย 4 ภารกิจ ดังนี้

1. การวางแผนงานธุรการ
2. การบริหารงานธุรการ
3. การบริหารงานสารบรรณ
4. การประเมินผลการดำเนินงานธุรการ

(6) งานการเงินและพัสดุ

งานการเงินและพัสดุ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุนให้การบริหาร การจัดการศึกษาและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปตามแผนปฏิบัติการ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลถูกต้องตามระเบียบ ข้อปฏิบัติของทางราชการเป็นไป ด้วยความถูกต้อง คุ่มค่า ประหยัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และเกิดประโยชน์ ทางราชการสูงสุด (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 56)

งานการเงินและพัสดุ ประกอบด้วย 4 ภารกิจ ดังนี้

1. การบริหารการเงิน
2. การบริหารการเงินและบัญชี
3. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
4. การประเมินผลการดำเนินงานการเงินและพัสดุ

(7) งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เป็นงานที่ช่วยสนับสนุน และส่งเสริมงานต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ภาระงานเกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม การจัดบรรยากาศทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนให้เกิดความร่มรื่น เป็นสัดส่วนสวยงาม สะอาด ปลอดภัย สะดวก และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

การดูแลบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ และ ห้องบริการต่าง ๆ ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าตามเกณฑ์ปริมาณและตรงตามมาตรฐาน พร้อมจัดให้มีหลักฐานการใช้อาคาร ประวัติการบำรุงรักษา และมีการสรุปประเมินผลอย่างชัดเจน (สำนักงาน บริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 65)

งานบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 11 ภารกิจ ดังนี้

1. การบริการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
2. การบริการอาคารเรียน
3. การบริการห้องเรียน
4. การบริการห้องบริการ
5. การบริการห้องพิเศษ
6. การบริการอาคารประกอบ
7. การให้บริการน้ำดื่ม
8. การส่งเสริมสุขภาพอนามัย
9. การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์
10. การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน
11. การประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

(8) งานชุมชนและภาคีเครือข่าย

กระทรวงศึกษาธิการมีมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการสร้างภาคีเครือข่ายในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาทุกระดับชั้นในรูปแบบที่หลากหลาย การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ (Learning Network) ดังนั้น งานชุมชนและภาคีเครือข่ายจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

งานชุมชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ภาคีเครือข่าย คือการจัดหรือเชื่อมโยงกลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่สมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน เรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความเป็นอิสระเท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของการเคารพในสิทธิของแต่ละคน เชื่อถือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน การจัดภาคีเครือข่ายในสถานศึกษามีทั้งในส่วนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติในระเบียบ และข้อบังคับและคณะกรรมการที่จัดตั้งให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการมูลนิธิ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการบริหารงานวิชาการ สมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมนักเรียนเก่าหรือสมาคมศิษย์เก่า ฯลฯ

ขอบข่ายภารกิจงานชุมชนและภาคีเครือข่าย คือ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จัดทำข้อมูลพื้นฐาน และสภาพแวดล้อมของชุมชนและภาคีเครือข่าย ให้บริการแก่ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ประสานและขอรับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ จากชุมชน รวมทั้งประเมินผลความต้องการและความพึงพอใจของชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืนต่อไป (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 84)

งานชุมชนและภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย 5 ภารกิจ ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และภาคีเครือข่าย
2. การให้บริการชุมชน
3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
4. การได้รับสนับสนุนจากชุมชน
5. การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

งานชุมชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ภาคีเครือข่าย คือการจัดหรือเชื่อมโยงกลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่สมัครใจ ที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน เรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความเป็นอิสระเท่าเทียมกันภายใต้ พื้นฐานของการเคารพในสิทธิของแต่ละคน เชื่อถือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน การจัดภาคีเครือข่าย ในสถานศึกษามีทั้งในส่วนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติในระเบียบ และข้อบังคับและคณะกรรมการ ที่จัดตั้งให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการมูลนิธิ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการบริหารงานวิชาการ สมาคม ผู้ปกครองและครู สมาคมนักเรียนเก่าหรือสมาคมศิษย์เก่า ฯลฯ

ขอบข่ายภารกิจงานชุมชนและภาคีเครือข่าย คือ การสร้างความสัมพันธ์ กับชุมชน จัดทำข้อมูลพื้นฐาน และสภาพแวดล้อมของชุมชนและภาคีเครือข่าย ให้บริการ แก่ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ประสานและขอรับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ จากชุมชน รวมทั้งประเมินผลความต้องการและความพึงพอใจของชุมชนเพื่อสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืนต่อไป (สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2562: 84)

งานชุมชนและภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย 5 ภารกิจ ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และภาคีเครือข่าย
2. การให้บริการชุมชน
3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
4. การได้รับสนับสนุนจากชุมชน
5. การประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย

1.3 แนวคิดการบริหารการศึกษาในต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาในต่างประเทศ ได้ศึกษาพบว่า มีแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาในต่างประเทศ ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549: 2-20)

1.3.1 การบริหารการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ในการบริหารการศึกษา ของสหรัฐอเมริกาเน้นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ในที่นี้เป็นหน้าที่ของแต่ละมลรัฐ โดยมีผู้ว่าการรัฐ และรัฐมนตรีบริหารจัดการมลรัฐของตนเอง รัฐบาลกลางมีกระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่ประสานงาน ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในด้านการศึกษาให้แก่มลรัฐต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการแห่งมลรัฐ มอบอำนาจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่เขตการศึกษาทุกเขต การบริหารโรงเรียน ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง กลุ่มธุรกิจ สมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้

โรงเรียนสร้างแผนปรับปรุงด้วยกระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์ให้เป็นที่ยอมรับของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประเทศสหรัฐอเมริกา มีรูปแบบการบริหารราชการแบบกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลางสู่มลรัฐ และรัฐบาลท้องถิ่น ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว ไม่ถูกครอบงำ และแทรกแซงทางการเมือง แต่ข้อเสียของการบริหารการศึกษารูปแบบนี้ทำให้ขาดความเป็นเอกภาพ ไม่มีรูปแบบใดที่เป็นมาตรฐานกลางและมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยตลอดเวลา

1.3.2 การบริหารการศึกษาของประเทศสหราชอาณาจักร เป็นการบริหารที่ใกล้ชิดเคียงและสอดคล้องกับระบบการศึกษาของประเทศไทย จะแตกต่างกันก็คือระดับการมีส่วนร่วม ซึ่งประเทศสหราชอาณาจักรจะมีส่วนร่วมมากกว่า กล่าวคือ แบ่งเป็นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาแบ่งโครงสร้างการศึกษาออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานทางการศึกษา ระดับชาติและโรงเรียนในระดับท้องถิ่น ในการบริหารประเด็นสำคัญที่ดำเนินการ คือ การยกระดับมาตรฐาน การช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ การบริหารจัดการในโรงเรียน การสอน การจัดทำหลักสูตร และการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภาคเอกชนได้ร่วมมือกับมหาชน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วม และประเทศต่าง ๆ ในเครือสหราชอาณาจักรล้วนมีวิธิดำเนินการของตนเอง โดยเฉพาะในด้านหลักสูตร แต่ก็มีหัวข้อที่สำคัญเดียวกัน การบริหารโรงเรียนของประเทศสหราชอาณาจักรใช้วิธีการหลากหลายเพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม และสร้างบรรยากาศที่มุ่งส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ กล่าวโดยสรุปลักษณะการบริหารการศึกษาของประเทศสหราชอาณาจักรที่มีภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาเป็นผลให้รูปแบบการจัดการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจ และมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการที่ทันสมัย แต่ข้อเสียของการจัดการศึกษา คือ ในระดับท้องถิ่นซึ่งมีเขตพื้นที่รับผิดชอบและบริหารจัดการในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีขนาดต่างกัน คือ บางเขตพื้นที่ขนาดใหญ่มีโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบมาก แต่เขตพื้นที่การศึกษาขนาดเล็กมีโรงเรียนรับผิดชอบเพียงโรงเรียนเดียว อาจทำให้การศึกษาแต่ละพื้นที่ไม่ทัดเทียมกัน

1.3.3 การบริหารการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น ประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดกฎหมายแม่บทการศึกษาแห่งชาติที่ว่าจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของคนทั้งปวง การบริหารการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นเป็นรูปแบบเพื่อประโยชน์ของปวงชน บทบาทหน้าที่ของกระทรวงศึกษาในส่วนกลางทำหน้าที่จัดทำงบประมาณและกฎหมายการศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาการบริหารการศึกษาโดยรวม ส่วนการบริหารระดับท้องถิ่นประกอบด้วย ระดับจังหวัด และระดับเทศบาลดำเนินการโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ในรูปของคณะกรรมการการศึกษาระดับจังหวัด จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละจังหวัด เทศบาลรับผิดชอบ

การจัดการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดรับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและการศึกษาพิเศษ เปลี่ยนรูปแบบการบริหารจากเดิมที่เน้นการกำกับ ควบคุมและสั่งการไปเป็นการนิเทศ แนะนำ และช่วยเหลือ มีลักษณะของการให้บริการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยคณะบุคคล ได้แก่ คณะครู คณะผู้บริหาร สมาคมผู้ปกครองและครู ในด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อเป็นการอํารงไว้ซึ่งบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพสูงและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา จึงได้มีการออกกฎหมาย “The Law Governing Special Measures for Securing of Capable Education Personnel in Compulsory Education Schools for Maintenance and Enhancement of School Education Standard” ทำให้ครูของญี่ปุ่นได้รับเงินเดือนสูงกว่าข้าราชการพลเรือนทั่วไป ประเทศญี่ปุ่นได้ปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารการศึกษา เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยคณะบุคคลและการให้ความสำคัญต่อบุคลากรทางการศึกษานับเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษา

1.3.4 การบริหารการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์ได้มีการปฏิรูปการศึกษาขึ้นใหม่ทั้งระบบ บนพื้นฐานปรัชญาที่ว่า การศึกษาเพื่อชีวิต เป็นการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาลงสู่สถานศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม และกำหนดแนวทางในการบริหารการศึกษาและหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับกระทรวงและระดับสถานศึกษา มีการแบ่งหน้าที่หลักและบทบาทไว้อย่างชัดเจน ในด้านการศึกษาภาคบังคับของประเทศนิวซีแลนด์ จะยึดอายุเป็นเกณฑ์ การเลื่อนชั้นเป็นไปตามอายุ ทุกคนจะต้องเข้าเรียนตั้งแต่อายุ 6 ปี จนถึงอายุ 16 ปี ซึ่งจะใช้เวลาในการเรียนอย่างน้อย 12 ปี สำหรับการจัดสรรทรัพยากรการศึกษารัฐจัดสรรโดยตรงให้แก่โรงเรียนเป็นเงินก้อน (Block Grant) มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนของนักเรียน โรงเรียนที่มีนักเรียนชาวเมารีจะได้รับเงินเพิ่มพิเศษ การบริหารโรงเรียนของประเทศนิวซีแลนด์ ถ้าเป็นโรงเรียนระดับตั้งแต่ศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนจนกระทั่งถึงระดับมัธยมศึกษา จะมีความเป็นอิสระในการจัดการศึกษาของตนเอง ภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการส่งเสริมโรงเรียน (Board of Trustees) มีบทบาทในเรื่องของบุคลากร งบประมาณเพื่อการศึกษา หลักสูตร และการจัดการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแนวทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาระดับชาติ NZQA จะทำหน้าที่รับรองคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนและนักเรียนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป โดย NZQA จะออกใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หรือใบรับรองต่าง ๆ ให้กับผู้ที่สอบผ่านการทดสอบสำนักงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Education Review Office: ERO) เป็นหน่วยงานอิสระของรัฐแยกออกจากกระทรวงศึกษาธิการ จะมีหน้าที่หลักเป็นหน่วยติดตามประเมินผลภายนอก ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวมเพื่อดูประสิทธิผล (Effectiveness) ในลักษณะการตรวจสอบและถ่วงดุล จะตรวจสอบเป็น 3 ระดับ

คือ ระดับนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับสถาบันและระดับชาติ จากการศึกษาการบริหารการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ พบว่า ประเทศนิวซีแลนด์มีการบริหารการศึกษาแบบการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง ซึ่งเป็นข้อเสียที่ทำให้เกิดปัญหาของการขาดอำนาจในการตัดสินใจ ทำให้การบริหารงานล่าช้าและมีปัญหาในการบริหารการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดการบริหารการศึกษาในต่างประเทศข้างต้น สรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปสาระสำคัญของการบริหารการศึกษาในต่างประเทศ

ประเทศ สหรัฐอเมริกา	ประเทศ สหราชอาณาจักร	ประเทศ ญี่ปุ่น	ประเทศ นิวซีแลนด์
มีรูปแบบการบริหาร ราชการแบบกระจาย อำนาจจากรัฐบาล กลางสู่สมุหรัฐและ รัฐบาลท้องถิ่น ทำให้ การบริหารจัดการ เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว	มีภาคเอกชนและ ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการ พัฒนาการศึกษา เป็นผลให้รูปแบบ การจัดการศึกษาที่มี การกระจายอำนาจ และมีระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อ การบริหารและจัดการ ที่ทันสมัย	เป็นรูปแบบเพื่อ ประโยชน์ของปวงชน มีการบริหารระดับ ท้องถิ่น ประกอบด้วย ระดับจังหวัดและ ระดับเทศบาล ดำเนินการโดย ผู้ว่าราชการจังหวัด ในรูปของคณะกรรมการ การศึกษาระดับ จังหวัด จัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็น ของแต่ละจังหวัด เทศบาลรับผิดชอบ การจัดการศึกษา ภาคบังคับจังหวัด รับผิดชอบการจัด การศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย และการศึกษาพิเศษ	มีการปฏิรูปการศึกษา ขึ้นใหม่ทั้งระบบ บนพื้นฐานปรัชญา ที่ว่า การศึกษา เพื่อชีวิต เป็นการกระจาย อำนาจการบริหาร การศึกษา ลงสู่สถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ ประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมและ กำหนดแนวทาง ในการบริหาร การศึกษา

จากสาระสำคัญของการบริหารการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าในแต่ละประเทศ เน้นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ระดับโรงเรียน เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและกำหนดแนวทางในการบริหาร การศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละพื้นที่ และ แต่ละโรงเรียน

1.4 แนวคิดของกระบวนการบริหารการศึกษา

กระบวนการบริหารการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องเลือกนำมาใช้ ซึ่งมีอยู่หลากหลายวิธีในปัจจุบันตามความจำเป็นและเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อความสำเร็จของ องค์การนั้น ๆ ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารเป็นลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องเป็นวัฏจักร ที่หมุนเวียนตลอดเวลา และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันทุกทิศทาง แนวความคิดของนักบริหารที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการบริหารการศึกษามีดังนี้

1.4.1 แนวคิดกระบวนการบริหารของสมาคมผู้บริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกา

สมาคมผู้บริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (American Association of School Administrators: AASA) ได้เสนอกระบวนการบริหารไว้ 5 ประการ (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 2551: 43) คือ

1) การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดแนวทางหรือโครงการ ที่จะทำไว้เป็นการล่วงหน้า โดยระบุงานที่จะทำ วัตถุประสงค์ วิธีการ ระยะเวลาและผู้รับผิดชอบ เพื่อใช้เป็นแผนปฏิบัติการ

2) การจัดสรรทรัพยากร กำลังคนตามตำแหน่ง อำนาจและวัสดุ (allocation) หมายถึง การจัดสรรทรัพยากร ทั้งคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ให้เหมาะสมและเพียงพอ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติตามแผน และแก้ปัญหาลับแฝงต่าง ๆ ในการดำเนินการตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา

3) การกระตุ้นการทำงาน (Stimulation) หมายถึง การให้กำลังใจใน การปฏิบัติงานเพื่อเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4) การประสานงาน (Coordination) หมายถึง การประสานกิจกรรม ด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ผู้ร่วมงานได้มีโอกาสพบปะประชุม หารือกัน แสดงความคิดเห็น และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมทางด้านการเรียนการสอน

5) การประเมินผลงาน (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบและติดตามผล การปฏิบัติงานของครู บุคลากรในโรงเรียน เพื่อจะได้ทราบปัญหา ข้อขัดข้องต่าง ๆ เพื่อจะได้หาแนว ทางแก้ไขและนำไปปรับปรุงในการวางแผนต่อไปในอนาคต

1.4.2 แนวคิดกระบวนการบริหารการศึกษาโดยมุ่งเน้นวิวัฒนาการของศาสตร์บริหารองค์การของกลุ่มต่าง ๆ

วิวัฒนาการของการบริหารการศึกษา (ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ, 2563: 32 - 53) ประกอบด้วย 1) กลุ่มความคิดทางองค์การแบบดั้งเดิม 2) กลุ่มมนุษยสัมพันธ์ 3) กลุ่มพฤติกรรมศาสตร์ 4) กลุ่มระบบ และ 5) กลุ่มปฏิรูป ซึ่งสรุปสาระสำคัญเรื่องการนำทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการองค์การมาบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับยุคปัจจุบัน นอกจากทฤษฎีแล้ว ผู้บริหารต้องมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน มีนโยบายที่เล็งเห็นถึงตัวชี้วัดหรือตัวบ่งชี้ในรูปแบบของนามธรรม ทั้งนี้ยังต้องมีทักษะโดยเฉพาะการจัดการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 สู่ความสำเร็จในองค์การ ซึ่งสามารถศึกษาและนำมาเป็นแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย

- 1) กลุ่มความคิดทางองค์การแบบดั้งเดิม ได้แก่
 - (1) การจัดการเชิงวิทยาศาสตร์
 - (2) การจัดระบบการบริหารจัดการ
- 2) กลุ่มมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่
 - (1) การศึกษาทดลองสภาพความสว่าง
 - (2) การทดลองเรื่องความเมื่อยล้า
 - (3) การสัมภาษณ์คนงาน
 - (4) การศึกษาการรื้อยลวดอุปกรณ์โทรศัพท์
- 3) กลุ่มพฤติกรรมศาสตร์ ได้แก่ การนำแบบตาข่ายรูปแบบของผู้นำ 5 แบบ
 - (1) ผู้นำแบบย่าแยะ
 - (2) ผู้นำแบบเอาแต่งาน
 - (3) ผู้นำแบบที่เอาแต่น้ำใจคน
 - (4) ผู้นำแบบพบกันครึ่งทาง
 - (5) ผู้นำแบบทำงานเป็นทีม
- 4) กลุ่มระบบ ได้แก่
 - (1) ชนิดของระบบ
 - (2) รูปแบบวิธีการระบบ
 - (3) รูปแบบวิธีการวิเคราะห์ระบบ
 - (4) การนำทฤษฎีไปใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการศึกษา

ประกอบด้วย

5) กลุ่มปฏิรูป ได้แก่

- (1) ความสำคัญของการปฏิรูป
- (2) แนวทางการปฏิรูป
- (3) แนวคิดการจัดการมาตรฐาน และคุณภาพ
- (4) ทิศทางและแนวโน้มกลุ่มปฏิรูปทางการศึกษา

1.4.3 แนวคิดกระบวนการบริหารของรอบบินส์ และคนอื่น ๆ

กระบวนการบริหาร (Management Process) เป็นสิ่งที่ระบุให้รู้ว่ากรอบของงานบริหารมีอะไร หรือผู้บริหารต้องทำหน้าที่อะไรในการบริหารงาน การจะเรียนรู้และเข้าใจเรื่องการบริหารองค์กรมีแนวการเรียนรู้หลายทาง แต่แนวทางการศึกษาหน้าที่การบริหารขั้นพื้นฐานที่ทำให้เข้าใจได้ง่ายเพราะมีขั้นตอนที่เป็นเหตุเป็นผล และเป็นขั้นตอนตามลำดับก่อนหลังของการบริหารงานเดิม ขั้นตอนของการบริหารงานอาจมีมากกว่านี้ แต่ที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นที่ยอมรับกันในตำราบริหารสมัยใหม่ส่วนใหญ่ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 หน้าที่ด้วยกัน (เสนาะ ดิยาวี, 2551: 13; รอบบินส์ และ สจ๊วต-โคทซ์ (Robbins & Stuart-Kotze, 1990: 22-23); บาร์ตัน และ มาร์ติน (Bartol & Martin, 1991: 6-9); สโตนเนอร์ และ ฟรีแมน (Stoner & Freeman, 1992: 8-9); รอบบินส์ และ เมอร์คีรี (Robbins & Mukeri, 1994: 7-8); รอบบินส์ และ คอลเทอร์ (Robbins & Caulter, 1996: 9-10); กีบสัน และคณะ (Gibson, et al., 1997: 15-17); เบทแมนและสเนลล์ (Bateman & Snell, 1999: 6-8)

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดขึ้นมาล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ในการวางแผนจะต้องระบุผลงานที่ต้องการและหนทางที่จะทำให้ได้ผลงานนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจในปัจจุบันที่จะเลือกวิธีการกระทำเพื่อให้ได้ผลตามต้องการในอนาคต ส่วนปัจจัยที่จะทำให้ได้ตามเป้าหมายมากนัก้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสถานการณ์อันอาจเกิดขึ้นในอนาคต

2. การจัดองค์กร (Organizing) คือ การจัดสรรทรัพยากรและการเตรียมกิจกรรมที่จะมอบหมายให้คนหรือกลุ่มคนดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ การจัดองค์กรจึงเกี่ยวข้องกับการกำหนดกิจกรรมและทรัพยากรซึ่งเท่ากับการทำแผนให้เกิดขึ้นจริง โดยการกำหนดงานมอบหมายงานให้คนและการสนับสนุนบุคคลเหล่านั้นทางด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี

3. การนำ (Leading) คือ กระบวนการในการกระตุ้นส่งเสริมคนให้ทำงานเพื่อบรรลุผลตามแผนงานที่กำหนดไว้ การนำเกี่ยวข้องกับการบริหารที่ทำให้คนทำงานร่วมกันจนสำเร็จผลตามเป้าหมายขององค์กร กระบวนการนำนี้จะสร้างคนให้เกิดความผูกพันในงาน ส่งเสริมให้คนเต็มใจที่จะทำงาน และกระตุ้นให้คนทุ่มเทและอุทิศตนเองให้กับงานจนได้ผลงานตามที่ต้องการ

4. การควบคุม (Controlling) คือ กระบวนการในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานและแก้ไขให้ได้ตามเป้าหมาย การควบคุมนี้จะทำให้ผู้บริหารรับผิดชอบในการติดตามความก้าวหน้าในงาน กำกับดูแลการทำงานของปฏิบัติงานตลอดจนติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติถึงผลการทำงำนนั้น

สมมา ธรนิตย์ (2553: 38) แบ่งกระบวนการบริหารออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการหรือการนำ และการควบคุม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) การวางแผนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมากที่สุด ของกระบวนการบริหารจัดการ หากไม่มีแผนการดำเนินธุรกิจใด ๆ ก็จะไม่ทราบวัตถุประสงค์หรือทิศทางในการดำเนินงาน ผลที่ตามมา คือ งานไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การจัดองค์การ (Organizing) เมื่อมีการวางแผนและตั้งเป้าหมายขององค์การ และมีการวิเคราะห์ถึงทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ เรามีความจำเป็นที่จะต้องจัดทรัพยากรเหล่านั้นให้เข้าเป็นกลุ่ม

3. การจัดบุคคลเข้าทำงาน (Staffing) การจัดบุคคลเข้าทำงานเป็นกระบวนการที่เริ่มตั้งแต่การประเมินความจำเป็นที่ต้องมีบุคลากร การหาแหล่งของผู้สมัครงานที่มีประสิทธิภาพ การคัดกรองใบสมัครและการเลือกคนที่ดีที่สุดเข้ามาทำงาน

4. การสั่งการหรือการนำ (Directing or Leading) การวางแผนที่ดี การจัดองค์การ และการมีพนักงานที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับกระบวนการบริหารจัดการก็จริง แต่งานนั้น ๆ จะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้หากปราศจากกระบวนการในการนำหรือการสั่งการ การสั่งการจะเป็นการรวมถึงการรักษาให้บุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่มุ่งเน้นไปที่เป้าหมายขององค์การที่ได้ตั้งไว้

5. การควบคุม (Controlling) กระบวนการควบคุมนั้น เรามีการควบคุมในหลายจุด ทั้งทางด้านปริมาณ เช่น การควบคุมด้านการเงิน การทำบัญชีการควบคุมงบประมาณ และการควบคุมทางด้านคุณภาพ เช่น ความพึงพอใจของพนักงาน ประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน เป็นต้น กระบวนการควบคุมเป็นกระบวนการที่ป้องกันความล้มเหลวในการทำงาน (Fail-safe Mechanism) กระบวนการนี้จะชี้ให้เห็นปัญหา โอกาสในการแก้ไขในเบื้องต้นเพื่อที่จะหาวิธีแก้ไข ปัญหาหรือจัดทำกิจกรรมทางธุรกิจหรืออื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันเวลา

Henni Fayol (อ้างถึงใน อีริคส์ค็ อูปไมยอริชย์ และสุชาติ บางวิเศษ, 2563: 36 - 38) ได้เสนอแนวคิดหลักการบริหารไว้ดังนี้

1. การแบ่งงาน (Division of Labor) เป็นการแบ่งงานออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ช่วยกัน ทำให้เกิดความถนัด และความชำนาญในการทำงานนั้น ๆ โดยเฉพาะจะมีผลดีต่อประสิทธิภาพของผลงาน

2. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) อำนาจหน้าที่เป็นสิทธิในการที่จะออกคำสั่ง และมีอำนาจในบังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบคู่กับอำนาจหน้าที่ควรจะมีเท่ากับความรับผิดชอบ ผู้ใดได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบต้องงานใดก็ตาม ผู้นั้นควรจะได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้เพียงพอที่จะนำไปใช้เพื่อทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้

3. ความมีระเบียบวินัย (Discipline) ระเบียบวินัยนับว่าเป็นความสำคัญในการบริหารงาน

4. เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) การที่มีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการสับสนในการสั่งงาน คนงานควรได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว นอกจากนั้นแล้วยังช่วยป้องกันไม่ให้เกิดข้อขัดแย้งในหน่วยงานนั้นด้วย

5. การมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Unity of Direction) กิจกรรมของกลุ่มที่มีเป้าหมายเดียวกัน จะต้องดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นไปตามแผนงานอันเดียวกัน

6. การถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน (Subordination of Individual Interests to the General Interest) ถ้าประสงค์จะให้งานนั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายแล้ว ผู้ร่วมงานทั้งหลายต้องยอมรับว่า ผลประโยชน์ส่วนรวมต้องสำคัญกว่าผลประโยชน์ส่วนตน

7. การให้ผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration of Personnel) การให้ผลประโยชน์ตอบแทนควรเป็นไปด้วยความยุติธรรม เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งฝ่ายคนงาน และฝ่ายบริหาร

8. การรวมอำนาจ (Centralization) ควรรวมอำนาจมาไว้ส่วนกลางเพื่อให้สามารถควบคุมส่วนต่าง ๆ ของหน่วยงานได้ การกระจายอำนาจมีผลเสีย คือ ไม่สามารถที่จะควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึง

9. การจัดสายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) เป็นสายงานจากระดับสูง มาหาต่ำ เพื่อช่วยให้การบังคับบัญชาเป็นไปตามหลักการของการมีการบังคับบัญชาเพียงคนเดียว จะช่วยให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

10. คำสั่งหรือระบบกฎเกณฑ์ (Order) ต้องกำหนดขอบเขตของงานไว้ให้ชัดเจนว่างานนั้นมีความสัมพันธ์ต่อเนืองกับงานอื่นอย่างไร และให้ทุกคนในหน่วยงานรู้หน้าที่การงานของตน และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นด้วย

11. ความเสมอภาค (Equity) ผู้บังคับบัญชาควรยึดหลักความเสมอภาคและความยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

12. ความมั่นคงในการทำงาน (Stability of Tenure of Personnel) คนเราจะมีความสามารถในการทำงานก็ต่อเมื่อมีประสบการณ์ ผู้บริหารควรคำนึงอยู่เสมอว่า คนงานต้องการเวลาสักระยะหนึ่งเขาจึงจะแสดงให้เห็นว่า ตัวเขามีความสามารถในการทำงานที่รับมอบหมายให้ทำได้หรือไม่

13. ความคิดริเริ่ม (Initiative) ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ใช้ความคิดริเริ่มในการทำงาน การเปิดโอกาสนี้ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความกระตือรือร้นและมีกำลังใจในการทำงาน

14. ความสามัคคี (Esprit de Corps) เน้นความสำคัญของการทำงานร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ร่วมงาน

แนวคิดทั้ง 14 ข้อนี้ ได้ใช้เป็นแนวคิดที่ทำให้เกิดการศึกษาวิจัยในด้านบริหารจัดการอย่างกว้างขวางต่อมา Luther Gulick และ Luther Urwick ได้ขยายแนวคิดของ Fayol ในเรื่องหน้าที่ของผู้บริหาร โดยพยายามหาคำตอบว่างานของผู้บริหารมีอะไรบ้าง (What is the work of the chief executive ?) เขาพบว่าผู้บริหารต้องทำหน้าที่ 7 อย่าง เรียกว่า "POSDCORB"

Planning = P หมายถึง การวางแผนหรือโครงการว่ามึงงานอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติตามลำดับและกำหนดแนวทางปฏิบัติพร้อมกับวัตถุประสงค์

Organizing = O หมายถึง การจัดรูปโครงสร้าง หรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานแต่ละหน่วยงานหรือตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมกับกำหนดลักษณะและวิธีติดต่อประสานสัมพันธ์กันตามอำนาจหน้าที่จากสูงไปต่ำลดหลั่นกันไป

Staffing = S หมายถึง การบริหารงานบุคคลในหน่วยงานรวมถึงการแต่งตั้ง การบรรจุการฝึกอบรม การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้น ลดขั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่การงาน

Directing = D หมายถึง การนำหรือการสั่งการในการทำงานรวมทั้งการติดตามและดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นๆ

Coordinating = Co หมายถึง การประสานงานหรือติดต่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อย ๆ หรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์การให้เข้ากันได้ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพมากที่สุดไม่ให้เกิดการทำงานก้าวถ่างและขัดแย้งกัน

Reporting = R หมายถึง การเสนอรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบได้ทราบความเคลื่อนไหวความเป็นไปของงานเป็นระยะ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของงาน การเสนอรายงานจำเป็นต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน มีการวิจัย ประเมินผลเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงงานต่อไป

Budgeting = B หมายถึง การจัดทำประมาณการเงินการวางแผน หรือโครงการในการใช้จ่ายเงิน ตลอดจนควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบและรัดกุม

กระบวนการบริหาร 7 อย่างนั้นมีส่วนที่เหมือนกันกับแนวคิดทางการบริหารของ Fayol โดยที่ผู้บริหารควรแบ่งงาน (Division of Labor) ออกให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารต้องคำนึงถึงช่วงการควบคุม (Span of Control) ว่าผู้บังคับบัญชาควรจะควบคุมคนมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งช่วงการควบคุมจากบนลงสู่ล่าง ลดหลั่นกันไปแต่ละหน่วยงานจะต้องมีการควบคุมดูแล (Supervise) และประสานงานให้กลมกลืน

จากความคิดเห็นของนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษาและการบริหารองค์การดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 9 เรื่องหลัก ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก การกระตุ้นการทำงาน การประสานงาน การควบคุม การเสนอรายงานและประเมินผล และการจัดทำประมาณการเงิน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผน หมายถึง การกำหนดแนวทางหรือการวางโครงการที่จะทำไว้เป็นการล่วงหน้า พร้อมด้วยวางแผนวิธีปฏิบัติ ระบุเป้าหมาย วัตถุประสงค์วิธีการ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งปฏิบัติตามแนววิธีปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

2. การจัดองค์การ หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อประสานสัมพันธ์กัน และนำเอาทรัพยากรการบริหารทุกประเภทมาบูรณาการ รวมทั้งเตรียมการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ

3. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน ตั้งแต่เริ่มการประเมินความจำเป็นที่ต้องมีบุคลากร การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนา การบำรุงขวัญกำลังใจ การเลื่อนขั้นลดชั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งงาน รวมทั้งการธำรงรักษาสภาพการทำงานที่ดีให้มีอยู่ตลอดไป

4. การอำนวยความสะดวก หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ หลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณารายงานโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการกำกับติดตามและให้มีการปฏิบัติงานตามคำสั่งนั้น ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เพื่อมุ่งให้งานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะที่ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน

5. การกระตุ้นการทำงาน หมายถึง การให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานทำงานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยในการทำงานสิ่งที่ต้องคำนึงให้มาก คือ ความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้นการออกคำสั่งใด ๆ จะต้องคำนึงถึง

เรื่องการใช้วิธีออกคำสั่งที่เหมาะสม รวมถึงให้กำลังใจในการปฏิบัติงานและเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานซักถามข้อข้องใจต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้บรรยากาศการทำงานเป็นไปด้วยดี

6. การประสานงาน หมายถึง การประสานกิจกรรมด้านต่าง ๆ หรือสื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์กรให้เข้ากันได้ เพื่อให้งานเดินและเกิดประสิทธิภาพไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน ทำให้ทุกหน่วยงานประสานกลมกลืนกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์การร่วมกัน

7. การควบคุม หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานและแก้ไขให้ได้ตามเป้าหมาย การควบคุมนี้จะทำให้ผู้บริหารเกิด (รับผิดชอบใน) การติดตามความก้าวหน้าในงาน กำกับดูแลการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนติดต่อสื่อสารกับผู้ปฏิบัติถึงผลการทำงำนนั้น

8. การเสนอรายงานและประเมินผล หมายถึง การเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบในงานต่าง ๆ ทราบความเคลื่อนไหวและความเป็นไปเป็นระยะ ๆ โดยการเสนอรายงานจำเป็นต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน มีการวิจัย การประเมินผล และตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงได้ทันที พร้อมทั้งการวางแผนพัฒนาในอนาคต ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาจะได้ทราบความก้าวหน้าในงานของตนอยู่เสมอ ๆ

9. การจัดทำงบประมาณการเงิน หมายถึง การวางแผน หรือโครงการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินโดยรอบคอบ รัดกุม โปร่งใสตรวจสอบได้

1.5 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554: 2-3) ได้กล่าวถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีแนวคิดการดำเนินงานที่น่าสนใจและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย เช่น กระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด (Data Wise Improvement Process) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (Learning Network) และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Evaluation Utilization) เป็นต้น ซึ่งการนำแนวคิดเหล่านี้ไปดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา มิใช่เป็นการเพิ่มภาระงานที่มากขึ้น แต่เป็นการเสริมหรือสนับสนุนให้โรงเรียนมีระบบหรือวิธีการที่จะพัฒนาโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นฐานในการขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษิตามวงจรคุณภาพ PDCA ในขั้นการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน (Check) เป็นขั้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะเป็นข้อมูลเชื่อมโยงไปสู่ขั้น

การปรับปรุงพัฒนา (Act) เพื่อเป็นพื้นฐานในขั้นการวางแผนพัฒนา (Plan) ทำให้วงจรคุณภาพ PDCA ขยับเคลื่อนไปครบวงจรคุณภาพและเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่อง ซึ่งในขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Act) นั้นมีความหมายเป็น 2 นัย กล่าวคือ นัยแรก ถ้าพบว่าผลการประเมินคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ก็รักษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practice) ไว้ แล้วนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) ของสถานศึกษา ส่วนนัยที่สอง ถ้าผลการประเมินไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ต้องนำผลการประเมินมาพิจารณา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อการวางแผนปรับปรุงพัฒนา (Plan) ในปีต่อไป รวมทั้งเรื่องที่ไม่เป็นปัญหาก็ต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกลไกของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ก็จะขยับเคลื่อนสู่การปรับปรุงพัฒนาตามวงจรคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน คุณภาพการศึกษาก็จะพัฒนาขึ้นตามลำดับ แม้แต่มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติในปีต่อไปก็ต้องมีการประเมินและปรับปรุงพัฒนาเช่นกัน ดังนั้น สถานศึกษาที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้ยั่งยืน จำเป็นต้องขยับเคลื่อนวงจรคุณภาพ PDCA กับ SDCA (Standard-Do-Check-Act) ให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยกลวิธีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งการใช้แนวคิดต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามวงจรคุณภาพ PDCA อย่างแนบแน่น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาย่างเป็นระบบและยั่งยืน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

ศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์ (อ้างถึงใน พันวนา พัฒนาอุดมสินคำ, 2557: 19) กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้ได้ผลดีและเกิดผลคุณภาพในเกณฑ์ระดับสูงได้นั้นควรเพิ่มหลักการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3 ประการ ดังนี้

ประการแรก ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า ผู้เรียนควรมีมาตรฐานอะไรบ้าง และกำหนดมิติคุณภาพในแต่ละมิติเช่น มิติคุณภาพด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติแล้วจัดเป็นระดับคุณภาพในแต่ละมิติจากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นการฉายคุณภาพแบบภาพรวมของนักเรียนทุกคนแล้ว นำมายึดเป็นธง หรือคุณภาพเป้าหมายให้เหมือน ๆ กันเป็นหลักการที่ทุกคนนำไปใช้พัฒนาได้จริง ดังนั้นธงหรือคุณภาพเป้าหมายทางการศึกษาจึงไม่ควรเปลี่ยนแปลงไปตามวาระของระบบการเมืองไปเรื่อย ๆ จนทำให้การบริหารและการพัฒนาขาดความต่อเนื่องและไร้เป้าหมาย

ประการที่สอง ควรดำเนินการติดตามตรวจสอบต้องใช้ระบบการประเมินที่สอดคล้องกับความเป็นเหตุเป็นผลกันของวิธีการกับผลที่ต้องการ รวมทั้งต้องพัฒนาหาวิธีการประเมินที่ใช้งบประมาณสิ้นเปลืองน้อยแต่ได้ผลและเกิดผลดีอย่างถาวร เพื่อนำไปใช้เป็นหลักการในการขยายผลและไม่ควรใช้วิธีแบบเน้นผลงานแบบเร่งด่วน ผิดเพี้ยน แต่ขาดหลักการพัฒนา จึงได้แต่ผลแบบที่มีคุณภาพต่ำ สิ้นเปลืองและไม่คุ้มค่าองค์กรทางการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องทำงานอย่างมีหลักการเชิงระบบเพื่อให้เกิดคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง ดังนี้

ประการที่สาม การนำเสนอผลงานหรือระบบการรายงานผลต้องเน้นให้เป็นลักษณะการนำเสนอในรูปแบบการแสดงออกจริง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลงานจากการคิด ผลงานจากการปฏิบัติ จึงต้องเน้นย้ำผลคุณภาพที่ประกอบไปด้วยการปฏิบัติจริง คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และความชื่นชม ซึ่งต้องการวัดและการประเมินด้วยผลงานจริงจากการลงมือทำจริง

สรุปได้ว่า กรอบความคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 3 ประการ คือ ประการแรก ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้เรียนควรมีมาตรฐานอะไร กำหนดมิติคุณภาพด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ ประการที่สอง ดำเนินการติดตามตรวจสอบ และประการที่สาม การนำเสนอผลงานหรือระบบการรายงานผล ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมด้านคุณภาพการศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 93) ได้กำหนดยุทธศาสตร์วัตถุประสงค์เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุผลตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา 6 ยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2560 - 2564) ไว้ทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 50)

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ฉบับนี้ จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่าง ๆ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ที่มุ่งหวังให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพและด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการผลิตครูได้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ

ทุกประเภท และมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย ที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ ที่มุ่งหวังให้กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ และมีองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุน การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพและด้านการตอบโจทย์บริบท ที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ที่มุ่งหวังให้การบริการการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกวัย ในระดับที่เหมาะสมกับสภาพบริบทและสภาพพื้นที่ ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึง การให้บริการและด้านความเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา ที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึงการให้บริการ ด้านความเท่าเทียม และ ด้านประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ 6 ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาค ส่วนมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้ อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดการสูญเปล่าและมีความคล่องตัว ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านประสิทธิภาพ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาการศึกษา สรุปได้ว่า มุ่งพัฒนาคนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการ เปลี่ยนแปลงของการพัฒนาประเทศในอนาคต ผลិតครุให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัด การศึกษาทุกระดับทุกประเภทและมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มุ่งให้กำลังคนได้รับการผลิต และพัฒนาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ และมีองค์ความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งมุ่งให้การบริการการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่ม ทุกวัย ในระดับที่เหมาะสมกับสภาพบริบทและสภาพพื้นที่ ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึง การให้บริการและด้านความเท่าเทียม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดการสูญเปล่าและมีความคล่องตัว ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านประสิทธิภาพ

2. กรอบแนวคิดการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวคิดในการพัฒนากระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ทั้งในกรอบแนวคิดจากรูปแบบขององค์กรทางธุรกิจชั้นนำสู่ความเป็นเลิศที่เผยแพร่ไปทั่วโลกและองค์กรต่าง ๆ ได้นำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง และได้ศึกษาแนวคิดสู่ความเป็นเลิศเพื่อประเมินเข้ารับรางวัลโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ ตามเกณฑ์ของสถาบันที่ได้รับความเชื่อถือระดับโลก เพื่อนำแนวคิดมาปรับประยุกต์สังเคราะห์สู่การพัฒนากระบวนการ บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยได้เลือกศึกษาเน้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กรอบแนวคิดสู่ความเป็นเลิศ

2.1.1 แนวคิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2553: 15-50) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ว่าเป็นวิธีการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของชุมชน ผู้ปกครอง และนำมาสู่ความเป็นเลิศในการดำเนินการ

Best Practice เกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัย ได้แก่ บุคคล เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของตัวบุคคล ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หรือเกิดจากการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงาน เสนอแนะวิธีการต่อผู้บริหาร หรือ เกิดจากข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) กลุ่มต่าง ๆ ปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการทั้งระบบ ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตไม่ได้ตามเป้าหมาย ความกดดันจากผู้รับบริการ การขับเคลื่อนนโยบายของผู้บริหารระดับสูง ภาวะข้อจำกัดของ ทรัพยากรทางการบริหาร ภาวะวิกฤติทำให้มีการแสวงหาแนวทาง กระบวนการ วิธีการที่ดีกว่า เพื่อให้ได้ผลผลิตความสำเร็จสูงสุด แรงขับเคลื่อน การค้นหาวิธีการในการเพิ่มผลผลิตผลกำไร การสร้างความพึงพอใจของผู้รับบริการ เสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กร กระบวนการ กระตุ้น และรวบรวมความคิดจากบุคลากรของหน่วยงาน สามารถนำมาปรับใช้กับสถานศึกษาของท่านได้ และจะนำมาสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานได้ในที่สุด

กระบวนการกระตุ้นและรวบรวมความคิดสู่ความเป็นเลิศ ประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นและเปิดรับความคิด ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับทุกความคิด โดยผู้บริหารจะต้องแสดงให้เห็นบุคลากรในหน่วยงานรู้สึกถึงความตั้งใจจริงของหน่วยงานที่ต้องการรวบรวมความคิดที่มีค่าของทุกคน โดยทุกความคิดจะต้องได้รับการพิจารณาที่แสดงถึงการใส่ใจ และเห็นความสำคัญ เช่น การสอบถามหรือพูดคุยเป็นรายบุคคล ทักษะในการฟังจึงเป็นทักษะจำเป็นของผู้บริหารที่จะต้องใช้ ต้องฟังอย่างตั้งใจและไม่ด่วนสรุป เปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานได้อธิบายรายละเอียด ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการตามขั้นตอนการเสนอความคิด เริ่มต้นจาก

การหมุนเวียนการปฏิบัติงาน (Job Rotation) ลดรอบเวลาการทำงาน มีการเรียนรู้และพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง การตั้งเกณฑ์เทียบเคียง (Benchmarking) สร้างความตื่นตัวต่อปัญหาของหน่วยงาน และหาโอกาสในการปรับปรุง ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความคิด และให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อการปรับปรุง ผู้ร่วมในการพิจารณาประเมินความคิดจะต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้น ๆ โดยตรง หากความคิดมีส่วนคาบเกี่ยวหลายหน่วยงาน ก็อาจมีความจำเป็นที่ต้องรวมตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ นั้นไว้ในกลุ่มผู้พิจารณาด้วย เช่น การตั้งทีมงานข้ามสายงาน เพื่อเป็นทีมงานเฉพาะในการพิจารณาประเมิน ขั้นตอนที่ 4 นำความคิดไปปฏิบัติ เมื่อความคิดผ่านการประเมินเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การนำความคิดไปปฏิบัติ โดยการนำความคิดไปปฏิบัติจริงในการทำงานนี้จะต้องมีความรวดเร็ว และต่อเนื่องสอดคล้องกับภาระงานและแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่ ขั้นตอนที่ 5 ทบทวนเพื่อขยายผล ความคิดพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการขยายผลความคิด มองทั้งการขยายผลในเชิงลึก และเชิงกว้าง เช่น สามารถขยายผลให้เชื่อมโยงสู่การทำงานในเชิงลึกได้หรือไม่ หรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่นหรือหน่วยงานอื่นได้หรือไม่ ขั้นตอนที่ 6 ยกย่อง ชมเชย และประกาศความสำเร็จ ชมเชยเจ้าของความคิด และประกาศให้บุคลากรส่วนรวมของหน่วยงานได้รับทราบ เมื่อความคิดนั้นได้รับการนำไปปฏิบัติ แล้วเห็นผลของความสำเร็จ ขั้นตอนที่ 7 วัดผล ทบทวน และปรับปรุงการติดตามผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น นำมาทบทวนเพื่อวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงกระบวนการ ให้ดีขึ้น การเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้ ควรเป็นการเก็บข้อมูลจริงที่เป็นตัวเลขเชิงปริมาณเพื่อนำมาใช้ในการคำนวณสถิติ รวมทั้งข้อมูล เชิงคุณภาพเพื่อช่วยในการวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อทบทวน และปรับปรุง กระบวนการกระตุ้นและรวบรวมความคิดนี้มีเป้าหมายอยู่ที่การสร้างหน่วยงานแห่ง ความเป็นเลิศ โดยผลลัพธ์ที่ได้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนด้วยกัน คือ

1. ผลงานที่เป็นเลิศ
2. วัฒนธรรมแห่งความเป็นเลิศ
3. ทีมงานที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

การดำเนินงานเพื่อนำมาสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศนั้น เป็นการนำหลักการบริหาร มาประยุกต์ใช้อย่างบูรณาการ โดยแต่ละหลักการนั้นมีหลักและแนวปฏิบัติ ดังนี้

การวิเคราะห์บริบท เริ่มจากการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาในอนาคต และนำมาจัดทำเป็นยุทธศาสตร์สถานศึกษาเพื่อการบริหารงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยในการ กำหนดยุทธศาสตร์นั้นผู้บริหารควรทำการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษาเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพ ปัจจุบันของสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดในการดำเนินการ 3 ประการ คือ แนวคิดการวินิจฉัยองค์การ (Organization Diagnosis) แนวคิดของกระบวนการจิตตปัญญา (Contemplative Education) และ แนวคิดของการคิดวิเคราะห์เชิงระบบ (Systems Thinking) การวินิจฉัยองค์การ เป็นกระบวนการ ที่ทำให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจ เห็นความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงองค์การ หรือสถานศึกษา เครื่องมือ ในการวินิจฉัยองค์การเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ซึ่งได้รับความนิยมสูงสุด คือ เครื่องมือวิเคราะห์

จุดอ่อน จุดแข็งขององค์กร หรือ SWOT Analysis มาจาก 3 แหล่ง คือ 1) ประสบการณ์การทำงานของผู้เข้าร่วม 2) ผลการศึกษาวิเคราะห์องค์กร และ 3) แหล่งข้อมูล โดยทุกฝ่ายเป็นเจ้าของและพันธสัญญา จากการที่ผู้เข้าร่วมเป็นผู้คิดวิเคราะห์ให้เหตุผลอภิปรายแลกเปลี่ยน จนกระทั่งนำไปสู่การตัดสินใจในการกำหนดภารกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ของกลุ่ม ส่วนต่อมา คือ การดำเนินการตามกระบวนการจิตตปัญญาพิจารณาถึงคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบสถานศึกษา และสามารถนำสิ่งเหล่านั้นมาทำให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษา ด้วยวิธีการคิดวิเคราะห์เชิงระบบ คือ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่แวดล้อมสถานศึกษาเข้าด้วยกัน พิจารณาถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากบริบทของสถานศึกษา

การบริหารจัดการที่ดีนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดหลักการบริหารตามธรรมาภิบาล 6 ประการ ประกอบด้วย หลักนิติธรรม คือ การปรับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม หลักคุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้อง ดีงาม โดยการธำรงค้ำเพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคม ถือหลักความโปร่งใส คือ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาและสามารถตรวจสอบความถูกต้อง หลักความรับผิดชอบ คือ การที่ทุกคนทุกฝ่ายตระหนักในสิทธิหน้าที่ มีสำนึกในความรับผิดชอบ ต่อบทบาทหน้าที่ของตน หลักความคุ้มค่า คือ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้คุณค่าของทรัพยากรของชาติและบริหารงานด้วยความประหยัด มีประสิทธิภาพประสิทธิผล

การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ กระบวนการในการวางแผนยุทธศาสตร์ ประกอบไปด้วยกระบวนการที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ (Strategic Analysis) เป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยและสถานะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ทั้งภายนอกและภายในองค์กรด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อที่จะได้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ ปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งสถานะของตัวองค์กรได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น 2) การกำหนดทิศทางขององค์กร (Strategic Direction Setting) เป็นการกำหนดทิศทางที่องค์กรต้องการมุ่งไป เปรียบเสมือนเป็นผลลัพธ์ระดับสูงที่องค์กรต้องการที่จะบรรลุ 3) การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategic Formulation) คือ การนำข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการกำหนดทิศทางขององค์กรและการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในองค์กรมาจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ในระดับและรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการประเมินและคัดเลือกกว่ากลยุทธ์ใดที่มีความเหมาะสมกับองค์กรมากที่สุด 4) การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation) เมื่อองค์กรได้กำหนดทิศทางขององค์กรวิเคราะห์ปัจจัยด้านต่าง ๆ และจัดทำยุทธศาสตร์แล้วจะต้องนำยุทธศาสตร์ที่ได้วางแผน จัดทำ และคัดเลือกไว้มาดำเนินการประยุกต์ปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

การนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ เริ่มต้นจากการแปลงแผนยุทธศาสตร์ระดับองค์กรสู่ระดับหน่วยงาน องค์กรประกอบสำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ของหน่วยงานจะต้องสอดคล้อง

และสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ระดับสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการแปลงแผนยุทธศาสตร์ระดับสถานศึกษาสู่ระดับหน่วยงาน ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายของหน่วยงาน ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ระดับสถานศึกษา 2) การสำรวจสภาพปัจจุบันของหน่วยงาน หรือการวินิจฉัยองค์การระดับหน่วยงาน (Unit Diagnosis) 3) การวางแผนยุทธศาสตร์ด้วยแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ระดับหน่วยงานและการกำหนดตัวชี้วัดระดับหน่วยงาน และ 4) กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานระดับหน่วยงาน (Unit Performance Evaluation) การแปลงแผนยุทธศาสตร์ระดับหน่วยงานตัวชี้วัดระดับบุคคล การจัดทำตัวชี้วัดระดับบุคคล เป็นการผสมผสานระหว่าง 1) การทำงานที่สนับสนุนตัวชี้วัดของผู้บังคับบัญชา 2) การพัฒนางานตามบทบาทหน้าที่และภารกิจประจำของแต่ละบุคคล และ 3) การทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ

การบริหารการเปลี่ยนแปลง เริ่มจากการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เป็นการเตรียมคนและโครงสร้างขององค์การให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและทำให้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นที่ยอมรับและได้รับความร่วมมือจากสมาชิกขององค์การ ซึ่งจะพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีลักษณะสามประการ นั่นคือ 1) ผู้บริหารมีความสามารถได้รับการยอมรับ 2) สมาชิกในหน่วยงานมีความรู้สึกต้องการการเปลี่ยนแปลง และ 3) ไม่มีโครงสร้างการบริหารหลายระดับชั้นและสมาชิกคุ้นเคยกับการทำงานร่วมกัน หลังจากเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือ การวางแผนการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างทีมเจ้าภาพ 2) การพัฒนาวิสัยทัศน์ของการเปลี่ยนแปลง 3) การวางแผนและกำหนดตัวชี้วัด 4) การพัฒนาโครงสร้างที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง และ 5) ดำเนินการและหยั่งรากการเปลี่ยนแปลง

การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม เป็นเครื่องมือสำคัญหนึ่งในการบริหาร การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจจะนำมาซึ่งความโปร่งใสในการบริหารงานและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของสถานศึกษาให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายระดับของการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของประชาชน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 1) การให้ข้อมูลข่าวสาร วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสาร สิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงาน แลกเปลี่ยน การติดประกาศ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น 2) การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของสถานศึกษาด้วยวิธีต่าง ๆ 3) การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไป พิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของสถานศึกษา 4) ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นหุ้นส่วนกับสถานศึกษาในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ

และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง 5) การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงสุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ เป็นต้น

การควบคุม การวัดประเมินผล และการจัดการความรู้ การควบคุมเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตาม ว่าการดำเนินงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานจะช่วยบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ แบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับปฏิบัติการ ระดับกลวิธี และระดับกลยุทธ์ ซึ่งมีระบบการควบคุมตั้งแต่การควบคุม สิ่งนำเข้า การควบคุมการดำเนินงาน และการควบคุมสิ่งนำออก โดยมีขั้นตอนในการควบคุม 4 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดมาตรฐาน การวัดผลการปฏิบัติงาน การเปรียบเทียบ และผลการเปรียบเทียบ ซึ่งการควบคุมที่มีประสิทธิผลต้องคำนึงถึงการเชื่อมโยงเข้ากับการวางแผน การนำเข้าข้อมูลในการจัดการเพียงพอ การยอมรับมีความยืดหยุ่น และใช้หลายแนวทางประกอบกัน และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจในพื้นฐานและหลักการของการนำตัวชี้วัดมาใช้ นอกจากนี้ ยังต้องสื่อสารถ่ายทอดให้บุคลากรมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการนำตัวชี้วัดมาใช้ รวมถึงทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้บุคลากรในองค์กรได้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารควรจะเป็นเจ้าภาพในการพัฒนาและนำตัวชี้วัดมาใช้ในองค์กร โดยไม่ควรจะมอบหมายให้ผู้บริหารระดับรองเป็นเจ้าภาพแทน เนื่องจากการรับเป็นเจ้าภาพเองนั้นจะทำให้บุคลากรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและนำเอาตัวชี้วัดมาใช้มากขึ้น

ตัวชี้วัดระดับบุคคลนี้จะสนับสนุนผลการปฏิบัติงานระดับองค์กร เนื่องจากกระบวนการและขั้นตอนการกำหนดตัวชี้วัดระดับบุคคลนั้น ตั้งต้นมาจากแผนยุทธศาสตร์ระดับองค์กรถ่ายทอด มายังแผนยุทธศาสตร์ระดับหน่วยงาน จากนั้นจึงนำมากำหนดเป็นตัวชี้วัดระดับบุคคล นอกจากนี้ ตัวชี้วัดระดับบุคคลยังเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติงานระดับบุคคล (Performance Appraisal) ซึ่งประกอบด้วยผลการวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งพิจารณาจากตัวชี้วัด (KPI) และการประเมินพฤติกรรม ซึ่งพิจารณาจากขีดสมรรถนะ (Competency) จากการประเมินผลการปฏิบัติงานระดับบุคคลดังกล่าว องค์กรสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร (Training and Development) เพื่อบุคลากรมีความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อันจะเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดผลการปฏิบัติงาน ใช้ในการพัฒนาสายอาชีพ (Career Development) เพื่อให้เกิดความชัดเจนในความก้าวหน้าในอาชีพของบุคลากร และสามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการจ่ายค่าตอบแทน (Compensation) ให้กับบุคลากรได้อีกด้วย

ส่วนการจัดการองค์ความรู้ที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินงาน เริ่มจากการกำหนดขอบเขตและเป้าหมายการจัดการความรู้นั้น เพื่อช่วยรวบรวมขอบเขตของความรู้ และนำไปกำหนดเป้าหมายการจัดการความรู้ และการวางแผนการจัดการความรู้ แนวทางในการกำหนดขอบเขตและเป้าหมายการจัดการความรู้มี 3 แนวทาง ดังนี้ แนวทางที่ 1 เป็นความรู้ที่จำเป็นสนับสนุนพันธกิจ

วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ กระบวนการในระดับของหน่วยงานตนเอง แนวทางที่ 2 เป็นความรู้ที่สำคัญต่อองค์กร ประสบการณ์ความรู้ที่สั่งสมความรู้เกี่ยวกับกระบวนการบริการ เป็นต้น แนวทางที่ 3 เป็นความรู้ที่เป็นปัญหาประสบอยู่และสามารถนำการจัดการความรู้มาช่วยได้

2.1.2 แนวคิดของ Peter and Waterman (1982: 13 - 19 อ้างถึงใน อมรดา พุทธินันท์, 2561: 27 - 29)

เสนอกรอบแนวคิดการบริหารตามคุณลักษณะ 8 ประการของความเป็นเลิศ ดังนี้

- 1) มุ่งการปฏิบัติ (A bias for action)
- 2) การใกล้ชิดกับลูกค้า (Closed to customer)
- 3) ความเป็นอิสระและความเป็นเจ้าของ (Autonomy and entrepreneurship)
- 4) การเพิ่มผลผลิตโดยอาศัยคน (Productivity through people)
- 5) การสัมผัสและมุ่งคุณค่า (Hand-on and close to the customer value-driven)
- 6) ทำแต่ธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวเนื่อง (Stick to the knitting)
- 7) รูปแบบที่เรียบง่ายและใช้คนน้อย (Simple form and lean staff)
- 8) การเข้มงวดและผ่อนปรนในขณะเดียวกัน (Simultaneous loose tight properties)

จากแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศ กล่าวได้ว่า การนำแนวคิดแบบใดแบบหนึ่งมาใช้ อาจไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งหมดรวมทั้งบริบทแต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นการนำมาประยุกต์ใช้ จำเป็นต้องนำไปปรับให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของโรงเรียน

2.1.3 แนวคิดการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ SIPPO MODEL

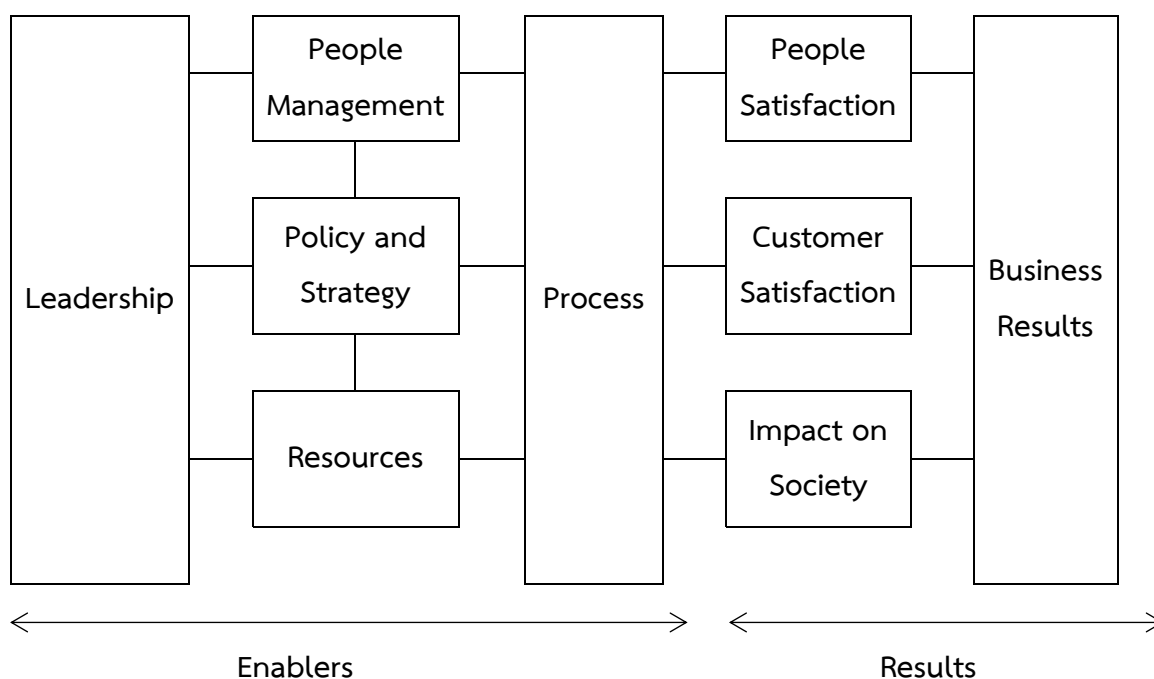
ช่วงโชติ พันธุเวช (2551: 124) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ SIPPO MODEL ว่าการปฏิรูประบบการบริหารจัดการในองค์กรใด ๆ จะเกิดผลสำเร็จได้เริ่มที่ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้นำสูงสุดขององค์กรเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ริเริ่มและเป็นผู้สร้าง โดยเฉพาะผู้บริหารแบบ TQM ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก เนื่องมาจากการจัดการคุณภาพต้องการความทุ่มเท และมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูง ที่เริ่มจากการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย นโยบายคุณภาพ และยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นลำดับแรก ที่กล่าวมานี้ คือ การแสดงความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ หน้าที่และทักษะความสามารถที่สำคัญอีกประการหนึ่งของความมีภาวะผู้นำ คือ การนำวิสัยทัศน์ดังกล่าวสื่อสารและโน้มน้าวผู้บริหารระดับกลางและระดับล่างที่จะนำเอาเป้าหมาย นโยบายคุณภาพ และยุทธศาสตร์ขององค์กรลงสู่ระดับการปฏิบัติงาน ดังนั้น การจัดการคุณภาพจึงเกี่ยวข้องกับบุคคลทุกระดับ ทุกฝ่ายและทุกคน ระบบบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา จึงเกี่ยวข้องกับระบบการนำเอาคุณภาพการจัดการคุณภาพ และกระบวนการจัดการคุณภาพมาใช้ในการบริหารจัดการ และการดำเนินการตามภารกิจขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายจากแนวคิดการจัดการคุณภาพการศึกษา สถาบันอุดมศึกษา

ของอเมริกันมากมายที่นำเอาแนวการจัดการคุณภาพแบบ TQM ไปประยุกต์ใช้ ตัวอย่างเช่น ที่มหาวิทยาลัยของรัฐ California State University, Oregon State University, University of Wisconsin-Stout และ Northwestern Missouri, University of Northern Colorado เป็นต้น ตัวอย่างของ Northwestern Missouri หลังจากได้นำเอาแนวการจัดการคุณภาพแบบ TQM เข้ามาใช้ จึงได้มีการกำหนดนโยบายด้านคุณภาพและกำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF: Critical Success Factors) ได้แก่ เน้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การสร้างคุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้สวัสดิการ และขวัญกำลังใจ ระบบการเงินที่ยืดหยุ่นและความสัมพันธ์กับชุมชน จึงได้กำหนดดัชนีวัดคุณภาพ หรือ KQIs: Key Quality Indicators ของมหาวิทยาลัยไว้ 9 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา คอมพิวเตอร์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาตนเอง และสังคม ความมีวินัย การนำและทีม การผสมผสานทางวัฒนธรรม และการรักษาวัฒนธรรม ส่วน University of Wisconsin - Stout และ Northwestern Missouri, University of Northern Colorado เป็นมหาวิทยาลัยแห่งคุณภาพที่ได้รับรางวัล NQA ของประเทศสหรัฐอเมริกา สรุปได้ว่าการดำเนินการด้านคุณภาพภายในองค์กร การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต้องใช้เทคนิค กระบวนการ จัดการศึกษาเชิงระบบมาใช้ คือ SIPPO ประกอบด้วย 1) นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ปัจจัยนำเข้า 3) การบริการและกระบวนการผลิต 4) ผลผลิต 5) ผลลัพธ์ 6) การติดตามและการประเมินผล และ 7) การปรับปรุงคุณภาพ

2.2 รางวัลองค์กรคุณภาพแห่งความเป็นเลิศ

2.2.1 รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป (European Quality Award : EQA) (Constantinos I.& Chlomoudis, 2014: 5 และอมลรรดา พุทธินันท์, 2561: 27-28)

เริ่มเป็นทางการเมื่อปี ค.ศ. 1991 (พ.ศ. 2534) วัตถุประสงค์หลัก คือ สนับสนุน กระตุ้น ยกย่องการจัดการคุณภาพทั้งองค์กรที่ประสบความสำเร็จ สำหรับรางวัลมี 2 ประเภท คือ รางวัล EFQM กับรางวัล EQA ทางด้านรางวัล EFQM เป็นรางวัลที่ให้กับผู้มีผลงานยอดเยี่ยม ในการจัดการคุณภาพ และใช้แนวการจัดการคุณภาพทั้งองค์กรเป็นหลัก ส่วนรางวัล EQA เป็นรางวัลแบบฉบับของการจัดการคุณภาพทั้งองค์กรที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในยุโรป ตะวันตก เช่น บริษัท มิลิกาน (Miliken) ได้รางวัลปี ค.ศ. 1993 (พ.ศ. 2536) ผู้ที่ชนะรางวัลมีสิทธิ์ ใช้สัญลักษณ์ EQA ติดสินค้าได้ รางวัล EQA เป็นรางวัลที่ต้องมีการแข่งขัน ผู้สมัครต้องเป็นบริษัท ที่แสวงหากำไร มีฐานการผลิตที่ยุโรปในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมามีส่วนดำเนินการในยุโรปไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ส่วนองค์กรไม่แสวงหากำไรไม่มีสิทธิ์สมัคร สำหรับตัวแบบที่ใช้ในการประเมินรางวัล EQA แสดงดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 The European Quality Award Framework (Constantinos I.& Chlomoudis, 2014: 5)

จากภาพที่ 1 เรียกว่า The excellence MODEL ตัวชี้วัดในรูปแบบ EFQM มี 9 เกณฑ์ แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสามารถ (Enablers) และปัจจัยการวัดผลลัพธ์ คือ

1. ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงถึงวิธีการที่กลุ่มผู้บริหารองค์การนำเอาวิธีการปรับปรุงคุณภาพมาใช้ในกระบวนการทำงาน
2. นโยบายและกลยุทธ์ขององค์การ (Policy and Strategy) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงถึงวิธีการที่องค์การใช้แนวคิดในการปรับปรุงคุณภาพในการกำหนดแนวทาง การสื่อสาร การปฏิบัติงาน การตรวจสอบและปรับปรุง นโยบายและกลยุทธ์ เกณฑ์ย่อย
3. พนักงานในองค์การ (People Management) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงวิธีการที่องค์การใช้ศักยภาพของพนักงานเพื่อปรับปรุงกิจการอย่างต่อเนื่อง
4. ทรัพยากร (Resources) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงวิธีการที่องค์การวางแผน และจัดการกับหุ้นส่วนภายนอก คู่ค้าและทรัพยากรภายในเพื่อสนับสนุนนโยบายและกลยุทธ์ และกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างสภาพปัจจุบันและความต้องการในอนาคต รวมทั้งคำนึงถึงชุมชนและสภาพแวดล้อมด้วย
5. กระบวนการ (Process) หมายถึง การออกแบบ การจัดการ และการปรับปรุงกระบวนการ เพื่อที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

6. ความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงการรับรู้ของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์และบริการขององค์การ

7. ความพึงพอใจของคน (People Satisfaction) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงถึงความรู้สึกของพนักงานในองค์การ

8. ผลที่กระทบต่อสังคม (Impact on Society) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงการรับรู้ของสังคมโดยรวมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การ

9. ผลลัพธ์ทางธุรกิจ (Business Results) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงการบรรลุผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์การวางไว้

สรุปได้ว่า รางวัลคุณภาพแห่งยุโรปมีปัจจัยในตัวแบบมีทั้งหมด 9 ตัว เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความสามารถ 5 ตัว ได้แก่ 1) ความเป็นผู้นำ 2) การจัดการคน 3) นโยบายและกลยุทธ์ 4) ทรัพยากร และ 5) กระบวนการ และปัจจัยการวัดผลลัพธ์อีก 4 ตัว ได้แก่ 1) ความพึงพอใจของคน 2) ความพึงพอใจของลูกค้า 3) ผลกระทบต่อสังคม และ 4) ผลลัพธ์ทางธุรกิจ

2.2.2 รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์

รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์ (Singapore Quality Award: SQA) (อมลรดา พุทธินันท์, 2561: 29-30) มีเกณฑ์พิจารณา 7 หมวด ในแต่ละหมวดมีประเด็นย่อยประกอบรายละเอียด ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ เป็นการตรวจประเมินระบบการนำองค์การว่า ผู้นำระดับสูงขององค์การมีการพัฒนาวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ง่ายต่อการเข้าใจและนำองค์การไปสู่ความเป็นเลิศ

2. สารสนเทศ เป็นการมุ่งเน้นไปยังการจัดการในด้านสารสนเทศและการใช้ข้อมูลเทียบเคียงและเปรียบเทียบกับสิ่งที่ดีที่สุด (Benchmark) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในทุกๆระดับขององค์การการจัดการระบบสารสนเทศ การเปรียบเทียบคู่แข่งและสิ่งที่ดีที่สุด

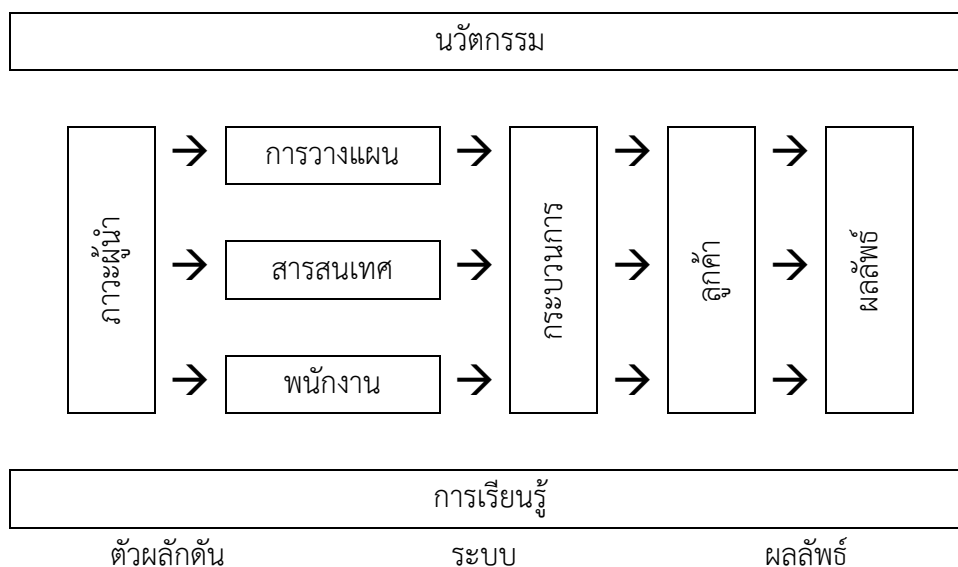
3. การวางแผน เป็นการมุ่งเน้นไปยังกระบวนการวางแผนขององค์การ มีการบูรณาการความต้องการหลักไปสู่แผนงานขององค์การอย่างไร การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งมีการติดตามผลการปฏิบัติงาน การพัฒนากลยุทธ์และการนำไปปฏิบัติ

4. ทรัพยากรบุคคล เป็นการมุ่งเน้นการนำศักยภาพของพนักงานมาใช้ในการสร้างผลงาน

5. การจัดการกระบวนการ เป็นการมุ่งเน้นว่า กระบวนการหลักขององค์การสนับสนุนไปสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ

6. การมุ่งเน้นลูกค้า เป็นการมุ่งเน้นว่าองค์การมีวิธีการอย่างไรในการตัดสินใจเกี่ยวกับความต้องการของลูกค้าและตลาด

7. ผลลัพธ์การปฏิบัติงานและคุณภาพ เป็นการประเมินว่าผลของการดำเนินการ และการปรับปรุงขององค์การในพื้นที่สำคัญขององค์การเป็นอย่างไร และระดับผลของการดำเนินการ ขององค์การที่สามารถเปรียบเทียบกับสิ่งที่ดีที่สุด แสดงดังภาพที่ 2



ภาพที่ 2 ระดับผลลัพธ์ด้านลูกค้า ผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาด ผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติงาน (อมลรดา พุทธินันท์, 2561: 30)

จากภาพที่ 2 สรุปได้ว่า รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์ ประกอบด้วย การประเมินทั้ง 7 หมวด สามารถแบ่งออกเป็นองค์ประกอบพื้นฐานได้ 3 กลุ่ม คือ 1) ตัวผลิตภัณฑ์ มีผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้กำหนดทิศทางและมองหาโอกาสในอนาคต 2) ระบบ เป็นกลุ่มของกระบวนการ ที่มีการออกแบบอย่างดีเพื่อที่จะทำให้การดำเนินการขององค์การเป็นไปตามที่ต้องการ และ 3) ผลลัพธ์ เป็นการส่งมอบคุณค่าให้ลูกค้าและการดำเนินการองค์การอย่างต่อเนื่อง

2.2.3 รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทย

รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทย (Thailand Quality Award: TQA) (อมลรดา พุทธินันท์, 2561: 31) เริ่มต้นตั้งแต่มีการลงนามในการบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันเพิ่มผลผลิต แห่งชาติ และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2539 ถือเป็นรางวัลระดับมาตรฐานโลก เนื่องจากมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินรางวัล เช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา หรือ The Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั่วโลกนำไปประยุกต์ เช่น ประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ เป็นต้น

1) วัตถุประสงค์

- (1) สนับสนุนการนำแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติไปใช้ในการปรับปรุงความสามารถในการแข่งขัน
- (2) ประกาศเกียรติคุณให้กับองค์กรที่ประสบผลสำเร็จในระดับมาตรฐานโลก
- (3) กระตุ้นให้มีการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ
- (4) แสดงให้นานาชาติเห็นถึงความมุ่งมั่นในการยกระดับมาตรฐานความเป็นเลิศในการบริหารจัดการ

2) ค่านิยมหลักและแนวคิด

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาตินี้ จัดทำขึ้นโดยอาศัยค่านิยมหลักและแนวคิดต่าง ๆ ดังนี้

- (1) การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์
- (2) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นลูกค้า
- (3) การเรียนรู้ขององค์กรและของแต่ละบุคคล
- (4) การให้ความสำคัญกับพนักงานและคู่ค้า
- (5) ความคล่องตัว
- (6) การมุ่งเน้นอนาคต
- (7) การจัดการเพื่อนวัตกรรม
- (8) การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง
- (9) ความรับผิดชอบต่อสังคม
- (10) การมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์และการสร้างคุณค่า
- (11) มุมมองในเชิงระบบ

ค่านิยมหลักและแนวคิดต่าง ๆ ดังกล่าวมาจากการเชื่อและพฤติกรรมขององค์กร ที่มีการดำเนินการที่ดีหลายแห่งด้วยกัน จึงเป็นพื้นฐานในการนำความต้องการหลักของธุรกิจมาบูรณาการภายในกรอบการจัดการที่เน้นผลลัพธ์ เพื่อสร้างพื้นฐานในการปฏิบัติการและการให้ข้อมูลป้อนกลับของผลที่เกิดขึ้น สรุปได้ว่า รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทยจะมอบให้แก่องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีระบบบริหารจัดการที่เป็นเลิศ มีการมอบรางวัลนี้ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2545 โดยสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ โดยมีเกณฑ์ตัดสินรางวัลคุณภาพแห่งชาติประกอบด้วย 1) การนำองค์กร (Leadership) 2) การวางแผนองค์กร (Strategic planning) 3) การมุ่งเน้นที่ลูกค้าและตลาด (Customer and marketing focus) 4) สารสนเทศและการวิเคราะห์ (Information and analysis) 5) การมุ่งเน้นที่ทรัพยากรบุคคล (Human resource focus) และ 6) การบริหาร (Administration)

จากการศึกษารางวัลองค์กรคุณภาพแห่งความเป็นเลิศของประเทศต่าง ๆ สรุปลักษณะสำคัญขององค์กรคุณภาพแห่งความเป็นเลิศ ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ลักษณะสำคัญขององค์กรคุณภาพแห่งความเป็นเลิศ

ยุโรป	สิงคโปร์	ไทย
1. ความเป็นผู้นำ	1. ภาวะผู้นำ	1. การนำองค์การ
2. การจัดการคน	2. สารสนเทศ	2. การวางแผนองค์การ
3. นโยบายและกลยุทธ์	3. การวางแผน	3. การมุ่งเน้นที่ลูกค้าและตลาด
4. ทรัพยากร	4. ทรัพยากรบุคคล	4. สารสนเทศและ
5. กระบวนการ	5. การจัดกระบวนการ	การวิเคราะห์
6. ความพึงพอใจของคน	6. การมุ่งเน้นลูกค้า	5. การมุ่งเน้นที่ทรัพยากรบุคคล
7. ความพึงพอใจของลูกค้า	7. ผลลัพธ์การปฏิบัติงานและคุณภาพ	6. การบริหาร
8. ผลกระทบต่อสังคม		
9. ผลลัพธ์ทางธุรกิจ		

2.3. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นเลิศของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นเลิศของโรงเรียน ดังนี้

2.3.1 รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์

รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (School Excellence MODEL: SEM) คือ รูปแบบการประเมินตนเองของโรงเรียนซึ่งได้บูรณาการรูปแบบความเป็นเลิศที่ชื่อเสียงต่าง ๆ เช่น รางวัลคุณภาพของยุโรป รางวัลคุณภาพของสิงคโปร์ รางวัลคุณภาพประเทศสหรัฐอเมริกา เข้าด้วยกัน โดยโรงเรียนสามารถกำหนดทิศทางการดำเนินงานของตนเอง โดยการเทียบเคียงการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศของชาติ รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) มีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนาด้านคุณภาพของโรงเรียน การวัดผลประเมินผลของโรงเรียนและการเทียบเคียงกับโรงเรียนเป็นเลิศต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาของประเทศสิงคโปร์มีปัจจัย ดังนี้

1) ด้านภาวะผู้นำ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูต้องมีภาวะผู้นำ คำนึงมด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของนักเรียนมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม

2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องร่วมกันกำหนดโครงสร้าง การวางแผนกลยุทธ์เป้าหมายการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน โปร่งใส โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3) ด้านการจัดการบุคลากร ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูต้องมีความรู้ มีความพร้อมในการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ

4) ด้านทรัพยากร ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องให้การสนับสนุนด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการศึกษาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อย่างเพียงพอ

5) ด้านเป้าหมาย นักเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษาต้องออกแบบกระบวนการจัดการศึกษา การนำไปใช้ การบริหารจัดการศึกษาและระบบ การทำงานของครูและบุคลากรตลอดจนด้านคุณภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ

6) ด้านการบริหารและผลการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

7) ด้านผลลัพธ์ของบุคลากร ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษาต้องมีความตระหนักในด้านประสิทธิภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ

8) ด้านการมีส่วนร่วมและสังคม ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูต้องมีความตระหนัก ด้านมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

9) ด้านผลการประเมินการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความตระหนัก มีความตั้งใจ มีความร่วมมือและมีความปรารถนาดี ในการจัดการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศจากทุกฝ่าย

2.3.2 รางวัลความเป็นเลิศโรงเรียนประเทศฮ่องกง

รางวัลความเป็นเลิศของประเทศฮ่องกง (The Outstanding Teachers and School Award: HK) เป็นแผนงานหนึ่งในแผนการปฏิรูปคุณภาพการศึกษาของฮ่องกง คณะกรรมการ กองทุนคุณภาพการศึกษาจะให้รางวัลความเป็นเลิศของสถานศึกษาปีละครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเป็นการยกย่องและส่งเสริมโรงเรียนที่มีผลงานเป็นเลิศ 2) ส่งเสริมและเผยแพร่ขยายวิธีปฏิบัติ ทางการศึกษาของโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ และ 3) เพื่อสร้างสรรค์วัฒนธรรมคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนของฮ่องกงเพื่อบ่มเพาะความเป็นเลิศภายในสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขของแต่ละโรงเรียน รางวัลความเป็นเลิศจะให้แก่โรงเรียนซึ่งสามารถแสดงผลสัมฤทธิ์และการปฏิบัติที่มีความเป็นเลิศ ใน 4 ด้าน ของการศึกษา คือ 1) การจัดการและการจัดองค์กร 2) การเรียนการสอน 3) การสนับสนุน จุดมุ่งหมายของนักเรียนและโรงเรียน และ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับการพัฒนา ของนักเรียน แต่คณะกรรมการไม่ได้กำหนดจำนวนรางวัลไว้ เกณฑ์การให้รางวัลแบ่งตามหลักหรือ งานของการศึกษา

2.3.3 การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารจัดการด้วยนวัตกรรม SIAO MODEL มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยทุกคนในองค์กรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อร่วมกัน มองเห็นภาพความสำเร็จร่วมกัน และเข้าใจความหมายของ “เสี้ยว” ที่เป็นภาษาอีสานที่บ่งบอกความเป็นเพื่อนรัก เพื่อนแท้ เกื้อกูล ช่วยเหลือกัน ไม่ทอดทิ้งกัน อันเป็นรากเหง้าวัฒนธรรมคนท้องถิ่นอีสานประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25, 2561: 23)

S : Sufficient Economy Philosophy คือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

I : Involvement คือ การมีส่วนร่วม

A : Achievement คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์

O : Organization คือ การจัดการองค์การ

กรอบการดำเนินงานด้วยรูปแบบ SIAO MODEL ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2563 ที่ผ่านมาเป็นกรอบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มองเห็นกระบวนการทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้พัฒนาแนวคิดและกรอบการดำเนินงานจาก SIAO MODEL ตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) กับทิศทางที่จะพัฒนาการศึกษาในมิติต่าง ๆ ทั้งในมิติด้านสังคม และมิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558-2564) และนโยบายรัฐบาลซึ่งได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนแผนพัฒนาจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2561-2564 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2562) ที่กำหนดวิสัยทัศน์เมืองขอนแก่น “มหานครน่าอยู่มุ่งสู่เมืองนวัตกรรม ศูนย์กลางเชื่อมโยงอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” ที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้วยเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และเมืองแห่งการประชุมสัมมนา (Meeting, Incentive Travel, Conventions, Exhibitions : MICE City) มาพัฒนาต่อยอดเป็นรูปแบบ SIAO SMART MODEL ซึ่งมีความหมายในภาพรวมว่าเป็นผู้ดี เก่ง ทรงภูมิ มีคุณธรรม จริยธรรมทั้งดงาม ทั้งตนเอง และเพื่อนรัก เพื่อนแท้ ค่านิยม 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น, 2564: 27)

S : Standard มีมาตรฐาน

M : Moral มีคุณธรรม

A : Attainment นำคุณภาพ

R : Reasoning มีภูมิคุ้มกัน

T : Technology รู้เท่าทันเทคโนโลยี

จากการนำ SIAO SMART MODEL มาใช้ในการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศทำให้มองเห็นภาพรวมของครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น เป็นผู้ที่มีความมาตรฐาน (Standard) ในทุก ๆ ด้าน โดยยึดหลัก คนดี มีคุณธรรม (Moral) มีภูมิความรู้ มีคุณภาพ (Attainment) และยังมีภูมิคุ้มกัน (Reasoning) ในด้านต่าง ๆ และรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Technology) เพื่อให้สอดคล้องกับค่านิยมขององค์กร “บริหารดี มีมาตรฐาน ผสานไอที วิถีคุณภาพ” ดังภาพที่ 3



ภาพที่ 3 SIAO SMART MODEL รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น (ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น, 2564: 27)

จากภาพที่ 3 แสดงให้เห็นถึงมิติความสัมพันธ์เชิงระบบ (System Approach) ของ SIAO SMART MODEL ซึ่งมีองค์ประกอบและนิยามศัพท์ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงชี้แนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่ปวงชนชาวไทยมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มี

การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่เกิดขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาองค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 2 เงื่อนไข 3 หลักการ 4 มิติ ดังนี้

2 เงื่อนไข

1) เงื่อนไขความรู้ หมายถึง การมีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติกิจตน

2) เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง การกระทำทุกสิ่งบนพื้นฐานของจิตใจที่มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทนมีความเพียร รู้จักแบ่งปัน รู้จักใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

3 หลักการ

1) หลักความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไปและต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2) หลักความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3) หลักภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

4 มิติ

1) ด้านเศรษฐกิจ เป็นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ใช้ชีวิตอย่างพอควร คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกัน ไม่เสี่ยงเกินไป การเฝ้าทางเลือกสำรองของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนในสังกัด

2) ด้านสังคม เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูล รู้รักสามัคคีสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนในสังกัด

3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการรู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นและโรงเรียนในสังกัด

4) ด้านวัฒนธรรม เป็นการรักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย เห็นประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นรู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่น ๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นและโรงเรียนในสังกัด

เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

เข้าใจ หมายถึง ความเข้าใจแจ่มชัดในประเด็นสภาพปัญหาจุดมุ่งหมาย บริบท ทิศทางในการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นและโรงเรียนในสังกัด

เข้าถึง หมายถึง การเข้าถึงปัจจัยในด้านองค์ความรู้ หลักคิดทฤษฎี แนวทาง ทรัพยากร การบริหารต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาและแก้ปัญหาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นและโรงเรียนในสังกัด

พัฒนา หมายถึง การลงมือกระทำและหาทางต่อยอดองค์ความรู้เดิม ให้ดีขึ้น สิ่งที่ต้องพัฒนานี้เป็นองค์ความรู้ใหม่ เช่น วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) นวัตกรรม (Innovation) เกิดวิธีคิดใหม่ (Paradigm) ที่เป็นของตนเองในสภาพบริบทที่แตกต่างกันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นและโรงเรียนในสังกัด

องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนในสังกัดโดยใช้ กระบวนการ PLC - KKsec MODEL โดยอาศัยทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (IOT) เพื่อสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาด้วยการเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด ริเริ่ม ตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวบุคลากรเอง การที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้น ผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการพัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กร

การร่วมคิด หมายถึง การมีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือในการวางแผนโครงการวิธีการติดตามผล การตรวจสอบ และการดูแลรักษา เพื่อให้กิจกรรม โครงการสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์

การร่วมตัดสินใจ หมายถึง การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องการตัดสินใจเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปตั้งแต่ การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

การร่วมปฏิบัติตามโครงการ หมายถึง การมีส่วนร่วมปฏิบัติงานและช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาโครงการต่าง ๆ โดยมีส่วนร่วมทำงานร่วมกับผู้บริหารและคณะครูทุกด้านช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์

การร่วมติดตามและประเมินผลโครงการ หมายถึง เมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้วได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจตราดูแล รักษา และประเมินผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

องค์ประกอบที่ 3 การมุ่งผลสัมฤทธิ์

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสำเร็จของครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนจากความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติราชการให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่ โดยมาตรฐานนี้อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเองหรือเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น อีกทั้งยังหมายรวมถึงการสร้างสรรค์พัฒนาผลงาน หรือกระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่กำหนดโดยยึดกรอบ ดังนี้

1) ด้านความปลอดภัย

พัฒนากลไก รูปแบบ มาตรการ แนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหาและการดูแลช่วยเหลือฟื้นฟู ด้านความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

2) ด้านโอกาส

(1) สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย

(2) ดำเนินการให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพตรงตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(3) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกัน

(4) ส่งเสริมให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ด้านคุณภาพ

(1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

(2) พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

(3) ปรับหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสมดุลทุกด้าน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ

(4) พัฒนาครูให้เป็นครูยุคใหม่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

4) ด้านประสิทธิภาพ

(1) พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัยและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(2) พัฒนาโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง โรงเรียนคุณภาพของชุมชนพร้อมทั้งพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

(3) บริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 น้อยกว่า 20 คน ให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

(4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะและสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

(5) สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาและการเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(6) เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบที่ 4 โอกาสของความสำเร็จ

โอกาสของความสำเร็จ หมายถึง การนำข้อมูลหรือผลที่ได้จากการดำเนินงานที่ผ่านมา มาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน หรือวิเคราะห์ข้อด้อยในการปฏิบัติงานตามความเป็นจริง เพื่อนำมาปรับแก้ไขจุดด้อย และสร้างโอกาสเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ รวมถึงการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ทำให้กระบวนการพัฒนาไม่ราบรื่น

จากรูปแบบการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นสู่ความเป็นเลิศ ได้กำหนดจุดเน้นในการปฏิบัติงานของครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตามนโยบายจุดเน้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรอบทิศทางการบริหารจัดการตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นและโรงเรียนในสังกัด 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการประกันคุณภาพ 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ด้านโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษา 4) ด้านทักษะภาษา 5) ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล 6) ด้านทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ และ 7) ด้านบริหารจัดการ โดยมีแนวทางการบริหารจัดการองค์กรด้วยนวัตกรรม SIAO MODEL ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 และพัฒนาเป็น SIAO SMART MODEL ในปี 2564 ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2 เงื่อนไข 3 หลักการ 4 มิติ) ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาบริหารองค์การภายใต้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ครูบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนในสังกัดโดยใช้กระบวนการ PLC - KKsec MODEL โดยอาศัยทรัพยากรแหล่งเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (IOT) เพื่อสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาด้วยการเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ องค์ประกอบที่ 3 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ ความสำเร็จของครูบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนจากความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติราชการให้ดีหรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่ และองค์ประกอบที่ 4 โอกาสของความสำเร็จเป็นการนำข้อมูลหรือผลที่ได้จากการดำเนินงานที่ผ่านมา มาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน หรือวิเคราะห์ข้อด้อยในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับแก้ไขจุดด้อย และสร้างโอกาสเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในทุกด้าน

จากผลการศึกษาแนวคิดการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและสอดคล้องกับประเด็นพัฒนาของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) ซึ่งสามารถสังเคราะห์กระบวนการบริหารสถานศึกษาในการนำไปพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ 2) ด้านการบริหารคน 3) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร 4) ด้านการจัดการทรัพยากร และ 5) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดของเดมมิงและนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้กล่าวถึงวงจรคุณภาพ (PDCA) ไว้ดังนี้

เดมมิง (Deming, 1986: 3) ได้กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องทำให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้น โดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือ วงจรเดมมิง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดต้นเหตุหรือสาเหตุของปัญหา แล้ววางแผนเพื่อการปรับเปลี่ยนหรือทดสอบ ตรวจสอบ เพื่อการปรับให้ดียิ่งขึ้น

Do คือ การดำเนินการตามแผนหรือปฏิบัติเพื่อนำผลไปสู่การตรวจสอบ

Check คือ ตรวจสอบเพื่อให้ทราบว่าสิ่งที่ดำเนินการบรรลุผลตามแผนที่วางไว้หรือตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในขั้นวางแผน

Act คือ ปรับเปลี่ยนหรือปรับปรุงแก้ไข ถ้าผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่วางไว้หรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรหรือขั้นตอนเริ่มจากการวางแผนโดยใช้กระบวนการจากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้วเพื่อทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2545: 98-99) ได้กล่าวถึงแนวคิดของเดมมิง ว่าผู้บริหารระดับสูงต้องมีบทบาทหน้าที่หลายด้าน และการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพต้องอาศัยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) หมายถึง วางแผนโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่หรืออาจเก็บรวบรวมขึ้นมาใหม่ โดยอาจทดสอบเพื่อเป็นการนำผลมาวางแผนอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 2 การทำ (Do) หรือการปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินการตามแผนที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การตรวจสอบ หรือสังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรและเป็นไปในทิศทางใด

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไข (Act) หรือการปรับปรุง (Corrective Action) หมายถึง หลังจากที่ได้ศึกษาผลลัพธ์หรือผลที่เกิดขึ้นแล้วไม่เป็นไปตามที่ต้องการและไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้หรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข ต้องดำเนินการแก้ไข จากนั้นสรุปผลการปฏิบัติ แต่ถ้าผลนั้นยังไม่เป็นไปตามที่ต้องการ สามารถดำเนินการวางแผนและดำเนินการตามวงจรจนได้ผลตามวัตถุประสงค์

ฮิโตะชิ (Hitoshi, 1996: 106) ได้กล่าวว่า การบริหารงานด้วยระบบวงจรคุณภาพ เป็นกระบวนการการปรับปรุงและการควบคุม เป็นการดำเนินการที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปฏิบัติการแก้ไข ถ้าผลลัพธ์ไม่ได้ตามที่วางแผนไว้ ต้องมีการทบทวนวางแผนอีกครั้งหนึ่งและดำเนินการตามวงจรคุณภาพอย่างถูกต้องจะทำให้เกิดการปรับปรุงและระดับของผลลัพธ์สูงขึ้น

1. การวางแผน (Plan) ในทั้งสี่ส่วนประกอบของวงจรคุณภาพนั้น การวางแผนเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด การวางแผนจะเป็นส่วนที่ทำให้ส่วนอื่นสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าแผนการไม่เหมาะสมจะมี ผลทำให้ส่วนอื่นไร้ประสิทธิภาพตามไปด้วย แต่ถ้ามีการเริ่มต้นวางแผนที่ดี จะทำให้มีการแก้ไขน้อยและการดำเนินการมีประสิทธิภาพมากขึ้น กำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดวิธีการประเมินความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

2. การลงมือปฏิบัติ (Do) คือการดำเนินการตามแผนที่วางไว้และการนำแผนการมาปฏิบัติอย่างถูกต้องจำเป็นต้องมีขั้นตอนในการสื่อสารในการนำแผนการไปปฏิบัติให้ได้รับทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนการนั้น

3. การตรวจสอบ (Check) คือการทำการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน โดยต้องมีการประเมินการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ และตัวแผนการเองมีความเหมาะสมหรือไม่ โดยต้องหาสาเหตุที่ทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามแผนหรือแผนการยังไม่สามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

4. การปฏิบัติการแก้ไข (Act) การปรับปรุงแก้ไขตามผลที่ได้จากการตรวจสอบเมื่อทำการแก้ไข จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับกระบวนการวางแผน รวมถึงหาสาเหตุของการวางแผนที่ทำให้ผลลัพธ์ยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ การทำการแก้ไข ควรมีการวิเคราะห์หาสาเหตุและมีการทบทวนแผนการส่งต่อไปยังการดำเนินการอีกวงจรซ้ำอีกเพื่อได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

สรุปว่า วงจรคุณภาพ คือ กระบวนการทำงานที่เปรียบกับวงล้อที่เต็มไปด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไข เมื่อวงล้อหมุนไป 1 รอบจะทำให้ งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. หลักการและแนวคิดของศาสตร์พระราชสู่การบริหาร

4.1 ความหมายของศาสตร์พระราช

ความหมายของศาสตร์พระราช ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

เกษม วัฒนชัย (2558: 12-24) กล่าวว่า ศาสตร์พระราช หมายถึง ศาสตร์แห่งการพัฒนาในสังคมไทย มี 3 ศาสตร์ คือ ศาสตร์ชาวบ้าน ศาสตร์สากล และศาสตร์พระราช ศาสตร์อื่นที่ 3

ประเทศอื่นไม่มี และได้พูดย่อ ๆ ว่า ศาสตร์พระราชา คือ โครงการตามพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการ มีหมวดการจัดการดิน การจัดการน้ำ การเกษตรกรแปรรูป พลังงานทางเลือก สิ่งแวดล้อมชุมชน การปลูกป่า ปลูกต้นไม้ ปลูกพืชผักสวนครัว โครงการพระราชดำรินี้ทุกอย่าง

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วันที่ 22 มิถุนายน พุทธศักราช 2524 (ชูลิทธิ ชูชาติ, 2559: 27-33) ได้กล่าวถึงความหมายของ ศาสตร์พระราชาว่า คือ องค์ความรู้ที่เกิดจากความฉลาดรู้ ในด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ชีวิต วัฒนธรรม การศึกษา และนวัตกรรมต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้า ทดลองจนเกิดเป็นองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 องค์ความรู้ที่ได้สามารถนำไปปฏิบัติ และก่อให้เกิดประโยชน์กับสังคมและประเทศชาติ โดยความฉลาดรู้ คือ “รู้แล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์จริง ๆ โดยไม่เป็นพิษเป็นโทษ..”

เดชา ปุญญบาล (2560: 13) ให้ความหมาย ศาสตร์พระราชา คือ การน้อมนำ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย มากำหนดเป็นหลักในการปฏิบัติ เป็น “ศาสตร์ของแผ่นดิน” สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำรัส เมื่อปี 2554 ว่า “เป้าหมายในการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 คือ "การพัฒนาที่ยั่งยืน" เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคน โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมให้คนมีความสุข โดยต้องคำนึงเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม แม้ว่าวิธีการพัฒนามีหลากหลายแต่ที่สำคัญ คือ นักพัฒนาจะต้องมีความรักความห่วงใย ความรับผิดชอบ และการเคารพในเพื่อนมนุษย์ จะเห็นได้ว่า การพัฒนาเกี่ยวข้องกับมนุษยชาติและเป็นเรื่องของจิตใจ”

สมบัติ นพรัก (2561: 28) กล่าวว่า ศาสตร์พระราชา หมายถึง ความรู้ (Knowledge) ที่เกิดจากปัญญา (Wisdom) ด้วยการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง จนเกิดเป็นองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 จนกระทั่งเป็น โครงการตามพระราชดำรินี้ถึง 4,685 โครงการ ครอบคลุมปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญต่อชีวิต ได้แก่ ด้านแหล่งน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเกษตร ด้านคมนาคมและการสื่อสาร ด้านสาธารณสุข ด้านสังคม และด้านการศึกษา ฯลฯ และการดำรงชีวิตด้านส่งเสริมอาชีพของมนุษยชาติตั้งแต่เกิดจนตาย องค์ความรู้ทั้งหมดคือ แนวทางการดำเนินการ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ทั้งหมดโดย “ศาสตร์พระราชา” และ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ศาสตร์พระราชา หมายถึง องค์ความรู้ ของพระราชาที่ได้สามารถนำไปปฏิบัติและก่อให้เกิดประโยชน์กับสังคมและประเทศชาติ โดยความฉลาดรู้ เป็นการวางแผนทางแนวคิดทฤษฎีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

4.2 ที่มาและความสำคัญของศาสตร์พระราชา

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีกล่าวในรายการ “ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” เมื่อวันศุกร์ที่ 23 ธันวาคม 2559 ดังนี้ “ด้วยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทาน พระบรมราชวโรกาส ให้รัฐมนตรีซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม ที่ผ่านมา ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ในโอกาสนี้ผมขออัญเชิญกระแสพระราชดำรัสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร อันมีความสำคัญเป็นสิริมงคลแก่คณะรัฐมนตรีและปวงพสกนิกรทุกหมู่เหล่า ผมเห็นว่าพวกเราทุกคน ควรได้ระลึกและรับใส่เกล้าใส่กระหม่อม น้อมนำไปสู่การปฏิบัติสรุปใจความได้ว่า “...ขอให้คำนึงถึงศาสตร์พระราชแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 โดยให้ศึกษาวิเคราะห์พระราชดำริ และแนวทางพระราชทานนานัปการ ตลอดระยะเวลา 70 ปีที่ผ่านมา รวมทั้งพระราชกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติมาสำหรับประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบกิจการและการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในความรับผิดชอบ รวมทั้งยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีในกิจวัตรประจำวัน อันจะเป็นสิริมงคลเป็นพระคุ้มครองและเป็น “แสงสว่างนำทาง” ให้แก่ปวงชนชาวไทยทุกคนตลอดไปเพื่อสนองพระราชปณิธานและเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยทั้งปวงอย่างรักใคร่ตามการปฏิบัติงานใด ๆ ย่อมมีปัญหา ย่อมมีอุปสรรค ก็ขอให้ปรึกษากัน หาข้อมูลที่ถูกต้อง และปฏิบัติด้วยความรอบคอบทันกาล เหมาะสมกับสถานการณ์และมีเหตุผล ทั้งนี้ปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้น นอกจากจะเป็นเสมือน “บททดสอบ บทเรียน” แล้ว ยังจะเป็นสิ่งที่ช่วย “เพิ่ม” ความสามารถให้กับเราทุกคนด้วย ดังนั้นต้องมีความตั้งใจ มีขันติ มีความอดทน ตลอดจนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาปัญหาและแก้ไขให้รอบคอบ ก็จะได้ผลต่อประเทศและเป็นบุญเป็นกุศลกับตนเองด้วย...” “ศาสตร์พระราชากลือว่าเป็น “ตำราแห่งชีวิต” เพราะบันทึกจากประสบการณ์จากการทรงงานที่ทำให้ประเทศไทยสามารถผ่านวิกฤตการณ์ต่าง ๆ มาได้ทุกมิติ ผมขอชื่นชมสื่อทุกแขนงที่ได้นำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ สู่สายตาประชาชนและเยาวชนรุ่นใหม่ให้รับรู้เข้าใจได้ลึกซึ้งและถ่องแท้มากยิ่งขึ้น เพื่อสามารถน้อมนำไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562: 3-4)

การสืบสานศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกระบวนการนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติให้เกิดผล หรือเรียกว่าการนำความรู้ในศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน หรือ 4 มิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม สู่การพัฒนาประเทศให้มั่นคง และยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติจริงหรือเดินตามรอยเท้าพ่อในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การนำองค์ความรู้ ด้านการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้หรือการพัฒนางาน องค์ความรู้ด้านเนื้อหาความรู้จากโครงการพระราชดำริและอื่น ๆ รวมทั้งการนำองค์ความรู้ในวิธีทรงงานมาใช้ในการดำเนินชีวิตการทำงานของบุคคล ครอบครัว ชุมชน หรือขององค์กร มูลนิธิ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่าง ๆ

เพื่อการพัฒนาตนเอง พัฒนางานดำเนินชีวิต ดำเนินงานในหน้าที่ความรับผิดชอบด้วยองค์ความรู้ตามศาสตร์พระราชา หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “เดินตามรอยเท้าพ่อ สานต่องานที่พ่อทำ”

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเป็นประมุขแห่งประเทศไทยเป็นต้นมา พระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่ชาวไทยตลอดพระชนมายุของพระองค์ โดยพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระองค์ คือ การเสด็จพระราชดำเนินเยือนประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ ดังในปฐมพระบรมราชโองการในระหว่างพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493 ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแก่มหาชนชาวสยาม” ซึ่งในขณะนั้นสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยยังคงบอบช้ำจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ประชาชนเดือดร้อน ชีวิตความเป็นอยู่แออัด ฐานะยากจน ดังนั้นเมื่อเสด็จกลับจากการไปศึกษาที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ในปี พ.ศ. 2493 จึงได้พระราชทานพระราชดำริในการช่วยเหลือพสกนิกรให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การทรงงานพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในแต่ละช่วงเวลานั้น พระองค์ทรงใช้ศาสตร์ความรู้แขนงต่าง ๆ มาบูรณาการหลักการทรงงานของพระองค์ เพื่อให้ประชาชนของพระองค์นั้นได้รับประโยชน์สูงสุด “ศาสตร์พระราชา คือ การลงไปศึกษาเรียนรู้จากชุมชน ให้ชุมชนบอกว่าปัญหาคืออะไร ความต้องการของประชาชนคืออะไร โดยต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องและยั่งยืน” ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าเป้าหมายในการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคนโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมให้คนมีความสุข โดยต้องคำนึงเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม แม้ว่าวิธีการพัฒนามีหลากหลาย แต่ที่สำคัญคือการพัฒนาจะต้องมีความรัก ความห่วงใย ความรับผิดชอบ และการเคารพในเพื่อนมนุษย์ จะเห็นได้ว่า การพัฒนาเกี่ยวข้องกับมนุษยชาติและเป็นเรื่องของจิตใจ

พรเพชร วิชิตชลชัย (อ้างถึงใน คณะกรรมการโครงการเฉลิมพระเกียรติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2560: 10) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของศาสตร์พระราชาไว้ในหนังสือศาสตร์ของพระราชา : ผู้นำโลกในการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมกฎหมายสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงธรรม พระองค์ทรงครองแผ่นดินและครองหัวใจชาวไทยทั้งมวล พระองค์ทรงงานด้วยความเพียรเป็นเวลายาวนานถึง 70 ปี ทรงรอนแรม ทรงตรากตรำ แต่ไม่ทรงย่อท้อไม่ทรงทอดถอนใจ ไม่มีทีใดในผืนแผ่นดินไทยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ถึงการเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรอย่างใกล้ชิดของพระองค์ทำให้เกิดความผูกพันทางใจระหว่างพระราชา กับปวงประชาราษฎร์เรื่องเล่าต่าง ๆ ที่ทรงสดับฟังเป็นข้อมูลสำหรับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยให้ราษฎร

สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีชีวิตที่ดีขึ้น ช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน การทรงงานหนักของพระองค์ได้เปลี่ยนพื้นที่แห้งแล้งกันดารเป็นพื้นที่ทำมาหากิน เปลี่ยนชีวิตคนไทยส่วนใหญ่ของประเทศที่ยากไร้ให้ "พอมิ พอกิน" และก้าวไปสู่การ "กินดี อยู่ดี"

พระตำหนักจิตรลดารโหฐานเป็นพระราชวังเดียวในโลกที่เป็นทั้งบ้านของพระองค์ เป็นที่ทำงานของพระองค์ เป็นศูนย์ศึกษาวิจัยโครงการต่าง ๆ โดยใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ โครงการเหล่านี้ได้เป็นจุดเริ่มต้นของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า 4,600 โครงการ เป็นต้น กำเนิดศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริอีกถึง 6 ศูนย์ กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับปสกนกรในการพัฒนาประเทศ พระองค์ไม่เคยมีพระราชดำริให้ประชาชนมุ่งหวังความมั่งคั่งร่ำรวย ในทางตรงกันข้ามพระองค์พระราชทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอันเป็นแนวทางการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน บนพื้นฐานของทางสายกลางความมีเหตุผล ความไม่ประมาทและคุณธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ อีกทั้งใช้เป็นหลักในการบริหารและพัฒนาประเทศด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งได้พระราชทานมาก่อนหน้าหลายปีสอดคล้องกับหลักการพัฒนายั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และเน้นการใช้กระบวนการพัฒนายั่งยืน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงเป็นพ่อของแผ่นดินทรงเป็นครูของแผ่นดิน ทรงสอนด้วยการทรงปฏิบัติพระองค์เป็นแบบอย่าง ศาสตร์ของพระราชาเป็นสมบัติทางปัญญาอันล้ำค่าของชาติที่ทรงผสมผสานวิทยาการสมัยใหม่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น

เดชา ปุณณบาล. (2560: 13) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของศาสตร์พระราชาว่า ดินแดนสุวรรณภูมิแห่งนี้ เป็นดินแดนที่มีสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่คู่กับประวัติศาสตร์ชาติมาอย่างยาวนาน เมื่อใดก็ตามที่ประเทศชาติมีวิกฤติ พระราชาก็คิดหาทางแก้ปัญหาไว้ให้เสมอๆ เพื่อนำประเทศชาติพัฒนาไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทัดเทียมกับนานาชาติ “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมิ พอกิน พอใช้ ของประชาชนเป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้วจึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกฐานะทางเศรษฐกิจขั้นได้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่าง ๆ ได้ ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวในที่สุด” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 พระราชทานพระราชดำริหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ครั้งแรกในงานพระราชทานปริญญาบัตร ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันพุธที่ 18 กรกฎาคม 2517 จากกระแสพระราชดำริสา ดังกล่าว หรือที่เราเรียกว่า “ศาสตร์พระราชา” นั้นครอบคลุมทั้ง “พระราชดำริ”

คือ แนวคิดและปรัชญา “พระราชดำรัส” คือ คำสั่งสอน ตักเตือน ให้สติ “พระราชกรณียกิจ” คือ หลักการทรงงานและ “พระราชจริยวัตร” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ตลอดระยะเวลา 70 ปี ที่ผ่านมา ซึ่งปวงพสกนิกรชาวไทย ได้น้อมนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติตน รวมทั้งรัฐบาลและข้าราชการได้น้อมนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อสร้างชาติและพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน

จากการศึกษาที่มาและความสำคัญต่าง ๆ ของศาสตร์พระราชา สรุปได้ว่า “ศาสตร์พระราชา” ถือว่าเป็น “ตำราแห่งชีวิต” เพราะบันทึกจากประสบการณ์จากการทรงงานที่ทำให้ประเทศไทยสามารถผ่านวิกฤตการณ์ต่าง ๆ มาได้ทุกมิติ การทรงงานพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในแต่ละช่วงเวลานั้น พระองค์ทรงใช้ศาสตร์ความรู้แขนงต่าง ๆ มาบูรณาการหลักการทรงงานของพระองค์ เพื่อให้ประชาชนของพระองค์นั้นได้รับประโยชน์สูงสุด เป็นการนำความรู้ในศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน หรือ 4 มิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม สู่การพัฒนาประเทศให้มั่นคงอย่างยั่งยืน

4.3 หลัก 23 ข้อในการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่นอกจากจะทรงด้วยทศพิธราชธรรมแล้ว ทรงยังเป็นพระราชชาติที่เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต และการทำงานแก่พสกนิกรของพระองค์และนานาชาติอีกด้วย ผู้คนต่างประจักษ์ถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์และมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น อันหาที่สุดมิได้ซึ่งแนวคิดหรือหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มีความน่าสนใจที่สมควรนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตการทำงานเป็นอย่างยิ่ง โดยหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่เรียบง่ายเน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้และเกิดประโยชน์สูงสุด พระองค์ทรงทุ่มเทพระวรกายตรากตรำและมุ่งมั่นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่พสกนิกรไม่ว่าจะเชื้อชาติใด ศาสนาใด อยู่ห่างไกลสักเพียงใดก็มีทรงย่อท้อ เข้าไปช่วยเหลือราษฎรทั้งด้านสาธารณสุข การศึกษา สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การเกษตร การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ และพลังงานหรือแม้กระทั่งการจราจร ทรงคิดค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างแยบยล การทรงงานของพระองค์ท่านทรงยึดการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับสิ่งที่อยู่รอบตัวและสามารถปฏิบัติได้จริง ทรงมีความละเอียดรอบคอบ และทรงคิดค้นหาแนวทางพัฒนาเพื่อมุ่งประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด มีคุณค่าและควรยึดเป็นแบบอย่างในการเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท นำมาปฏิบัติเพื่อให้บังเกิดผลต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติสืบไป หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มีดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 : 4-11)

1. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบ ทั้งจากข้อมูลเบื้องต้น จากเอกสาร แผนที่ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการและราษฎรในพื้นที่ เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ตรงตามความต้องการของประชาชน

2. ระเบิดจากข้างใน พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคนทรงตรัสว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน” หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนภายในชุมชน ให้มีสภาพพร้อมที่จะร่วมพัฒนาเสียก่อนแล้วจึงออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนในหมู่บ้านที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสได้ตั้งตัวหรือเตรียมพร้อม

3. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก ทรงแก้ปัญหาในภาพรวม (Macro) ก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหาของพระองค์จะเริ่มจากจุดเล็ก ๆ (Micro) คือ การแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าที่คนมักจะมองข้าม “...ถ้าปวดหัวคิดอะไรไม่ออก ก็ต้องแก้ไขการปวดหัวนี้ก่อน มันไม่ได้แก้อาการจริง แต่ต้องแก้ปวดหัวก่อน เพื่อจะให้อยู่ในสภาพที่คิดได้...”

4. ทำตามลำดับขั้นตอน ทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ สุขภาพสาธารณสุขเมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ จากนั้นจึงเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภค ที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยี เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้ และเกิดประโยชน์สูงสุด “...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน ใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอสมควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...”

5. ภูมิสังคม การพัฒนาใด ๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่า เป็นอย่างไรและสังคมวิทยาเกี่ยวกับนิสัยใจคอของคนตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่น ที่มีความแตกต่างกัน “การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์ และภูมิประเทศทางสังคมศาสตร์ ในสังคมวิทยา คือ นิสัยใจคอของคนเรา จะไปบังคับให้คนอื่นคิดอย่างอื่นไม่ได้ เราต้องแนะนำ เราเข้าไปดูว่าเขาต้องการอะไรจริง ๆ แล้วก็อธิบายให้เขาเข้าใจหลักการของการพัฒนานี้ก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง”

6. องค์กรรวม ทรงมีวิธีคิดอย่างองค์กรรวม (Holistic) หรือมองอย่างครบวงจร ในการที่จะพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้นจะทรงมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง ดังเช่น กรณีของ “ทฤษฎีใหม่” ที่พระราชทานให้แก่ปวงชนชาวไทยเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพแนวทางหนึ่งที่พระองค์ทรงมองอย่างองค์กรรวมตั้งแต่การถือครองที่ดินโดยเฉลี่ยของ

ประชาชนคนไทยประมาณ 10-15 ไร่การบริหารจัดการที่ดินและแหล่งน้ำอันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบอาชีพ เมื่อมีน้ำในการเกษตรแล้วจะส่งผลให้ผลผลิตดีขึ้นและหากมีผลผลิตมากขึ้นเกษตรกรต้องรู้จักวิธีการจัดการและการตลาด รวมถึงการรวมกลุ่มรวมพลังชุมชนให้มีความเข้มแข็งเพื่อพร้อมที่จะออกสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอกได้อย่างครบวงจร นั่นคือทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 1, 2 และ 3

7. ไม่ติดตำรา มีลักษณะของการพัฒนาที่อนุโลมและลอมขอมกับสภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสภาพของสังคม จิตวิทยาแห่งชุมชน “ไม่ติดตำรา” ไม่ผูกมัดติดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

8. ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ในเรื่องของความประหยัดนี้ประชาชนไทยทราบกันดีว่าเรื่องส่วนพระองค์ก็ทรงประหยัดมาก ดังที่เราเคยเห็นว่าตลอดยาสิพระทนต์นั้น ท่านทรงใช้อย่างคุ้มค่าอย่างไร หรือฉลองพระองค์แต่ละองค์ทรงใช้อยู่เป็นเวลานาน ขณะเดียวกันในการพัฒนาและช่วยเหลือราษฎร ทรงใช้หลักในการแก้ปัญหาด้วยความเรียบง่ายประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เองหาได้ในท้องถิ่น และประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในภูมิภาคนั้นมาแก้ไขโดยไม่ต้องลงทุนสูง หรือใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยากนัก

9. ทำให้ง่าย (Simplicity) ทรงคิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุงและแก้ไขงาน การพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริดำเนินการไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และระบบนิเวศโดยรวม ตลอดจนสภาพสังคมของชุมชนนั้น ๆ ทรงโปรดที่จะทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่าย นำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย อันเป็นการแก้ปัญหาด้วยการใช้กฎธรรมชาติเป็นแนวทางนั่นเอง แต่การทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่ายนั้นเป็นของยาก ฉะนั้นคำว่า “ทำให้ง่าย” หรือ Simplicity จึงเป็นหลักคิดสำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศในรูปแบบของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

10. การมีส่วนร่วม ทรงเป็นนักประชาธิปไตย จึงทรงนำ “ประชาธิปไตย” มาใช้ในการบริหาร เพื่อเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนหรือความต้องการของสาธารณชน “สำคัญที่สุดจะต้องหัดทำให้กว้างขวาง หนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็น แม้กระทั่งความวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นอย่างฉลาดนั้น แท้จริงคือ การระดมสติปัญญาและประสบการณ์ อันหลากหลายมาอำนวยความสะดวกการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จที่สมบูรณ์นั่นเอง”

11. มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก “การปฏิบัติงานทุกอย่างของข้าราชการมีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองและประชาชนทุกคน เพราะฉะนั้น จึงจำเป็นที่ข้าราชการทุกคนจะต้องทำหน้าที่ทุก ๆ ประการให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ โดยเต็มกำลังสติปัญญาความรู้

ความสามารถ เพื่อผลการปฏิบัติราชการทุกอย่างจักได้บรรลุความสำเร็จอย่างสูง และบังเกิดประโยชน์อย่างดีที่สุดแก่ตน แก่หน้าที่และแก่แผ่นดิน”

12. บริการรวมที่จุดเดียว (One Stop Services) ทรงมีพระราชดำริให้บริการ “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาทั้ง 6 แห่ง” ให้เป็น “การบริการรวมที่จุดเดียว” เป็นรูปแบบการบริหารแบบเบ็ดเสร็จที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย โดยทรงให้ “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เป็นต้นแบบในการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว เพื่อประโยชน์ที่จะมาขอใช้บริการจะประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายโดยจะมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ มาร่วมดำเนินการ และให้บริการประชาชน ณ ที่แห่งเดียว โดยทรงเน้นเรื่องรู้จักสามัคคีและการร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกัน ด้วยการปรับลดช่องว่างระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

13. ทรงใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ ทรงเข้าใจถึงธรรมชาติและต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับธรรมชาติ ทรงมองอย่างละเอียดถึงปัญหาธรรมชาติ หากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติ จะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือ เช่น การแก้ไขปัญหาป่าเสื่อมโทรมได้พระราชทานพระราชดำริ “การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก” ปลอ่ยให้ธรรมชาติช่วยในการฟื้นฟูธรรมชาติ หรือแม้กระทั่งการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เพื่อทำให้นุรักษ์และธรรมชาติเกื้อกูลกัน

14. ใช้ธรรมปราบอธรรม ทรงนำความจริงในเรื่องความเป็นไปแห่งธรรมชาติ และกฎเกณฑ์ของธรรมชาติเป็นหลักการแนวปฏิบัติที่สำคัญในการแก้ปัญหาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานะที่ไม่ปกติเข้าสู่ระบบที่เป็นปกติ เช่น การทำน้ำดีขับไล่ น้ำเสีย หรือเจือจางน้ำเสียให้กลับเป็นน้ำดีตามจังหวะการขึ้นลงตามธรรมชาติของน้ำ การบำบัดน้ำเน่าเสียโดยใช้ผักตบชวา ซึ่งมีตามธรรมชาติให้ดูดซึมสิ่งสกปรกปนเปื้อนในน้ำดังพระราชดำรัสความว่า “ใช้ธรรมปราบอธรรม”

15. ปลูกป่าในใจคน เป็นการปลูกป่าลงบนแผ่นดินด้วยความต้องการของมนุษย์ ทำให้ต้องการบริโภคและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลืองเพื่อประโยชน์ของตนเองและสร้างความเสียหายให้แก่สิ่งแวดล้อมไม่รู้จักพอ ปัญหาความไม่สมดุลจึงบังเกิดขึ้น ดังนั้นในการฟื้นฟูธรรมชาติให้กลับคืนมาจะต้องปลูกจิตสำนึกในการรักผืนป่าให้แก่คนเสียก่อน “เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดิน และจะรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง”

16. ขาดทุน คือ กำไร (Our loss is gain) การเสีย คือ การได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้าและการที่คนอยู่ดีมีสุขนั้นเป็นการนับที่เน้นมูลค่าเงินไม่ได้ จากพระราชดำรัสดังกล่าวคือหลักการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่มีต่อพสกนิกรไทย “การให้” และ “การเสียสละ” เป็น การกระทำอันมีผลเป็นกำไร คือ ความอยู่ดีมีสุขของราษฎร ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนได้ “...ถ้าเราทำอะไรที่เราเสีย แต่ในที่สุดเราเสียนั้นเป็นการได้ทางอ้อม... ในไม่ช้าประชาชนจะได้รับผล ราษฎรมีรายได้ รัฐบาลก็เก็บภาษีได้สะดวก เพื่อให้รัฐบาลได้

ทำโครงการต่อไป... ถ้ารู้จักสามัคคี รู้เสียสละ คือ การได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้าและการที่คนอยู่ดี มีสุขนั้นเป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้...”

17. การพึ่งพาตนเอง การพัฒนาตามแนวพระราชดำริเพื่อการแก้ไขปัญหา ในเบื้องต้นด้วยการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้มีความแข็งแรงพอที่จะดำรงชีวิตได้ต่อไป แล้วขั้นตอนต่อไปก็คือ การพัฒนาให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อมและสามารถ “พึ่งตนเองได้” ในที่สุด

18. พออยู่พอกิน ให้ประชาชนสามารถอยู่อย่าง “พออยู่พอกิน” เสียก่อน แล้วจึงค่อยขยายขยายให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป การพัฒนาเพื่อให้พสกนิกรทั้งหลายประสบความสุขสมบูรณ์ในชีวิตได้เริ่มจากการเสด็จ ไปเยี่ยมประชาชนทุกหมู่เหล่าในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ได้ทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของราษฎรด้วยพระองค์เอง จึงทรงสามารถเข้าพระราชหฤทัยในสภาพปัญหาได้อย่างลึกซึ้ง ในการพัฒนานั้นหากมองในภาพรวมของประเทศมิใช่งานเล็กน้อย แต่ต้องใช้ความคิดและกำลังของคนทั้งชาติจึงจะบรรลุผลสำเร็จ ด้วยพระปรีชาญาณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 จึงทำให้คนทั้งหลายได้ประจักษ์ว่าแนวพระราชดำริในพระองค์นั้น “เรียบง่ายปฏิบัติได้ผล” เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน

19. เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้พระราชทานไว้ ดังนี้

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อมาเมื่อผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

20. ความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน

“คนที่ไม่มีความสุจริต คนที่ไม่มีความมั่นคง ชอบแต่ makkelijk ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้นจึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณเป็นประโยชน์แท้จริงที่สำเร็จ”

“ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจแม้จะมีความรู้น้อยก็ย่อมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้มาก แต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ”

“ผู้ว่า CEO ต้องเป็นคนที่สุดจริต หุจริตไม่ได้ ถ้าหุจริตแม้แต่นิดเดียวก็ขอแข่งให้มีอันเป็นไป ข้าราชการหรือประชาชนที่มีการหุจริต ถ้ามีหุจริตแล้วบ้านเมืองพัง ที่เมืองไทยพังมาเพราะมีการหุจริต”

21. ทำงานอย่างมีความสุข ทรงพระเกษมสำราญทรงมีความสุขทุกคราที่จะช่วยเหลือประชาชน ซึ่งเคยรับสั่งครั้งหนึ่งว่า “ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจากการมีความสุขร่วมกันในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น”

22. ความเพียร : พระมหาชนก จากพระราชนิพนธ์ “พระมหาชนก” เป็นพระราชนิพนธ์ที่ทรงใช้เวลาค่อนข้างนานในการคิดประดิษฐ์ ด้วยการทำให้เข้าใจง่ายปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันอีกทั้งภาพประกอบและคติธรรมต่าง ๆ ได้ส่งเสริมให้หนังสือเล่มนี้มีความศักดิ์สิทธิ์ที่หากคนไทยน้อมรับมาศึกษาวิเคราะห์และปฏิบัติตามรอยพระมหาชนก กษัตริย์ผู้เพียรพยายาม แม้จะไม่เห็นผืนผ้าย้วยน้ำต่อไป เพราะถ้าไม่เพียรว่ายก็จะตกเป็นอาหารปูปลาและไม่ได้พบกับเวทดาที่มาช่วยเหลือมิให้จมน้ำ เช่นเดียวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่ทรงริเริ่มทำโครงการต่าง ๆ ในระยะแรกที่ไม่มีความพร้อมในการทำงานมากนักและทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ทั้งสิ้น แต่พระองค์ก็ได้ท้อพระราชนิพนธ์มุ่งมั่นพัฒนาบ้านเมืองให้บังเกิดความร่มเย็นเป็นสุข

23. รู้ รัก สามัคคี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มีพระราชดำรัสมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นสามคำที่มีค่าและมีความหมายลึกซึ้ง พร้อมทั้งสามารถปรับใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย

รู้ : การที่เราจะลงมือทำสิ่งใดนั้น จะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา และรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหา

รัก : คือ ความรักที่เมื่อเรารู้ครบด้วยกระบวนการความแล้ว จะต้องมีความรักการพิจารณาที่จะเข้าไปลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหานั้น ๆ คือ การสร้างฉันทะ

สามัคคี : การที่จะลงมือปฏิบัตินั้น ควรคำนึงเสมอว่าเราจะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจเป็นองค์กรเป็นหมู่คณะ จึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

สรุปได้ว่า การทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 พระองค์ท่านทรงคิดค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังอย่างแยบยล การทรงงานของพระองค์ท่านทรงยึดการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับสิ่งที่อยู่รอบตัวและสามารถปฏิบัติได้จริง ทรงมีความละเอียดรอบคอบ และทรงคิดค้นหาแนวทางพัฒนาเพื่อมุ่งประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด ประกอบด้วยหลักการ 23 ข้อ ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ 2) ระเบิดจากข้างใน 3) แก้ปัญหาที่จุดเล็ก 4) ทำตามลำดับขั้นตอน 5) ศึกษาภูมิสังคม 6) ทำงานแบบองค์รวม 7) ไม่ติดตำรา 8) ประหยัด

เรียบง่าย 9) ทำให้ง่าย 10) การมีส่วนร่วม 11) มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก 12) บริการรวมที่จุดเดียว 13) ทรงใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ 14) ใช้ธรรมปราบอธรรม 15) ปลุกป่าในใจคน 16) ขาดทุนคือกำไร 17) การพึ่งพาตนเอง 18) พออยู่พอกิน 19) เศรษฐกิจพอเพียง 20) ความซื่อสัตย์สุจริต 21) ทำงานอย่างมีความสุข 22) ความเพียร และ 23) รู้ รัก สามัคคี ซึ่งสามารถยึดเป็นแบบอย่างในการเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท เพื่อนำมาปฏิบัติให้บังเกิดผลต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ

4.4 ขั้นตอนการทรงงานตามศาสตร์พระราชา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เป็นขั้นเป็นตอนอย่างละเอียดก่อนทุกครั้งในการจัดวางแผนโครงการใดโครงการหนึ่ง ก่อนจะมีพระราชดำรินั้น ขั้นตอนต่าง ๆ พอจะกล่าวได้ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562: 4-11)

4.4.1 การศึกษาข้อมูล

ก่อนจะเสด็จพระราชดำเนินยังพื้นที่ใด ๆ นั้น จะทรงศึกษาข้อมูลจากเอกสารและแผนที่ต่าง ๆ ที่มีอยู่ เพื่อให้ทราบถึงสภาพในท้องถิ่นนั้น ๆ อย่างละเอียดก่อนเสมอ

4.4.2 การหาข้อมูลในพื้นที่

เมื่อเสด็จถึงพื้นที่นั้น ๆ จะทรงหาข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและข้อมูลล่าสุด อาทิ

1) ทรงสำรวจพื้นที่ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรพื้นที่จริงที่คาดว่าจะดำเนินการพัฒนาได้

2) ทรงสอบถามเจ้าหน้าที่ เมื่อทรงศึกษาจากข้อมูลเอกสาร และทรงได้ข้อมูลจากพื้นที่จริงแล้วจะทรงปรึกษากับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ถึงความเหมาะสม ความเป็นไปได้อีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งคำนวณวิเคราะห์ทันที ด้วยว่าเมื่อดำเนินการแล้วจะได้ประโยชน์อย่างไร และคุ้มค่ากับการลงทุน หรือไม่เพียงใด อย่างไรก็ตามแล้ว จึงพระราชทานพระราชดำริให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาในชั้นรายละเอียดตามขั้นตอนต่อไป

4.4.3. การศึกษาข้อมูลและการจัดทำโครงการ

เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้รับพระราชทานพระราชดำริแล้ว จะไปศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อประกอบการจัดทำโครงการให้เป็นไปตามแนวทางพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ อย่างไรก็ตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้มีพระราชดำริอยู่เสมอว่าพระราชดำริของพระองค์เป็นเพียงข้อเสนอแนะเท่านั้น เมื่อรัฐบาลได้ทราบแล้ว ควรไปพิจารณาวิเคราะห์ถ่วงถ่วงตามหลักวิชาการก่อน เมื่อมีความเป็นไปได้และมีประโยชน์คุ้มค่า และเห็นควรทำเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาตัดสินใจเอง และในกรณีที่วิเคราะห์พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมสามารถล้มเลิกได้

4.4.4 การดำเนินงานตามโครงการ

เมื่อจัดทำโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว และผ่านการพิจารณาจากหน่วยเหนือตามลำดับขั้นตอน จนถึงการอนุมัติโครงการและงบประมาณแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการปฏิบัติงานในทันที โดยมีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานและประสานแผนต่าง ๆ ให้แต่ละหน่วยงานได้ดำเนินการสนับสนุนสอดคล้องกัน หรืออาจจัดตั้งองค์กรกลางที่ประกอบด้วยแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ควบคุมดูแลให้การดำเนินการต่างเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ

4.4.5 การติดตามผลงาน

ในการติดตามผลงานการดำเนินงานนั้น แต่ละหน่วยงานรวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจะได้มีการติดตามประเมินผลเป็นระยะ ๆ แต่ที่สำคัญคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 จะเสด็จกลับไปยังโครงการนั้นด้วยทุกครั้งเมื่อมีโอกาส เพื่อทอดพระเนตรความก้าวหน้าและติดตามผลงานต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ในกรณีที่เกิดมีปัญหาลุप्तต่าง ๆ จะทรงชี้แนะแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นให้สำเร็จลุล่วงไป การนำหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้ ดังนี้

- 1) เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในหน่วยงานได้อย่างมีความสุข
- 2) ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ลดความฟุ่มเฟือย รู้จักคำว่า “พอ” โดยไม่เบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น
- 3) มีความสุขและความพอใจกับงานที่ปฏิบัติ กับชีวิตที่พอเพียง ยึดทางสายกลางในการดำเนินชีวิต
- 4) พยายามใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และชีวิตประจำวันอย่างประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
- 5) ควรมีการวางแผนการทำงานประจำวันให้ดี โดยพิจารณาถึงงานที่ค้างจากวันก่อน งานที่ยังไม่เสร็จในวันนี้ และงานที่ต้องทำในวันต่อไป โดยให้มีการเขียนรายการของงานที่ต้องปฏิบัติลงในแผ่นกระดาษ หรือสมุดบันทึกประจำวัน ทั้งนี้ควรระบุให้ชัดเจนว่ามีงานอะไรบ้างที่ต้องทำให้วันนั้นๆ
- 6) ควรมีการบริหารเวลาโดยจัดลำดับความสำคัญของงาน ซึ่งในแต่ละวันมีงานหลายอย่าง ดังนั้นควรจัดลำดับความสำคัญของงานว่าจะทำอะไร ก่อน - หลัง เพื่อให้มีความเหมาะสมกับเวลา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เป็นขั้นเป็นตอนอย่างละเอียดก่อนทุกครั้ง ในการจัดวางแผนโครงการใดโครงการหนึ่งก่อนจะมีพระราชดำรินั้น ขั้นตอนต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การศึกษาข้อมูลสภาพท้องถิ่นอย่างละเอียด 2) การหาข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมในพื้นที่ 3) การศึกษาข้อมูลและการจัดทำโครงการโดยการวิเคราะห์ถ่วงถ่วงตามหลักวิชาการ 4) การดำเนินงานตามโครงการเมื่อผ่านการอนุมัติ และ 5) การติดตามประเมินผลงานเป็นระยะ ๆ

4.5 ศาสตร์พระราชาลักษณ์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สุเมธ ตันติเวชกุล (2559: 51-63) ได้กล่าวถึงศาสตร์พระราชาลักษณ์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นับเป็นภูมิปัญญาแห่งแผ่นดินที่ล้ำค่ายิ่ง คนไทยทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และส่งต่อองค์ความรู้นี้ไปยังคนรุ่นต่อไป 3 ในมิติแห่งการพัฒนา ความรู้ใหม่ที่รับเข้ามาอาจแทนที่ภูมิปัญญาสั่งสมหรือภูมิปัญญาเดิมได้ทั้งหมด ภูมิปัญญาใหม่ย่อมได้รับการปรับเปลี่ยนดัดแปลงให้สอดคล้องกับบริบทสังคม สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีภูมิปัญญาเดิมเป็นรากฐานที่จะช่วยยึดโยงให้ยั่งยืน และเราชาวไทยทุกคนควรตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงใช้พระวิริยอุตสาหะในการสั่งสอนประชาชนไทยให้ใช้แนวพระราชดำรินี้ไปแก้ปัญหาเศรษฐกิจความยากจนของคนไทย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นภูมิปัญญาไทยที่สมควรยกย่องให้เป็น “ภูมิปัญญาแห่งแผ่นดิน”

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัย ความรอบรู้มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกัน

จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี นักธุรกิจ ในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิต ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลก ภายนอกได้เป็นอย่างดี เศรษฐกิจพอเพียงจึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพิจารณาถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ดังนี้

3.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในการปฏิบัติ

3.2 เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

จากบทเรียน ปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ซึ่งนับเป็นบทเรียน ที่มีผลจากการพัฒนาที่ไม่สมดุลและขาดเสถียรภาพ จึงส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ในวงกว้าง จะเห็นได้ว่าการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ขาดความสมดุล โดยไม่คำนึงถึง ความเหมาะสมกับศักยภาพของคน องค์กร ภูมิสังคมของประเทศ ตลอดจนความพร้อมของคน และระบบ ทำให้เกิดปัญหาในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงไม่ได้นำไปสู่การสร้างพื้นฐาน ของการพัฒนาที่มั่นคงและเข้มแข็ง หรือสร้างระบบภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับคนและสังคม ทำให้ไม่สามารถ พร้อมรับความผันผวนจากปัจจัยภายในและภายนอก จนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่ ที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสังคมไทย (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และปรียานุช พิบูลสราวุธ, 2552: 34)

อาจกล่าวได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นระยะเวลาหลายสิบปีแล้ว ทั้งยังทรงพระราชทานคำอธิบายหรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ทรงพระราชทานคำสอนเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้อย่างชัดเจน และทรงพระราชทานคำสอนเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้อย่างสม่ำเสมอแก่พสกนิกร ทุกหมู่เหล่า โดยมีใจความโดยสรุปว่า ต่อไปในมิติแห่งการพัฒนา ความรู้ใหม่ที่รับเข้ามาอาจแทนที่

ภูมิปัญญาสั่งสมหรือภูมิปัญญาเดิมได้ทั้งหมด ภูมิปัญญาใหม่ย่อมได้รับการปรับเปลี่ยน ดัดแปลง ให้สอดคล้องกับบริบทสังคม สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีภูมิปัญญาเดิมเป็นรากฐานที่จะช่วย ยึดโยงให้ยั่งยืน ในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนา เศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี นักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และ ความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

4.6 การจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดศาสตร์พระราชฯ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา แม้ด้านเศรษฐกิจจะดีขึ้น แต่ด้านสังคมไทยอ่อนแอลง เหตุเพราะสังคมมิได้สร้าง “กระบวนการเรียนรู้” ให้กับคนส่วนใหญ่ ด้วยขาด “ปัญญา” ไม่สามารถ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ประกอบกับผู้มีโอกาสทางสังคมมักขาดคุณธรรมจริยธรรม เกิดปัญหาทุจริต ประพฤติมิชอบขึ้นในทุกระดับ ขณะเดียวกันผู้ที่ด้อยโอกาสมักถูกเอารัดเอาเปรียบ ประกอบกับ การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นแบบแยกส่วนโดยใช้ “เงิน” เป็น “เป้าหมาย” ไม่คำนึงถึงผลเสียที่ตามมา อาทิ ทุนด้านดิน น้ำ ป่าไม้ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรม ด้วยเหตุต่าง ๆ ที่ผ่านมา ประกอบกับปัญหา ภาวะด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงตระหนักและห่วงใยในทุกข์สุขของพสกนิกรไทยยิ่งนัก เห็นได้จากพระราชดำรัสเรื่อง “เศรษฐกิจ พอเพียง” ที่ได้พระราชทานไว้ ตลอดระยะเวลา 70 ปีที่ผ่านมา ปวงพสกนิกรชาวไทยได้น้อมนำ “ศาสตร์พระราชฯ” มาเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติตน รวมทั้งรัฐบาลและข้าราชการทุกคน ได้น้อมนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อสร้างชาติและพัฒนาประเทศอย่างสมดุล และยั่งยืน “ศาสตร์พระราชฯ” ที่คงอยู่คู่แผ่นดินไทยนั้นครอบคลุมทั้ง “พระราชดำริ” คือ แนวคิด และปรัชญา “พระราชดำรัส” คือ คำสั่งสอน ตักเตือนให้สติ “พระราชกรณียกิจ” คือ หลักการ ทรงงาน และ “พระราชจริยวัตร” ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 “ศาสตร์พระราชฯ” นี้เองที่ “สายใยแห่งความรักและความห่วงใย” ของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อพสกนิกรไทย ทั้งมวลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นส่วนหนึ่งของการสร้าง กระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับความพอเพียงในระบบการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ การปลูกฝัง ให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งของตนเอง ของสังคม และของมวลมนุษยโลก คือ ธรรมชาติ โดยผ่านการบ่มเพาะอุปนิสัยให้คิด สามารถพึ่งตนเองได้

ในระดับพื้นฐาน ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปันกัน โดยไม่คิดเบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น มีจิตสำนึกรักษาสีงแวดล้อม ตลอดจนเห็นคุณค่าของการมีรากเหง้าทางวัฒนธรรมและภูมิใจในค่านิยม เอกลักษณ์ความเป็นไทยที่สืบทอดมายาวนาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 พระมหากษัตริย์ผู้ทรงงานหนักที่สุดในโลก ด้วยพระอัจฉริยภาพที่ทรงสั่งสมจากการศึกษา เรียนรู้ผสมผสานกับประสบการณ์ที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมประชาชนในทุกภูมิภาค จนมีคำกล่าวที่ว่า “ไม่มีที่ไหนในประเทศไทยที่พระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปไม่ถึง” โครงการตามพระราชดำริต่าง ๆ มีที่มาจากหลักวิธีทรงงานในพระองค์ 3 หลักใหญ่ คือ หลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติ การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของพระราชปณิธานที่ทรงมุ่งเพื่อประโยชน์แห่งมหาชนชาวสยาม ทรงเป็นแบบอย่างให้ชาวไทยทุกคนได้น้อมนำหลักการทรงงานในพระองค์ไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตและการทำงานของตน (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2559: 247-248)

ศาสตร์พระราชา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีคุณค่า นำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในรูปแบบกิจกรรมของเยาวชน ได้แก่ โครงการเยาวชนจิตอาสาเพื่อเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ นับเป็นโครงการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้วิถีชีวิตพึ่งพาตนเองตามแนวพระราชดำริให้กับเยาวชน ผ่านการลงมือทำ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง สร้างพลังจิตอาสาสู่การพัฒนาสังคมและสร้างเครือข่ายเยาวชนที่มีความรู้ ซึ่งทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ประโยชน์สุขที่ประชาชนได้รับจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่สาธารณชนทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการจะได้เรียนรู้วิถีการพึ่งพาตนเองตามแนวพระราชดำริผ่านการลงมือทำ ทำให้เยาวชนได้มองเห็นคุณค่าวิถีชีวิตไทยได้ร่มพระบารมี เข้าใจผู้อื่นและพัฒนาตนเองสู่การมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมส่วนรวม เป็นการเสริมสร้างเครือข่ายเยาวชนที่มีความรู้เกี่ยวกับจิตอาสา โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทำหน้าที่เป็นสื่อกลางและมีบทบาทสำคัญ ในการเผยแพร่ไปสู่สาธารณชนและชุมชนไทยในต่างประเทศ โดยใช้รูปแบบกิจกรรมเรียนรู้แนวพระราชดำริและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เรียนรู้วิถีการดำเนินชีวิตการใช้ชีวิตร่วมกับชุมชนชนบท ลงมือปฏิบัติจริงในพื้นที่ร่วมกับชุมชนชนบท แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับเพื่อนเยาวชนจิตอาสา ลงมือทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อส่วนรวม

การจัดการศึกษาเพื่อสืบทอดศาสตร์พระราชา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงนับเป็นวิธีการที่จะทำให้เด็กและเยาวชนไทยได้เรียนรู้ภูมิปัญญาแห่งแผ่นดินอันล้ำค่า ซึ่งเป็นหลักคิดสำคัญในการแก้ปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจและเป็นแนวคิดสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้ดำรงอยู่ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ทุกคนจึงควรตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของศาสตร์พระราชา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และร่วมกันสืบทอดแนวพระราชดำริศาสตร์พระราชาให้แก่เด็กและเยาวชนไทยได้มีโอกาสเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

บทสรุป คำกล่าวของ สุเมธ ตันติเวชกุล (2559: 10) เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ผู้ดำเนินงานตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 สะท้อนความคิด ความรู้สึกของพสกนิกร ผู้จงรักภักดี ไว้ว่า “พระวรกายจากเราไปแล้ว แต่พระองค์ยังประทับ อยู่ในจิตใจของเรา คำสอนของพระองค์จึงเป็นเสมือนพระสร้อยเงี้ยว ก้องหูเราอยู่ไม่ขาดสาย ภาพการตามเสด็จฯ ยังชัดเจนเหมือนเช่นตอนพระองค์มีชีวิตอยู่ บทเรียนที่ทรงสอนยังปรากฏ เป็นรูปธรรมทั่วแผ่นดินไทย และแม้ต่างประเทศบางประเทศมีเป็นพัน ๆ บทเรียนยังอยู่ ยังไม่สูญหายไปไหน พร้อมทั้งจะให้ความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา ทุกเมื่อ ทุกเวลา ทุกสถานที่ トラบที่ เรายังมีความต้องการอยากแก้ อยากทำประโยชน์ให้แก่ตัวเราและแผ่นดิน พระองค์ท่านยังอยู่กับเรา” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงประพุดิปฏิบัติและบำเพ็ญพระราชภารกิจต้นแบบ ที่ตั้งมาของความเป็นครู ทรงเป็นครูของพสกนิกรทุกหมู่เหล่าที่ทรงให้การอบรมบ่มเพาะในทุกมิติ ทั้งในเรื่องชีวิต การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี พระราชกรณียกิจทั้งปวงมุ่งหวังพัฒนา พสกนิกรให้อยู่ดีมีสุขมาโดยตลอด ทรงเป็นครูของแผ่นดิน เป็นแบบอย่างให้ทุกคนได้น้อมนำหลักคิด หลักวิชา หลักปฏิบัติของพระองค์ไปปรับใช้ในวิถีชีวิต พระมหากรุณาธิคุณนี้จารึกในดวงจิตของ พสกนิกรสืบมา พระเกียรติยศจรรยาย เป็นที่เทิดทูนในนานาประเทศองค์การสหประชาชาติ ทุลเกล้าฯ ถวาย “รางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์” (The First UNDP Human Development Lifetime Achievement Award) โดย นายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ ในปีพุทธศักราช 2549 ซึ่งเป็นครั้งแรกที่มีการมอบรางวัลเกียรติยศแด่บุคคลดีเด่นที่อุทิศตนตลอดชีวิต และสร้างผลงานอันประจักษ์ ในการนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบถวายพระราชสมัญญา “พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน” เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานคำสอนอันหมายถึง ศาสตร์พระราชา ภูมิปัญญา แห่งแผ่นดินมาตลอดพระชนม์ชีพ จวบจนถึงทุกวันนี้ แม้จะเสด็จสวรรคต แต่คำสอนที่พระราชทาน แก่พสกนิกรไทยยังตราตรึงอยู่ในใจของพวกเราชาวไทยทุกคน

การนำศาสตร์ของพระราชนำสู่การบริหารสถานศึกษา จากหลักการองค์ความรู้ 6 มิติ หลักในการทรงงาน 23 ข้อ และยุทธศาสตร์พระราชทาน "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" และการประยุกต์ใช้ ในการบริหารการศึกษาที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า หลักของศาสตร์พระราชาเมื่อพิจารณา แล้วจะเห็นได้ว่ามีหลักสำคัญในการพัฒนาอยู่ 3 มิติ ซึ่งประกอบไปด้วย มิติด้านคนที่ได้ให้ความสำคัญ กับคนที่จะเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา โดยเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของคนเข้ามาร่วมใน การพัฒนา โดยการปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบร่วมกันของชุมชน มิติด้านการปฏิบัติโดยให้ ความสำคัญในการปฏิบัติหรือการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติอย่างพอเพียง ด้วยการวางแผน ศึกษาข้อมูลในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ เริ่มแก้ไขปัญหาจากจุดเล็ก ๆ

และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่จะแก้ บูรณาการองค์ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา และในด้านมิติของสังคมต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสังคมเป็นสังคมแห่งความพอเพียง สามารถพึ่งพาตนเองได้ พออยู่พอกินซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะมีภาพแห่งความสำเร็จที่คาดหวังไว้ กล่าวคือ สถานศึกษาสามารถนำหลักการตามศาสตร์พระราชาไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา และจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ผู้บริหารนำเอา ศาสตร์ของพระราชาลงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาครูที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้ ความเข้าใจ และ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สำหรับผู้เรียนควรมีความรู้ ทักษะและสามารถปฏิบัติตน และดำเนินชีวิตได้ โดยยึดหลักการตามศาสตร์พระราชา ผู้ปกครองและชุมชนควรดำเนินชีวิตและ มีการพัฒนาสังคมและชุมชนให้เป็นตามหลักการที่ได้กล่าวมาข้างต้นเพื่อความยั่งยืน

5. บริบทของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ), 2562 : 1-3) เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 1-6 ตั้งอยู่เลขที่ 355 ถนนขอนแก่น – ยางตลาด บ้านเลิงเปือย หมู่ที่ 13 ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พื้นที่ทั้งหมด 22 ไร่ 1 งาน 52 ตารางวา โทรศัพท์ 0-4333-7811 โทรสาร 0-4333-7812 e-mail : KKW2@gmail.com Website : www.kkw2.ac.th

5.1 อักษรย่อของโรงเรียน : ข.ก. 2

5.2 ตราโรงเรียน



โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ดูแลของเทศบาลตำบลพระลับ ซึ่งเป็นชุมชนที่อยู่ชานเมือง ความเป็นอยู่ของชุมชนจึงเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ประชากรส่วนหนึ่งเข้ามาประกอบอาชีพในตัวเมือง ส่วนหนึ่งมีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม ประชากรส่วนมากอยู่ในวัยทำงาน มีอายุช่วง 18-49 ปี จำนวน ร้อยละ 61 ของประชากรทั้งหมด มีรายได้เฉลี่ย 33,550 บาทต่อคนต่อปี ชาวตำบลพระลับ มีพระธรรมดิลก เจ้าคณะภาค 9 (ธ) เจ้าอาวาสวัดป่าแสงอรุณ เป็นที่เคารพนับถือ ทั้งผู้คนที่อยู่ใน ชุมชนเองและบุคคลทั่วไป ดังนั้นประชากรในชุมชนจึงมีกิจกรรมที่ใกล้ชิดกับพุทธศาสนา

อยู่เป็นประจำ มีผลให้มีจิตใจที่โอบอ้อมอารี เสียสละ มีความสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่เป็นการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนและส่วนรวม และทำกิจกรรมที่เป็น การทะนุบำรุงและเผยแผ่พระพุทธศาสนาอยู่เนือง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ในปีการศึกษา 2563 มีครูและบุคลากรจำนวน 45 คน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 585 คน อาคารเรียน 3 หลัง อาคารประกอบ/อเนกประสงค์ 5 หลัง อาคารหอประชุม-โรงอาหาร 1 ห้อง บ้านพักครู 1 หลัง บ้านพักนักการภารโรง 1 หลัง ห้องนํ้านักเรียนจำนวน 3 หลัง มีทรัพยากรสนับสนุน การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ 80 เครื่อง ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ 4 ห้อง ห้องปฏิบัติการทางภาษา 2 ห้อง ห้องจริยธรรม 1 ห้อง ห้องแนะแนว 1 ห้อง ห้องโสตทัศนศึกษา 1 ห้อง ห้องพยาบาล 1 ห้อง ห้องนาฏศิลป์ 1 ห้อง และห้องพลศึกษา 1 ห้อง

5.3 วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสู่มาตรฐานสากล

5.4 พันธกิจ (Mission)

5.4.1 จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.2 ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้หลักไตรสิกขา ให้พัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ของแต่ละคน มีความรู้ด้านวิชาการ เทคโนโลยี มีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ โดยตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

5.4.3 พัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ รู้เท่าทันเทคโนโลยี มีมาตรฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

5.4.4 พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการให้มีประสิทธิภาพตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการกระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

5.4.5 สนับสนุนส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดการศึกษา

5.4.6 ให้บริการทางวิชาการ วิชาชีพ สถานที่ และอื่น ๆ แก่ชุมชน

5.4.7 ส่งเสริมการดำรงชีวิตตามวิถีไทย นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาเป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการศึกษา

5.4.8 ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียน มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการอย่างเป็นระบบ

5.5 เป้าหมาย (GOAL)

ผู้เรียนมีความรู้ด้านวิชาการ เทคโนโลยี มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษามีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์เป็นที่ยอมรับของสังคม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5.6 กลยุทธ์ (STRATEGY)

กลยุทธ์ข้อที่ 1 ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ข้อที่ 2 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสู่มาตรฐานสากล

กลยุทธ์ข้อที่ 3 พัฒนาการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

กลยุทธ์ข้อที่ 4 พัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ข้อที่ 5 พัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์ข้อที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ข้อที่ 7 เสริมสร้างเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของโรงเรียนให้โดดเด่น

5.7 อัตลักษณ์ผู้เรียน : ไหว้งามตามวิถีไทย

5.8 เอกลักษณ์สถานศึกษา : กีฬาเด่น

จากผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี สรุปรุ้มีจุดควรพัฒนา ดังนี้

1. ด้านผลการจัดการศึกษา

ผู้เรียนส่วนใหญ่มีทักษะการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับดี แต่ควรส่งเสริมให้มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ การสรุปข้อมูลที่ได้รับ การสรุปประเด็นปัญหา การมีวิจารณญาณในการแก้ปัญหา และผู้เรียนบางส่วนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. ด้านการบริหารจัดการศึกษา

สถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนด้านงบประมาณและการบริหารงานพัสดุไม่เป็นปัจจุบัน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง และขาดการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือที่ปรึกษาเพื่อดำเนินงานตามระเบียบ

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูมีความรู้ความสามารถตรงกับรายวิชาที่จัดการเรียนรู้ แต่ควรได้รับการส่งเสริมให้มีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดเตรียมและใช้สื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผล การประเมินเพื่อนำมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งนำมาปรับการเรียนการสอน สนับสนุนให้ทำการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานศึกษาต้องนำผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครู แบบวัดและแบบทดสอบของครู มาใช้พัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการประกันคุณภาพภายใน

ผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับดี ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการอยู่ในระดับดีมาก และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับดี สรุปลักษณะเด่น ดังนี้

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน

การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ อันจะส่งผลต่อความสามารถ ในการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียนควบคู่ไปกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษา

มี 2 ประเด็น คือ 1) โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก แต่ยังสามารถพัฒนาได้อีก เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นกิจกรรมสำหรับสมาชิกในชุมชนและสถานศึกษาหรือใกล้เคียง 2) ครูส่วนหนึ่งยังใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศเพื่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ไม่ได้เต็มที่ ผู้เรียนส่วนหนึ่งยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และยังมีปัญหานักเรียนส่วนหนึ่ง ติด 0 ร และ มส

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มี 3 ประเด็น คือ 1) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน ในโรงเรียน 2) การนำผลประเมินมาเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาผู้เรียน และ 3) กระบวนการสอน ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่ามีผู้ทำการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

นางลักษณ์ เรือนทอง (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียน ที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูเป็นมืออาชีพ การประกันคุณภาพ การตรวจสอบได้และความน่าเชื่อถือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การมีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน เน้นการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ มีความคาดหวัง ต่อนักเรียนสูง และรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 8 ประการ ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

เยาวภา บัวเวช (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย นโยบาย วัตถุประสงค์ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การสร้างบรรยากาศ การสื่อสารในองค์กร ด้านระบบการบริหารองค์กร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากรเข้าทำงาน ค่าตอบแทน การประสานงาน และงบประมาณ ด้านบุคลากร ประกอบด้วย คุณลักษณะของบุคลากร การฝึกอบรมและพัฒนา และความผูกพัน ประเกทของสื่อ ประกอบด้วย สื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อกิจกรรมพิเศษ สื่อเทคโนโลยี และสื่อเบ็ดเตล็ดภายในมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ระบบการบริหารองค์กร และบุคลากรมีความสัมพันธ์กับรูปแบบ การบริหารงานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในขณะที่ระบบการบริหารองค์กรไม่มีอิทธิพลต่อประเกทของสื่อต่างๆ

ศุภลักษณ์ เศษระพานิช (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหาร ที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมของตัวแปรระบบ การบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และระบบ การบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 9 ประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดทิศทางการพัฒนาของสถานศึกษา ผู้บริหารมีการ สื่อสารทิศทางการพัฒนาไปยังบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ผู้บริหารมีการมอบอำนาจและส่งเสริม การมีส่วนร่วม ผู้บริหารมีการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการพัฒนา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และผู้บริหารมีการสนับสนุนชุมชนหลักและมีความรับผิดชอบ ต่อสาธารณะ

2. การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สถานศึกษามีความรู้เกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของนักเรียน ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้องสถานศึกษามีการสร้างและการจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียนผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง และสถานศึกษามีการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. การวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สถานศึกษา มีกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ สถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ และสถานศึกษา มีการควบคุมกลยุทธ์

4. โครงสร้างองค์กร ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สถานศึกษา มีการจัดโครงสร้างที่เหมาะสม และสถานศึกษามีโครงสร้างองค์กรที่มีความคล่องตัว

5. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสรรหา และคัดเลือกบุคลากร สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการศึกษา การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากร สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม และมีการมอบอำนาจในการตัดสินใจ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจและความก้าวหน้าในอาชีพ และสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยและความเป็นอยู่ที่ดีของบุคลากร

6. การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษามีการนิเทศอย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีการจัดสื่อเทคโนโลยีการเรียนรู้และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสถานศึกษามีการสนับสนุนจุดมุ่งหมายของผู้เรียนและสถานศึกษา

7. การบริหารงานการเงิน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำบัญชีตามหลักบัญชีสากล สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และสถานศึกษามีการตรวจสอบระบบการเงินและบัญชี

8. การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สถานศึกษามีการบริหารอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และชุมชน และสถานศึกษามีการจัดการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

9. การจัดการสารสนเทศและความรู้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดการสารสนเทศ สถานศึกษามีการวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และสถานศึกษามีการจัดการความรู้

อนันต์ เตียวต้อย (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมี 7 องค์ประกอบ คือ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพนักงาน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการนำองค์กร เทคนิคและเครื่องมือการบริหารคุณภาพ ธรรมชาติของผู้บริหาร การใช้องค์กรเป็นคู่เทียบเคียง การสร้างคุณภาพชีวิตบุคลากร และการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ องค์ประกอบและกระบวนการ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพนักงาน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการนำองค์กร เทคนิคและเครื่องมือการบริหารคุณภาพ ธรรมชาติของผู้บริหาร การใช้องค์กรเป็นคู่เทียบเคียง การสร้างคุณภาพชีวิตบุคลากร และการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง มี 8 กระบวนการ คือ การริเริ่มจากผู้บริหารระดับสูง การจัดโครงสร้างองค์กรและทีมงาน

การจัดระบบเครื่องมือคุณภาพ การประกาศใช้และให้ความรู้แก่บุคลากร การกำกับติดตาม และประเมินผล การทบทวนการดำเนินงาน การให้รางวัลผู้ประสบความสำเร็จในการบริหารคุณภาพ และการเทียบเคียงกับหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งรูปแบบดังกล่าวได้รับการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญ ให้สามารถนำไปใช้ได้

ชัตติยา ตัวงสำราญ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับ โรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วยองค์ประกอบจำนวน 6 องค์ประกอบ คือ การวางแผนกลยุทธ์ ประเมินสภาพ ของโรงเรียน กำหนดทิศทางของโรงเรียน กำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของ โรงเรียน และประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน และเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสม ถูกต้อง สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารเชิงกลยุทธ์โรงเรียนขนาดเล็ก

ชัยพร สกุกพนารักษ์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียน สองภาษาสำหรับประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา สำหรับประเทศไทยประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ดังนี้ การประเมินผลการบริหาร กิจการนักเรียน การบริหารบุคคล การบริหารวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพ การศึกษา และการบริหารงานทั่วไป รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 7 องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

ธนิก คุณเมธิกุล (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพ การบริหาร การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้ คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 44 ตัวบ่งชี้ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบหลัก 8 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของการบริหาร จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ด้านการจัดการสารสนเทศ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ ด้านการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ ภายนอก จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ และด้านการจัดการทางการเงิน จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้คุณภาพ การบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนตามแนวคิดทฤษฎีมีความสอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การเกื้อกูลพึ่งพาอาศัย ซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก ส่วนค่าน้ำหนักองค์ประกอบหลักคุณภาพการบริหารการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนทั้ง 8 ด้าน มีค่าเป็นบวก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหาร

งานวิชาการ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านภาวะผู้นำของการบริหาร ด้านการจัดการสารสนเทศ ด้านการจัดการทางการเงิน และด้านการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ภายนอก

ธีระพล เพ็ญจันทร์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการบริหาร การเปลี่ยนแปลง ด้านกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลง ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ด้านคุณภาพวิชาการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านลักษณะสำคัญขององค์กร ด้านระบบสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง และด้านประสิทธิผลตามตัวชี้วัด และปัจจัยที่ค้นพบมีความถูกต้องเป็นไปได้และใช้ประโยชน์ได้จริง

นุชนรา รัตนศิริระประภา (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการซัพพลายเชน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมของตัวแปรการจัดการซัพพลายเชน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และองค์ประกอบการจัดการซัพพลายเชน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ การวางแผนกลยุทธ์ การจัดระเบียบระบบงาน การมุ่งเน้นการเรียนการสอน เทคโนโลยีสารสนเทศ การมีส่วนร่วม การจัดการความสัมพันธ์ การจัดการความเสี่ยง การจัดการสมรรถนะบุคคลและการประกันคุณภาพ และรูปแบบการจัดการซัพพลายเชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรูปแบบเชิงระบบ ประกอบด้วย พหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันซึ่งมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์ และถูกต้องครอบคลุมสอดคล้องกับทฤษฎี หลักการและแนวคิดตามกรอบการวิจัย

สมชัย พุทธา (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวชี้วัด การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการสร้าง ความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ ด้านความมั่นคงยั่งยืนและพัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียน ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน ด้านความรู้และทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านสมรรถวิสัยการบริหารแบบองค์คณะบุคคล ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ด้านความเป็นครูมืออาชีพ ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านการปรับโครงสร้างทางสถาบัน/หน่วยงาน ต้นสังกัด และตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งสิ้น 77 ตัว จำแนกเป็นด้านการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ 11 ตัวชี้วัด ด้านความมั่นคงยั่งยืนและพัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียน 17 ตัวชี้วัด ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน 7 ตัวชี้วัด ด้านความรู้ และทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 9 ตัวชี้วัด ด้านสมรรถวิสัยการบริหารแบบองค์คณะ

บุคคล 8 ตัวชี้วัด ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน 10 ตัวชี้วัด ด้านความเป็นครูมืออาชีพ 5 ตัวชี้วัด ด้านวัฒนธรรมองค์กร 5 ตัวชี้วัด และด้านการปรับโครงสร้างทางสถาบัน/หน่วยงานต้นสังกัด 5 ตัวชี้วัด

กนกวรรณ อินทร์น้อย (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่า

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติกระบวนการบริหารด้านการวางแผนเป็นอันดับแรก โดยการวางแผนที่ดีและเหมาะสมต้องประกอบด้วย โรงเรียนควรมีการวางแผนงานต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียน แผนงานที่วางไว้มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและเหมาะสม แผนงานที่วางไว้สามารถปฏิบัติได้จริงอย่างครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ โรงเรียนมีการวางแผนด้านการบริหารงาน ทั้งแผนประจำปี แผนระยะสั้นและแผนระยะยาว และโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนแผนงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบันอยู่เสมอ การวางแผนที่ดีและเหมาะสมย่อมส่งผลที่ดีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 และอาจกล่าวได้ว่า การทำงานใดก่อนเริ่มลงมือปฏิบัติต้องมีการวางแผนเป็นลำดับแรกก่อนเสมอ ตามกระบวนการบริหารที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้น

2. ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติกระบวนการบริหารด้านการจัดการ รongลงมาจากการวางแผนเนื่องจากว่าโรงเรียนเอกชนก็เป็นหนึ่งในองค์กรทั่วไปที่มีการดำเนินงานและต้องอาศัยกระบวนการ การบริหารมาใช้ในการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ การจัดโครงสร้างองค์การที่ดีและเหมาะสมนั้น ประกอบด้วย การมีโครงสร้างองค์การที่กะทัดรัดและคล่องตัว ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อประสานงาน มีโครงสร้างองค์การอย่างเป็นระบบ มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ โครงสร้างองค์การควรจัดให้มีทิศทางเดียวกันและเอื้อประโยชน์ของการดำเนินงานทุกฝ่าย

เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ และคณะ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางการบริหารงานโดยคำนึงถึงความต้องการ/ความจำเป็น มีการวิเคราะห์งานหลักที่สำคัญและจำเป็นของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนงบประมาณที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน มีการแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติโดยจัดทำเป็นแผนประจำปี การขับเคลื่อนกระบวนการบริหารเป็นแบบล่างขึ้นบน มีโครงการสนับสนุนให้บุคลากรสามารถประเมินผลและนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม 2) ปัญหาการบริหาร

การเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา คือ การกำหนดนโยบายไม่ได้สะท้อนปัญหาที่แท้จริงของสถานศึกษา การกำหนดเป้าหมายไม่ได้มาจากการวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการอย่างแท้จริง และการกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ ไม่สัมพันธ์กับกลยุทธ์ขององค์กร ขาดการทำงานเป็นทีม จำนวนบุคลากรไม่สัมพันธ์กับจำนวนงานมีงบประมาณไม่เพียงพอ ภาวะเบียดไม่เอื้อต่อการให้อำนาจการตัดสินใจ และการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่ครบถ้วนตามแผนการปฏิบัติงาน 3) รูปแบบการบริหาร การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ที่ควรจะเป็น คือ รูปแบบบูรณาการ 4 มุมมอง ประกอบด้วย มุมมองจากบนลงล่าง (Top - Down) มุมมองจากล่างขึ้นบน (Bottom - Up) มุมมองจากภายนอกสู่ภายใน (Outside - In) และมุมมองภายในสู่ภายนอก (Inside - Out) แนวคิดหลักการ และวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย การปรับโครงสร้าง การเพิ่มบทบาทหน้าที่และบริการใหม่ การเปลี่ยนผู้นำ และการปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี โครงสร้างการบริหารแบบงานหลักและงานที่ปรึกษา (Line and Staff Organization Structure) แบบร่วมคิดร่วมทำ และลักษณะรูปแบบบูรณาการ 4 มุมมอง (Integrated four perspective Model) และกลยุทธ์การดำเนินงาน ประกอบด้วย กลยุทธ์การปรับเปลี่ยนองค์กรโดยการบัญชาการให้มีส่วนร่วมในวงจำกัด การกระจายอำนาจ และการสร้างขีดความสามารถให้แก่สมาชิกในองค์กร ส่วนปัจจัยการเปลี่ยนแปลงสู่ความสำเร็จ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสมรรถนะส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยที่ช่วยส่งเสริม ได้แก่ การบริหารทรัพยากร การมีส่วนร่วมของบุคลากร เครือข่ายภายนอก การจัดการปัญหา การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ความเป็นสถาบัน และการเปลี่ยนแปลงองค์กร

สมานจิต ภิรมย์รัตน์ และปณณธร ชัชรรัตน์ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนกลยุทธ์ การจัดการกระบวนการ ได้แก่ การออกแบบและกระบวนการจัดการศึกษา การบริการสำหรับผู้เรียนและกระบวนการสนับสนุนโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดีเมื่อเทียบเคียงกับคุณภาพที่เป็นเลิศ ภาวะผู้นำ ได้แก่ ภาวะผู้นำขององค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคมและประชากร นักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและความต้องการของสังคม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความต้องการและความคาดหวังของตลาดและความสัมพันธ์และความพึงพอใจของนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การมุ่งเน้นครูและบุคลากรสายสนับสนุน ได้แก่ ระบบการทำงาน การให้การศึกษา การฝึกอบรมและพัฒนาครูของบุคลากรสายสนับสนุน และความผาสุกและความพึงพอใจของครูและบุคลากรในโรงเรียน ยังต้องพัฒนาตามแนวทางที่นำเสนอเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดี และการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ได้แก่ การวัดผลการดำเนินงานและการจัดการข้อมูล ควรต้องพัฒนาให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบผลการศึกษาแสดงให้เห็นกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ สามารถส่งเสริมคุณภาพการศึกษาทั้งภายในหน่วยงานเดียวกัน หรือเทียบเคียงกับคุณภาพ

ที่เป็นเลิศ เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการปฏิบัติในองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีคุณภาพ และประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานเป็นอย่างดี

สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นเลิศ ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา (2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู (3) การวางแผนกลยุทธ์ (4) การบริหารทรัพยากรบุคคล (5) กระบวนการบริหารจัดการ และ (6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน 2) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อองค์ประกอบด้านความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อองค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์และองค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารจัดการ 3) ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีมีความถูกต้อง ครบคลุม เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

กุลสาร พิศุทธิ์ศักดิ์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศาสตร์พระราชา : สู่การบริหารสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอศาสตร์พระราชาสู่การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย เนื้อหา แนวทางและความหมายของศาสตร์พระราชา แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา และการบริหารสถานศึกษา พบว่า บรรดาองค์ความรู้และพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่ได้พระราชทานผ่านวิธีการต่าง ๆ ด้วยความมุ่งหมายที่จะพัฒนา ป้องกันหรือแก้ไขปัญหา เพื่อประโยชน์สุขแก่เหล่าพสกนิกร และส่งผลต่อมนุษยชาติทั้งปวง ให้สามารถดำรงชีวิตได้ อย่างมั่นคง สันติสุข และยั่งยืนตามแนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา ในมิติต่าง ๆ เช่น เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ภูมิสังคม หลักการทรงงาน 23 ข้อ ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาโรงเรียนรวมทั้งพระอัจฉริยภาพด้านการศึกษามีมากมายหลาย ๆ ด้าน สามารถน้อมนำไปประยุกต์ใช้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบที่สอดคล้องแนวทางตามโครงการพระราชดำริต่าง ๆ เข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และฝึกปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

รอง ปัญสังกา และคณะ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านป้องกัน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การเฝ้าระวังและการค้นหาตามลำดับ และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว

ตามแนวทางศาสตร์พระราชา โดยรวม พบว่า มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และด้านที่
ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การบริหารจัดการความเข้าใจ รองลงมาคือ การป้องกัน และการค้นหา
2) ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทาง
ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
ลักษณะของรูปแบบเป็นการดำเนินงานเชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ
(Process) ผลผลิต (Output) โดยมีผลย้อนกลับทุกขั้นตอน ซึ่งกระบวนการพัฒนาประกอบด้วย
1) เข้าใจ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 1.1) รู้จักวิเคราะห์ปัญหา และ 1.2) ศึกษาให้ประจักษ์
2) เข้าถึง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 2.1) ใช้หลักระเบิดจากข้างใน 2.2) แก่ไขจากจุดเล็ก
2.3) ลงมือทำให้สำเร็จ 2.4) รู้ขอบเขตภูมิสังคม และ 3) พัฒนา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน
คือ 4.1) ง่าย เหมาะสมเชื่อมโยงแนวทางแก้ไข 4.2) มีส่วนร่วม เกิดประโยชน์ส่วนรวม 4.3) รวบรวม
นำมาสะท้อนผล 4.4) เผยให้คนเกิดแรงบันดาลใจ 3. ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า
ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน
ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาวตามแนวทางศาสตร์พระราชา
สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ด้านความรู้
ข้าราชการครูในโรงเรียนแต่ละขนาดมีความรู้หลังการพัฒนาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 และผลการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้คู่มือการใช้รูปแบบ พบว่า โดยภาพรวม
มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมาก

จิตโสภิน เคนจันทิก และคณะ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบ
การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อยกระดับเป็นโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น
ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
รูปแบบการบริหารจัดการฯ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ การมีวัตถุประสงค์
การสร้างเครือข่าย ภาวะผู้นำ การจัดสภาพแวดล้อม และการทำงานเป็นทีม เมื่อนำรูปแบบไปใช้
พบว่า ระดับการปฏิบัติการในโครงการโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการ
ยืนยันประสิทธิผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ฐรินดา โตเขียว และ นิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบ
การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามศาสตร์พระราชา ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารจัดการ
โรงเรียนขนาดเล็กตามศาสตร์พระราชา คือการบริหารงานด้วยทางสายกลาง ซึ่งประกอบด้วย
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทำงานของพระราชา เพื่อให้เกิดการพัฒนาโรงเรียน
อย่างยั่งยืน 2) รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามศาสตร์พระราชา มีองค์ประกอบ
ทั้งหมด 5 องค์ประกอบ คือ ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความเข้าใจ ด้านความเข้าถึง
ด้านการพัฒนา และด้านหลักการทำงานของพระราชา 3) ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามศาสตร์พระราชา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนใหญ่ศึกษาองค์ประกอบ รูปแบบ ระบบและกระบวนการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จและประสิทธิผล พบว่า มีหลากหลาย ได้แก่ โครงสร้างองค์กรและทีมงาน ผู้บริหาร ภาวะผู้นำ รูปแบบและกระบวนการบริหาร วิสัยทัศน์ การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารบุคลากร การบริหารวิชาการ การบริหารการเงิน การบริหารทั่วไป การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและความรู้ การประกันคุณภาพ การกำกับ ติดตาม ประเมินผล การเทียบเคียงหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จ การให้รางวัลผู้ประสบความสำเร็จและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีผลการศึกษาในรูปแบบ แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ออกมาเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ ด้านการบริหารคน ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ด้านการจัดการทรัพยากร และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน นำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาด้วยศาสตร์พระราชา

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่ามีผู้ทำการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

นอร์ฟลัส (Norflus, 1998) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานต่อครูผู้สอนในเมืองนิวยอร์ก โดยเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่ไม่ได้ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในปีที่สองของการบริหารในลักษณะดังกล่าวนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานต่อครูผู้สอนในโรงเรียนที่ใช้และไม่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานส่งผลกระทบแตกต่างกัน สรุปโดยภาพรวมได้ว่า ทั้งที่วิธีการในการศึกษาแตกต่างกันในการดำเนินการบริหาร แต่ผลที่ได้จากสองส่วนนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พบว่า ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและประมาณสองในสามไม่พอใจกับการตัดสินใจของกระบวนการทำงานที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

ชิเฟลไบน์ (Schiefelbein, 2000) ได้ศึกษาวิจัยวิธีที่ทำให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศลาตินอเมริกาที่เป็นนิติบุคคล คือ ส่งเสริมให้มีการคิดวิเคราะห์ จัดห้องสมุดในห้องเรียน โดยมีหนังสือตำราในห้องเรียนละ 100 เล่ม จัดให้มีโครงการอบรมครูในการพัฒนาสื่อการสอน 1 สัปดาห์/ปี ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา

โดยรับการอบรมเสริมความรู้ 4 สัปดาห์/ปี มีนโยบายส่งเสริมครูที่ดี มีความสามารถ ให้ได้รับการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้น และมีการให้รางวัลและส่งเสริมครูที่ได้รับการพัฒนาก่อนผ่านการประเมิน เป็นที่ยอมรับ

ฮอย และ มิสเกล (Hoy & Miskel, 2001) ได้ศึกษาวิจัยและพบว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพควรประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลที่ได้รับ ซึ่งต้องได้รับการตรวจสอบ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของโรงเรียน มีดังต่อไปนี้ มุ่งสัมฤทธิ์ผล มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสอดคล้องและกลมเกลียว หลักสูตรมีคุณภาพและให้โอกาสในการเรียนรู้ บรรยากาศของโรงเรียน บรรยากาศในชั้นเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ศักยภาพในการประเมิน การใช้เวลาในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน มีการเรียนรู้แบบอิสระ มีการบริหารจัดการเรียนการสอน มีการให้ข้อมูลย้อนกลับและมีการเสริมแรง

มาร์เซลล์ลา (Marcella, 2005) ได้ศึกษาวิจัย การบริหารปกครองด้านการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาของไมรอนโก มลรัฐแคลิฟอร์เนีย การวิจัยการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การรับรู้ การมีส่วนร่วมซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพของการปกครองทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาไมรอนโก ข้อมูลที่ได้รับมีการเปรียบเทียบกับวรรณกรรมที่ทำการศึกษาเอกสาร ได้จัดหัวข้อที่สอดคล้องไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงสิ่งเหล่านี้ไปสู่การเป็นตัวชี้วัดพฤติกรรมของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารเหล่านี้จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารเขตพื้นที่การศึกษา จนบรรลุเป้าหมาย อีกทั้งการวิจัยในครั้งนี้ ได้สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าบทบาทของผู้นำในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ความทุ่มเทเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและระดับความสำเร็จที่สูงขึ้น นำไปสู่การปรับโครงสร้างและปรับเปลี่ยนในสิ่งที่ควรจะเป็น เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เคนนิตี้ และเดรสเซอร์ (Kennedy and Dresser, 2005) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างสมรรถนะพื้นฐานในการปฏิบัติงาน “Creating a Competency-based Workplace” สรุปได้ว่า ความฉลาดและความสามารถของมนุษย์จะทำให้องค์กรนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ความสามารถที่ถูกจ้างนำมาใช้ในการจัดงาน ทำให้งานเกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การขับเคลื่อนการทำงานขององค์กรต้องอาศัยความสามารถของคณะทำงาน การจัดการโดยใช้ความสามารถและยุทธศาสตร์ทางธุรกิจ การกำจัดจุดอ่อนและกำจัดคู่แข่งขั้นเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ต้องอาศัยกระบวนการและความสามารถ ญุณแจสำคัญสำหรับองค์กรที่จะประสบผลสำเร็จจะต้องมีการวางแผน จัดบุคลากรให้ตรงกับความสามารถซึ่งต้องคำนึงถึงเรื่องเหล่านี้ว่า จะมีวิธีการจัดการกับความสามารถอย่างไร จะจัดรูปแบบความสามารถเฉพาะให้เหมาะสมกับงานได้อย่างไร และจะจัดการกับผลกระทบต่อความสามารถด้วยรูปแบบใดบ้าง

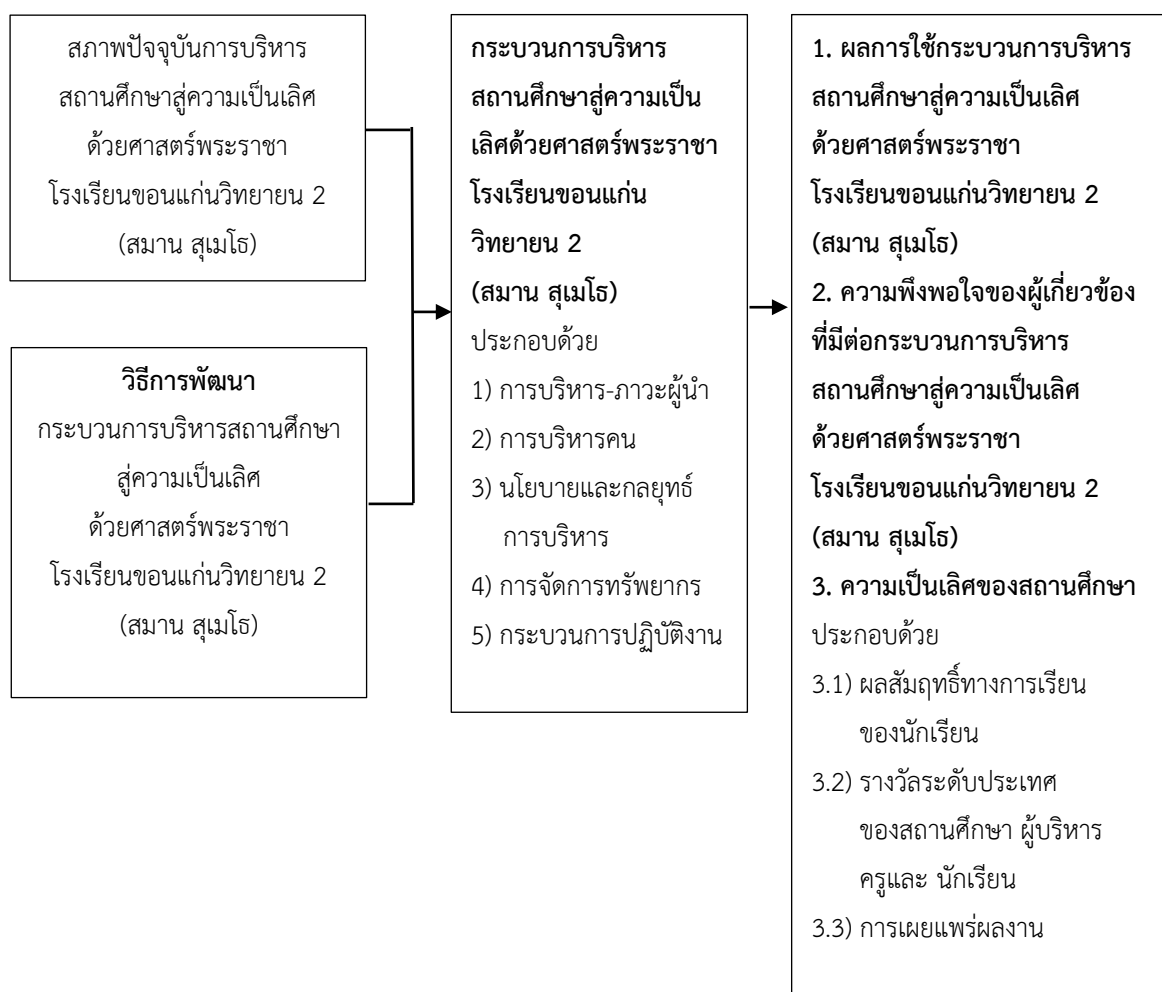
มอร์เฟท (Morphet, 2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารโรงเรียนและมีทักษะในการเป็นผู้นำสูง ประกอบกับครุมีความพึงพอใจในการทำงานก็จะทำให้โรงเรียนทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งในการวัดความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนจะมีลักษณะของงานเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนมากที่สุด และการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานด้วย ซึ่งนับว่าการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สคีเรน และบอสเคอร์ (Scheerens & Bosker, 2008) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผล พบว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้ ภาวะผู้นำทางการศึกษา ความเป็นเลิศของหลักสูตรหรือการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ การปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ การบริหารเวลาในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล การประเมินผลย้อนกลับและการส่งเสริมสนับสนุนสภาพโดยทั่วไปของโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครอง การเรียนรู้อย่างมีอิสระ ศักยภาพในการประเมิน ความปรองดองและการรวมตัวกัน โครงสร้างการจัดการศึกษาและการปรับปรุงการจัดการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ควรประกอบด้วย ส่วนประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลที่ได้รับ ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย คือภาวะผู้นำทางการศึกษา ความสามารถในการบริหารบุคคล การพัฒนาบุคคล การรับรู้และการมีส่วนร่วม การขับเคลื่อนด้านยุทธศาสตร์ การวางแผน กระบวนการทำงาน ความเป็นเลิศของหลักสูตร การปฏิบัติงาน การประเมินผล สภาพทั่วไป การมีส่วนร่วมผู้ปกครอง โครงสร้างและการปรับปรุง

7. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและแนวคิดจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงขอสรุปกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ดังนี้



ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) โดยเป็นการวิจัยและพัฒนา มีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ)

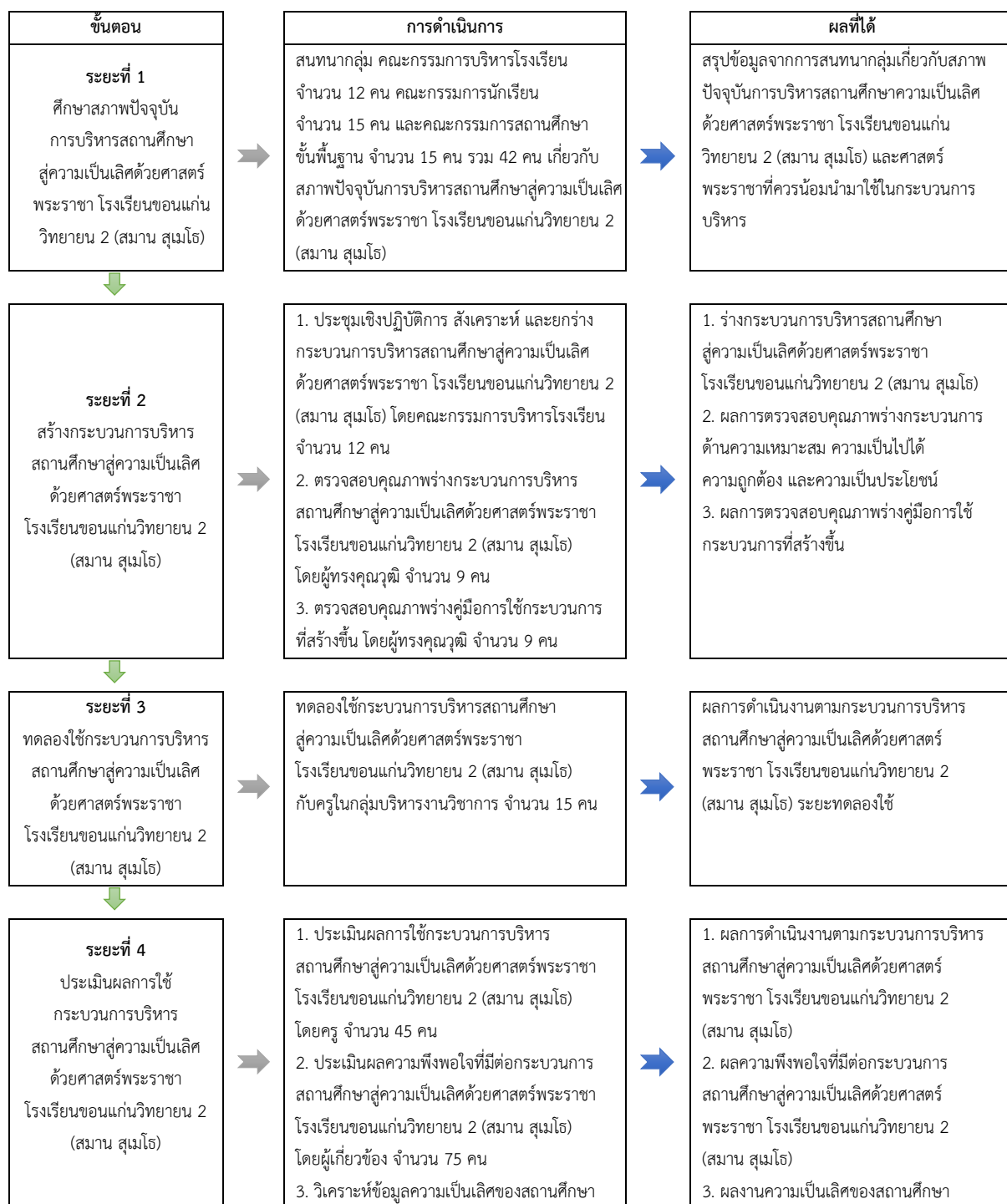
ระยะที่ 2 สร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ)

ระยะที่ 3 ทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ)

ระยะที่ 4 ประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) เป็นการวิจัยและพัฒนา มีการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mix Methodology Research) มีขั้นตอนการดำเนินงานสรุปได้ดังภาพที่ 5



ภาพที่ 5 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
 ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

2. การดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยจัดการสนทนากลุ่ม เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน หัวหน้ากลุ่มงาน 6 คน รองหัวหน้ากลุ่มงาน 5 คน 2) คณะกรรมการนักเรียน จำนวน 15 คน และ 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 42 คน เพื่อใช้สำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช และ 2) ศาสตร์พระราช ที่ควรนำมาใช้ในการกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การสร้างเครื่องมือ

3.1.1 ทบทวนศึกษาเอกสารเพิ่มเติม เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกและการเก็บข้อมูลแบบกลุ่ม

3.1.2 ศึกษากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและกำหนดประเด็นคำถาม กระบวนการบริหาร 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ ด้านการบริหารคน ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ด้านการจัดการทรัพยากร และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

3.1.3 ร่างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จากประเด็นที่ศึกษา

3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ผู้วิจัยนำร่างบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ประกอบการพิจารณาว่าถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ถ้าเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ถ้าไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ถ้าเห็นว่าไม่ถูกต้องเหมาะสมและไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

3.2.2 ผู้วิจัยนำความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเครื่องมือกับประเด็นการสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 จึงถือว่าใช้ได้ (รัตนะ บัวสนธิ์, 2551: 104-105) ได้ค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินไว้ในภาคผนวก จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสื่อความมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1) เป็นผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสถานศึกษาพอเพียง
จำนวน 2 คน

2) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
จำนวน 2 คน

3) เป็นนักวิชาการด้านการวัดและประเมินผลที่มีความเชี่ยวชาญใน
การสร้างเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยแนบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) พร้อมทั้งแจ้งจดหมายเชิญคณะกรรมการบริหารโรงเรียนและคณะกรรมการนักเรียนจัดสนทนาแยกกลุ่มละวัน โดยใช้คำถามที่ละประเด็นและให้กลุ่มเป้าหมายได้ตอบครบทุกคน มีผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้ควบคุมประเด็นและชักจูงให้กลุ่มแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นอย่างกว้างขวางไม่คล้อยตามสมาชิกกลุ่ม ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีเวลาให้อภิปรายพอสมควรเพื่อเก็บข้อมูลให้ครบถ้วน

5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แยกสรุปประเด็นเพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนต่อไป

ระยะที่ 2 สร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)

สร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาในระยะที่ 1 มาสังเคราะห์ยกร่าง และตรวจสอบคุณภาพ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) และคู่มือการใช้กระบวนการที่พัฒนาขึ้น

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 6 คน รองหัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 5 คน เพื่อประชุมเชิงปฏิบัติการทำหน้าที่เป็นคณะผู้ยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 จัดเตรียมข้อมูลสรุปผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)

3.2 กำหนดประเด็นโครงสร้าง กระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศและหลักการทรงงานตามศาสตร์พระราชา ซึ่งมีคำอธิบายรายละเอียดแต่ละข้อ เพื่อให้กลุ่มคณะทำงานยกร่างร่วมกันวิเคราะห์ความเชื่อมโยงจากแต่ละกรอบความคิด ระหว่างกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศกับหลักการทรงงานตามศาสตร์พระราชา ที่สอดคล้องควรนำมาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษาด้านนั้น ๆ ให้มีคุณภาพมากขึ้น และสังเคราะห์แนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อนำไปทดลองปฏิบัติในการกิจของสถานศึกษาต่อไป

3.3 จัดพิมพ์ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) และคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ)

4.2 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลสรุปผลการวิเคราะห์ผลวิจัยที่ได้จากระยะที่ 1 ให้คณะกรรมการยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) ร่วมกันในการสังเคราะห์พิจารณาและดำเนินการยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการสรุปผลการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) ประกอบด้วย ข้อสรุปร่วมกันเสนอเป็นผังความคิดแสดงกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและแนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.2 จัดพิมพ์ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) และคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้นเพื่อดำเนินการเสนอตรวจสอบคุณภาพในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น

การตรวจสอบร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่พัฒนาขึ้น โดยการเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2 คน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 5 คน

3. ผู้อำนวยการหรือผู้รักษาราชการแทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย กระบวนการบริหาร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ ด้านการบริหารคน ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ด้านการจัดการทรัพยากร และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น

2. แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย กระบวนการบริหาร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ ด้านการบริหารคน ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ด้านการจัดการทรัพยากร และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

3. แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปเล่มของคู่มือ ด้านเนื้อหาของคู่มือ และด้านการนำไปใช้

3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาทบทวน เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับ 1) กระบวนการบริหารสถานศึกษา 2) ความเป็นเลิศ 3) ศาสตร์พระราชา และ 4) บริบทโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) เพื่อกำหนดประเด็นในการตรวจสอบ

3.2 กำหนดโครงสร้างแบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และคู่มือการใช้กระบวนการที่พัฒนาขึ้น ตามประเด็นในการตรวจสอบ

3.3 จัดทำแบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบ ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ประการ (Guskey, 2000: 56-57) ดังนี้

3.3.1 ด้านความเหมาะสม (Propriety) โดยพิจารณาได้จากความครอบคลุมองค์ประกอบการใช้ถ้อยคำสำนวน การจัดกลุ่มหรือลำดับของเนื้อหาและความเหมาะสมกับสถานการณ์

3.3.2 ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) พิจารณาถึงความสามารถในการนำไปสู่การปฏิบัติ การมีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติให้สำเร็จได้ ภาวะความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และการมีระเบียบกฎหมายที่เอื้อให้สามารถปฏิบัติตามข้อเสนอดังกล่าวได้

3.3.3 ด้านความถูกต้อง (Accuracy) พิจารณาจากความถูกต้องเกี่ยวกับนโยบาย บริบทของโรงเรียน วัตถุประสงค์ ขั้นตอนวิธีการในแต่ละด้าน

3.3.4 ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) พิจารณาจากผลดีที่จะเกิดขึ้นต่อโรงเรียนครู นักเรียน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ซึ่งในการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) มีเกณฑ์การให้คะแนนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) โดยกำหนดระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ น้อยที่สุด

3.4 นำเอกสาร ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และแบบตรวจสอบคุณภาพกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อพิจารณา

3.5 นำผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขตามประเด็นในการตรวจสอบเพื่อนำไปใช้ในการทดลองต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยจัดทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอเชิญเป็นผู้ตรวจสอบร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ โดยแนบเอกสาร 1) โครงร่างวิจัย 2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) 3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) 4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และ 5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

4.3 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแจ้งนัดหมายและยืนยันการส่งเอกสารการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ อีกครั้งทางโทรศัพท์

4.4 จัดการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำเนินการวิพากษ์และตรวจสอบร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

4.6 ผู้วิจัย สรุปผลและนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ และปรับปรุงต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ประเด็นในการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณานันทามติ (Consensus) และปรับปรุงแก้ไขร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ของร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยใช้สถิติพื้นฐานส่วนในการแปลความหมายของคะแนนแบบตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า กระบวนการ มีความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า กระบวนการ มีความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า กระบวนการ มีความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า กระบวนการ มีความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า กระบวนการ มีความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

พิจารณาค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป (มีระดับความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากขึ้นไป) จึงจะถือว่า มีความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ผ่านเกณฑ์

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้
กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2
(สมาน สุเมธ) เพื่อตรวจสอบ โดยใช้สถิติพื้นฐานส่วนในการแปลความหมายของคะแนน
แบบตรวจสอบคุณภาพ โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำไป
แปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า คู่มือการใช้กระบวนการ
มีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า คู่มือการใช้กระบวนการ
มีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า คู่มือการใช้กระบวนการ
มีความเหมาะสม อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า คู่มือการใช้กระบวนการ
มีความเหมาะสม อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า คู่มือการใช้กระบวนการ
มีความเหมาะสม อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

พิจารณาค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่า ผ่านเกณฑ์

ระยะที่ 3 ทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

การทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) มีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูในกลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 15 คน โดยการใช้
แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินผลการดำเนินงาน
ตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2
(สมาน สุเมโธ)

3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การสร้างเครื่องมือ

3.1.1 ศึกษาทบทวน ผลการสังเคราะห์กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

3.1.2 กำหนดโครงสร้างแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการ
บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ ด้านการบริหารคน ด้านนโยบายและกลยุทธ์
การบริหาร ด้านการจัดการทรัพยากร และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

3.1.3 จัดทำร่างแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหาร
สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ลักษณะของแบบสอบถาม
เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) สอบถามความเกี่ยวข้องในบทบาทใด

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช ลักษณะของแบบประเมิน
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)
โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงาน มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงาน มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงาน ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงาน น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงาน น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาของโรงเรียน

3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ผู้วิจัยนำร่างแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) พร้อมโครงร่างวิจัยเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ประกอบการพิจารณา ระหว่างเครื่องมือกับประเด็นของแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 จึงถือว่าใช้ได้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2551: 104-105) ได้ค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ซึ่งผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการประเมินไว้ในภาคผนวก จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสื่อความให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำหรับนำไปใช้

3.2.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับคณะครู โรงเรียนบ้านแฮดศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าเป็นโรงเรียนที่มีแนวทางการพัฒนาการศึกษาด้วยศาสตร์พระราชาและน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติต่อเนื่อง ประกอบกับขนาดของโรงเรียนมีความใกล้เคียงกันกับโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) แล้วหลังจากนั้นนำผลคะแนนมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbrach's alpha coefficient) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 117) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 และปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปทดลองใช้ในโรงเรียนกับครูในกลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 15 คน โดยทดลองครบวงจร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ก่อนการทดลองใช้ จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 6 ชั่วโมง เพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา หลักการทรงงาน 23 ข้อ แนวคิดกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยมีการติดตามความก้าวหน้าในที่ประชุมประจำเดือน เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มีการประเมินผลการดำเนินงานและสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงกระบวนการ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

5.2 นำข้อเสนอแนะจากการประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) มาปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษาขั้นต่อไป

ระยะที่ 4 ประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ)

การประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ)

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มบริหารงานต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 คน กลุ่มบริหารงานงบประมาณ จำนวน 6 คน กลุ่มบริหารงานบุคคล จำนวน 4 คน กลุ่มบริหารงานประกันคุณภาพ จำนวน 6 คน และกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 7 คน รวมจำนวน 30 คน รวมกับกลุ่มบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในระยะทดลองใช้อีกจำนวน 15 คน มาเข้าร่วมการปฏิบัติเพื่อสอนงาน (Coaching) และเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) ให้กับครูในกลุ่มงานอื่น ๆ รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 45 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1. การสร้างเครื่องมือ

3.1.1 ศึกษาทบทวน ผลการสังเคราะห์กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

3.1.2 กำหนดโครงสร้างแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ ด้านการบริหารคน ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ด้านการจัดการทรัพยากร และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

3.1.3 จัดทำร่างแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) สอบถามความเกี่ยวข้องในบทบาทใด

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงาน มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงาน มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงาน ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงาน น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงาน น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาของโรงเรียน

3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ผู้วิจัยนำร่างแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ประกอบการพิจารณาคำเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเครื่องมือกับประเด็นการสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 จึงถือว่าใช้ได้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2551: 104-105) ได้ค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ซึ่งผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการประเมินไว้ในภาคผนวก จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข ด้านการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสื่อความหมายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำหรับนำไปใช้ต่อไป

3.2.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโ) ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับคณะครู โรงเรียนบ้านแอตศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าเป็นโรงเรียนที่มีแนวทางการพัฒนาการศึกษาด้วยศาสตร์พระราชาและน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติต่อเนื่อง ประกอบกับขนาดของโรงเรียนมีความใกล้เคียงกันกับโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโ) แล้วหลังจากนั้นนำผลคะแนนมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยสูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 117) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 และปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโ) ที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ไปใช้แบบครบวงจรในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 และ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ก่อนการนำไปใช้จริงได้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 6 ชั่วโมง เพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา : หลักการทรงงาน 23 ข้อ แนวคิดกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโ) จากนั้นให้ครูดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโ) เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโ) และสะท้อนผลงานวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 133)

ส่วนในการแปลความหมายของคะแนนแบบประเมิน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

นำข้อเสนอแนะจากการประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) มาปรับปรุงเพื่อนำไปใช้พัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู จำนวน 45 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน และคณะกรรมการนักเรียน จำนวน 15 คน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 75 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การสร้างเครื่องมือ

3.1.1 ศึกษาทบทวน ผลการสังเคราะห์กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ตลอดกระบวนการบริหารสถานศึกษา

3.1.2 กำหนดโครงสร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

3.1.3 จัดทำร่างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) สอบถามความเกี่ยวข้องในบทบาทใด

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงกระบวนการบริหารหรือข้อเสนอแนะในการพัฒนาสถานศึกษาตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามศาสตร์พระราชาของโรงเรียน

3.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำร่างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) พร้อมโครงร่างวิจัยเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ประกอบการพิจารณา นำความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเครื่องมือกับประเด็นการสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 จึงถือว่าใช้ได้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2551: 104-105) ได้ค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินไว้ในภาคผนวก จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสื่อความหมายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับคณะครู โรงเรียนบ้านแฮดศึกษา จำนวน 30 คน นำผลคะแนนมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้สูตร โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 117) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94 และปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนในการแปลความหมายของคะแนนแบบประเมิน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

นำข้อเสนอแนะจากการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) มาประกอบการอภิปรายสรุปผลการวิจัยเพื่อนำไปพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาต่อไป

3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1.1 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าเฉลี่ย (Mean)

ค่าเฉลี่ยของประชากร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 124)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน จำนวนคนทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน จำนวนคนทั้งหมด

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 126)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (x - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ	σ	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum$	แทน ผลรวม
	μ	แทน ค่าเฉลี่ยประชากร
	N	แทน ผลรวม

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มตัวอย่าง (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
	Σ	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 หาค่าดัชนีความเที่ยงตรง (Validity) ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม คำนวณได้จากสูตร (รัตนะ บัวสนธิ์, 2551: 104-105)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	$\sum R$	หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการประเมิน โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 117)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) เป็นการวิจัยและพัฒนาแบบผสมวิธี (Mix Methodology Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) 2) เพื่อสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) 3) เพื่อทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
$S.D.$	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
μ	แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร
σ	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน จำนวนประชากร

2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ)

ตอนที่ 2 ผลการสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโอ) และประเมินความเหมาะสม

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย ศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย ศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน 2) คณะกรรมการนักเรียน จำนวน 15 คน และ 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน รวมจำนวน 42 คน ซึ่งการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช

1.1 ด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ

1.1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช ด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ

“การบริหารของโรงเรียนผู้บริหารจะมีอำนาจสั่งการให้ครูปฏิบัติงาน โดยตรงตามขั้นตอน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำโดยมีการคิดและการตัดสินใจเป็นอย่างดี...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“ท่านผู้บริหารบริหารงานแบบ Top - Down โดยมีการตัดสินใจพิจารณา จากผู้อำนวยการโดยตรง ในบางครั้งขาดการมีส่วนร่วมของคณะครู...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“ท่าน ผอ.มีภาวะผู้นำที่ดี มีการสั่งการเป็นลำดับขั้นตอน แต่มีการสื่อสาร ถึงเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นแต่ไม่ได้แจ้งถึงรายละเอียดของกระบวนการ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความสามารถ โดยสามารถพิจารณาวิเคราะห์ และการตัดสินใจได้ดี ทำงานเป็นลำดับขั้นตอน ท่านเก่งในการบริหารงาน มากค่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 1)

“ท่าน ผอ. ทำงานเก่ง เด็ดเดี่ยว มีการตัดสินใจที่เด็ดขาดครับ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 2)

“สำหรับการทำงานของท่าน ผอ. ในมุมมองของผม คิดว่าท่านเป็นผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่น...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 3)

“โรงเรียนบริหารงานค่อนข้างเป็นระบบเป็น Top - Down คือ คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อย...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“การทำงานของผู้อำนวยการโรงเรียนค่อนข้างให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียนน้อย เนื่องจากท่านจะสั่งการเรื่องใดเรื่องหนึ่งผ่านบุคคลที่จะปฏิบัติโดยตรง ซึ่งดูอาจจะเป็นเรื่องดีหากต้องการทำงานให้สำเร็จอย่างรวดเร็ว แต่จะมีข้อเสียคือคณะครูที่ไม่ได้รับรู้กระบวนการทำงาน อาจจะขาดการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจได้...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการทำงานเป็นขั้นตอนได้ดี...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

1.1.2 การน้อมนำด้วยศาสตร์พระราชามาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศ ด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ

“ผู้บริหารได้ใช้ศาสตร์พระราชา คือ ศึกษาภูมิสังคม และศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“ผู้อำนวยการโรงเรียนควรจะมีการนำศาสตร์พระราชาใช้ในการบริหารได้แก่ ใช้อรรถมปราบอธรรม...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“ท่าน ผอ. ควรใช้หลักการทรงงาน ได้แก่ ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบและมุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“ในความคิดของดิฉันคิดว่าควรใช้ศาสตร์พระราชา คือ ปลุกป่าในใจคนค่ะ เพราะจะต้องให้ครูและนักเรียนเห็นคุณค่าในสิ่งที่จะทำ หรือมองเห็นเป้าหมายของท่าน ผอ.ก่อนค่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“ผมคิดว่าการนำศาสตร์พระราชามาใช้ควรจะเป็นจะทำอะไรต้องศึกษาข้อมูลให้เป็นระบบ เพราะถ้าศึกษาข้อมูลบริบทโรงเรียนแล้วท่านจะทำงานได้ง่ายยิ่งขึ้นครับ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“ท่าน ผอ. ใช้ศาสตร์พระราชา คือ ทำตามลำดับขั้นตอน มาใช้ในการบริหารงาน ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีมาก ขอเสนอเพิ่มเติมให้ท่านใช้ธรรมปราชญ์ธรรม คือ ให้นำความจริงเรื่องธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาที่ไม่ปกติของโรงเรียนให้เข้าสู่ภาวะปกติ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

“ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อย ควรใช้หลักการทรงงานคือ ปลุกป่าในใจคน ท่านต้องปลุกจิตสำนึกและแสดงให้เห็นคุณค่าของสิ่งที่จะทำให้ครูและบุคลากรรวมถึงนักเรียนได้รับทราบ และร่วมกันรับรู้...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 4)

“ท่านควรนำหลักการทรงงานของศาสตร์พระราชามาใช้ คือ การมีส่วนร่วม และต้องยึดประโยชน์ของส่วนรวมมาใช้...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 5)

“ควรศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามขั้นตอนและระบบอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 6)

“อยากให้การบริหารโรงเรียนให้ทุกคนมีส่วนร่วม เช่น ให้สถานักเรียนมีส่วนร่วมในการคิด การลงมือทำ โดยมีคุณครูช่วยดูแลและสนับสนุนค่ะ และคำนึงถึงผลประโยชน์ของนักเรียนและโรงเรียนเป็นที่ตั้ง...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 1)

สรุปได้ว่า ด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ ค่อนข้างเป็นแบบ Top - Down ขาดการมีส่วนร่วมของคณะครู การบริหารผ่านการสั่งการตามลำดับขั้นตอน ซึ่งผู้บริหารได้พิจารณาคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเป็นอย่างดีแล้ว การสื่อสารจากฝ่ายบริหารรับรู้เพียงเป้าหมายปลายทางที่ต้องการ โดยไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการ

ศาสตร์พระราชชาติควรนำมาใช้ในด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ ได้แก่

- 1) ศึกษาภูมิสังคม 2) ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ 3) ใช้ธรรมปราบอธรรม 4) ปลุกป่าในใจคน และ 5) มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่ เป็นต้น

1.2 ด้านการบริหารคน

1.2.1 สภาพปัจจุบันการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชชาติด้านการบริหารคน

“การบริหารบุคลากรของท่านผู้อำนวยการโรงเรียนในมุมมองของผม ท่านเป็นผู้บริหารที่เก่งและเด็ดเดี่ยว สามารถบริหารบุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี มอบหมายงานให้ครูปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จ ในโรงเรียนมีคุณครูส่วนมากเป็นผู้อาวุโส สามารถทำงานร่วมกันกับครูรุ่นใหม่ได้ แต่ยังไม่มีความผูกพันกันเท่าที่ควร มีแต่แบ่งเป็นกลุ่มเนื่องด้วยความแตกต่างของวัย...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่และพร้อมรับคำสั่งปฏิบัติงานตามที่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“เนื่องจากในโรงเรียนมีครูหลากหลายวัย การทำงานในบางครั้งอาจจะไม่ได้มีส่วนร่วมทุกคน เพราะความถนัดแตกต่างกัน บางท่านไม่เก่งเอกสารจึงมีความถนัดในด้านนี้น้อย บางท่านไม่เก่งเทคโนโลยี จึงขาดการมีส่วนร่วมในการทำงานในหน้าที่นั้นที่เป็นงานของส่วนรวม...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“คณะครูในโรงเรียนมีหลายวัย การทำงานในโรงเรียนอาจจะไม่ได้มีส่วนร่วม
รวมทุกคนค่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“ครูในโรงเรียนช่วยกันทำงานดี มีการร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ แต่ด้วยความ
แตกต่างระหว่างวัย การทำงานบางอย่างครูบางท่านถนัดและไม่ถนัดต่างกัน บางคนถนัดเทคโนโลยี
บางคนไม่ถนัดเทคโนโลยี จึงมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“การบริหารคน ครูของท่าน ผอ. นั้น ดิฉันคิดว่าท่านทำงานอย่างเต็มที่
โปร่งใส มีการสั่งการให้คณะครูทำงานได้อย่างเรียบร้อย แต่ในเรื่องของความสัมพันธ์ของคณะครูและ
องค์กรนั้น มีความสัมพันธ์ค่อนข้างไม่ดีเนื่องจากความแตกต่างระหว่างวัย ครูมีทั้งกลุ่มครูรุ่นใหม่อายุ
ยังไม่เยอะ และครูอาวุโส ดังนั้นการทำงานจึงแบ่งย่อยออกเป็นกลุ่ม...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

“ผู้อำนวยการควรจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร โดยมีการจัดอบรมหรือ
ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวัยและการทำงานองค์กรเพื่อให้ครูทำงานกันได้ง่ายยิ่งขึ้น...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 4)

“ท่าน ผอ. ส่งเสริมการทำงานของครูและบุคลากรอย่างเต็มที่ อีกทั้งครู
มีความรับผิดชอบในหน้าที่ กระทั่งปฏิบัติตามคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบได้จนสำเร็จ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 5)

1.2.2 การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศ ด้านการบริหารคน

“ผู้บริหารควรใช้ศาสตร์พระราชาเป็นหลักในการทำงานคือ ระเบิด
จากภายใน เพราะว่าไม่ว่าจะทำสิ่งใด ควรจะต้องเริ่มพูดคุยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเสียก่อน มีการสร้าง
ความเข้มแข็งจากภายใน ให้เกิดความเข้าใจและอยากทำ ไม่เพียงแต่การสั่งการอย่างเดียว และอีกข้อ
คือ ความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“ควรใช้หลักการทรงงาน คือ พออยู่พอกินและแก้ปัญหาที่จุดเล็ก ผู้บริหารควรมองเห็นสิ่งต่าง ๆ หรือปัญหาในภาพรวมก่อน หากจะลงมือแก้ปัญหาควรมองในสิ่งที่คนนั้นมักมองข้าม และค่อยแก้ไปที่ละจุด และทำตามเป้าหมายที่วางไว้อีกครั้ง...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“ท่านผู้อำนวยการควรนำศาสตร์พระราชามาใช้ ยกตัวอย่างเช่น แก้ปัญหาที่จุดเล็ก เนื่องจากโรงเรียนมีปัญหาในด้านความสัมพันธ์กับครูและองค์กร ความแตกต่างด้านวัยควรนำเอามาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา แก้ปัญหาไปที่ละจุด ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“ควรใช้หลักการระเบิดจากข้างใน คือ ต้องประชุมหรือมีการพูดคุยกับคณะครูหรือในทีมงานก่อน ให้ทราบถึงเป้าหมายและวิธีการในการกระทำสิ่งนั้นต่อไป...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“อาจจะนำหลักการทรงงานข้อ พออยู่พอกินมาช่วยเสริมสร้างและพัฒนาการบริหาร กล่าวคือสามารถอยู่อย่าง “พออยู่พอกิน” ให้ได้ก่อน แล้วจึงค่อยขยายขยายให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป การทำให้โรงเรียนมั่นคงในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก่อน จากนั้นก็ค่อยทำเรื่องถัดไปที่หลัง เป็นไปตามขั้นตอน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“เนื่องจากความแตกต่างระหว่างวัย การทำงานบางอย่างครูบางท่านถนัดและไม่ถนัดต่างกัน บางคนถนัดเทคโนโลยี บางคนไม่ถนัดเทคโนโลยี จึงมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน ควรให้หลักการทรงงานคือ แก้ปัญหาจากจุดเล็กค่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

“เนื่องจากในโรงเรียนค่อนข้างมีข้อจำกัดด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูอาวุโสและครูรุ่นใหม่ การทำงานความอาจจะแตกต่างกันไปบ้างตามช่วงวัย ผู้บริหารควรนำหลักการทรงงานมาใช้ในการดำเนินงานคือ แก้ปัญหาจากจุดเล็ก และระเบิดจากข้างใน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 4)

“ผู้อำนวยการอาจจะนำหลักการทรงงานของศาสตร์พระราชามาใช้เพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ ซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน และระเบิดจากข้างใน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 5)

“ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนมีการบริหารที่ดี หากจะให้แนะนำเพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์กรมากขึ้นนั้น ท่านควรจะใช้หลักการทรงงานของศาสตร์พระราชา 23 ข้อ โดยยกตัวอย่างมาใช้ เช่น แก้ปัญหาที่จุดเล็ก โดยการมองภาพรวมก่อนเสมอและค่อยลงมือแก้ปัญหา นั้นไปที่ละจุด เป็นต้น...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 6)

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารคน ครูและบุคลากร ส่วนใหญ่เป็นครูอาวุโส มีความรับผิดชอบในหน้าที่และพร้อมรับคำสั่งปฏิบัติงานตามที่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบ ความสัมพันธ์ของ คณะครูต่อองค์กร ไม่ผูกพันเท่าที่ควร ต่างกลุ่มต่างสัมพันธ์เฉพาะกลุ่ม เป็นโอกาสให้ครูบางคนไม่ได้ ร่วมกิจกรรมและช่วยเหลืองานส่วนรวม

ศาสตร์พระราชาที่ควรนำมาใช้ในด้านการบริหารคน ได้แก่ 1) ระเบิดจากข้างใน 2) แก้ปัญหาที่จุดเล็ก 3) พออยู่พอกิน 4) ซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน และ 5) ทำงานให้มีความสุข เป็นต้น

1.3 ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร

1.3.1 สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร

“ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาแต่คณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาไม่ค่อยรับรู้ถึงนโยบาย กล่าวคือขาดการประชาสัมพันธ์ของผู้บริหาร ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ขาดการเชื่อมโยง...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการรับรู้งานที่แตกต่างกัน การประสานข้อมูลของแต่ละกลุ่มงานเกิดการทับซ้อนกัน รวมไปถึงการสื่อสารของฝ่ายงานบริหารที่น้อย ทำให้คณะครูรับรู้กลไกการบริหารงานไม่ชัดเจน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“ในส่วนของนโยบายและกลยุทธ์การบริหารนั้น มีจุดเด่นคือ คณะครูและนักเรียนได้รับการปลูกฝังและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถยึดมั่นให้เป็นรากฐานปฏิบัติทุกงาน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“ผู้อำนวยการและทีมบริหารขาดการสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายการบริหารสถานศึกษา ขาดการเชื่อมโยง ทำให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อน และส่งผลให้คณะครูขาดความตระหนักในเป้าหมายร่วมกันค่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“ท่านผู้อำนวยการส่งเสริมให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโรงเรียนค่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“คณะครูบางท่านยังไม่ได้ทราบถึงกลไกการบริหารของท่านผู้อำนวยการและฝ่ายบริหารเท่าที่ควร...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

“การบริหารแผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ขาดการประสานเชื่อมโยงและความต่อเนื่อง เนื่องจากคณะครูขาดการรับรู้เรื่องนโยบายและกลยุทธ์ต่างๆ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 4)

“การทำงานในบางงานเกิดความซ้ำซ้อน ซึ่งเกิดจากการไม่ประสานงานหรือพูดคุยเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายหรืองานที่ต้องดำเนินงาน ผู้บริหารสั่งงานคณะครูไม่ตรงตามคำสั่งงาน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 5)

“ควรจัดให้ครูได้รับรู้เกี่ยวกับนโยบายและกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 5)

“โรงเรียนควรแจ้งนโยบายให้กับนักเรียนได้รับทราบด้วย เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 1)

1.3.2 การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศ ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร

“เนื่องจากผู้บริหารมีการวางแผนนโยบายและกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีไม่กี่คนที่เกี่ยวข้องและรับรู้ อีกทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบาย ดังนั้นผู้บริหารควรใช้หลักการมีส่วนร่วม ทำงานแบบองค์รวมและบริการที่จุดเดียว เพื่อใช้ในการบริหารงาน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการรับรู้งานที่แตกต่างกัน การประสานข้อมูลของแต่ละกลุ่มงานเกิดการทับซ้อนกัน ควรใช้หลักการมีส่วนร่วมและบริการที่จุดเดียวมาใช้ในการทำงาน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“เนื่องจาก คณะครูและนักเรียนได้รับการปลูกฝังและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถยึดมั่นให้เป็นรากฐานปฏิบัติงานนั้นได้แล้ว ควรนำหลักการทรงงานที่นำมาใช้คือ เศรษฐกิจพอเพียงค่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“ควรนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารงานครับ เนื่องจากการทำงานแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญมาก ๆ หากทุกคนรับทราบและมีส่วนร่วมในงานจะทำให้ผลงานออกมาดีครับ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“เนื่องจากครูในโรงเรียนช่วยกันทำงานดี มีการร่วมมือร่วมแรงร่วมควรนำหลักการทรงงานมาใช้บริหารเพิ่มเติม คือ ทำงานแบบองค์รวม และการมีส่วนร่วม...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“การบริหารโรงเรียนว่าด้วยเรื่องนโยบายและกลยุทธ์การบริหารนั้น เพื่อให้คณะครูได้รับรู้ถึงนโยบายและกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างครบถ้วนและถูกต้อง จะต้องใช้หลักการทรงงานคือบริการที่จุดเดียว เรียกอีกอย่างว่า One Stop Service เพื่อเน้นความสามัคคีและร่วมมือร่วมใจ เพื่อปรับลดช่องว่างในการรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ได้ เช่น มีการจัดประชุมวางแผนนโยบายกลยุทธ์ให้ทุกคนเข้าร่วม...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

“ดิฉันคิดว่าศาสตร์พระราชาทั้ง 23 ข้อมีความสำคัญในการนำมาบริหารองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำงานอย่างมีส่วนร่วม เนื่องจากองค์กรจะขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกันและถูกต้องนั้น จำเป็นต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะครู ได้ช่วยกันคิดและตัดสินใจช่วยกันอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพนั่นเอง...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 4)

“โรงเรียนของเรามีการน้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโรงเรียนอยู่แล้ว จึงขอแนะนำว่าควรใช้หลักศาสตร์พระราชา เศรษฐกิจพอเพียง เข้ามาในการบริหารงานให้ดียิ่งขึ้น...”

(ตัวแทนผู้ให้สัมภาษณ์ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 5)

“ท่านผู้อำนวยการได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโรงเรียนค่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 1)

สรุปได้ว่า ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร คณะครูไม่ค่อยรับรู้กลไกการบริหารและการสื่อสารนโยบายของฝ่ายบริหาร ส่งผลให้ไม่เกิดความต่อเนื่องในความเคลื่อนไหวของการบริหารแผนงานโครงการ การรับรู้งานและกิจกรรมของแต่ละกลุ่มงานขาดการเชื่อมโยงประสานข้อมูลและเกิดการทำงานซ้ำซ้อน ขาดความตระหนักในเป้าหมายร่วมของสถานศึกษา จุดเด่นของวิถีของคณะครู นักเรียนได้ปลูกฝังน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนยึดมั่นเป็นฐานปฏิบัติทุกงาน

ศาสตร์พระราชาที่ควรน้อมนำมาใช้ในด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ได้แก่ 1) ทำงานแบบองค์รวม 2) การมีส่วนร่วม 3) เศรษฐกิจพอเพียง และ 4) บริการรวมที่จุดเดียว

1.4 ด้านการจัดการทรัพยากร

1.4.1 สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์

พระราชฯ ด้านการจัดการทรัพยากร

“ส่วนตัวมองเห็นว่าครูและบุคลากรขาดการรับรู้เกี่ยวกับงบประมาณการเงินของสถานศึกษา ซึ่งมีครูที่ทราบและรับรู้เรื่องการเงินเฉพาะฝ่ายแผนงานและงบประมาณเท่านั้น...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“บุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้รับรู้หรือขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรและงบประมาณด้านการเงินของโรงเรียน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“ในส่วนของการวางแผนงานโครงการนั้นขาดการจัดลำดับความสำคัญก่อน - หลัง เนื่องจากครูและบุคลากรขาดการรับรู้สถานการณ์ทางการเงินของสถานศึกษา...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“โรงเรียนมีการใช้งบประมาณในโครงการด้านต่าง ๆ บางโครงการใช้งบประมาณเยอะ บางโครงการใช้งบน้อยแตกต่างกันไป...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“ท่านผู้บริหารอนุมัติให้โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนซึ่งเป็นเรื่องที่ดี แต่มีข้อจำกัดเนื่องจากงบประมาณในโรงเรียนนั่นเอง...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“ผู้บริหารและฝ่ายการเงินไม่ได้แจ้งเกี่ยวกับสถานการณ์การเงินของโรงเรียนว่าเหลืองบประมาณในการจัดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ เท่าไหร่...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

“โรงเรียนเรามีทรัพยากรและงบประมาณ แต่นักเรียนไม่รับทราบด้วยค่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้สัมภาษณ์ คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 1)

“กระผมคิดว่าโรงเรียนมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ เพราะโรงเรียนเราเป็นโรงเรียนเล็ก เมื่อจะทำโครงการหรือกิจกรรมใดก็ต้องคำนึงถึงงบประมาณครับ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 2)

“หากโรงเรียนมีงบประมาณมากกว่านี้ น่าจะมีกิจกรรมดี ๆ เกิดขึ้นอีกเยอะเลยล่ะ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 3)

1.4.2 การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศ ด้านการจัดการทรัพยากร

“ควรใช้หลักการทรงงานคือ ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด โดยการประยุกต์สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาแก้ไข ปรับปรุงโดยไม่ต้องลงทุนสูง...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“ขาดทุนคือ กำไร น่าจะเป็นหลักการทรงงานที่เหมาะสมกับโรงเรียนนี้...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“ควรใช้หลักการทรงงาน ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ โดยต้องมองถึงปัญหาโดยละเอียด และใช้ทรัพยากรจากธรรมชาติ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“ผู้บริหารควรนำหลักการทรงงานมาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้แก่ ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“คิดว่าน่าจะใช้หลักการตามศาสตร์พระราชา หลักการทรงงานข้อที่ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ และประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด เนื่องจากงบประมาณโรงเรียนมีจำกัด ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“กระผมคิดว่าน่าจะใช้หลักใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติครับ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

“ควรใช้หลักขาดทุนคือกำไรมาช่วยในการบริหารงาน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 4)

“การนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการบริหารโรงเรียนเป็นเรื่องที่ดีมาก ขอยกตัวอย่างเช่น ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด เนื่องด้วยงบประมาณทางการเงินของโรงเรียนอาจจะมีข้อจำกัด เพื่อเป็นการประหยัด ควรใช้ข้อนี้ ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 5)

“ขาดทุนคือกำไร และใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ ในการบริหารงานน่าจะ เป็นข้อที่เหมาะสมกับทางโรงเรียน”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 6)

สรุปได้ว่า ด้านการจัดการทรัพยากร ครูและบุคลากรขาดการรับรู้สถานการณ์ การเงินของสถานศึกษา ส่งผลให้การวางแผนงานโครงการขาดการจัดลำดับความสำคัญ

ศาสตร์พระราชาก็ควรนำมาใช้ในด้านการจัดการทรัพยากร ได้แก่

1) ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด 2) ขาดทุนคือกำไร และ 3) ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

1.5 ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

1.5.1 สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์ พระราชา ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

“ส่วนมากจะเห็นกระบวนการทำงานในรูปแบบเดิม ๆ ไม่ค่อยเห็นการ เรียนรู้แบบใหม่ ๆ จึงทำให้การทำงานบางครั้งอาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“กระบวนการทำงานในโรงเรียนขาดการเชื่อมโยงกันการประสานงานของ หัวหน้ากลุ่มงานไม่ครบถ้วน ต่างฝ่ายงานต่างทำงานไม่ได้มีการพูดคุยกันเท่าที่ควร...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“ในการทำงานแต่ละครั้งหลังจากเสร็จกิจกรรมหรือกระบวนการทำงาน แล้ว ยังขาดการสะท้อนผลร่วมกัน จึงขาดผลในการนำไปพัฒนาต่อไป...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“เนื่องจากโรงเรียนมีการทำงานแบบต่างฝ่ายต่างทำงาน จึงขาดการประสานงานเชื่อมโยงกัน ทำให้กระบวนการทำงานขาดการทำงานเป็นทีมและไม่เห็นในรูปแบบใหม่...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“ควรมีการเปิดโอกาสให้เรียนรู้กระบวนการปฏิบัติการแบบใหม่ ๆ เพื่อลดความซ้ำซากและความเบื่อหน่าย อีกทั้งเป็นการเสริมพลังให้แก่คณะครูและบุคลากรซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“หากครูมีการสื่อสารกันและร่วมกันเรียนรู้กระบวนการทำงานแบบใหม่ ๆ จะเกิดผลดีต่อโรงเรียน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

“การทำงานในโรงเรียนยังใช้รูปแบบเดิม ควรจัดให้มีการทำงานในรูปแบบใหม่ขึ้น...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 4)

“อยากให้โรงเรียนมีการทำงานที่แปลกใหม่หรือรูปแบบใหม่ ๆ ที่กระตุ้นให้อยากเรียนรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 1)

“ในโรงเรียน ครูและบุคลากรและแยกเป็นฝ่าย ๆ ซึ่งหากนักเรียนต้องการประสานงานบางครั้งก็จะไม่ทราบว่าต้องประสานกับครูท่านใด ท่านใดรับผิดชอบ เป็นต้น...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 2)

1.5.2 การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

“ควรใช้หลักการทรงงานคือ รู้ รัก สามัคคี เพราะว่าการจะเปลี่ยนแปลงกระบวนการหรือรูปแบบวิธีการทำงานแบบใหม่นั้น จะต้องอาศัยความรู้ปัญหาและวิธีแก้ปัญหา จากนั้นก็รักที่จะลงมือแก้ไขปัญหา และใช้ความสามัคคีในการอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ใหม่ๆ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 1)

“ทำตามลำดับขั้นตอน น่าจะเหมาะสมเนื่องจาก ต้องทำในสิ่งที่จำเป็น ก่อน และเริ่มลงมือลำดับถัดไปด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง การที่จะทำสิ่งใดต้องอาศัย กระบวนการที่เป็นลำดับขั้นตอน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 2)

“ควรใช้หลักการทรงงาน ไม่ติดตำรา เนื่องจากการทำงานได้นั้นควรทำงาน อย่างยืดหยุ่นกับสถานการณ์นั้น ๆ ไม่ยึดติดแค่กับตำราวิชาการ และ ทำให้ง่าย เนื่องจากต้องคิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุงและแก้ไขงาน ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คนที่ 3)

“ผู้บริหารควรนำหลักการทรงงานมาใช้ในการแก้ไขปัญหา ได้แก่ การพึ่งพา ตนเอง เป็นการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และปรับเปลี่ยนมาพึ่งตนเอง ได้มากที่สุด ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 1)

“คิดว่าน่าจะใช้หลักการตามศาสตร์พระราชา หลักการทรงงาน ข้อ รู้ รัก สามัคคีและทำตามลำดับขั้นตอน มาใช้ ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 2)

“การพัฒนาหรือเปลี่ยนรูปแบบกระบวนการใหม่ ๆ นั้นได้ เพื่อให้กระตุ้น การทำงาน ควรใช้หลัก ไม่ติดตำรา เพราะต้องปรับตามบริบทใหม่เหมาะสม...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 3)

“การนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการบริหารโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ควรใช้ หลักการ รู้ รัก สามัคคี และการทำให้ง่ายมาปรับประยุกต์ใช้ เป็นต้น...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 4)

“ทำตามลำดับขั้น เหมาะสมที่สุดในการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คนที่ 5)

“ผมคิดว่าน่าจะใช้หลักทำให้ง่าย ใช้ในการบริหารงานครับ...”

(ตัวแทนผู้ให้ข้อมูล คณะกรรมการนักเรียน คนที่ 1)

สรุปได้ว่า ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ใช้การทำงานในรูปแบบเดิม และไม่ค่อยมีโอกาสรื้อเรียนรู้กระบวนการใหม่ ๆ ปฏิบัติงานโดยผ่านการประสานของหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้างาน หัวหน้าโครงการ ลักษณะการทำงาน ต่างฝ่ายต่างทำ ขาดการเชื่อมโยงกับส่วนกลาง และขาดการสะท้อนผลร่วมกันเพื่อการพัฒนาต่อไป

ศาสตร์พระราชที่ควรนำมาใช้ในด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) รู้ รัก สามัคคี 2) ทำตามลำดับขั้นตอน 3) ไม่ติดตำรา 4) ทำให้ง่าย และ 5) การพึ่งพาตนเอง

ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาสรุปรวมเป็นความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปสาระสำคัญของความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

ประเด็นการสนทนา	สาระสำคัญของความคิดเห็นของการสนทนากลุ่ม
1.1 สภาพปัจจุบันด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ เป็นอย่างไร	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อสภาพปัจจุบันด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ เห็นว่า 1. การบริหารค่อนข้างเป็นแบบ Top - Down 2. ขาดการมีส่วนร่วมของคณะครู 3. การบริหารผ่านการสั่งการตามลำดับขั้นตอน ซึ่งผู้บริหารได้พิจารณาวิเคราะห์และตัดสินใจเป็นอย่างดีแล้ว 4. การสื่อสารจากฝ่ายบริหารรับรู้เพียงเป้าหมายปลายทางที่ต้องการโดยไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการ
1.2 ศาสตร์พระราชที่ควรนำมาใช้ ในด้านกระบวนการบริหาร – ภาวะผู้นำ สามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อการนำศาสตร์พระราชมานำใช้ ในกระบวนการบริหาร – ภาวะผู้นำ เห็นว่า 1. สามารถนำศาสตร์พระราชมานำใช้ได้ 2. ศาสตร์พระราชที่สามารถใช้ในด้านกระบวนการบริหาร – ภาวะผู้นำ ได้แก่ 2.1 ศึกษาภูมิสังคม 2.2 ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ 2.3 ใช้ธรรมปราบอธรรม 2.4 ปลุกป่าในใจคน 2.5 มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	สาระสำคัญของความคิดเห็นของการสนทนากลุ่ม
2.1 สภาพปัจจุบันด้านการบริหารคน เป็นอย่างไร	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อสภาพปัจจุบันด้านการบริหารคน เห็นว่า 1. ครูและบุคลากรส่วนใหญ่เป็นครูอาวุโส มีความรับผิดชอบในหน้าที่ 2. ครูและบุคลากรพร้อมรับคำสั่งปฏิบัติงานตามที่ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบ 3. ความสัมพันธ์ของคณะครูต่อองค์กรไม่ผูกพันเท่าที่ควร ต่างกลุ่มต่างสัมพันธ์เฉพาะกลุ่ม เป็นโอกาสให้ครูบางคนไม่ได้ร่วมกิจกรรม และช่วยเหลืองานส่วนรวม
2.2 ศาสตร์พระราชชาติควรนำมาใช้ ในด้านการบริหารคน สามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อการนำศาสตร์พระราชมานำใช้ในกระบวนการบริหารคน เห็นว่า 1. สามารถนำศาสตร์พระราชมานำใช้ได้ 2. ศาสตร์พระราชชาติที่สามารถใช้ในกระบวนการบริหารคน ได้แก่ 2.1 ระเบิดจากข้างใน 2.2 แก้ปัญหาที่จุดเล็ก 2.3 พออยู่พอกิน 2.4 ซื่อสัตย์สุจริต 2.5 จริใจต่อกัน 2.6 ทำงานให้มีความสุข
3.1 สภาพปัจจุบันด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร เป็นอย่างไร	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อสภาพปัจจุบันด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร เห็นว่า 1. คณะครูไม่ค่อยรับรู้กลไกการบริหารและการสื่อสารนโยบายของฝ่ายบริหาร 2. ความไม่ต่อเนื่องในความเคลื่อนไหวของการบริหารแผนงานโครงการ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	สาระสำคัญของความคิดเห็นของการสนทนากลุ่ม
	3. การรับรู้งานและกิจกรรมของแต่ละกลุ่มงาน ขาดการเชื่อมโยง ประสานข้อมูลและเกิดการทำงานซ้ำซ้อน 4. ขาดความตระหนักในเป้าหมายร่วมของสถานศึกษา 5. คณะครู นักเรียนได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนยึดมั่นเป็นฐานปฏิบัติทุกงาน
3.2 ศาสตร์พระราชาที่ควรน้อมนำมาใช้ในด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหารสามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อการนำศาสตร์พระราชามาใช้ในกระบวนการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร เห็นว่า 1. สามารถนำศาสตร์พระราชามาใช้ได้ 2. ศาสตร์พระราชาที่สามารถใช้ในกระบวนการบริหารคน ได้แก่ 2.1 ทำงานแบบองค์รวม 2.2 การมีส่วนร่วม 2.3 เศรษฐกิจพอเพียง 2.4 บริการรวมที่จุดเดียว
4.1 สภาพปัจจุบันด้านการจัดการทรัพยากร เป็นอย่างไร	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อสภาพปัจจุบันด้านการจัดการทรัพยากร เห็นว่า 1. ครูและบุคลากรขาดการรับรู้สถานการณ์การเงินของสถานศึกษา 2. การวางแผนงานโครงการขาดการจัดลำดับความสำคัญ
4.2 ศาสตร์พระราชาที่ควรน้อมนำมาใช้ในการจัดการทรัพยากร สามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อการนำศาสตร์พระราชามาใช้ในกระบวนการจัดการทรัพยากร เห็นว่า 1. สามารถนำศาสตร์พระราชามาใช้ได้ 2. ศาสตร์พระราชาที่สามารถใช้ในกระบวนการบริหารคน ได้แก่

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	สาระสำคัญของความคิดเห็นของการสนทนากลุ่ม
	2.1 ประหยัด เรียบง่าย 2.2 ได้ประโยชน์สูงสุด 2.3 ขาดทุนคือกำไร 2.4 ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
5.1 สภาพปัจจุบันด้านกระบวนการปฏิบัติงาน เป็นอย่างไร	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อสภาพปัจจุบัน ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน เห็นว่า 1. ใช้การทำงานในรูปแบบเดิม 2. ไม่ค่อยมีโอกาสเรียนรู้กระบวนการใหม่ ๆ 3. ปฏิบัติงานโดยผ่านการประสานของหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้างาน หัวหน้าโครงการ 4. ลักษณะการทำงาน ต่างฝ่ายต่างทำ ขาดการ เชื่อมโยงกับส่วนกลาง 5. ขาดการสะท้อนผลร่วมกันเพื่อการพัฒนาต่อไป
5.2 ศาสตร์พระราชาที่ควรนำมาใช้ ในด้านการปฏิบัติงาน สามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการ ใดบ้าง	ความคิดเห็นของกลุ่มต่อการนำศาสตร์พระราชามาใช้ ในกระบวนการปฏิบัติงาน ได้แก่ 1. สามารถนำศาสตร์พระราชามาใช้ได้ 2. ศาสตร์พระราชาที่สามารถใช้ในกระบวนการ ปฏิบัติงาน ได้แก่ 2.1 รู้ รัก สามัคคี 2.2 ทำตามลำดับขั้นตอน 2.3 ไม่ติดตำรา ทำให้ง่าย 2.4 การพึ่งพาตนเอง

สรุปประเด็นการสนทนาและสาระสำคัญของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาและการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในกระบวนการบริหาร ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า ปัจจุบันการบริหารเน้นการสั่งการแบบ Top - Down ขาดการมีส่วนร่วมจากคณะครู และการสื่อสารเป้าหมายจากฝ่ายบริหารมุ่งเน้นผลลัพธ์ปลายทางโดยไม่เน้นกระบวนการ

การน้อมนำศาสตร์พระราชมามาใช้ในการด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ หลักการที่แนะนำ ได้แก่ ศึกษาภูมิสังคม การศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ ใช้ธรรมปราบอธรรม การปลูกป่าในใจคน และการมุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่

2. สภาพปัจจุบันด้านการบริหารคน

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า ครูส่วนใหญ่เป็นครูอาวุโส รับผิดชอบในหน้าที่พร้อมรับคำสั่ง แต่ขาดการเชื่อมโยงกันในองค์กรและมักสัมพันธ์กันเฉพาะกลุ่ม ทำให้บางคนพลาดโอกาสในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมรวม

การน้อมนำศาสตร์พระราชมามาใช้ในการด้านการบริหารคน หลักการที่แนะนำ ได้แก่ ระเบิดจากข้างใน แก้ปัญหาที่จุดเล็ก พออยู่พอกิน ความซื่อสัตย์ จริใจ และการทำงานด้วยความสุข

3. สภาพปัจจุบันด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า คณะครูรับรู้การบริหารและนโยบาย ไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องในแผนงาน ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลทำให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อน และขาดการตระหนักถึงเป้าหมายร่วมของสถานศึกษา

การน้อมนำศาสตร์พระราชมามาใช้ในการด้านนโยบายและกลยุทธ์ หลักการที่แนะนำ ได้แก่ ทำงานแบบองค์รวม การมีส่วนร่วม เศรษฐกิจพอเพียง และบริการรวมที่จุดเดียว

4. สภาพปัจจุบันด้านการจัดการทรัพยากร

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า ครูและบุคลากรขาดการรับรู้สถานการณ์ทางการเงิน ขาดการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่ชัดเจน

การน้อมนำศาสตร์พระราชมามาใช้ในการด้านการจัดการทรัพยากร หลักการที่แนะนำ ได้แก่ ประหยัด เรียบง่าย ใช้ประโยชน์สูงสุด ขาดทุนคือกำไร และใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

5. สภาพปัจจุบันด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า การทำงานยังคงยึดรูปแบบเดิม ไม่มีโอกาสเรียนรู้วิธีใหม่ ๆ การทำงานแยกส่วน ขาดการเชื่อมโยงและการสะท้อนผลร่วมกัน

การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการด้านกระบวนการปฏิบัติงาน หลักการที่แนะนำ ได้แก่ รู้ รัก สามัคคี ทำตามลำดับขั้นตอน ทำให้ง่าย ไม่ติดตำรา และการพึ่งพาตนเอง

สรุปสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ต้องการการปรับปรุงและพัฒนาใน 5 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ 2) ด้านการบริหารคน 3) ด้านนโยบายและกลยุทธ์ 4) ด้านการจัดการทรัพยากร และ 5) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถนำศาสตร์พระราชาประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารทั้ง 5 ด้าน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างความเป็นเลิศ และสร้างความยั่งยืนในการพัฒนา โดยข้อมูลนี้จะใช้ในการจัดทำกระบวนการบริหารและแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

การสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ผลการยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) มีดังนี้

2.1.1 ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) มีกระบวนการ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์พระราชา ที่ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา
การบริหาร-ภาวะ ผู้นำ	- ศึกษาภูมิสังคม - ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ - ใช้ธรรมปราบอธรรม - ปลุกป่าในใจคน - มุ่งประโยชน์ส่วนรวม	วางแผน (Plan) 1. ศึกษาบริบท ภูมิหลัง ของโรงเรียน/งาน อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จากเอกสาร สอบถาม สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง 2. วิเคราะห์สภาพบริบท จุดเด่น จุดด้อย 3. ประชุมวางแผนปฏิบัติงาน สร้างความตระหนัก และปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรักในงาน แจ้งจุดประสงค์งาน ระบุเป้าหมาย และระดับ ความสำเร็จที่ต้องการโดยมุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม ปฏิบัติ (Do) 1. จัดทำคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน เป็นลายลักษณ์อักษร 2. แก้ไขปัญหาโดยยึดระเบียบวินัยและธรรมาภิบาล 3. ลงมือปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำให้อำนาจในการตัดสินใจ 4. ให้มีการพัฒนางานระหว่างการทำงาน แก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เรียบง่าย ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ด้วยการจัดให้เพื่อนประเมินเพื่อน แบบไขว้กลุ่มด้วยกระบวนการชมเชยการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์พระราชา ที่ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา
		ตรวจสอบ (Check) 1. ตรวจสอบ กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาแนะนำ 2. ประชุมสะท้อนผลทุกครั้งหลังเสร็จงานด้วยกระบวนการ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) 3. ชื่นชมการทำงานและสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร ปรับปรุง (Act) 1. ปรับปรุงพัฒนางานในส่วนที่เป็นจุดด้อย และคงรักษาจุดเด่นไว้ให้ต่อเนื่องยั่งยืน
การบริหารคน	- ระเบิดจากข้างใน - แก้ปัญหาที่จุดเล็ก - พออยู่พอกิน - ซื่อสัตย์สุจริต - จริงใจต่อกัน - ทำงานอย่างมีความสุข	วางแผน (Plan) 1. ศึกษาข้อมูลรายบุคคล วิเคราะห์สภาพปัญหา จุดเด่น จุดด้อย 2. วางแผนกำหนดอัตรากำลังคนให้เหมาะสมกับปริมาณงาน 3. วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของงาน ปฏิบัติ (Do) 1. สร้างความตระหนักและจิตสำนึกในงานและองค์กรให้มีความพร้อมในการร่วมพัฒนา 2. จัดคนให้เหมาะกับงานสอดคล้องกับความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล 3. พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ 4. ส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์พระราช ที่ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราช
		5. เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพที่เหมาะสม 6. ซื่อสัตย์ จริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน จริงจังกับงาน 7. ซีนชม สร้างขวัญกำลังใจ อย่างสม่ำเสมอ และทั่วถึง 8. นิเทศติดตามการปฏิบัติงานเป็นระยะและแก้ไข ปัญหาที่พบในระหว่างการทำงานโดยแก้ปัญหา เริ่มต้นจากจุดเล็กไปก่อน ตรวจสอบ (Check) 1. ประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคล จุดเด่น จุดด้อย สรุปและสะท้อนผล ปรับปรุง (Act) 1. ปรับปรุงพัฒนาจุดด้อยและส่งเสริมจุดเด่น ให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องยั่งยืน
นโยบายและ กลยุทธ์การ บริหาร	- ทำงานแบบองค์รวม - การมีส่วนร่วม - เศรษฐกิจพอเพียง - บริการรวมที่จุดเดียว	วางแผน (Plan) 1. ศึกษาบริบท ภูมิหลังของโรงเรียน วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย 2. ประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วางแผน วิเคราะห์ ภาระงานอย่างรอบด้านและครบวงจร ปฏิบัติ (Do) 1. ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนด นโยบายและแผนกลยุทธ์ โดยนำปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงยึดมั่นเป็นฐานปฏิบัติทุกงาน 2. จัดทำแผนกลยุทธ์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย 3. จัดทำโครงการ/กิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบาย และวิสัยทัศน์ของโรงเรียน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์พระราช ที่ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราช
		4. นำแผนกลยุทธ์เสนอและผ่านการเห็นชอบต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน 5. ประสานเครือข่าย บ้าน วัด ชุมชน เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนและได้รับความร่วมมือ สนับสนุน 6. จัดบริการ One Stop Service ในกลุ่มงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ตรวจสอบ (Check) 1. กำกับ ติดตามการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ในทุกโครงการและกิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนงาน ระยะเวลาและงบประมาณ ประเมิน สรุป รายงานผล ปรับปรุง (Act) 1. นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนา การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
การจัดการ ทรัพยากร	- ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด - ขาดทุนคือกำไร - ใช้ธรรมชาติช่วย ธรรมชาติ	วางแผน (Plan) 1. ศึกษาบริบท ภูมิหลัง ด้านทรัพยากรของโรงเรียน 2. ประชุมผู้เกี่ยวข้องวางแผนการดำเนินงาน ตามนโยบายและบริบทโรงเรียน 3. จัดทำแผนการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม โดยเน้นความประหยัด คุ่มค่าและได้ประโยชน์สูงสุด ปฏิบัติ (Do) 1. แต่งตั้งคณะกรรมการการเงินและบริหาร สินทรัพย์ มอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์พระราช ที่ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราช
		2. ชี้แจงระเบียบปฏิบัติด้านการเงินและพัสดุ ตามระเบียบ และกำชับการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด 3. ดำเนินการด้านงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ 4. การใช้จ่ายลงทุนเน้นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นสำคัญ 5. มีการเอื้อเฟื้อ แบ่งปันทรัพยากร ใช้วัสดุจาก ธรรมชาติในท้องถิ่น 6. มีระบบการจัดการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ 7. รายงานสถานการณ์การเงินของโรงเรียนในที่ ประชุมและจัดทำเป็นปัจจุบันพร้อมตรวจสอบเสมอ ตรวจสอบ (Check) 1. ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรเป็นระยะสม่ำเสมอ 2. สะท้อนผลการปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องอย่าง ตรงไปตรงมา ปรับปรุง (Act) 1. ปรับปรุงพัฒนาการจัดการทรัพยากรด้วยความ ประหยัด คุ่มค่า โปร่งใส
กระบวนการ ปฏิบัติงาน	- รู้ รัก สามัคคี - ทำตามลำดับขั้นตอน - ไม่ติดตำรา - ทำให้ง่าย - การพึ่งพาตนเอง - ความเพียร	วางแผน (Plan) 1. ศึกษาบริบท ภูมิหลังของโรงเรียนและ กระบวนการทำงาน 2. ประชุมทีมงานวางแผนการปฏิบัติงาน 3. ชี้แจงรายละเอียดงาน บอกจุดประสงค์งาน ระบุ เป้าหมายและระดับความสำเร็จที่ต้องการ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์พระราชา ที่ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา
		ปฏิบัติ (Do) 1. ประชุมมอบหมายภารกิจให้กลุ่มต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เน้นการทำงานด้วยระบบคุณภาพ PDCA ในทุกโครงการทุกกิจกรรม 2. ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการที่ได้วางแผนไว้ในกระบวนการทำงาน หากพบปัญหาให้แก้ไขปัญหาเบื้องต้นด้วยการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อความแข็งแรงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ต่อไป 3. ในการทำงานเน้นการทำงานเป็นทีมช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน 4. ลดขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อนให้ง่ายต่อการทำงาน ยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ไม่ติดตำรา 5. ให้ความสำคัญกับผู้ที่มีความเพียรพยายามและความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ (Check) 1. ทบทวนสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เพื่อตรวจสอบรายละเอียดย้อนกลับ 2. ประชุมสะท้อนผลทุกครั้ง หลังเสร็จงาน ด้วยกระบวนการ การทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) ปรับปรุง (Act) 1. ปรับปรุงพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน 2. รายงานผลการดำเนินงาน และเผยแพร่ในสื่อต่างๆ

ซึ่งร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ดังกล่าว สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 6



ภาพที่ 6 ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

2.1.2 ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ผู้วิจัยได้ยกร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ขึ้น โดยมีองค์ประกอบดังนี้ คือ คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้คู่มือ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 การพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) บทที่ 3 การนำกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาไปใช้ และบทที่ 4 ประเมินผลตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบของคู่มือ ด้านเนื้อหาของคู่มือ และด้านการนำไปใช้ มีผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น

2.1.3 ผลสังเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากการประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting)

จากการประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เข้าร่วมวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ ดังนี้

1. การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ควรระบุแนวปฏิบัติให้ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นรูปธรรม
2. ควรใช้ภาษาให้กระชับ เข้าใจได้ง่าย ตัดข้อความที่ไม่จำเป็นออก
3. หลักการทรงงาน 1 ข้อ สามารถนำไปใช้ในกระบวนการบริหารหลายด้านควรศึกษาเพิ่มเติม
4. คู่มือควรนำเสนอเนื้อหาให้สั้นกระชับ และเข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว
5. การนำเสนอเนื้อหาในคู่มือควรมีความถูกต้องและชัดเจน พร้อมทั้งใส่สาระและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่น่าเสนออย่างตรงประเด็น เพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องและสนับสนุนการใช้งานได้จริง
6. จัดทำรูปเล่มคู่มือควรมีความน่าสนใจและเหมาะสม ขนาดไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป โดยควรใช้ขนาดกระดาษ A4 พร้อมแผนภูมิ ตาราง ภาพ และตัวอย่างประกอบ เพื่อให้คู่มือสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ปกควรมีความแข็งแรงและทนทาน เพื่อการใช้งานในระยะยาว
7. ควรระบุขั้นตอนและวิธีการใช้งานคู่มืออย่างชัดเจน การนำเสนอเนื้อหาควรมีลำดับจากง่ายไปหายาก เพื่อให้ผู้ใช้สามารถปฏิบัติตามได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
8. เนื้อหาควรแบ่งเป็นหน่วยย่อย ๆ ให้ชัดเจน และควรปรับลดเนื้อหาบางส่วนที่ไม่จำเป็น รวมทั้งนำเสนอในรูปแบบที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เพื่อป้องกันความรู้สึกเบื่อหน่ายในการศึกษา

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลจากการประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผลการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคุณภาพของร่างกระบวนการและร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) และนำข้อเสนอแนะเหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขร่างกระบวนการและคู่มือตามข้อเสนอแนะ และจะได้นำไปทดลองใช้ต่อไป

จากการประเมินร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปเป็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)ดังตารางที่ 5 – 9

ตารางที่ 5 กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ

กระบวนการบริหารสถานศึกษา	ศาสตร์พระราชาที่ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา
การบริหาร - ภาวะผู้นำ	- ศึกษาภูมิสังคม - ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ - ใช้ธรรมปราบธรรม - ปลุกป่าในใจคน - มุ่งประโยชน์ส่วนรวม	วางแผน (Plan)	
		1. ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียน/งานอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จากเอกสารหรือการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง	ศึกษาภูมิสังคม : ศึกษาบริบทสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างเหมาะสม
		2. วิเคราะห์สภาพบริบท จุดเด่นและจุดด้อยของโรงเรียน/งานได้อย่างละเอียด	ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ : การวิเคราะห์ปัญหาและบริบทเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
		3. ประชุมวางแผนปฏิบัติงานและสร้างความตระหนักให้บุคลากรมีความรักในงานและมุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม	ปลุกป่าในใจคน : การสร้างจิตสำนึกที่ดีเพื่อพัฒนาและมุ่งประโยชน์ส่วนรวม
		ปฏิบัติ (Do)	
		1. มอบหมายภารกิจด้วยการจัดทำคำสั่งที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	ใช้ธรรมปราบธรรม : การจัดการปัญหาด้วยระเบียบวินัยและความเป็นธรรม

ตารางที่ 5 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช มาใช้	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
		2. แก้ไขปัญหาโดยยึดระเบียบวินัยและ ธรรมาภิบาล	ใช้ธรรมปราบอธรรม : การจัดการปัญหาด้วย ระเบียบวินัยและ ความเป็นธรรม
		3. ลงมือปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาส ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และทำงานร่วมกัน	ปลูกป่าในใจคน : การสร้างความร่วมมือและ ความรู้สึกร่วมกัน
		4. ใช้กระบวนการพัฒนางานร่วมกับ ผู้อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC)	มุ่งประโยชน์ส่วนรวม : การทำงานร่วมกันเพื่อ ประโยชน์ของชุมชน
		ตรวจสอบ (Check)	
		1. ติดตามและตรวจสอบผลการ ปฏิบัติงานของบุคลากร พร้อมให้ คำปรึกษาแนะนำได้อย่างสม่ำเสมอ	ศึกษาข้อมูลอย่างเป็น ระบบ : ติดตามเพื่อ ปรับปรุงงานตามบริบท และข้อมูลที่ชัดเจน
		2. ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงาน และเสนอแนะแนวทางปรับปรุง หลังเสร็จงานทุกครั้ง	มุ่งประโยชน์ส่วนรวม : การสะท้อนผลเพื่อ ปรับปรุงและทำงานให้ เกิดผลที่ดีที่สุด
		ปรับปรุง (Act)	
		1. ปรับปรุงพัฒนางานในส่วนที่เป็นจุด ด้อยและคงรักษาจุดเด่นไว้ต่อเนื่อง และยั่งยืน	ศึกษาภูมิสังคม : การพัฒนาตามสภาพ บริบทและรักษาจุดเด่น เพื่อความยั่งยืน

ตารางที่ 6 กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหารคน

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
การบริหารคน	- ศึกษา	วางแผน (Plan)	
	- ภูมิสังคม	1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล	ศึกษาภูมิสังคม, ศึกษาข้อมูล
	- ศึกษาข้อมูล	รายบุคคลเพื่อระบุปัญหา จุดเด่น	อย่างเป็นระบบ : ศึกษา
	- อย่างเป็น	และจุดด้อยได้อย่างเป็นระบบ	วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแก้ไข
	- ระบบ		ปัญหาอย่างเป็นระบบ
	- ระเบิด	2. สามารถวางแผนกำหนดอัตรา	พออยู่พอกิน : การจัดการ
	- จากข้างใน	กำลังคนให้สอดคล้องกับปริมาณงาน	ทรัพยากรและกำลังคน
	- แก้ปัญหา	ได้อย่างเหมาะสม	ให้พอดีและสมดุลกับงาน
	- ที่จุดเล็ก	3. สามารถจัดลำดับความสำคัญ	แก้ปัญหาที่จุดเล็ก : เริ่ม
	- พออยู่พอกิน	ของงานได้อย่างชัดเจน	แก้ปัญหาจากเรื่องเล็กก่อน
	- ซื่อสัตย์		เพื่อสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่ง
	- สุจริต	ปฏิบัติ (Do)	
	- จริงใจต่อกัน	1. สร้างความตระหนักและจิตสำนึกให้	ระเบิดจากข้างใน :
	- ทำงาน	บุคลากรมีความพร้อมในการพัฒนา	การสร้างจิตสำนึกภายในตัว
	- อย่างมี	งานและองค์กร	บุคคลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
	- ความสุข	2. จัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน	พออยู่พอกิน : การใช้
		ตามความสามารถ ความถนัดของ	ทรัพยากรและกำลังคนให้
		แต่ละบุคคล	สอดคล้องกับความสามารถ
		3. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ	ของแต่ละคน
		บุคลากรเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทาง	ซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน :
		วิชาชีพ	พัฒนาศักยภาพคน
			อย่างเหมาะสมและ
			เป็นธรรม

ตารางที่ 6 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช า	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
		4. สนับสนุนให้บุคลากรได้แสดง ศักยภาพอย่างเต็มที่ในทุกด้าน	ระเบิดจากข้างใน : ส่งเสริม ให้บุคลากรพัฒนาศักยภาพ จากภายในเพื่อประสิทธิภาพ สูงสุด
		5. เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพ ที่เหมาะสมแก่บุคลากร	พอยู่พอกิน : จัดสวัสดิการ ให้เหมาะสมและเพียงพอต่อ ความต้องการของบุคลากร
		6. มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อเพื่อน ร่วมงานและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง	ซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน : ความจริงใจและการ ปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา
		7. ชื่นชมและสร้างขวัญกำลังใจ ให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	ทำงานอย่างมีความสุข : การชื่นชมและสร้างขวัญ กำลังใจช่วยให้บุคลากรทำงาน อย่างมีความสุข
		8. นิเทศและติดตามการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเป็นระยะพร้อมแก้ไข ปัญหาที่พบจากจุดเล็กก่อน	แก้ปัญหาที่จุดเล็ก : การแก้ไขปัญหาล็กน้อย ก่อนเพื่อลดความเสี่ยงต่อ ปัญหาใหญ่
		ตรวจสอบ (Check)	
		1. ประเมินผลการปฏิบัติงาน รายบุคคลอย่างละเอียด และสะท้อน ผลให้บุคลากรทราบ	ซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน : ประเมินผลอย่างโปร่งใสและ แจ้งผลเพื่อการพัฒนา
		ปรับปรุง (Act)	
		1. ปรับปรุงจุดด้อยและส่งเสริมจุดเด่น ของบุคลากรเพื่อให้สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน	ระเบิดจากข้างใน : พัฒนา จากจุดเด่นและแก้ จุดด้อย เพื่อสร้างบุคลากรที่เข้มแข็ง

ตารางที่ 7 กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราชา ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราชา
นโยบายและ กลยุทธ์ การบริหาร	- ศึกษาภูมิ สังคม - ทำงานแบบ องค์รวม - การมี ส่วนร่วม - เศรษฐกิจ พอเพียง - บริการรวม ที่จุดเดียว	วางแผน (Plan)	
		1. ศึกษาบริบทและภูมิหลังของ โรงเรียนเพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและ จุดด้อยได้อย่างถูกต้อง	ศึกษาภูมิสังคม : การวิเคราะห์จากทุกมิติและ ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อเข้าใจ บริบททั้งหมด
		2. ประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อ วางแผนและวิเคราะห์ภาระงาน อย่างรอบด้านและครบวงจร	การมีส่วนร่วม : เปิดโอกาส ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ วางแผนและวิเคราะห์งาน
		ปฏิบัติ (Do)	
		1. กำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง โดยยึดปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลัก ในการปฏิบัติงาน	เศรษฐกิจพอเพียง : ยึดหลัก ความพอประมาณ ความมี เหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน
		2. จัดทำแผนกลยุทธ์โดยการมีส่วน ร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	การมีส่วนร่วม : การทำงาน ร่วมกันจากทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง
		3. จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ ของโรงเรียน	ทำงานแบบองค์รวม : โครงการและกิจกรรมต้อง เชื่อมโยงกับนโยบายและ วิสัยทัศน์โดยรวม

ตารางที่ 7 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช มาใช้	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
		4. แผนกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติผ่านการ เห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน	การมีส่วนร่วม : รับฟังความ คิดเห็นจากคณะกรรมการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อความ โปร่งใส
		5. ประสานความร่วมมือระหว่างภาคี เครือข่าย บ้าน วัด และชุมชนเพื่อ สร้างสัมพันธภาพที่ดี แสวงหา ความร่วมมือและการสนับสนุน	การมีส่วนร่วม : สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาและเสริมสร้าง สัมพันธที่ดี
		6. จัดบริการ One Stop Service ในกลุ่มงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความ รวดเร็ว ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย	บริการรวมที่จุดเดียว : การบริการที่สะดวก รวดเร็ว ลดเวลาและค่าใช้จ่าย
		ตรวจสอบ (Check)	
		1. กำกับและติดตามการนำแผน กลยุทธ์สู่การปฏิบัติในทุกโครงการ และกิจกรรมตามแผนงานที่กำหนด	ทำงานแบบองค์รวม : ติดตามทุกกระบวนการ เพื่อให้มั่นใจว่าทุกส่วน ทำงานสอดคล้องกัน
		ปรับปรุง (Act)	
		1. นำผลการประเมินไปใช้ในการ ปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น	ทำงานแบบองค์รวม : ใช้ข้อมูลประเมินผลเพื่อ ปรับปรุงการดำเนินงาน ทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 8 กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ด้านการจัดการทรัพยากร

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
การจัดการ ทรัพยากร	- ศึกษา ภูมิสังคม - ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์ สูงสุด - ขาดทุนคือ กำไร - ใช้ธรรมชาติ ช่วย ธรรมชาติ	วางแผน (Plan)	
		1. ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และทรัพยากร ของโรงเรียนอย่างครบถ้วน	ศึกษาภูมิสังคม : ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลทรัพยากร ต่าง ๆ เพื่อใช้วางแผน จัดการต่อไป
		2. ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการ ดำเนินงานตามนโยบายและบริบทของ โรงเรียน	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : การวางแผนที่เน้นความ ประหยัดและคุ้มค่า ในทุกด้าน
		3. จัดทำแผนการใช้งบประมาณที่เน้น ความประหยัด คุ้มค่า และเกิด ประโยชน์สูงสุด	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : การใช้ งบประมาณที่เน้นความ เรียบง่ายและคุ้มค่า
		ปฏิบัติ (Do)	
		1. แต่งตั้งคณะกรรมการการเงินและ บริหารสินทรัพย์อย่างเหมาะสมตาม บทบาทหน้าที่	ขาดทุนคือกำไร : แต่งตั้ง ผู้บริหารทรัพยากรอย่าง โปร่งใสและเหมาะสมเพื่อ สร้างประโยชน์ระยะยาว
		2. ชี้แจงและกำชับการปฏิบัติตาม ระเบียบการเงินและพัสดุอย่างเคร่งครัด	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : ควบคุมการใช้จ่ายอย่าง เข้มงวดและโปร่งใส

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์ พระราช	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
		3. การดำเนินงานด้านงบประมาณ ของโรงเรียนมีความโปร่งใสและ ตรวจสอบได้	ขาดทุนคือกำไร : ความโปร่งใสในการบริหาร งบประมาณเพื่อประโยชน์ของ โรงเรียนในระยะยาว
		4. เน้นการใช้จ่ายและลงทุนเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : การลงทุนเพื่อประโยชน์ของ โรงเรียนและส่วนรวม
		5. ส่งเสริมการเอื้อเฟื้อแบ่งปัน ทรัพยากรและใช้วัสดุจากธรรมชาติ ในห้องเรียน	ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ : การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ในห้องเรียนและการแบ่งปัน เพื่อสังคม
		6. โรงเรียนมีระบบการจัดการ ข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : ระบบ ข่าวสารที่เข้าถึงง่ายแต่มี ประสิทธิภาพสูงสุด
		7. รายงานสถานการณ์การเงินของ โรงเรียนในที่ประชุมและจัดทำให้เป็น ปัจจุบัน พร้อมตรวจสอบได้	ขาดทุนคือกำไร : ความโปร่งใสในการรายงาน การเงินเพื่อการพัฒนา อย่างยั่งยืน

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช า	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
		ตรวจสอบ (Check)	
		1. ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : ตรวจสอบการใช้ทรัพยากร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด
		2. สะท้อนผลการปฏิบัติงานกับ ผู้เกี่ยวข้องอย่างตรงไปตรงมา	ขาดทุนคือกำไร : ความโปร่งใสและ ตรงไปตรงมาในการสะท้อน ผลการปฏิบัติงาน
		ปรับปรุง (Act)	
		1. นำผลการตรวจสอบมาใช้ในการ ปรับปรุงการจัดการทรัพยากรให้มี ความประหยัด คุ้มค่า และโปร่งใส ยิ่งขึ้น	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : การปรับปรุงการใช้ ทรัพยากรเพื่อให้เกิด ความคุ้มค่าที่สุด

ตารางที่ 9 กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
กระบวนการ ปฏิบัติงาน	- ศึกษาภูมิสังคม - รู้ รัก สามัคคี - ทำตามลำดับขั้นตอน - ไม่ติดตำรา - ทำให้ง่าย - การพึ่งพาตนเอง - ความเพียร	วางแผน (Plan)	
		1. ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และกระบวนการทำงานของโรงเรียนอย่างละเอียด	ศึกษาภูมิสังคม : ศึกษาวิเคราะห์บริบทและกระบวนการทำงานของโรงเรียน
		2. ประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง	ทำตามลำดับขั้นตอน : การวางแผนงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและทั่วถึง
		3. ชี้แจงรายละเอียดงาน บอกจุดประสงค์ และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	ทำตามลำดับขั้นตอน : กำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการทำงานอย่างชัดเจน
		ปฏิบัติ (DO)	
		1. มอบหมายภารกิจให้กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเน้นการใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการทำงาน	ทำตามลำดับขั้นตอน : การใช้วงจรคุณภาพ PDCA เพื่อควบคุมและพัฒนาการทำงาน
		2. ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	การพึ่งพาตนเอง : การทำงานและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นด้วยตัวเอง
		3. สามารถจัดการงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง	การพึ่งพาตนเอง : ความสามารถในการทำงานโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น

ตารางที่ 9 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช มาใช้	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
		4. แสวงหาทรัพยากรและความรู้ที่ เพียงพอในการทำงานให้สำเร็จ ด้วยตัวเอง	การพึ่งพาตนเอง : การจัดการทรัพยากรและ ความรู้เพียงพอสำหรับ การทำงานเอง
		5. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือ และสนับสนุนซึ่งกันและกัน	รู้ รัก สามัคคี : ความสามัคคีและการ ทำงานร่วมกันในทีม
		6. กระบวนการทำงานมีการลดขั้นตอน ที่ซับซ้อน ทำให้ง่ายต่อการดำเนินการ และมีความยืดหยุ่น ไม่ติดตำรา	ทำให้ง่าย, ไม่ติดตำรา : ลดความซับซ้อนในการ ทำงานและเน้นความ ยืดหยุ่น
		7. ให้ขวัญกำลังใจกับผู้ที่มีความเพียร พยายามและประสบความสำเร็จ ในการทำงาน	ความเพียร : การชื่นชม ผู้ที่มีความพยายามและ ประสบความสำเร็จ
		ตรวจสอบ (Check)	
		1. ทบทวนและตรวจสอบรายละเอียด ของงานที่ได้รับมอบหมาย	ทำตามลำดับขั้นตอน : ตรวจสอบและทบทวนงาน เพื่อให้มั่นใจว่าถูกต้องและ ครบถ้วน
		2. ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงาน หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมด้วยกระบวนการ ทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)	ทำตามลำดับขั้นตอน : ใช้กระบวนการทบทวนหลัง ปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) เพื่อ ประเมินผลหลังเสร็จสิ้น กิจกรรม

ตารางที่ 9 (ต่อ)

กระบวนการ บริหาร สถานศึกษา	ศาสตร์ พระราช ที่ควรนำมา มาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช มาใช้	การประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราช
		ปรับปรุง (Act)	
		1. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและ พัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน	ไม่ติดตำรา : ปรับปรุง การทำงานให้สอดคล้องกับ บริบทและมีความยืดหยุ่น
		2. รายงานผลการดำเนินงานและ เผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ	รู้ รัก สามัคคี: การเผยแพร่ ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในชุมชน

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่น
วิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ดังภาพที่ 7



ภาพที่ 7 กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) (ฉบับปรับปรุง)

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

การตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยการเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 10 – 14

ตารางที่ 10 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยภาพรวม

(N=9)

ที่	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล	ผลการประเมินตามเกณฑ์
		μ	σ		
1	ด้านความเหมาะสม	4.71	0.30	มากที่สุด	ผ่าน
2	ด้านความเป็นไปได้	4.68	0.42	มากที่สุด	ผ่าน
3	ด้านความถูกต้อง	4.66	0.41	มากที่สุด	ผ่าน
4	ด้านความเป็นประโยชน์	4.68	0.42	มากที่สุด	ผ่าน
รวม		4.68	0.37	มากที่สุด	ผ่าน

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.37$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.30$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.42$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความถูกต้อง ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.41$)

จากผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยภาพรวม เมื่อเทียบกับเกณฑ์พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ในการวิจัยขั้นตอนต่อไปได้ เพื่อให้เห็นรายละเอียดเป็นรายชื่อของแต่ละด้านที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงนำเสนอการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) จำแนกตามรายการของแต่ละด้าน ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ด้านความเหมาะสม
(N=9)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		μ	σ	
1	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีองค์ประกอบที่สำคัญครอบคลุม	4.78	0.44	มากที่สุด
2	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา มีถ้อยคำ สำนวนภาษาที่เหมาะสม	4.67	0.50	มากที่สุด
3	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น จัดลำดับการนำเสนอเนื้อหา ได้อย่างเหมาะสม	4.56	0.72	มากที่สุด
4	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น ทำให้สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน	4.67	0.70	มากที่สุด
5	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับ การบริหารการศึกษาของสถานศึกษา	4.89	0.33	มากที่สุด
รวม		4.71	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ด้านความเหมาะสม โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.30$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับ การบริหารการศึกษาของสถานศึกษา ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.33$) รองลงมา คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบที่สำคัญครอบคลุม ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น จัดลำดับการนำเสนอเนื้อหา ได้อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.72$)

จากผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความเหมาะสม เมื่อเทียบกับเกณฑ์พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตารางที่ 12 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความเป็นไปได้
(N=9)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		μ	σ	
1	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา	4.89	0.33	มากที่สุด
2	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม	4.78	0.44	มากที่สุด
3	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา	4.67	0.50	มากที่สุด
4	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น ทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติได้	4.56	0.52	มากที่สุด
5	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.56	0.72	มากที่สุด
รวม		4.68	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความเป็นไปได้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.42$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.33$) รองลงมา คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น ทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติได้ ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.52$) และกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.72$)

จากผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความเป็นไปได้ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตารางที่ 13 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความถูกต้อง

(N=9)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		μ	σ	
1	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4.67	0.50	มากที่สุด
2	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด	4.56	0.88	มากที่สุด
3	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของสถานศึกษา	4.89	0.33	มากที่สุด

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(N=9)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		μ	σ	
4	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามภาระงานของสถานศึกษา	4.56	0.72	มากที่สุด
5	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษา	4.67	0.70	มากที่สุด
รวม		4.66	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความถูกต้อง โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของสถานศึกษา ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.33$) รองลงมา คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.50$) และกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษา ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.70$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องตามภาระงานของสถานศึกษา ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.72$) และกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น มีความถูกต้องสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.88$)

จากผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความถูกต้อง เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

ตารางที่ 14 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ด้านความเป็นประโยชน์

(N=9)

ข้อ	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		μ	σ	
1	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา	4.78	0.44	มากที่สุด
2	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา	4.67	0.50	มากที่สุด
3	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้ศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.89	0.33	มากที่สุด
4	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.56	0.72	มากที่สุด
5	กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	4.56	0.52	มากที่สุด
รวม		4.68	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.42$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้ศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.33$) รองลงมา คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.52$) และกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ที่สร้างขึ้น เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.72$)

จากผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านความเป็นประโยชน์ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

2.3 การตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน รายละเอียดดังตารางที่ 15 -18

ตารางที่ 15 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยภาพรวม

(N=9)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น			ผลการประเมินตามเกณฑ์
		μ	σ	แปลผล	ผ่าน
1	รูปเล่มของคู่มือ	4.66	0.33	มากที่สุด	ผ่าน
2	เนื้อหาของคู่มือ	4.69	0.44	มากที่สุด	ผ่าน
3	การนำไปใช้	4.70	0.38	มากที่สุด	ผ่าน
รวม		4.68	0.34	มากที่สุด	ผ่าน

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยภาพรวม มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การนำไปใช้ ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.34$) รูปเล่มของคู่มือ ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.44$) และเนื้อหาของคู่มือ ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.33$) ตามลำดับ และผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 16 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านรูปเล่มของคู่มือ
(N=9)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
1	ขนาดของคู่มือ	4.78	0.44	มากที่สุด
2	ความสวยงามของปกหน้า	4.67	0.50	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	4.56	0.72	มากที่สุด
4	ความถูกต้องของการพิมพ์	4.67	0.70	มากที่สุด
รวม		4.66	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านรูปเล่มของคู่มือ โดยภาพรวม มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ขนาดของคู่มือ ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.44$) รองลงมา คือ ความสวยงามของปกหน้า ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.50$) และความถูกต้องของการพิมพ์ ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.72$)

ตารางที่ 17 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านเนื้อหาของคู่มือ
(N=9)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
1	เนื้อหาครอบคลุม	4.89	0.33	มากที่สุด
2	เนื้อหามีความกระชับ ทำความเข้าใจได้ง่าย	4.89	0.33	มากที่สุด
3	เนื้อหามีความชัดเจนทุกขั้นตอน	4.78	0.44	มากที่สุด
4	เนื้อหามีความเหมาะสม	4.67	0.50	มากที่สุด
5	มีการลำดับขั้นตอนก่อนหลังของเนื้อหา	4.56	0.52	มากที่สุด

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(N=9)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
6	สำนวนภาษาที่ใช้ อ่านเข้าใจง่าย	4.56	0.72	มากที่สุด
7	ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษา	4.67	0.50	มากที่สุด
8	เนื้อหาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้	4.56	0.88	มากที่สุด
รวม		4.69	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ด้านเนื้อหาของคู่มือ โดยภาพรวม มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เนื้อหาครอบคลุม และเนื้อหาที่มีความกระชับ ทำความเข้าใจได้ง่าย ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.33$) รองลงมา คือ เนื้อหาที่มีความชัดเจนทุกขั้นตอน ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.44$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการลำดับขั้นตอนก่อนหลังของเนื้อหา ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.52$) สำนวนภาษาที่ใช้ อ่านเข้าใจง่าย ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.72$) และเนื้อหาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้ ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.88$)

ตารางที่ 18 ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา

สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)
ด้านการนำไปใช้

(N=9)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
1	ความรู้ที่ได้จากคู่มือ สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาได้	4.89	0.33	มากที่สุด
2	ความรู้ที่ได้จากคู่มือ สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.56	0.72	มากที่สุด
3	ความรู้ที่ได้จากคู่มือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารสถานศึกษาได้	4.67	0.70	มากที่สุด
รวม		4.70	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)

ด้านการนำไปใช้ โดยภาพรวม มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความรู้ที่ได้จากคู่มือ สามารถนำไปใช้แก้ไข ปัญหาได้ ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.33$) รองลงมา คือ ความรู้ที่ได้จากคู่มือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ด้านการบริหารสถานศึกษาได้ ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.70$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความรู้ที่ได้ จากคู่มือ สามารถนำไปปฏิบัติได้ ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.72$)

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์ พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

ผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์ พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ในระยะทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู กลุ่มงานบริหารวิชาการ จำนวน 15 คน มีรายละเอียด ดังแสดงในตารางที่ 19 - 24

ตารางที่ 19 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวม ระยะทดลองใช้

(n=15)

ที่	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การบริหาร-ภาวะผู้นำ	4.13	0.67	มาก
2	การบริหารคน	4.10	0.78	มาก
3	นโยบายและกลยุทธ์การบริหาร	4.17	0.51	มาก
4	การจัดการทรัพยากร	4.08	0.42	มาก
5	กระบวนการปฏิบัติงาน	4.10	0.41	มาก
รวม		4.12	0.47	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวม ระยะทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ การบริหาร - ภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.67) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการ ทรัพยากร ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.42)

ตารางที่ 20 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)
ด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ ระยะทดลองใช้

(n=15)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียน/งานอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จากเอกสารหรือการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง	3.93	0.70	มาก
2	วิเคราะห์สภาพบริบท จุดเด่น และจุดด้อยของโรงเรียน/งานได้อย่างละเอียด	4.07	0.79	มาก
3	ประชุมวางแผนปฏิบัติงานและสร้างความตระหนักให้บุคลากรมีความรักในงานและมุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.00	0.75	มาก
4	มอบหมายภารกิจด้วยการจัดทำคำสั่งที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	4.20	0.86	มาก
5	แก้ไขปัญหาโดยยึดระเบียบวินัยและธรรมาภิบาล	4.13	0.83	มาก
6	ลงมือปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำงานร่วมกัน	4.40	0.63	มาก
7	ใช้กระบวนการพัฒนางานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	3.87	0.74	มาก
8	ติดตามและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของบุคลากรพร้อมให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างสม่ำเสมอ	4.13	0.83	มาก
9	ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงหลังเสร็จงานทุกครั้ง	4.27	0.79	มาก
10	ปรับปรุงพัฒนางานในส่วนที่เป็นจุดด้อย และคงรักษาจุดเด่นไว้ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน	4.33	0.72	มาก
รวม		4.13	0.67	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ โดยภาพรวม ระยะเวลาที่ใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการลงมือปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำงานร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ มีการปรับปรุงพัฒนางานในส่วนที่เป็นจุดด้อย และคงรักษาจุดเด่นไว้ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.72) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ใช้กระบวนการพัฒนางานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.74)

ตารางที่ 21 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ด้านการบริหารคน ระยะเวลาที่ใช้

(n=15)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลเพื่อระบุปัญหาจุดเด่น และจุดด้อยได้อย่างเป็นระบบ	4.27	0.79	มาก
2	สามารถวางแผนกำหนดอัตรากำลังคนให้สอดคล้องกับปริมาณงานได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.92	มาก
3	สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างชัดเจน	4.40	0.63	มาก
4	สร้างความตระหนักและจิตสำนึกให้บุคลากรมีความพร้อมในการพัฒนางานและองค์กร	3.87	0.91	มาก
5	จัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตามความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล	4.20	0.86	มาก
6	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	4.13	0.91	มาก
7	สนับสนุนให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ในทุกด้าน	3.73	0.88	มาก

ตารางที่ 21 (ต่อ)

(n=15)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
8	เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่บุคลากร	4.33	0.72	มาก
9	มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง	3.93	0.88	มาก
10	ชื่นชมและสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.47	0.51	มาก
11	นิเทศและติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นระยะ พร้อมแก้ไขปัญหาที่พบจากจุดเล็กก่อน	4.20	0.77	มาก
12	ประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคลอย่างละเอียดและสะท้อนผลให้บุคลากรทราบ	4.07	0.96	มาก
13	ปรับปรุงจุดด้อยและส่งเสริมจุดเด่นของบุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน	3.80	0.94	มาก
รวม		4.10	0.78	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่า ผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ด้านการบริหารคนระยะทดลองใช้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชื่นชมและสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.63) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สนับสนุนให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ในทุกด้าน ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.88)

ตารางที่ 22 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)
ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ระยะทดลองใช้

(n=15)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยได้อย่างถูกต้อง	4.00	0.75	มาก
2	ประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและวิเคราะห์ภาระงานอย่างรอบด้านและครบวงจร	3.93	0.79	มาก
3	กำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องโดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปฏิบัติงาน	4.47	0.51	มาก
4	จัดทำแผนกลยุทธ์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.33	0.48	มาก
5	จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	3.93	0.70	มาก
6	แผนกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน	4.40	0.50	มาก
7	ประสานความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย บ้าน วัด และชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี แสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุน	4.13	0.64	มาก
8	จัดบริการ One Stop Service ในกลุ่มงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย	4.27	0.45	มาก
9	กำกับและติดตามการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในทุกโครงการและกิจกรรมตามแผนงานที่กำหนด	4.07	0.70	มาก
10	นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.20	0.56	มาก
รวม		4.17	0.51	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า ผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร โดยภาพรวม ระยะทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ แผนกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 3.93, S.D. = 0.70) และ ประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและวิเคราะห์ภาระงานอย่างรอบด้านและครบวงจร ($\bar{X}$ = 3.93, S.D. = 0.79)

ตารางที่ 23 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)
ด้านการจัดการทรัพยากร ระยะทดลองใช้

(n=15)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และทรัพยากรของโรงเรียนอย่างครบถ้วน	3.87	0.64	มาก
2	ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงานตามนโยบายและบริบทของโรงเรียน	4.07	0.59	มาก
3	จัดทำแผนการใช้งบประมาณที่เน้นความประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	3.93	0.70	มาก
4	แต่งตั้งคณะกรรมการการเงินและบริหารสินทรัพย์อย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่	4.00	0.65	มาก
5	ชี้แจงและกำชับการปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุอย่างเคร่งครัด	4.13	0.35	มาก
6	การดำเนินงานด้านงบประมาณของโรงเรียนมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้	4.40	0.50	มาก

ตารางที่ 23 (ต่อ)

(n=15)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
7	เน้นการใช้จ่ายและลงทุนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	3.73	0.70	มาก
8	ส่งเสริมการเอื้อเฟื้อแบ่งปันทรัพยากรและใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น	4.20	0.41	มาก
9	โรงเรียนมีระบบการจัดการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ	4.13	0.51	มาก
10	รายงานสถานการณ์การเงินของโรงเรียนในที่ประชุมและจัดทำเป็นปัจจุบัน พร้อมตรวจสอบได้	3.80	0.67	มาก
11	ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.27	0.45	มาก
12	สะท้อนผลการปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องอย่างตรงไปตรงมา	4.20	0.56	มาก
13	นำผลการตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการทรัพยากรให้มีความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใยิ่งขึ้น	4.33	0.48	มาก
	รวม	4.08	0.42	มาก

จากตารางที่ 23 พบว่า ผลดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ด้านการจัดการทรัพยากร ระยะทดลองใช้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินงานด้านงบประมาณของโรงเรียนมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ นำผลการตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการทรัพยากรให้มีความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใยิ่งขึ้น ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เน้นการใช้จ่ายและลงทุนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X}$ = 3.73, S.D. = 0.70)

ตารางที่ 24 ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)
ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ระยะทดลองใช้

(n=15)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และกระบวนการทำงานของโรงเรียนอย่างละเอียด	4.27	0.45	มาก
2	ประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง	4.40	0.50	มาก
3	ชี้แจงรายละเอียดงาน บอกจุดประสงค์ และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	4.33	0.48	มาก
4	มอบหมายภารกิจให้กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเน้นการใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการทำงาน	4.47	0.51	มาก
5	ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และแก้ไข ปัญหาเบื้องต้นด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.13	0.64	มาก
6	สามารถจัดการงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง	4.00	0.65	มาก
7	แสวงหาทรัพยากรและความรู้ที่เพียงพอในการทำงานให้สำเร็จด้วยตัวเอง	4.20	0.56	มาก
8	ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน	3.93	0.70	มาก
9	กระบวนการทำงานมีการลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ ง่ายต่อการดำเนินการและมีความยืดหยุ่น ไม่ติดตำรา	4.07	0.59	มาก
10	ให้ขวัญกำลังใจกับผู้ที่มีความเพียรพยายามและ ประสบความสำเร็จในการทำงาน	3.93	0.59	มาก
11	ทบทวนและตรวจสอบรายละเอียดของงานที่ได้รับ มอบหมาย	3.87	0.51	มาก
12	ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม ด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)	3.80	0.56	มาก

ตารางที่ 24 (ต่อ)

(n=15)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
13	นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน	4.13	0.51	มาก
14	รายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ	3.93	0.45	มาก
รวม		4.10	0.41	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า ผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเฑียร) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ระยะทดลองใช้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มอบหมายภารกิจให้กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเน้นการใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการทำงาน ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.51) รองลงมาคือ ประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 0.56)

ข้อเสนอแนะที่สำคัญในการปรับปรุงการทดลองและการประเมินกระบวนการบริหารควรให้กลุ่มตัวอย่างระยะทดลอง เข้าร่วมการปฏิบัติในระยะประเมินผลการใช้ กระบวนการด้วยเพื่อสอนงาน (Coaching) และเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) ให้กับครูในกลุ่มงานอื่น ๆ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ใน 3 ประเด็น คือ 1) ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู คณะกรรมการนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) และ 3) ความเป็นเลิศของสถานศึกษาที่เกิดจากการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) จากการตอบแบบสอบถามโดยกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู จำนวน 45 คน มีรายละเอียด ดังตารางที่ 25-30

ตารางที่ 25 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวม

(N=45)

ที่	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
1	การบริหาร-ภาวะผู้นำ	4.68	0.46	มากที่สุด
2	การบริหารคน	4.64	0.42	มากที่สุด
3	นโยบายและกลยุทธ์การบริหาร	4.62	0.52	มากที่สุด
4	การจัดการทรัพยากร	4.63	0.58	มากที่สุด
5	กระบวนการปฏิบัติงาน	4.57	0.56	มากที่สุด
รวม		4.63	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 25 พบว่า ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหาร -ภาวะผู้นำ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.46$) รองลงมา คือ การบริหารคน ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.42$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.56$)

ตารางที่ 26 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ

(N=45)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
1	ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียน/งานอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จากเอกสารหรือการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง	4.67	0.47	มากที่สุด
2	วิเคราะห์สภาพบริบท จุดเด่น และจุดด้อยของโรงเรียน/งานได้อย่างละเอียด	4.60	0.61	มากที่สุด
3	ประชุมวางแผนปฏิบัติงานและสร้างความตระหนักให้บุคลากรมีความรักในงานและมุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.73	0.44	มากที่สุด
4	มอบหมายภารกิจด้วยการจัดทำคำสั่งที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	4.76	0.43	มากที่สุด
5	แก้ไขปัญหาโดยยึดระเบียบวินัยและธรรมาภิบาล	4.67	0.52	มากที่สุด
6	ลงมือปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำงานร่วมกัน	4.80	0.40	มากที่สุด
7	ใช้กระบวนการพัฒนางานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.64	0.57	มากที่สุด
8	ติดตามและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของบุคลากรพร้อมให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างสม่ำเสมอ	4.62	0.61	มากที่สุด

ตารางที่ 26 (ต่อ)

(N=45)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
9	ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงหลังเสร็จงานทุกครั้ง	4.60	0.65	มากที่สุด
10	ปรับปรุงพัฒนางานในส่วนที่เป็นจุดด้อย และคงรักษาจุดเด่นไว้ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน	4.78	0.42	มากที่สุด
รวม		4.68	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 26 พบว่า ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ลงมือปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำงานร่วมกัน ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.40$) รองลงมา คือ ปรับปรุงพัฒนางานในส่วนที่เป็นจุดด้อย และคงรักษาจุดเด่นไว้ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.42$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิเคราะห์สภาพบริบท จุดเด่น และจุดด้อยของโรงเรียน/งานได้อย่างละเอียด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.61$) และประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงหลังเสร็จงานทุกครั้ง ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.65$)

ตารางที่ 27 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ด้านการบริหารคน

(N=45)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
1	ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลเพื่อระบุปัญหาจุดเด่น และจุดด้อยได้อย่างเป็นระบบ	4.56	0.58	มากที่สุด
2	สามารถวางแผนกำหนดอัตรากำลังคนให้สอดคล้องกับปริมาณงานได้อย่างเหมาะสม	4.69	0.46	มากที่สุด
3	สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างชัดเจน	4.67	0.47	มากที่สุด
4	สร้างความตระหนักและจิตสำนึกให้บุคลากรมีความพร้อมในการพัฒนางานและองค์กร	4.62	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 27 (ต่อ)

(N=45)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
5	จัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตามความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล	4.58	0.54	มากที่สุด
6	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	4.53	0.58	มากที่สุด
7	สนับสนุนให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ในทุกด้าน	4.82	0.38	มากที่สุด
8	เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่บุคลากร	4.78	0.42	มากที่สุด
9	มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง	4.76	0.43	มากที่สุด
10	ชื่นชมและสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.56	0.54	มากที่สุด
11	นิเทศและติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นระยะ พร้อมแก้ไขปัญหาที่พบจากจุดเล็กก่อน	4.73	0.44	มากที่สุด
12	ประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคลอย่างละเอียดและสะท้อนผลให้บุคลากรทราบ	4.60	0.49	มากที่สุด
13	ปรับปรุงจุดด้อยและส่งเสริมจุดเด่นของบุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน	4.51	0.62	มากที่สุด
รวม		4.64	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 27 พบว่า ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหารคน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.42$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ในทุกด้าน ($\mu = 4.82$, $\sigma = 0.38$) รองลงมา คือ เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่บุคลากร ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.42$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปรับปรุงจุดด้อยและส่งเสริมจุดเด่นของบุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.62$)

ตารางที่ 28 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร

(N=45)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
1	ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยได้อย่างถูกต้อง	4.53	0.72	มากที่สุด
2	ประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและวิเคราะห์ภาระงานอย่างรอบด้านและครบวงจร	4.60	0.68	มากที่สุด
3	กำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องโดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปฏิบัติงาน	4.78	0.42	มากที่สุด
4	จัดทำแผนกลยุทธ์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.51	0.69	มากที่สุด
5	จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	4.56	0.72	มากที่สุด
6	แผนกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน	4.71	0.45	มากที่สุด
7	ประสานความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย บ้าน วัด และชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี แสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุน	4.62	0.57	มากที่สุด
8	จัดบริการ One Stop Service ในกลุ่มงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย	4.69	0.51	มากที่สุด
9	กำกับและติดตามการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในทุกโครงการและกิจกรรมตามแผนงานที่กำหนด	4.76	0.43	มากที่สุด
10	นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.53	0.69	มากที่สุด
รวม		4.62	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 28 พบว่า ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.42$) รองลงมา คือ กำกับและติดตามการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในทุกโครงการและกิจกรรมตามแผนงานที่กำหนด ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำแผนกลยุทธ์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.69$)

ตารางที่ 29 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการจัดการทรัพยากร

(N=45)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
1	ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และทรัพยากรของโรงเรียนอย่างครบถ้วน	4.71	0.45	มากที่สุด
2	ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงานตามนโยบายและบริบทของโรงเรียน	4.73	0.44	มากที่สุด
3	จัดทำแผนการใช้งบประมาณที่เน้นความประหยัดคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	4.60	0.72	มากที่สุด
4	แต่งตั้งคณะกรรมการการเงินและบริหารสินทรัพย์อย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่	4.67	0.56	มากที่สุด
5	ชี้แจงและกำชับการปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุอย่างเคร่งครัด	4.62	0.65	มากที่สุด
6	การดำเนินงานด้านงบประมาณของโรงเรียนมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้	4.64	0.60	มากที่สุด
7	เน้นการใช้จ่ายและลงทุนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	4.62	0.61	มากที่สุด
8	ส่งเสริมการเอื้อเฟื้อแบ่งปันทรัพยากรและใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น	4.56	0.72	มากที่สุด
9	โรงเรียนมีระบบการจัดการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ	4.58	0.72	มากที่สุด

ตารางที่ 29 (ต่อ)

(N=45)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
10	รายงานสถานการณ์การเงินของโรงเรียนในที่ประชุมและจัดทำเป็นปัจจุบัน พร้อมตรวจสอบได้	4.76	0.43	มากที่สุด
11	ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.69	0.51	มากที่สุด
12	สะท้อนผลการปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องอย่างตรงไปตรงมา	4.53	0.75	มากที่สุด
13	นำผลการตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการทรัพยากรให้มีความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใยิ่งขึ้น	4.60	0.68	มากที่สุด
รวม		4.63	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 29 พบว่า ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการจัดการทรัพยากร โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายงานสถานการณ์การเงินของโรงเรียนในที่ประชุมและจัดทำเป็นปัจจุบัน พร้อมตรวจสอบได้ ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.43$) รองลงมา คือ ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงานตามนโยบายและบริบทของโรงเรียน ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สะท้อนผลการปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องอย่างตรงไปตรงมา ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.75$)

ตารางที่ 30 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

(N=45)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
1	ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และกระบวนการทำงานของโรงเรียนอย่างละเอียด	4.53	0.54	มากที่สุด
2	ประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง	4.56	0.69	มากที่สุด

ตารางที่ 30 (ต่อ)

(N=45)

ข้อ	รายการ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		μ	σ	
3	ชี้แจงรายละเอียดงาน บอกจุดประสงค์ และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	4.53	0.58	มากที่สุด
4	มอบหมายภารกิจให้กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเน้นการใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการทำงาน	4.71	0.45	มากที่สุด
5	ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	0.68	มากที่สุด
6	สามารถจัดการงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง	4.69	0.46	มากที่สุด
7	แสวงหาทรัพยากรและความรู้ที่เพียงพอในการทำงานให้สำเร็จด้วยตัวเอง	4.51	0.50	มากที่สุด
8	ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน	4.69	0.51	มากที่สุด
9	กระบวนการทำงานมีการลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ง่ายต่อการดำเนินการและมีความยืดหยุ่น ไม่ติดตำรา	4.58	0.69	มากที่สุด
10	ให้ขวัญกำลังใจกับผู้ที่มีความเพียรพยายามและประสบความสำเร็จในการทำงาน	4.56	0.72	มากที่สุด
11	ทบทวนและตรวจสอบรายละเอียดของงานที่ได้รับมอบหมาย	4.53	0.62	มากที่สุด
12	ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)	4.53	0.66	มากที่สุด
13	นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน	4.56	0.75	มากที่สุด
14	รายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ	4.53	0.69	มากที่สุด
รวม		4.57	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 30 พบว่า ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มอบหมายภารกิจให้กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเน้นการใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการทำงาน ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.45$) รองลงมา คือ สามารถจัดการงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.46$) และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.51$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แสวงหาทรัพยากรและความรู้ที่เพียงพอในการทำงานให้สำเร็จด้วยตัวเอง ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.50$)

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)

ผู้วิจัยนำเสนอผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ครู คณะกรรมการนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) จำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 75 คน มีรายละเอียด ดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ											
		ครู (N=45)			คณะกรรมการนักเรียน (N=15)			คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน (N=15)			ภาพรวม (N=75)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา มีประโยชน์ต่อการพัฒนา สถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน	4.82	0.49	มากที่สุด	4.73	0.45	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด	4.77	0.50	มากที่สุด
2	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา มีกระบวนการและแนวทาง การดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม	4.78	0.42	มากที่สุด	4.67	0.61	มากที่สุด	4.60	0.73	มากที่สุด	4.69	0.46	มากที่สุด
3	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา นำศาสตร์พระราชามาใช้ อย่างเหมาะสม	4.80	0.50	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด	4.87	0.35	มากที่สุด	4.76	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ											
		ครู (N=45)			คณะกรรมการนักเรียน (N=15)			คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน (N=15)			ภาพรวม (N=75)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
4	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง	4.62	0.68	มากที่สุด	4.53	0.83	มากที่สุด	4.60	0.73	มากที่สุด	4.52	0.70	มากที่สุด
5	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา มุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษา ครู และนักเรียนให้มีความเป็นเลิศ	4.67	0.47	มากที่สุด	4.67	0.61	มากที่สุด	4.60	0.50	มากที่สุด	4.58	0.47	มากที่สุด
6	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา เกิดการจัดสรรทรัพยากรอย่าง ประหยัด คุ่มค่า และได้ประโยชน์ สูงสุด	4.71	0.69	มากที่สุด	4.67	0.72	มากที่สุด	4.67	0.61	มากที่สุด	4.63	0.71	มากที่สุด

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ											
		ครู (N=45)			คณะกรรมการนักเรียน (N=15)			คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน (N=15)			ภาพรวม (N=75)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
7	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา มุ่งประโยชน์ส่วนรวมและ ความยั่งยืนของสถานศึกษา	4.67	0.76	มากที่สุด	4.53	0.91	มากที่สุด	4.60	0.63	มากที่สุด	4.57	0.78	มากที่สุด
8	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามัคคี และร่วมมือกันทำงานเป็นทีม	4.69	0.70	มากที่สุด	4.53	0.64	มากที่สุด	4.67	0.72	มากที่สุด	4.60	0.70	มากที่สุด
9	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา	4.64	0.71	มากที่สุด	4.60	0.73	มากที่สุด	4.73	0.45	มากที่สุด	4.57	0.71	มากที่สุด

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ											
		ครู (N=45)			คณะกรรมการนักเรียน (N=15)			คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน (N=15)			ภาพรวม (N=75)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
10	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และเป็นโรงเรียนแห่งความสุข	4.62	0.71	มากที่สุด	4.60	0.91	มากที่สุด	4.60	0.82	มากที่สุด	4.50	0.79	มากที่สุด
11	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ช่วยส่งเสริมสวัสดิการและ สวัสดิภาพของครูและนักเรียน	4.60	0.78	มากที่สุด	4.60	0.73	มากที่สุด	4.53	0.83	มากที่สุด	4.48	0.84	มาก
12	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะครู และคุณภาพนักเรียน	4.58	0.83	มากที่สุด	4.60	0.73	มากที่สุด	4.60	0.73	มากที่สุด	4.48	0.84	มาก

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ											
		ครู (N=45)			คณะกรรมการนักเรียน (N=15)			คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน (N=15)			ภาพรวม (N=75)		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
13	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา นำมาบูรณาการในกระบวนการ เรียนการสอน	4.69	0.70	มากที่สุด	4.60	0.50	มากที่สุด	4.53	0.51	มากที่สุด	4.59	0.69	มากที่สุด
14	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ส่งเสริมความร่วมมือจากหน่วยงาน ภายนอกและมีเครือข่ายในการ ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.67	0.70	มากที่สุด	4.67	0.48	มากที่สุด	4.73	0.59	มากที่สุด	4.60	0.70	มากที่สุด
15	กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ส่งผลให้โรงเรียนมีชื่อเสียงและได้รับ การยอมรับ	4.78	0.42	มากที่สุด	4.73	0.59	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด	4.72	0.43	มากที่สุด
	รวม										4.60	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 31 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชามีประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชานำศาสตร์พระราชามาใช้อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูและนักเรียน และกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาสับสนุนการพัฒนาสมรรถนะครูและคุณภาพนักเรียน ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.84$)

สรุปข้อเสนอแนะจากแบบประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) จำแนกแต่ละประเด็น

1. ด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ

- โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ ที่สอดคล้องกับนโยบายที่สอดคล้องกันต้นสังกัดและแสดงถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้โรงเรียนมีทิศทางขับเคลื่อนอย่างชัดเจน
- ผู้บริหารน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการบริหารงานทุกมิติอย่างต่อเนื่อง
- ในการจัดทำโครงการ มีการสำรวจข้อมูลความต้องการและความเหมาะสม โดยเกิดจากการร่วมมือจากโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และนำมาอภิปรายถึงข้อสรุป
- โครงการมีความเหมาะสมกับสภาพชุมชน และพื้นที่ท้องถิ่น
- ในการทำโครงการมีการสอบถามและสื่อสารกับชุมชน ผู้นำในท้องถิ่น และผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในการขับเคลื่อนโครงการอย่างแท้จริง

2. ด้านการบริหารคน

- มีกระบวนการในการสร้างความตระหนักรู้ให้บุคลากรมีความพร้อมในการทำงานในองค์กร
- เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ทำงานในหน้าที่ที่ตนเองถนัด มีการนิเทศติดตามการทำงานอย่างต่อเนื่อง
- มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการพัฒนางานในหน้าที่อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
- สนับสนุนบุคลากรในการพัฒนาตนเองและสร้างความสามัคคีในการทำงานให้กับองค์กร

- เปิดโอกาสในการหมุนเวียนการปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ แต่ต้องใช้เวลาในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพการทำงานของบุคลากร

3. ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร

- มีการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

- มีการศึกษาและวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และการศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ร่วมกัน

- โรงเรียนกับคณะผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา

- มีการทำงานอย่างเป็นระบบ จัดการการทำงานในกลุ่มเพื่อให้เกิดการคุ้มค่า ประหยัดเวลา ในการทำงาน

- ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนงานนโยบายและกลยุทธ์

4. ด้านการจัดการทรัพยากร

- นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการทรัพยากรในสถานศึกษา

- สำรวจและศึกษาความต้องการทรัพยากรและปัจจัยที่จะนำมาบริหารจัดการทรัพยากร

- การบริหารทรัพยากรมีการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมและทำตามแผนปฏิบัติการ

- ผู้บริหาร ครู นักเรียน ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีการนำวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ให้เป็นประโยชน์

5. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

- นำหลักศาสตร์พระราชามาใช้ในการดำเนินงาน เช่น การศึกษาภูมิสังคม ปลุกป่าในใจคน มุ่งประโยชน์ส่วนร่วม พออยู่พอกิน ทำงานอย่างมีความสุข โดยบูรณาการในการทำงานทุกด้าน

- สร้างขวัญกำลังใจและความสามัคคีให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

- ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เน้นการให้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA มาเป็นหลักในการทำงาน

- ทบทวน ติดตาม นำผลสะท้อนกลับมาปรับและพัฒนาในการปฏิบัติงาน

- ดำเนินการเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานผ่านช่องทางที่หลากหลาย

สรุปข้อเสนอแนะจากแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

1. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ส่งผลให้สถานศึกษาเกิดผลงานเชิงประจักษ์ โดยเฉพาะเกิดกับนักเรียนและสถานศึกษา
2. สถานศึกษาได้รับความเชื่อมั่นจากชุมชน และผู้ปกครอง
3. ต้องดำเนินการใช้กระบวนการนี้อย่างต่อเนื่องและมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความยั่งยืนต่อไป
4. สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์กรที่ดี บุคลากรมีความสามัคคีอย่างเหนียวแน่น
5. มีกระบวนการพัฒนานักเรียนและสร้างความตระหนักรู้เพื่อเป็นเยาวชนที่ดีของท้องถิ่น
6. ครู บุคลากรและนักเรียนน้อมนำศาสตร์พระราชาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและปรับตัวให้อยู่ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข
7. บุคลากรมีนวัตกรรมในการปฏิบัติงานและกระบวนการจัดการเรียนรู้
8. สร้างค่านิยมความพอเพียงให้กับองค์กร
9. องค์กรมีความสุข
10. สถานศึกษามีการพัฒนารอบด้าน
11. มีความร่วมมือกับสหวิชาชีพและเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เข้มแข็ง

4.3 ความเป็นเลิศของสถานศึกษาจากการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีผลงานที่แสดงถึงความเป็นเลิศจากการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา มีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

- 1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนระหว่างปี 2561 และปี 2562 รายวิชาที่มีคะแนนสูงขึ้น ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ
- 2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนระหว่างปี 2561 และปี 2562 รายวิชาที่มีคะแนนสูงขึ้น ได้แก่ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ

3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา 2561 – 2563 มีค่าเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ดังตารางที่ 32 - 33

ตารางที่ 32 สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561 - 2563
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ยคะแนน ปีการศึกษา 2561 - 2563		
	2561	2562	2563
ภาษาไทย	2.32	2.33	3.14
คณิตศาสตร์	2.00	2.03	2.83
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.63	2.72	3.14
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2.89	2.90	3.32
ภาษาต่างประเทศ	2.13	2.33	2.94

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561 – 2563
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ปีการศึกษา		ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (เพิ่ม+,ลด-)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ปีการศึกษา		ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (เพิ่ม+,ลด-)
	2561	2562		2562	2563	
ภาษาไทย	2.32	2.33	+0.01	2.33	3.14	+0.81
คณิตศาสตร์	2.00	2.03	+0.03	2.03	2.83	+0.8
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	2.63	2.72	+0.09	2.72	3.14	+0.42
สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	2.89	2.90	+0.01	2.90	3.32	+0.42
ภาษาต่างประเทศ	2.13	2.33	+0.2	2.33	2.94	+0.61
ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้น			+0.068			+0.612

4.3.2 ด้านผลงานรางวัลระดับประเทศ

1) ประเภทสถานศึกษา

ตารางที่ 34 ข้อมูลรางวัลของสถานศึกษา

ปี พ.ศ.	ที่	รางวัล
2561	1	รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประเภทสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาขนาดกลาง ระดับยอดเยี่ยม
	2	รางวัลสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ระดับเพชร
2562	1	ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา
	2	โรงเรียนรางวัลพระราชทาน ประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง

2) ประเภทผู้บริหาร ครู

ตารางที่ 35 ข้อมูลรางวัลของผู้บริหาร ครู

ปี พ.ศ.	ที่	รางวัล	ผู้รับรางวัล
2561	1	รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง อันดับ 1 ระดับชาติ ครูผู้สอนยอดเยี่ยม ด้านวิชาการยอดเยี่ยม กิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น	- นางพนมจิตร ประทุมมา ครูชำนาญการพิเศษ
	2	รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง อันดับ 1 ระดับชาติ ครูผู้สอนยอดเยี่ยม ด้านบริหารจัดการยอดเยี่ยม กิจกรรมบูรณาการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	- นางฐาปณีย์ เขาทอง ครูชำนาญการพิเศษ
2562	1	รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข	- นายวรรณประกรณ์ จุ่มพลน้อย ผู้บริหารสถานศึกษา
	2	รางวัลดีเด่นเพื่อส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติและ พัฒนาวิชาชีพครู “ประเภทผู้บริหาร สถานศึกษา”	- นายวรรณประกรณ์ จุ่มพลน้อย ผู้บริหารสถานศึกษา
	3	รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข	- นางพนมจิตร ประทุมมา ครูชำนาญการพิเศษ

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ปี พ.ศ.	ที่	รางวัล	ผู้รับรางวัล
2562	4	รางวัลดีเด่นเพื่อส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติและ พัฒนาวิชาชีพครู “ประเภทครูผู้สอน”	- นางพนมจิตร ประทุมมา ครูชำนาญการพิเศษ - นางสาวประกายดาว แสงแก้ว ครูชำนาญการพิเศษ - นางประทุม บุตรคำโชติ ครูชำนาญการพิเศษ - นางจิรัญญา จันทิมา ครูชำนาญการพิเศษ - นางอมรรัตน์ พัทธ์กษวณิชศรี ครูชำนาญการพิเศษ
	5	รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ระดับชาติ การแข่งขันรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS ด้านบริหารจัดการชั้นเรียนกิจกรรม เพื่อสาธารณประโยชน์ ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย	- นางพนมจิตร ประทุมมา ครูชำนาญการพิเศษ
2563	1	พัฒนาสถานศึกษาจนได้รับรางวัลพระราชทาน ในโครงการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และ สถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562	- นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย
	2	รางวัลเสมา ป.ป.ส. ประเภทผลงานดีเด่น ระดับเพชร	- นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย

3) ประเภทนักเรียน

ตารางที่ 36 ข้อมูลรางวัลของนักเรียน

ปี พ.ศ.	ที่	รางวัล	ระดับ	ผู้รับรางวัล
2561	1	รางวัลชนะเลิศ 2 เหรียญทอง กีฬาเซปักตะกร้อ ประเภท ทีมเดี่ยวและประเภททีมคู่	ระดับนานาชาติ (ASEAN SCHOOL GAMES)	นายพิษณุ พันธุ์ทองคำ
2562	1	รางวัลชนะเลิศ 2 เหรียญทอง 1 เหรียญเงิน กีฬาเซปักตะกร้อ	ระดับนานาชาติ (ASEAN SCHOOL GAMES)	ทีมนักกีฬาตะกร้อ ของโรงเรียน
2563	1	รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 การแข่งขันกอล์ฟ Singha Thailand Amateur Open	ระดับประเทศ	นายณัฐพงศ์ รัชธร
	2	รางวัลชนะเลิศ การแข่งขันเซปัก ตะกร้อชาย รุ่นอายุไม่เกิน 16 ปี	ระดับประเทศ	ทีมนักกีฬาตะกร้อ ของโรงเรียน

4.4 การเผยแพร่ผลงานกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์

พระราชฯ

การเผยแพร่ผลงานกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์ พระราชาและการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนายวรรณประกรณ์ จุ่มพลน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตารางที่ 37 การเผยแพร่ผลงานกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา และการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง	หน่วยงานที่ไปเผยแพร่
1	16 กรกฎาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ 19 พอเพียง เทศบาลตำบลพระลับ
2	22 กรกฎาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ ทวีศึกษานำพาสู่อาชีพ	โรงเรียนหนองนาคำ วิทยาคม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
3	24 กรกฎาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ คุณธรรมนำชีวิต สู่ความพอเพียง	โรงเรียนมัธยมตลาดใหญ่ วิทยา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 25
4	29 กรกฎาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ ชาดอกพะยอมหอมไกล	โรงเรียนขอนแก่น วิทยาลย์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 25
5	30 กรกฎาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้สวนผักพอเพียง เคียงคู่ ชก.2	โรงเรียนดงมันพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
6	31 กรกฎาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ สื่อสารภาษา พาเพลินใจ	โรงเรียนภูเวียงวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
7	3 สิงหาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ จิตอาสาเราทำความดี ด้วยหัวใจ	โรงเรียนภูเวียงวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง	หน่วยงานที่ไปเผยแพร่
8	4 สิงหาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ ออมวันละนิด ชีวิตพอเพียง	โรงเรียนหนองเรือวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
9	5 สิงหาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ ดูแลดังลูก ปลูกฝัง อุปนิสัยพอเพียง	โรงเรียนบ้านแฮดศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
10	6 สิงหาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ตระกร้อสู่สากล	โรงเรียนหนองขามพิทยา คม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 25
11	14 สิงหาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
12	1 กันยายน 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	วัดป่าแสงอรุณ
13	13 ธันวาคม 2563	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	โรงเรียนอานันทวิทยวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) 2) เพื่อสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) 3) เพื่อทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) เป็นการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะตามวัตถุประสงค์ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ระยะที่ 2 สร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ระยะที่ 3 ทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) และระยะที่ 4 การประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) โดยการสนทนากลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลที่ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน คณะกรรมการนักเรียน จำนวน 15 คน รวมจำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)

ระยะที่ 2 การสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการและคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) 2) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) 3) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และ 4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ระยะที่ 3 การทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู กลุ่มงานบริหารวิชาการ จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เข้ารับการอบรม เป็นเวลา 6 ชั่วโมง เกี่ยวกับศาสตร์พระราชา : หลักการทรงงาน 23 ข้อ แนวคิดกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา และการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ดำเนินการทดลองใช้ด้วยการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 หลังจากนั้นประเมินผลด้วยแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ระยะที่ 4 การประเมินผลการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ครู กลุ่มบริหารงานทั่วไป กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงานประกันคุณภาพ และกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน จำนวน 30 คน เข้ารับการอบรม เป็นเวลา 6 ชั่วโมง เกี่ยวกับศาสตร์พระราชา : หลักการทรงงาน 23 ข้อ แนวคิด กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) รวมกับครู กลุ่มบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในระยะทดลองใช้ อีกจำนวน 15 คน มาเข้าร่วมการปฏิบัติเพื่อสอนงาน (Coaching) และเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) ให้กับครูในกลุ่มงานอื่น ๆ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 45 คน และเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ประเมินผลด้วยแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) จากการสอบถามกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ครู คณะกรรมการนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมจำนวนทั้งหมด 75 คน หลังจากนั้นมีการสะท้อนผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปและอภิปรายผลวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร) ในแต่ละด้านสรุปดังนี้

สรุปประเด็นการสนทนาและสาระสำคัญของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชามีดังนี้

1.1.1 สภาพปัจจุบันด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า สภาพปัจจุบัน การบริหารเน้นการสั่งการแบบ Top - Down ขาดการมีส่วนร่วมจากคณะครู และการสื่อสารเป้าหมายจากฝ่ายบริหารมุ่งเน้นผลลัพธ์ปลายทางโดยไม่เน้นกระบวนการ

การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ หลักการที่แนะนำ ได้แก่ ศึกษาภูมิสังคม การศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ ใช้ธรรมปราบอธรรม การปลูกป่าในใจคน และการมุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่

1.1.2 สภาพปัจจุบันด้านการบริหารคน

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า ครูส่วนใหญ่เป็นครูอาวุโสรับผิดชอบในหน้าที่พร้อมรับคำสั่ง แต่ขาดการเชื่อมโยงกันในองค์กร และมักสัมพันธ์กันเฉพาะกลุ่ม ทำให้บางคนพลาดโอกาสในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมรวม

การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการด้านการบริหารคน หลักการที่แนะนำ ได้แก่ ระเบิดจากข้างใน แก้ปัญหาที่จุดเล็ก พอยุ่พอกิน ความซื่อสัตย์ จริ่งใจ และการทำงานด้วยความสุข

1.1.3 สภาพปัจจุบันด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า คณะครูรับรู้การบริหารและนโยบายไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องในแผนงาน ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลทำให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อน และขาดการตระหนักถึงเป้าหมายร่วมของสถานศึกษา

การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร หลักการที่แนะนำ ได้แก่ ทำงานแบบองค์รวม การมีส่วนร่วม เศรษฐกิจพอเพียง และบริการรวมที่จุดเดียว

1.1.4 สภาพปัจจุบันด้านการจัดการทรัพยากร

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า ครูและบุคลากรขาดการรับรู้สถานการณ์ทางการเงิน ขาดการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่ชัดเจน

การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการด้านการจัดการทรัพยากร หลักการที่แนะนำ ได้แก่ ประหยัด เรียบง่าย ใช้ประโยชน์สูงสุด ขาดทุนคือกำไร และใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

1.1.5 สภาพปัจจุบันด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

สรุปความคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม เห็นว่า การทำงานยังคงยึดรูปแบบเดิม ไม่มีโอกาสเรียนรู้วิธีใหม่ ๆ การทำงานแยกส่วน ขาดการเชื่อมโยงและขาดการสะท้อนผลร่วมกัน

การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในด้านกระบวนการปฏิบัติงาน หลักการที่แนะนำ ได้แก่ รู้ รัก สามัคคี ทำตามลำดับขั้นตอน ทำให้ง่าย ไม่ติดตำรา และการพึ่งพาตนเอง

สรุป สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ต้องการการปรับปรุงและพัฒนาใน 5 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ 2) ด้านการบริหารคน 3) ด้านการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ 4) ด้านการจัดการทรัพยากร และ 5) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารทั้ง 5 ด้าน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างความเป็นเลิศและความยั่งยืนในการพัฒนา

1.2 ผลการสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)

1.2.1 กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ที่ผ่านกระบวนการสังเคราะห์ วิเคราะห์และการระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในขั้นตอนที่ 1 และคณะกรรมการบริหารโรงเรียนได้ร่วมกันยกร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) และนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิร่วมประชุมกลุ่มเพื่อวิพากษ์ และตรวจสอบคุณภาพกระบวนการ พบว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ มีการดำเนินงาน ดังนี้ (1) ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียน/งานอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จากเอกสารหรือการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง (2) วิเคราะห์สภาพบริบท จุดเด่น และจุดด้อยของโรงเรียน/งานได้อย่างละเอียด (3) ประชุมวางแผนปฏิบัติงานและสร้างความตระหนักให้บุคลากรมีความรักในงานและมุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม (4) มอบหมายภารกิจด้วยการจัดทำคำสั่งที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร (5) แก้ไขปัญหาโดยยึดระเบียบวินัยและธรรมาภิบาล (6) ลงมือปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำงานร่วมกัน (7) ใช้กระบวนการพัฒนางานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (8) ติดตามและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของบุคลากร พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างสม่ำเสมอ (9) ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงหลังเสร็จงานทุกครั้ง และ (10) ปรับปรุงพัฒนางาน

ในส่วนที่เป็นจุดด้อย และคงรักษาจุดเด่นไว้ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน และศาสตร์พระราชานี้น้อมนำมาปฏิบัติ ได้แก่ (1) ศึกษาภูมิสังคม (2) ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ (3) ใช้ธรรมปราบอธรรม (4) ปลุกป่าในใจคน และ (5) มุ่งประโยชน์ส่วนรวม

2) ด้านการบริหารคน มีการดำเนินงาน ดังนี้ (1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคล เพื่อระบุปัญหา จุดเด่น และจุดด้อยได้อย่างเป็นระบบ (2) สามารถวางแผนกำหนดอัตรากำลังคน ให้สอดคล้องกับปริมาณงานได้อย่างเหมาะสม (3) สามารถจัดลำดับความสำคัญของงาน ได้อย่างชัดเจน (4) สร้างความตระหนักและจิตสำนึกให้บุคลากรมีความพร้อมในการพัฒนางานและองค์กร (5) จัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตามความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล (6) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ (7) สนับสนุนให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ในทุกด้าน (8) เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่บุคลากร (9) มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง (10) ชื่นชมและสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ (11) นิเทศและติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นระยะ พร้อมแก้ไขปัญหาก็พบจากจุดเล็กก่อน (12) ประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคล อย่างละเอียด และสะท้อนผลให้บุคลากรทราบ และ (13) ปรับปรุงจุดด้อยและส่งเสริมจุดเด่นของบุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน และศาสตร์พระราชานี้น้อมนำมาปฏิบัติ ได้แก่ (1) ศึกษาภูมิสังคม (2) ระเบิดจากข้างใน (3) แก้ปัญหาที่จุดเล็ก (4) พออยู่พอกิน (5) ซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน และ (6) ทำงานอย่างมีความสุข

3) ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร มีการดำเนินงาน ดังนี้ (1) ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยได้อย่างถูกต้อง (2) ประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนและวิเคราะห์ภาระงานอย่างรอบด้านและครบวงจร (3) กำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปฏิบัติงาน (4) จัดทำแผนกลยุทธ์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (5) จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน (6) แผนกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน (7) ประสานความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย บ้าน วัด และชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี แสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุน (8) จัดบริการ One Stop Service ในกลุ่มงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย (9) กำกับและติดตามการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในทุกโครงการและกิจกรรมตามแผนงานที่กำหนด และ (10) นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และศาสตร์พระราชานี้น้อมนำมาปฏิบัติ ได้แก่ (1) ศึกษาภูมิสังคม (2) ทำงานแบบองค์รวม (3) การมีส่วนร่วม (4) เศรษฐกิจพอเพียง และ (5) บริการรวมที่จุดเดียว

4) ด้านการจัดการทรัพยากร มีการดำเนินงาน ดังนี้ (1) ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และทรัพยากรของโรงเรียนอย่างครบถ้วน (2) ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงานตามนโยบายและบริบทของโรงเรียน (3) จัดทำแผนการใช้งบประมาณที่เน้นความประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด (4) แต่งตั้งคณะกรรมการการเงินและบริหารสินทรัพย์อย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ (5) ชี้แจงและกำชับการปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุอย่างเคร่งครัด (6) การดำเนินงานด้านงบประมาณของโรงเรียนมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ (7) เน้นการใช้จ่ายและลงทุนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (8) ส่งเสริมการเอื้อเพื่อแบ่งปันทรัพยากรและใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น (9) โรงเรียนมีระบบการจัดการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ (10) รายงานสถานการณ์การเงินของโรงเรียนในที่ประชุมและจัดทำให้เป็นปัจจุบัน พร้อมตรวจสอบได้ (11) ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ (12) สะท้อนผลการปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องอย่างตรงไปตรงมา และ (13) นำผลการตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการทรัพยากรให้มีความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใสงยิ่งขึ้น และศาสตร์พระราชานี้น้อมนำมาปฏิบัติ ได้แก่ (1) ศึกษาภูมิสังคม (2) ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด (3) ขาดทุนคือกำไร และ (4) ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

5) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน มีการดำเนินงาน ดังนี้ (1) ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และกระบวนการทำงานของโรงเรียนอย่างละเอียด (2) ประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง (3) ชี้แจงรายละเอียดงาน บอกจุดประสงค์ และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน (4) มอบหมายภารกิจให้กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเน้นการใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการทำงาน (5) ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (6) สามารถจัดการงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง (7) แสวงหาทรัพยากรและความรู้ที่เพียงพอในการทำงานให้สำเร็จด้วยตัวเอง (8) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน (9) กระบวนการทำงานมีการลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ง่ายต่อการดำเนินการและมีความยืดหยุ่นไม่ติดตำรา (10) ให้ขวัญกำลังใจกับผู้ที่มีความเพียรพยายาม และประสบความสำเร็จในการทำงาน (11) ทบทวนและตรวจสอบรายละเอียดของงานที่ได้รับมอบหมาย (12) ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) (13) นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน (14) รายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ และศาสตร์พระราชานี้น้อมนำมาปฏิบัติ ได้แก่ (1) ศึกษาภูมิสังคม (2) รู้ รัก สามัคคี (3) ทำตามลำดับขั้นตอน (4) ไม่ติดตำรา (5) ทำให้ง่าย (6) การพึ่งพาตนเอง (7) ความเพียร

ซึ่งในแต่ละด้านของกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชามีกระบวนการบริหารจัดการตามหลักวงจรคุณภาพ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการวางแผน (Plan) 2) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) 3) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และ 4) ขั้นตอนการปรับปรุง (Act) ที่สอดคล้องกับศาสตร์พระราชา

1.2.2 การตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68, \sigma = 0.37$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.71, \sigma = 0.30$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ ($\mu = 4.68, \sigma = 0.42$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความถูกต้อง ($\mu = 4.66, \sigma = 0.41$)

จากผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวม เมื่อเทียบกับเกณฑ์พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดไว้

1.2.3 การตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68, \sigma = 0.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การนำไปใช้ ($\mu = 4.70, \sigma = 0.34$) รูปเล่มของคู่มือ ($\mu = 4.69, \sigma = 0.44$) และเนื้อหาของคู่มือ ($\mu = 4.66, \sigma = 0.33$) ตามลำดับ และผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.3 ผลการทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

ผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวม ระยะทดลองใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.47$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ($\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.51$) รองลงมา คือ การบริหาร - ภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.67$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการทรัพยากร ($\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.42$)

1.4 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ)

1.4.1 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ)

ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหาร - ภาวะผู้นำ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.46$) รองลงมา คือ การบริหารคน ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.42$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.56$)

1.4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ)

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชามีประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชานำศาสตร์พระราชามาใช้อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูและนักเรียน และกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะครูและคุณภาพนักเรียน ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.84$)

1.4.3 ความเป็นเลิศของสถานศึกษาจากการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ)

ผลงานที่แสดงถึงความเป็นเลิศของสถานศึกษาจากการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (2) ด้านผลงานรางวัลระดับประเทศของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และนักเรียน และ (3) การเผยแพร่ผลงานสรุปผลได้ดังนี้

1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างปี 2561 และปี 2562 รายวิชาที่มีคะแนนสูงขึ้น ได้แก่ ภาษาไทย, คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, และภาษาอังกฤษ

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างปี 2561 และปี 2562 รายวิชาที่มีคะแนนสูงขึ้น ได้แก่ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จากข้อมูลในปีการศึกษา 2561 - 2563 ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระภาษาไทย, คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สังคมศึกษา, ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านผลงานรางวัลระดับประเทศ

2.1) ประเภทสถานศึกษา ปี 2561 ได้รับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับยอดเยี่ยม ในปี 2562 ผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และรางวัลโรงเรียนพระราชทาน ปี 2563 รางวัลสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข ระดับเพชร

2.2) ประเภทผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ครูและบุคลากรได้รับรางวัลทั้งในด้านวิชาการและการส่งเสริมคุณธรรม เช่น รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข รางวัล OBEC AWARDS และสถานศึกษารางวัลพระราชทาน

2.3) ประเภทนักเรียน นักเรียนได้รับรางวัลระดับนานาชาติและระดับประเทศ เช่น รางวัลเหรียญทองในการแข่งขันเซปักตะกร้อในงาน ASEAN SCHOOL GAMES และการแข่งขันกอล์ฟ Singha Thailand Amateur Open

3) การเผยแพร่ผลงาน

การเผยแพร่ผลงานกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชานำมาซึ่งการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการจัดกิจกรรมในโรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ศูนย์เรียนรู้ 19 พอเพียง และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 13 ครั้ง

2. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)

การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ ด้านการบริหารคน ด้านการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ ด้านการจัดการทรัพยากร และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน โดยสภาพการปัจจุบันการบริหาร – ภาวะผู้นำ เน้นการสั่งการจากบนลงล่าง (Top - Down) และขาดการมีส่วนร่วมจากครู ซึ่งส่งผลให้ครูรู้สึกขาดการเชื่อมโยงกับเป้าหมายและกระบวนการที่จำเป็นในการบรรลุผลลัพธ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิรันดร์ แก้วใจสุภา (2562) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการสร้างภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย โดยแนะนำให้โรงเรียน น้อมนำหลักศาสตร์พระราชา เช่น การศึกษาภูมิสังคมและการสร้างประโยชน์ต่อส่วนรวมมาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบวกที่สร้างสรรค์เพื่อเชื่อมโยงบุคลากรเข้ากับเป้าหมายขององค์กร สภาพปัจจุบันการบริหารคน พบว่า ครูอาวุโสส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบในการทำงานตามหน้าที่ แต่ขาดการเชื่อมโยงกันในองค์กร แนะนำให้ใช้หลักศาสตร์พระราชา เช่น หลักระเบิดจากข้างใน แก้ปัญหาจากจุดเล็ก ๆ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของครูในทุกกลุ่มในองค์กร สอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉรา จิตไพฑูรย์ (2561) ที่ได้ให้ข้อเสนอว่า การแก้ปัญหาภายในองค์กรอย่างเป็นขั้นตอนสามารถช่วยให้บุคลากรรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนร่วมในเป้าหมายร่วมขององค์กร สภาพปัจจุบันกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ พบว่า ครูมีการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบริหารไม่เพียงพอ และแผนงานขาดความต่อเนื่อง ส่งผลให้การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการเชื่อมโยงเป้าหมาย แนะนำให้ประยุกต์หลักศาสตร์พระราชา เช่น การทำงานแบบองค์รวมและเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนานโยบายร่วมซึ่งสามารถปรับให้ครูมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการประเมินผล สอดคล้องกับการศึกษาของ กานต์ภัทรา วัฒนานุกุลชัย (2560) ระบุว่ากระบวนการนี้จะช่วยลดความซ้ำซ้อนและเสริมสร้างเป้าหมายร่วมกัน สภาพปัจจุบันการจัดการทรัพยากร พบว่า ครูและบุคลากรขาดการรับรู้สถานการณ์ทางการเงิน และขาดการวางแผนโครงการอย่างชัดเจน การใช้ศาสตร์พระราชาโดยยึดหลักการประหยัด ใช้ประโยชน์สูงสุด จะช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ สุรศักดิ์ พันธุ์ศรี (2559) ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การใช้ทรัพยากร

อย่างพอเพียงและคุ้มค่าเป็นแนวทางสำคัญในองค์กรที่ยั่งยืน และสภาพปัจจุบันกระบวนการปฏิบัติงาน พบว่า การทำงานส่วนใหญ่ยังยึดรูปแบบเดิมและขาดการเชื่อมโยงระหว่างฝ่ายต่าง ๆ การนำหลักรู้ รัก สามัคคี และการทำตามลำดับขั้นตอนจะช่วยให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญเลิศ ศรีเพชร (2561) ชี้ว่า การสร้างกระบวนการที่เรียบง่ายและมีขั้นตอนสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรได้อย่างชัดเจน ซึ่งสภาพปัจจุบันการบริหารของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร) แสดงถึงความท้าทายในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุสู่ความเป็นเลิศ โดยสามารถนำหลักศาสตร์พระราชามาปรับใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่ยั่งยืน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ กลุสสาร พิศุทธิ์ศักดิ์ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ศาสตร์พระราชา : สู่การบริหารสถานศึกษา พบว่า สามารถนำหลักการทรงงานน้อมนำไปประยุกต์ใช้บริหารสถานศึกษาทุกระดับทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ โดยบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และฝึกปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

2.2 ผลการสร้างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร)

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร) ได้น้อมนำศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในทุกด้านของการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเป็นเลิศและความยั่งยืนในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ ด้านการบริหารคน ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ด้านการจัดการทรัพยากร และ ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งการบริหาร-ภาวะผู้นำของโรงเรียนมุ่งเน้นการใช้ศาสตร์พระราชา เช่น การศึกษาภูมิสังคมและการมุ่งประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนการพัฒนาที่คำนึงถึงบริบทของชุมชนและสังคมที่อยู่รอบข้าง การปรับใช้หลักปลูกป่าในใจคน และใช้ธรรมปราบอธรรม มีส่วนช่วยสร้างจิตสำนึกในบุคลากรให้เกิดความพร้อมที่จะนำคุณค่าเชิงบวกเข้ามาสู่การบริหารภายในโรงเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ วิจิตร พูนวรรณ (2563) ที่สนับสนุนว่าการบริหารภาวะผู้นำด้วยจิตวิญญาณในการให้และยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหัวใจจะช่วยให้บุคลากรมีความเข้าใจในการทำงานร่วมกันมากขึ้น ในด้านการบริหารคน มีการน้อมนำหลักการของศาสตร์พระราชา เช่น การระเบิดจากข้างใน การแก้ปัญหาที่จุดเล็ก และการทำงานอย่างมีความสุข ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความสามัคคีและความจริงใจต่อกัน การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง และสร้างความสุขในการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของครู สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญเลิศ ศรีเพชร (2561) ระบุว่า การบริหารคนให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์และการแก้ปัญหาที่จุดเล็ก ๆ จะช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างบุคลากรและส่งเสริมการพัฒนาที่ดีขึ้น ในด้านการกำหนดนโยบายและ

กลยุทธ์การบริหารนั้นได้ใช้ศาสตร์พระราชา เช่น การมีส่วนร่วมและเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมุ่งเน้นการทำงานแบบองค์รวมเพื่อให้มีการประสานงานที่ดีและลดความซ้ำซ้อนในแผนงาน สอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉรา จิตไพฑูรย์ (2562) ซึ่งว่าแนวคิดการมีส่วนร่วมในทุกกระบวน การวางแผนจะช่วยสร้างความรับรู้และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ส่วนการจัดการทรัพยากร ของโรงเรียนได้นำศาสตร์พระราชา เช่น ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด โดยเน้นการใช้ ทรัพยากรอย่างพอเพียงและคำนึงถึงประโยชน์สูงสุด เพื่อสร้างความยั่งยืนในการจัดการทรัพยากร ทางการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ สุรศักดิ์ พันธุ์ศรี (2564) ระบุว่าหลักการใช้ธรรมชาติช่วย ธรรมชาติและการบริหารทรัพยากรด้วยแนวคิดขาดทุนคือกำไร ช่วยให้เกิดความคุ้มค่าและ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และการปฏิบัติงานในโรงเรียนใช้หลักรู้ รัก สามัคคี และทำตามลำดับขั้นตอน โดยมีการให้ความสำคัญกับการพึ่งพาตนเองและการทำงานที่เรียบง่าย มีการสะท้อนผลงานร่วมกัน เพื่อพัฒนากระบวนการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การทำงานแบบเรียบง่ายและไม่ยึดติดกับตำรา เป็นวิธีการที่สามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง ซึ่งกระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) เป็นการผสมผสาน หลักการศาสตร์พระราชากับการบริหารสมัยใหม่เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและ ความเป็นเลิศของสถานศึกษา การใช้แนวคิดเหล่านี้สามารถพัฒนาให้บุคลากรเข้าใจและมีส่วนร่วม ในการสร้างเป้าหมายร่วมขององค์กรได้อย่างยั่งยืน

การตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ ของร่างกระบวนการโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจและ การยอมรับในระดับสูงต่อกระบวนการที่พัฒนาขึ้น ในการพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความถูกต้อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความชัดเจนและความแม่นยำในการใช้ ศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ รองลงมา คือ ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ แสดงถึงความสามารถในการนำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ประโยชน์จริงในบริบทของสถานศึกษา ส่วนด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดบางประการในการนำแนวทางนี้ ไปปรับใช้ในสถานการณ์จริง หรืออาจต้องการการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ อรจิต วัฒนา (2564) ได้กล่าวถึงประเด็นที่สำคัญว่า ความเป็นไปได้ในการใช้กระบวนการบริหารต้องการการสนับสนุนจากทรัพยากรและการจัดการ ที่เหมาะสม ซึ่งหากสามารถพัฒนาด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กระบวนการนี้จะสามารถนำไปสู่ ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืนได้

ในส่วนของการประเมินคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) นั้น ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำไปใช้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งบ่งชี้ถึงความเป็นประโยชน์และการนำคู่มือไปปรับใช้ในสถานศึกษาจริงได้อย่างดี นอกจากนี้ เนื้อหาของคู่มือ พบว่า โดยภาพรวมด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงถึงความครอบคลุมและความชัดเจนในการนำเสนอข้อมูล ส่วนรูปแบบของคู่มือ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญในการออกแบบรูปแบบที่ต้องมีความดึงดูดและใช้งานง่ายมากขึ้น เพื่อให้สามารถใช้คู่มือได้สะดวกยิ่งขึ้นในสถานการณ์จริง

2.3 ผลการทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ)

ผลการทดลองใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการทรัพยากร ซึ่งแสดงถึงความสำเร็จในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ แนวทางของศาสตร์พระราชานี้เน้นการประหยัด เรียบง่าย และการใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาตินั้นมีส่วนช่วยในด้านการบริหารทรัพยากรเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ นภาพร รักเกียรติ (2564) กล่าวว่า การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความยั่งยืน ด้านการบริหารและภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยรองลงมา แสดงถึงการปรับปรุงในด้านการสร้างภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการขับเคลื่อนเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งภาวะผู้นำและการสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมจะส่งเสริมให้บุคลากรมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จร่วมกันได้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นโยบายและกลยุทธ์การบริหาร ซึ่งบางเรื่องคณะครูยังไม่คุ้นเคยต้องอาศัยเวลาให้กระบวนการนั้นซึมซับเข้าไปในการทำงานจนเป็นนิสัย เช่น การเปิดโอกาสให้เพื่อนต่างกลุ่มได้เข้ามามีส่วนร่วมและร่วมในการสะท้อนผลประเมินหลังการเสร็จภารกิจนั้น เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการเปิดใจและใช้ทักษะในการสื่อสารเชิงบวก อาศัยการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นความท้าทายในการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและการปรับใช้ในบริบทที่เป็นจริง โดยการกำหนดนโยบายที่ดีต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกระดับเพื่อสร้างความเชื่อมโยงและลดการซ้ำซ้อนในกระบวนการทำงาน

2.4 ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย ศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร)

ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร) พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพและความเหมาะสมของแนวทางการนำศาสตร์พระราชมามาประยุกต์ใช้ ซึ่งผลการประเมินครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ศาสตร์พระราชาที่ช่วยเสริมสร้างการทำงานและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างดีเยี่ยม แสดงถึงคุณภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งการริเริ่มการกำกับกำกับการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้ผู้บุคลากรในสถานศึกษามีทิศทางและปรับตัวกับกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ในแบบฉบับของ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการสร้างภาวะผู้นำที่มีคุณภาพและมีผลกระทบต่อการขับเคลื่อนองค์กร ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากการใช้หลักการจากศาสตร์พระราชา เช่น การศึกษาภูมิสังคมและการปลูกป่าในใจคน แนวทางเหล่านี้ส่งเสริมการสร้างผู้นำที่เข้าใจบริบทและมีจริยธรรมที่ดี สอดคล้องกับการศึกษาของ วิทยา ชาญชัย และคณะ (2564) สนับสนุนว่า การมีภาวะผู้นำที่ดีจะช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจของบุคลากรและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ส่วนด้านการบริหารคนซึ่งมีค่าเฉลี่ยรองลงมา แสดงถึงการมีวิธีการในการดูแลและพัฒนาบุคลากรที่สามารถสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ การบริหารคนที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการทำงานร่วมกันจะนำไปสู่การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน อาจชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา การใช้หลักการเช่น การรู้ รัก สามัคคี และการทำตามลำดับขั้นตอนจากศาสตร์พระราชาอาจต้องการการปรับใช้ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น และสามารถปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์เพื่อให้การดำเนินงานมีความยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร) พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ผลลัพธ์นี้สะท้อนถึงความเหมาะสมของกระบวนการบริหารที่น้อมนำศาสตร์พระราชมามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมในบริบทการศึกษาไทย และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำศาสตร์พระราชมามาใช้อย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นว่ากระบวนการนี้สามารถน้อมนำศาสตร์พระราชมามาประยุกต์ใช้ในบริบทของโรงเรียนได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พิมพ์พร สมบุญ (2564) ที่เสนอว่าหลักการบริหารที่สอดคล้องกับภูมิสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้ รองลงมา

คือ การพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน แสดงถึงประโยชน์ที่เกิดจากการใช้กระบวนการนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ สมพร ทองวิเศษ (2563) อธิบายว่าการบริหารที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นการสร้างพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาองค์กรรวมของโรงเรียนและชุมชนในระยะยาว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูและนักเรียน แสดงถึงความจำเป็นในการเพิ่มความเอาใจใส่ในสวัสดิการและสวัสดิภาพของผู้มีส่วนร่วมในโรงเรียน ซึ่งการส่งเสริมสวัสดิการอย่างครบถ้วนจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานและความทุ่มเทของครูและนักเรียน

จากการวิจัยพบว่า การนำกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชามาใช้ในโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุขเมโธ) ได้ส่งผลเชิงประจักษ์ที่ชัดเจน โดยสามารถสรุปผลการวิจัยที่สะท้อนถึงความเป็นเลิศของสถานศึกษาใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รางวัลระดับประเทศ และการเผยแพร่ผลงาน ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิผลของการบริหารแบบองค์รวมด้วยศาสตร์พระราชา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางวิชาการ โดยมีการปรับตัวสูงขึ้นในหลายวิชา เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงปีการศึกษา 2561-2563 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวสะท้อนถึงการบริหารที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้หลักการศึกษาอย่างเป็นระบบและมุ่งเน้นความยั่งยืนตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ ปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 ผ่านการประเมินอยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม ส่วนผลการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 ผ่านการประเมินอยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลงานรางวัลระดับประเทศ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 ได้รับการยอมรับในด้าน การบริหารและพัฒนาสถานศึกษา ทั้งในด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการเป็นสถานศึกษา สีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข ระดับเพชร นอกจากนี้ โรงเรียนยังผ่านการประเมินเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และได้รับรางวัลโรงเรียน พระราชทาน ซึ่งถือเป็นการรับรองการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณธรรมและการพัฒนานักเรียน ในทุกด้าน การที่ครูและบุคลากรได้รับรางวัล OBEC AWARDS และรางวัลครูดีไม่มีอบายมุขยังสะท้อน

ถึงความเป็นเลิศในการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางของศาสตร์พระราชาที่สนับสนุนคุณธรรม จริยธรรม และการทำงานอย่างมีความสุข

การเผยแพร่ผลงาน กระบวนการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดศาสตร์พระราชามุ่งเน้น การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในกิจกรรมโรงเรียน และการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนได้จัดกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ 19 พอเพียง และโครงการร่วมกับโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ซึ่งช่วยกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ สร้างชุมชนการเรียนรู้ที่ยั่งยืน การเผยแพร่นี้สะท้อนถึงความสำเร็จในการบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริง และทำให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางความรู้ในการพัฒนา อย่างสมดุลและยั่งยืน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการใช้กระบวนการที่พัฒนาขึ้นด้วยกระบวนการบริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากเป็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่าย ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการนักเรียน คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้สภาพปัจจุบันที่แท้จริง รวมถึงการเสนอแนวทางเพื่อน้อมนำศาสตร์พระราชาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาผ่าน การจัดการสนทนากลุ่ม ซึ่งทำให้ทุกภาคีเครือข่ายได้สะท้อนสภาพปัจจุบัน และได้เห็นแนวทาง การน้อมนำศาสตร์พระราชาปรับใช้ในการบริหารจัดการอย่างหลากหลาย ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น ของการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ส่งผลให้ทุกภาคส่วนเกิดการรับรู้ กำหนดเป้าหมายและขับเคลื่อนไปพร้อมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ที่กล่าวถึงประเด็นการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นซึ่งผู้บริหารต้องให้ ความสำคัญกับการเปิดรับความคิดทุกความคิดเพื่อแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจจริงในการรวบรวม ความคิดที่มีค่าของทุกคน ทุกความคิดจะต้องถูกนำมาพิจารณาแสดงให้เห็นว่ามีการให้ความสำคัญ กับภาคีเครือข่าย อีกทั้งยังควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ นำมาซึ่ง ความโปร่งใสในการบริหาร

การได้มาซึ่งกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียน ขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) มีวิธีการที่เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยเมื่อรับฟังความคิดเห็น จากกลุ่มเป้าหมายแล้วมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นและสาระสำคัญ เพื่อนำไปยกร่าง กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้วิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์ พระราชามีความสมบูรณ์มากขึ้น มีการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษา

สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ในด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์ รวมถึงมีการตรวจสอบร่างคู่มือฯ ก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการวิจัยและพัฒนา ที่ว่าโร เฟิงส์วส์ดี (2552) กระบวนการวิจัยและพัฒนา มี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจ สังเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยนำความรู้และผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยเชิงสำรวจมาพัฒนา ผลิตภัณฑ์ โดยให้มีลักษณะและรูปแบบตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 3 การทดลอง ใช้ผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนที่ 4 การเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการครบทุกขั้นตอนเป็นไปตาม ระเบียบวิธีการวิจัย

นอกจากนี้ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เห็นได้จากผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชาที่พบว่า ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากผู้บริหาร ได้น้อมนำศาสตร์พระราชามาศึกษาภูมิสังคมและศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ สร้างจิตสำนึกที่ดีแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาและมุ่งประโยชน์แก่ส่วนรวม หากพบปัญหา ที่เป็นอุปสรรคในการทำงานก็ใช้ระเบียบวินัยและความเป็นธรรมในการแก้ปัญหา กำกับ ดูแล ติดตาม สะท้อนผลเพื่อปรับปรุงผลงานและรักษาผลงานที่ดีให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งส่งผลให้ การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และได้รับการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีคุณภาพ สอดคล้อง กับช่วงโชติ พันธุเวช (2551) ที่ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการสถานศึกษาว่าการปฏิรูประบบการบริหาร ใหม่ ๆ ในองค์กรจะเกิดผลสำเร็จต้องอาศัยต้องเริ่มจากผู้บริหารหรือผู้นำสูงสุดเป็นผู้ชี้แนะ ริเริ่มศึกษา เพื่อนำมาสร้างระบบ เพราะการบริหารจัดการที่มีคุณภาพต้องอาศัยความทุ่มเท มุ่งมั่น กำหนดทิศทาง เป้าหมาย แสดงถึงการมีวิสัยทัศน์ และนำวิสัยทัศน์ไปสื่อสารสู่การปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมาย อีกทั้งยังต้องอาศัยการเอาใจใส่ในการติดตามและประเมินผลกระบวนการดำเนินงาน

ปัญหาและความท้าทายในการกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย ศาสตร์พระราชา คือ การสร้างการรับรู้และเป้าหมายในการพัฒนาร่วมกัน เนื่องจากการศึกษา ภูมิสังคมของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) พบว่า มีความแตกต่างทางความคิดของครู ที่ยังขาดความเชื่อมั่นในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารจัดการ และยึดติดกับการบริหารจัดการ ในรูปแบบเดิม ซึ่งผู้บริหารต้องใช้การสื่อสารหลากหลายรูปแบบเพื่อสร้างความเชื่อมั่น รวมถึงการลงมือ ปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อให้เห็นความมุ่งมั่น สร้างความศรัทธา และก่อให้เกิดเป็นความเชื่อมั่นที่จะร่วมมือ ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโรงเรียน และการนำไปใช้ในบริบทอื่น ได้แก่ (1) จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า การบริหาร-ภาวะผู้นำ เป็นตัวแปรที่ต้องพัฒนาเป็นลำดับแรก ดังนั้น การนำศาสตร์

พระราชินีใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองให้มีองค์ความรู้ด้านศาสตร์พระราชินีอย่างแท้จริง และแสดงออกโดยสารสื่อสารอย่างมีวิสัยทัศน์ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และอยู่ในทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชินี (2) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเรียนรู้และศึกษาภูมิสังคมโดยละเอียด เพื่อให้ทราบบริบทของสถานศึกษา เห็นความต้องการของสังคมและชุมชนรอบข้าง เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ทิศทางการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชินีได้อย่างครอบคลุม และแก้ปัญหาของสถานศึกษาได้ตรงตามความต้องการของสังคม

ตัวแปรที่ต้องศึกษาต่อไป จากการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชินี โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) พบว่า มีตัวแปรที่ต้องศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพิ่มเติม คือ การปฏิบัติงาน เนื่องจากการเป็นตัวแปรที่ผลการประเมินการใช้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาถึงการดำเนินงานทำให้เห็นว่าต้องมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ศาสตร์พระราชินีเพิ่มเติมในการออกแบบกระบวนการดำเนินงานในทุกขั้นตอน เช่น การศึกษาบริบท การจัดประชุมทีมงาน การกำหนดเป้าหมาย การมอบหมายภารกิจ การลงมือปฏิบัติ การจัดหาทรัพยากร การทำงานเป็นทีม การสะท้อนผล เป็นต้น เพื่อให้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชินีเป็นไปอย่างยั่งยืน

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชินี โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ผู้วิจัยเล็งเห็นประโยชน์ที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอื่น ๆ โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 สถานศึกษาที่สนใจสามารถพิจารณานำผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ โดยปรับใช้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 สถานศึกษาที่ต้องการปรับปรุงกระบวนการบริหาร สามารถใช้การวิจัยนี้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการศึกษาและพัฒนาตนเอง เนื่องจากการศึกษาด้านการบริหารสถานศึกษา ยังมีจำนวนไม่มาก การใช้ศาสตร์พระราชินีมาปรับใช้ในการพัฒนาการบริหารจึงถือเป็นแนวคิดที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาในการประยุกต์แนวทางการบริหารสถานศึกษาด้วยศาสตร์พระราชา โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและครูได้มีส่วนร่วมในการรับรู้นโยบาย และร่วมตัดสินใจในการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของตนเอง อันจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนและเรียนรู้มุมมองการบริหารใหม่ ๆ อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาการน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการพัฒนาในด้านการบริหารสถานศึกษาในมิติอื่น ๆ เพิ่มขึ้นหรือใช้ในการแก้ปัญหาเรื้อรังในสถานศึกษาในเชิงลึกมากขึ้น

3.2.2 ควรมีการศึกษาระบบการบริหารสถานศึกษาที่ผสมผสานหลากหลายศาสตร์เพื่อเป็นแบบอย่างในการนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาแนวที่เหมาะสมกับยุคสมัยและสภาวะความปกติใหม่ (New Normal)

3.2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาในบริบทและช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อินทร์น้อย. (2553). กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2560 – 2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุสสาร พิศุทธิ์ศักดิ์. (2562). ศาสตร์พระราชา : คู่มือการบริหารสถานศึกษา King's Science :
To the administration of the school. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย
ระดับชาติ ครั้งที่ 2 “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018”. 548-557.
- เกษม วัฒนชัย. (2558). ธรรมชาติกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: พิมพ์ ดี.
- กานต์ภัทรา วัฒนานุกุลชัย. (2560). กลยุทธ์การจัดการในองค์กรการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัตติยา ต้วงสำราญ. (2552). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณะกรรมการโครงการเฉลิมพระเกียรติของสมานิตบัญญัติแห่งชาติ. (2560). ศาสตร์ของพระราชา:
ผู้นำโลกในการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมกฎหมายสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร.
กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). การปฏิบัติที่เป็นเลิศ
Best Practice. 15-17, 45-50.
- จิตโสภิน เคนจันทิก, ทิพาพร สุจारी และ ณัฐชัย จันทชุม. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหาร
จัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อยกระดับเป็นโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น
ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
17(1), 557-569.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และปรียานุช พิบูลสราวุธ. (2552). ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง
สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

- จิระศักดิ์ อบอวย และคณะ. (2564). การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. *EDUCATION JOURNAL*,
Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, 4(2), 89-99.
- ช่วงโชติ พันธุเวช. (2551). การจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ SIPPO. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา.
- ชัยพร สกุลพนารักษ์. (2552). รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. (2559). ตามรอยพระราชดำริสู่ความสำเร็จ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ และคณะ. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลง
สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
ดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐรินดา โตเขียว และนิษฐ์วดี จิโรจน์ภิญโญ. (2563). รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
ตามศาสตร์พระราชา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 8(2), 500-514.
- ณัฐภา พวงธรรม. (2553). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เดชา ปุญญบาล. (2560). 9 ตามรอยบาท ศาสตร์พระราชา. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 22(2), 13-20.
- ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธนิก คุณเมธิกุล. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ
ของสถานศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนา
ที่ยั่งยืน. พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีระพล เพ็ญจันทร์. (2552). การบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นงลักษณ์ เรือนทอง. (2550). รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). **หลักการ และทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เทียมฟ้า.
- นภาพร รักเกียรติ. (2564). **แนวทางการใช้ทรัพยากรในการบริหารจัดการแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การจัดการทรัพยากรศึกษา.
- นุชนรา รัตนศิริประภา. (2552). **รูปแบบการจัดการซัพพลายเชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิรันดร์ แก้วใจสุภา. (2562). **ภาวะผู้นำในองค์กรการศึกษา**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **หลักการวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลิศ ศรีเพ็ชร. (2561). **การบริหารคนในสถานศึกษาเพื่อสร้างความสามัคคีในองค์กร**.
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาไลดา อุ่นทูลย์. (2554). **การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เผด็จ ขอบรูป และคณะ. (2553). **ปัญหาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 3(3), 29-40.**
- พันวนา พัฒนาอุดมสินคำ. (2557). **รูปแบบกระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารเพื่อพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.**
- พิชญ์ชนัญ สิริสุขสง่างงศ์. (2556). **การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์
โรงเรียนพลอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- พิมพ์พร สมบุญ. (2564). **การบริหารการศึกษาในภูมิสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภูมิปัญญาไทย.
- เยาวภา บัวเวช. (2550). **รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- รอง ปัญสังกา และคณะ. (2562). **รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนสีขาว
ตามแนวทางศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.**
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2551). **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2545). การจัดการคุณภาพ : จาก TQC ถึง TQM, ISO 9000 และการประกันคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ). (2561). ผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ประจำปี 2561 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ).
ขอนแก่น: โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ).
- _____. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2562 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ). ขอนแก่น: โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ).
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2552). การวิจัยและพัฒนา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 1(2), 1-12
- วิจิตร พุนวรรณ. (2563). การสร้างภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาด้วยแนวคิดเชิงบวก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิทยา ชาญชัย และคณะ. (2564). ภาวะผู้นำและการพัฒนาศักยภาพของผู้นำในสถานศึกษา. วารสารการจัดการการศึกษา, 5(2), 67-79.
- วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์. (2559). เปิดมุมมองปัญหาการศึกษาไทยสู่แนวทางพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพ Thailand launched a Study into the Issue of Quality Education. วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 3(2), 1-8.
- ศศิธร บุตรเมือง. (2562). รายงานการวิจัยเรื่องการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา สำหรับเสริมสร้างพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนบ้านสันตปาป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ศิลป์ชัย อ่องตระกูล. (2552). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษ แบบเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ศุภลักษณ์ เศษระพานิช. (2550). การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ ของสถานศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมกิต บุญยะโพธิ์. (2555). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สมชัย พุทธา. (2552). การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียน
เป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมเดช สาวินดี. (2553). การนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมนึก พลอยประดับ. (2553). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของ
โรงเรียนสมคิดจิตต์วิทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมบัติ นพวัฏ. (2561). ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาศาสตร์การบริหาร. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์พับลิชชิ่ง.
- สมพร ทองวิเศษ. (2563). ผลกระทบของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา.
วารสารการพัฒนาชุมชน, 6(1), 23-34.
- สมโภชน์ นพคุณ. (2541). วัฒนธรรมองค์การสำคัญอย่างไร. วารสารข้าราชการ, 43(3), 47.
- สมานจิต ภิรมย์รัตน์ และปณณธร ชัยวรรัตน์. (2553). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ.
วารสารการบริหารและการพัฒนา, 1, 104-105.
- สุรศักดิ์ พันธุ์ศรี. (2559). การจัดการทรัพยากรในสถานศึกษาสู่ความยั่งยืน. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
_____. (2564). การจัดการทรัพยากรแบบพอเพียงในสถานศึกษาสู่ความยั่งยืน. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สัมนา ธนิตย์. (2553). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. (2561). นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.
ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.
- _____. (2562). นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.
- _____. (2564). นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา SIAO SMART MODEL.
ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร
และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด
การศึกษา พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553.** กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). **สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2563.** กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). **พระมหากษัตริย์นักพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขสู่ปวงประชา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2562). **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562).** กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- _____. (2562). **รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559 - 2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). **การวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน.** กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- _____. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิก.
- สิน งามประโคน และคณะ. (2562). **การบริหารการศึกษา : แนวคิด ทฤษฎีและรูปแบบการบริหารจัดการ.** วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ, 6(3), กันยายน - ธันวาคม 2562.
- สุพรรณิ สมัชชัย. (2553). **การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนพิบูลทอง อำเภอยะรัง จังหวัดนครราชสีมา.** การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาวดี ต้นวงแก้ว. (2552). **การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนพล อำเภอยะรัง จังหวัดขอนแก่น.** การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2559). **แนวพระราชดำริ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” นำประโยชน์สุขสู่ประชาชน,** สถาบันพระปกเกล้า. กันยายน-ธันวาคม 2559.
- เสนาะ ดิยาว. (2551). **หลักการบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 4).** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- อนันต์ เตียวต้อย. (2551). **รูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อมลรดา พุทธินันท์. (2561). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น A MODEL of Academic Administration towards Excellence for Schools under the Local Administration Organization**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรจิต วัฒนา. (2564). **ความเป็นไปได้และอุปสรรคในการนำแนวคิดศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อรุณี ทองนพคุณ. (2558). **การศึกษายาทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อิทธิพล พลเยี่ยมหาญ. (2562). **โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ปัญหาใหญ่ของการศึกษาไทย**. The Educational Challenge of Thailand's Small-Sized Secondary Schools. *Phimoldhamma Research Institute Journal*, 6(2), 93-103.
- อัจฉรา จิตไพฑูรย์. (2561). **การสร้างแรงจูงใจในบุคลากรสู่ความสำเร็จในองค์กรการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2562). **การวางกลยุทธ์การบริหารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในองค์กรการศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Bartol, M. K., & Martin, C. D. (1991). **Management**. New York: McGraw-Hill.
- Bateman, S. T., & Snell, A.S. (1999). **Management: Building competitive advantage** (4th ed.). Boston: Irwin McGraw-Hill.
- C. I. Chlomoudis & C. D. Lampridis. (2014). **A Business Excellence Approach For The Port Industry**. University of Piraeus. Cephalonia, Greece.
- Deming, E. W. (1986). **Out of the Crisis**. Cambridge, MA : Massachusetts Institute of Technology, Centre for advanced study.
- Gibson, L. J., et al. (1997). **Organization: Behavior, structure, process** (9th ed.). Boston: Irwin McGraw-Hill.
- Guskey, T.R. (2000). **Evaluating Professional Development**. CA.: Corwin Press, Inc.

- Hitoshi, K. (1996). **TQM Promotion Guide Book**. Tokyo: Japanese Standards Association.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). **Education administration: Theory research and practice** (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Kennedy, P.W. & S.G. Dresser. (2005, February). Creating a Competency-Based Workplace, Benefits Compensation Digest. Dissertation Abstracts International 64(02): 40.
- Marcella, C.C. (2005). **Educational Governance of the Morongo Unified School District(California)**. Retrieved December 12 . From <http://www.lib.com/disscrtalions/preview/3166794>.
- Morphet, D. (2007). **"The Administration of the School Administrators,"** Dissertation Abstract International. 34 (03): 705-A)
- Norflus F., & et al. (1998). **"Bone Marrow Transplantation Prolongs Life Span and Ameliorates Neurologic Manifestations in Sendoff Disease Mice,"** Similar Articles. 101 (9): 1881-8.
- Robbins, P. S., & Cautler, M. (1996). **Management** (5th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Robbins, P. S., & Mukeri, D. (1994). **Managing organization: New challenges and perspectives** (2nd ed.). New York: Prentice-Hall.
- Robbins, P. S., & Stuart-Kotze, R. (1990). **Management**. Ontario: Prentice Hall.
- Scheerens, J., & Bosker, R. (2008). **The foundations of educational effectiveness**. Oxford: Pergamon.
- Schiefelbein, E. (2000). **Expect opinion as an instrument for assessing investment in primaryeducation**. New Jersey: Prentice-Hall.
- Stoner, A. J., & Freeman, R. E. (1992). **Management** (5th ed.). London: Prentice-Hall International. Wagner, A. J., & Hollenbeck, R., J. (1995). **Management of organizational behavior**. Englewood Cliffs NJ: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
 การศึกษา ปริญญาเอกสาขา การบริหารจัดการการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. รศ.ดร.สมชาย วรภิเกษมสกุล
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
 การศึกษา ปริญญาเอกสาขา การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ดร.ยุทธศาสตร์ กงเพชร
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
 การศึกษา ปริญญาเอกสาขา การบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. ดร.วีระเดช ชาทา
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย
 การศึกษา ปริญญาเอกสาขา การบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
5. ดร.เรืองยศ แวดล้อม
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนหนองเรือวิทยา
 การศึกษา ปริญญาเอกสาขา การบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างกระบวนการการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร)
และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น**

1. นายประจักษ์ พนมพิมพ์	ตำแหน่ง	ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. นายรังสฤษฏ์ โยมศรีเคน	ตำแหน่ง	ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. ดร.ยุทธศาสตร์ กงเพชร	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
4. ดร.เรืองยศ แวดล้อม	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนหนองเรือวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
5. นายบุญเหลือ ทองอ่อน	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแฮดศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
6. ดร.นิกัญชลา ลั่นเหลือ	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองขามพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
7. นายประพุดิพันธ์ ขวลิ	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมตลาดใหญ่วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
8. ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
9. นายนพภา นิสสัยพันธุ์	ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์



ที่ ศธ 04255.009/158

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

13 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตครูเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินและแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้วยศาสตร์พระราชา ในการนี้ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตครูท่านได้โปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสม พร้อมทั้งประเมินเครื่องมือและแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-952-6899



ที่ ศธ 04255.009/162

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

13 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเป็นวิทยากร

เรียน รศ.ดร.สมชาย วรภิเษมสกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินและแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้วยศาสตร์พระราชา ในการนี้ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสม พร้อมทั้งประเมินเครื่องมือและแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-952-6899



ที่ ศธ 04255.009/161

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

13 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ดร.ยุทธศาสตร์ กงเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินและแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้วยศาสตร์พระราชา ในกรณีนี้ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสม พร้อมทั้งประเมินเครื่องมือและแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-952-6899



ที่ ศธ 04255.009/159

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

13 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้ใช้ชื่อยา

เรียน ดร.วิระเดช ชาดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินและแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้วยศาสตร์พระราชา ในครั้งนี้ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตให้ท่านได้โปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสม พร้อมทั้งประเมินเครื่องมือและแบบสอบถาม ที่แนบมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-952-6899



ที่ ศธ 04255.009/160

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

13 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ดร.เรืองยศ แวดล้อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินและแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทูลวิจฉัยเรื่อง ผลการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร) ด้วยศาสตราจารย์พระราชา ในการนี้ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสม พร้อมทั้งประเมินเครื่องมือและแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-952-6899

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)	
เลขที่: 189/62	วันที่: 23 พ.ค. 62

ใบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุ่มพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศช 04255.009/158 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) นั้น

ข้าพเจ้า นายอดิศักดิ์ มุ่งชู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ☐ ไม่สามารถรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

- 189/62 น.ว. ผอ.ป.ก.ท.ท.
 จ.ท.น.ว. ผอ.ป.ก.ท.ท.
 ท.ท. 25 ผอ.ร.ป.ก.ท.ท.
 อ.ร.ว.ร.ว.ร.ว.ร.ว.ร.ว.ร.ว.

23 พ.ค. 62

ลงชื่อ

(นายอดิศักดิ์ มุ่งชู)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

☒ ทราบ	☒ มอบกลุ่ม
☐ รวบรวมข้อมูล	
☐ ลงทะเบียน	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☒ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาเห็นชอบ	☒ ดำเนินการ

24 พ.ค. 62

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)	
เลขที่	189/62
วันที่	22 พ.ค. 62

ใบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/162 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) นั้น

ข้าพเจ้า รศ.ดร. สมชาย วรภิรมย์สกุล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ☐ ไม่สามารถรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(รศ.ดร. สมชาย วรภิรมย์สกุล)

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

☒ ทราบ	☒ มอบกลุ่ม
☐ แจ้งผู้อำนวยการ	
☐ มอบให้ครูไป	
☐ ข้าราชการแผนงานฯ	
☐ ข้าราชการกลุ่ม	
☐ ข้าราชการวิชาการ	
☐ ข้าราชการการเงิน/พัสดุ	
☐ งาม/.....	
☐ พิจารณา/.....	☒ ดำเนินการ

23 พ.ค. 62

22 พ.ค. 62

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)
เลขที่ 185/62 วันที่ 10.00 น.
วันศุกร์ 21 พ.ค. 62

ใบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/159 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) นั้น

ข้าพเจ้า นายวีระเดช ชาติดำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
☐ ไม่สามารถรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ผอ.ว. 156/กรม.
ขอรับ 11/4/62
11/4/62
11/4/62

81 พ.ค. 62

ลงชื่อ

(นายวีระเดช ชาติดำ)

ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย

☒ ทราบ	☐ มอบกลุ่ม
☐ ระเบียบราชการ	
☐ ระเบียบทั่วไป	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☒ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาแผนงาน	☒ ดำเนินการ

22 พ.ค. 62

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมโธ)
 เลขที่: 58/62 เวลา: น.
 วันที่: 21 พ.ค. 62

ใบตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมโธ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุ่มพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมโธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/160 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมโธ) นั้น

ข้าพเจ้า นายเรืองยศ แวดล้อม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนหนองเรือวิทยาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
☐ ไม่สามารถรับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

-เรียนนาย ผอ./โรงเรียน
 ศธ 04255.009/160 ลงวันที่ 13 พ.ค. 62
 ตามที่ ผอ./โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมโธ)
 ขอเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

21 พ.ค. 62

ลงชื่อ

(นายเรืองยศ แวดล้อม)

ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนหนองเรือวิทยา

☒ ทราบ	☒ มอบกลุ่ม
☐ รองผู้อำนวยการ	
☐ งานบริหารทั่วไป	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☒ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☒ พิจารณา/.....	☒ ดำเนินการ

22 พ.ค. 62



ที่ ศธ. 04255.009/ว208

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตำบลพระลับ อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น 40000

11 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรียน นายประจักษ์ พุฒพิมพ์

ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) โครงร่างวิจัย

2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์

พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899



ที่ ศธ. 04255.009/ว208

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

ตำบลพระลับ อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น 40000

11 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

เรียน นายรังสฤษดิ์ โยมศรีเคน

ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาระดับจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- 1) โครงร่างวิจัย
 - 2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
 - 3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
 - 4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์
พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
 - 5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)



ที่ ศธ. 04255.009/ว208

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

11 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรียน ดร.ยุทธศาสตร์ กงเพชร ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- 1) โครงร่างวิจัย
 - 2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์
พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในการนี้ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)



ที่ ศธ. 04255.009/ว208

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตำบลพระลับ อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น 40000

11 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรียน ดร.เรืองยศ แวดล่อม ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเรือวิทยา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- 1) โครงร่างวิจัย
 - 2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์
พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในการนี้ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)



ที่ ศธ. 04255.009/ว208

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตำบลพระลับ อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น 40000

11 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรียน นายบุญเหลือ ทองอ่อน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแฮดศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- 1) โครงร่างวิจัย
 - 2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์
พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในการนี้ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)



ที่ ศธ. 04255.009/ว208

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตำบลพระลับ อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น 40000

11 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรียน ดร.นิญชา ลั่นเหลือ ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองขามพิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) โครงร่างวิจัย

2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์

พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในการนี้ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)



ที่ ศธ. 04255.009/ว208

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

11 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรียน นายประพจน์พันธ์ ขวาลี ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมตลาดใหญ่วิทยา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- 1) โครงร่างวิจัย
 - 2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์
พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในครั้งนี้ ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)



ที่ ศธ. 04255.009/ว208

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

ตำบลพระลับ อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น 40000

11 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

เรียน ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) โครงร่างวิจัย

2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์

พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899



ที่ ศธ. 04255.009/ว208

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตำบลพระลับ อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น 40000

11 มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรียน นายนพภา นิสสัยพันธุ์

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- 1) โครงร่างวิจัย
 - 2) ร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 3) ร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 4) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์
พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 - 5) แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในการนี้ ได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Group Meeting) เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (ตาม: ตามขอ)
เลขที่ ๒๓๐/๖๒ น.
วันเดือนปี ๑๕.๕๐.๖๒

ใบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้ระบบงานการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สมโต)

เรื่อง ตอบรับเป็นทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สมนโร)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สมไธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/ว208 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สมไธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น นั้น

ข้าพเจ้า นายประจักษ์ พุดพิมพ์ ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นทรงคุณวุฒิ
☐ ไม่สามารถรับเป็นทรงคุณวุฒิ

เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

สิ่งอื่น

(นายประจักษ์ พนมพิมพ์)

ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

☒ หมายเหตุ ☒ มอบกลุ่ม
☒ ระบุผู้อำนวยการ
☐ ระบุบริษัททั่วไป
☐ บริการรวมแบบรวมงาน
☐ บริการรวมบุคคล
☒ บริการรวมวิชาการ
☐ บริการงานบริการนักเรียน
☐ งาน/.....
☒ พิจารณาว่าเน้นบริการ ☒ ศาสนา

20 June

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สตรี หนองไผ่)
เลขที่..... 929 เวลา..... น.
วันเดือนปี..... 14 มิ.ย. 62

ใบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้ระบบการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สมใจ)

เรื่อง ตอบรับเป็นทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สมน้อย)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศร 04255.009/ว208 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น นั้น

ข้าพเจ้า นายรังสฤษฎ์ โยมศรีเคน ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นทรงคุณวุฒิ
☐ ไม่สามารถรับเป็นทรงคุณวุฒิ

เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

[illegible]

ลงชื่อ _____

(นายรังสฤษฏ์ โยมศรีเคน)

ผู้ทรงคุณวุฒิหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

☒ มอชกลุ่ม
☐ วิทยาลัยอาชีวศึกษา
☐ มหามิตรวิทยาลัย
☐ นวัตกรรมชุมชนพัฒนา
☐ นวัตกรรมเกษตร
☒ นวัตกรรมวิชาการ
☐ นวัตกรรมจัดการศึกษา
☐ ภาว/.....
☐ กิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน ☐ ศึกษานิเทศก์

११ मे. व. ६८

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)
เลขที่: 212/62
วันเดือนปี: 17 ธ.ค. 62

ใบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/ว208 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น นั้น

ข้าพเจ้า ดร.ยุทธศาสตร์ กงเพชร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
☐ ไม่สามารถรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(ดร.ยุทธศาสตร์ กงเพชร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน

- รับ ผ.อ. ร. 1/10000.
ผ.อ. 1/10000 น. 1/10000
ผ.อ. 1/10000 น. 1/10000
ผ.อ. 1/10000 น. 1/10000
ผ.อ. 1/10000 น. 1/10000

17 ธ.ค. 62

☐ งาน	☒ มอบกลุ่ม
☐ ควบคุมงาน	
☐ งานบริหารทั่วไป	
☐ บริหารงานแผนงาน	
☐ บริหารงานบุคคล	
☒ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☒ พิจารณาพิจารณา	☒ ดำเนินการ

17 ธ.ค. 62

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโ)	
เลขที่: 266/62	เวลา:
วันเดือนปี: 14 มิ.ย. 62	น.

ใบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโ)

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/ว208 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น นั้น

ข้าพเจ้า ดร.เรืองยศ แวดล้อม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนหนองเรือวิทยา ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
☐ ไม่สามารถรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(ดร.เรืองยศ แวดล้อม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเรือวิทยา

☒ มอบกลุ่ม
☐ มอบงาน
☐ มอบงานทั่วไป
☐ มอบงานแผนงานฯ
☐ มอบงานบุคคล
☐ มอบงานวิชาการ
☐ มอบงานกิจการนักเรียน
☐ งาน/.....
☐ พิจารณาพิจารณา ☒ ดำเนินการ

14 มิ.ย. 62

รับ 14 มิ.ย. 62 / 14 มิ.ย. 62
ดร.เรืองยศ แวดล้อม
ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเรือวิทยา
14 มิ.ย. 62

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)	
เลขที่: 291/62	หน้า: 1
วันเดือนปี: 17 ธ.ค. 62	

ใบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/208 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น นั้น

ข้าพเจ้า นายบุญเหลือ ทองอ่อน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแฮดศึกษา ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นทรงคุณวุฒิ
☐ ไม่สามารถรับเป็นทรงคุณวุฒิ
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ _____

(นายบุญเหลือ ทองอ่อน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแฮดศึกษา

☐ นาย	☒ นายนกลุ่ม
☐ ผู้อำนวยการ	
☐ รองผู้อำนวยการ	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☒ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาดำเนินการ	☒ ดำเนินการ

20 ธ.ค. 62

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)	
เลขที่: 232/62	วันที่: 12 มิ.ย. 62

ใบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/ว208 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น นั้น

ข้าพเจ้า ดร.นิกัญชลา ลั่นเหลือ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองขามพิทยาคม ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
☐ ไม่สามารถรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

นิกัญชลา

(ดร.นิกัญชลา ลั่นเหลือ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองขามพิทยาคม

☒ ทราบ	☒ มอบกลุ่ม
☐ ส่งผู้อำนวยการ	
☐ มอบเจ้าหน้าไป	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☐ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาให้เป็นการ	☐ ดำเนินการ

20 มิ.ย. 62

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)	
เลขที่: 233/62	เวลา:
วันเดือนปี: 17 มิ.ย. 62	

ใบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

เรื่อง ตอบรับเป็นทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/ว208 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น นั้น

ข้าพเจ้า นายประฤดีพันธ์ ขวสี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมตลาดใหญ่วิทยา ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นทรงคุณวุฒิ
☐ ไม่สามารถรับเป็นทรงคุณวุฒิ
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(นายประฤดีพันธ์ ขวสี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมตลาดใหญ่วิทยา

17 มิ.ย. 62 (นาม)
ผอ.โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2
17 มิ.ย. 62 (นาม)
12 มิ.ย. 62

☐ กรท	☒ มอบกลุ่ม
☐ ขนส่งเอกสาร	
☐ ประชุม	
☐ บริหารงานแผนงาน	
☐ บริหารงานบุคคล	
☐ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาแผนงาน	☒ คำนึงการ

17 มิ.ย. 62

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สนาม ศูนย์ไท)
เลขวันที่ ๒๙/๖๒ เวลา..... น.
วันเดือนปี 18 Dec 62

ใบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้ระบบงานการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สมโอ)

เรื่อง ตอบรับเป็นทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สเมโธ)

ตามที่ นายวรณพกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/ว208 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น นั้น

ข้าพเจ้า ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นทรงคุณวุฒิ
☐ ไม่สามารถรับเป็นทรงคุณวุฒิ
 เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(ดร.อดิศักดิ์ มุ่งชู)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

☒ มอบกลุ่ม
☐ ไม่เป็นผู้บริหาร
☐ จดทะเบียนแล้วไป
☐ บริหารแบบแผนงานฯ
☐ บริหารแบบบุคคล
☒ บริหารแบบวิชาการ
☐ บริหารแบบอื่น (ระบุวิธีเขียน)
☐ งาน/.....
☒ พิจารณาให้บริหาร ☒ ดำเนินการ

21 Nov 62

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)	
เลขที่: ๒๔๕/๖๒	เวลา:..... น.
วันเดือนปี: 18 ธ.ค. ๖๒	

ใบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบร่างและคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

เรื่อง ตอบรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตามที่ นายวรณพ ปรกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/ว208 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และร่างคู่มือการใช้กระบวนการที่สร้างขึ้น นั้น

ข้าพเจ้า นายณพภา นิสสัยพันธุ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
☐ ไม่สามารถรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(นายณพภา นิสสัยพันธุ์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

☒ ทราบ	☒ มอบกลุ่ม
☐ รอมผู้อำนวยการ	
☐ งานบริหารทั่วไป	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☒ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาดำเนินการ	☐ ดำเนินการ

๒๑ ธ.ค. ๖๒



ที่ ศธ. 04255.009/225

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

1 สิงหาคม 2562

เรื่อง ขอตกลงใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแฮดศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) นั้น

ในการนี้ ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่า โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียนที่มีแนวทางการพัฒนาการศึกษาด้วยศาสตร์พระราชานำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และประกอบกับขนาดของโรงเรียนมีความใกล้เคียงกับโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์จากท่านทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบประเมินการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) รายละเอียดดังเอกสารแนบ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และอนุญาตให้ทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

งานธุรการ

โทร 0-4346-6442

ผู้ประสาน ผอ.วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087-9526899

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)	
เลขที่.....	๕๔๘/๖๒
วันที่.....	๕ ธ.ค. ๖๒

ใบตอบรับการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรื่อง ตอบรับการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตามที่ นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้มีหนังสือที่ ศธ 04255.009/225 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบประเมินการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) นั้น

ข้าพเจ้า นายบุญเหลือ ทองอ่อน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแฮดศึกษาได้รับหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- ☒ ยินดีอนุญาตให้ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยได้
☐ ไม่สามารถอนุญาตให้ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยได้
 เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

- 130๙ นสพ. พ.๖.๒
 ด่วน ผ.บุญเหลือ ทองอ่อน ผ.โรงเรียนบ้านแฮดศึกษา
 มาทศ ๑๖/๑๒/๖๒
 จ.ขอนแก่น ๒๖/๑๒/๖๒
 นสพ.
 ๘ ธ.ค. ๖๒

ลงชื่อ

(นายบุญเหลือ ทองอ่อน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแฮดศึกษา

☒ ทราบ	☒ มอบกลุ่ม
☐ รองผู้อำนวยการ	
☐ งานบริหารทั่วไป	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☒ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาเจ้าหน้าที่บริหาร	☒ ตบเป็นสาร

๙ ธ.ค. ๖๒.

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

คำชี้แจง

1. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นี้เป็นเครื่องมือวิจัยที่ใช้ประกอบการบันทึกประเด็นสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)
2. ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน รวม 11 ข้อ ประกอบด้วย
 - ส่วนที่ 1 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ
 - ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา จำนวน 5 ข้อ
 - ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ จำนวน 1 ข้อ

คำรับรองการยินยอมเข้าร่วมให้ข้อมูลในการวิจัย:

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย รายละเอียดขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติ ตามที่ระบุไว้ในคำชี้แจงเบื้องต้นให้แก่ผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลทุกท่านทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เป็นอย่างดีแล้ว จึงขออนุญาตให้ทุกท่านที่เข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม หากเห็นด้วยและยินยอมที่จะให้ข้อมูลโปรดยกมือเพื่อเป็นการแสดงถึงความยินยอมในการให้ข้อมูลในครั้งนี้

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน คน

- ☐ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคนยินยอมให้ข้อมูลในครั้งนี้
- ☐ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน คน
 ไม่ยินยอมหรือไม่สะดวกในการให้ข้อมูลในครั้งนี้ เนื่องจาก
- ☐ ไม่สามารถดำเนินการสนทนากลุ่มได้ เนื่องจาก.....

หมายเหตุ : ต้องมีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม อย่างน้อยไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด(ไม่น้อยกว่า 21 คน) จึงจะสามารถดำเนินเวทีสนทนากลุ่มได้...

ข้อมูลทั่วไปในการจัดเวทีสนทนากลุ่ม

➤ พื้นที่ดำเนินการ

➤ วันที่ดำเนินการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ความเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

- ☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขั้นพื้นฐาน
- ☐ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน
- ☐ คณะกรรมการสภานักเรียน

ส่วนที่ 2 สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชารองเรียน

ขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

➤ ด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ

1) สภาพปัจจุบันด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ เป็นอย่างไร

2) ศาสตร์พระราชาคที่ควรน้อมนำมาใช้ในด้านกระบวนการบริหาร – ภาวะผู้นำ สามารถ

ใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง

➤ ด้านการบริหารคน

3) สภาพปัจจุบันด้านการบริหารคนเป็นอย่างไร

4) ศาสตร์พระราชาคที่ควรน้อมนำมาใช้ในการบริหารคน สามารถใช้ได้หรือไม่

ใช้หลักการใดบ้าง

➤ **ด้านการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร**

5) สภาพปัจจุบันด้านการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร เป็นอย่างไร

.....

.....

6) ศาสตร์พระราชาที่ควรนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร
สามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง

.....

.....

➤ **ด้านการจัดการทรัพยากร**

7) สภาพปัจจุบันด้านการจัดการทรัพยากรเป็นอย่างไร

.....

.....

8) ศาสตร์พระราชาที่ควรนำมาใช้ในการจัดการทรัพยากร สามารถใช้ได้หรือไม่
ใช้หลักการใดบ้าง

.....

.....

➤ **ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน**

9) สภาพปัจจุบันด้านกระบวนการปฏิบัติงาน เป็นอย่างไร

.....

.....

10) ศาสตร์พระราชาที่ควรนำมาใช้ในด้านกระบวนการปฏิบัติงาน สามารถใช้ได้หรือไม่
ใช้หลักการใดบ้าง

.....

.....

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

**แบบตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ**

คำชี้แจง โปรดพิจารณา ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและเป็นประโยชน์ของร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโธ) และกรุณากรอกระดับคุณภาพตามความคิดเห็นของท่าน ในช่อง ☐ ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง เป็นประโยชน์ น้อยที่สุด

รายการ	ความเหมาะสม (Propriety)					ความเป็นไปได้ (Feasibility)					ความถูกต้อง (Accuracy)					ความเป็นประโยชน์ (Utility)					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ																					
2. ด้านการบริหารคน																					
3. ด้านนโยบายและกลยุทธ์ การบริหาร																					
4. ด้านการจัดการทรัพยากร																					
5. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน																					
รวม																					
เฉลี่ยรวม																					

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน

(_____)

ตำแหน่ง _____

วัน _____ เดือน _____ ปี _____

ตารางอธิบายกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชาที่ ควรน้อมนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ			
- ศึกษาภูมิสังคม	วางแผน (Plan)		
- ศึกษาข้อมูล อย่างเป็นระบบ	1. ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียน/งานอย่างเป็น ระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จากเอกสารหรือ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง	ศึกษาภูมิสังคม : ศึกษาบริบทสภาพแวดล้อม เพื่อพัฒนาอย่างเหมาะสม	
- ใช้ธรรม ปราบธรรม	2. วิเคราะห์สภาพบริบท จุดเด่น และจุดด้อยของ โรงเรียน/งานได้อย่างละเอียด	ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ : การวิเคราะห์ ปัญหาและบริบทเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	
- ปลุกป่าในใจคน - มุ่งประโยชน์ ส่วนรวม	3. ประชุมวางแผนปฏิบัติงานและสร้างความตระหนัก ให้บุคลากรมีความรักในงานและมุ่งประโยชน์ต่อ ส่วนรวม	ปลุกป่าในใจคน : การสร้างจิตสำนึกที่ดีเพื่อ พัฒนาและมุ่งประโยชน์ส่วนรวม	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชาที่ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา	ข้อเสนอแนะ
	ปฏิบัติ (Do)		
	1. มอบหมายภารกิจด้วยการจัดทำคำสั่งที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	ใช้ธรรมปราบอธรรม : การจัดการปัญหาด้วยระเบียบวินัยและความเป็นธรรม	
	2. แก้ไขปัญหาโดยยึดระเบียบวินัยและธรรมาภิบาล	ใช้ธรรมปราบอธรรม : การจัดการปัญหาด้วยระเบียบวินัยและความเป็นธรรม	
	3. ลงมือปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำงานร่วมกัน	ปลูกป่าในใจคน : การสร้างความร่วมมือและความรู้สึกร่วมกัน	
	4. ใช้กระบวนการพัฒนางานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	มุ่งประโยชน์ส่วนรวม : การทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของชุมชน	
	ตรวจสอบ (Check)		
	1. ติดตามและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของบุคลากรพร้อมให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างสม่ำเสมอ	ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ : ติดตามเพื่อปรับปรุงงานตามบริบทและข้อมูลที่ชัดเจน	
	2. ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงหลังเสร็จงานทุกครั้ง	มุ่งประโยชน์ส่วนรวม : การสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงและทำงานให้เกิดผลที่ดีที่สุด	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)			
ศาสตร์พระราชาที่ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา	ข้อเสนอแนะ
	ปรับปรุง (Act)		
	1. ปรับปรุงพัฒนางานในส่วนที่เป็นจุดด้อยและคง รักษาจุดเด่นไว้ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน	ศึกษาภูมิสังคม : การพัฒนาตามสภาพบริบท และรักษาจุดเด่นเพื่อความยั่งยืน	
2. ด้านการบริหารคน			
- ศึกษาภูมิสังคม - ศึกษาข้อมูล อย่างเป็นระบบ - ระบุดจากข้างใน - แก้ปัญหาที่จุด เล็ก - พออยู่พอกิน - ซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน	วางแผน (Plan)		
	1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลเพื่อระบุปัญหา จุดเด่น และจุดด้อยได้อย่างเป็นระบบ	ศึกษาภูมิสังคม, ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ : ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเป็น ระบบ	
	2. สามารถวางแผนกำหนดอัตรากำลังคนให้สอดคล้อง กับปริมาณงานได้อย่างเหมาะสม	พออยู่พอกิน: การจัดการทรัพยากรและ กำลังคนให้พอดีและสมดุลกับงาน	
	3. สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างชัดเจน	แก้ปัญหาที่จุดเล็ก : เริ่มแก้ปัญหาจากเรื่องเล็ก ก่อนเพื่อสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่ง	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชที่ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช	ข้อเสนอแนะ
	ปฏิบัติ (Do)		
	1. สร้างความตระหนักและจิตสำนึกให้บุคลากร มีความพร้อมในการพัฒนางานและองค์กร	ระเบิดจากข้างใน : การสร้างจิตสำนึกภายใน ตัวบุคคลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	
	2. จัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตาม ความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล	พออยู่พอกิน : การใช้ทรัพยากรและกำลังคนให้ สอดคล้องกับความสามารถของแต่ละคน	
	3. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้เกิด ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	ข้อสัตย์สุจริต จริใจต่อกัน : พัฒนาศักยภาพ คนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม	
	4. สนับสนุนให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ ในทุกด้าน	ระเบิดจากข้างใน : ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนา ศักยภาพจากภายในเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด	
	5. เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่ บุคลากร	พออยู่พอกิน : จัดสวัสดิการให้เหมาะสมและ เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากร	
	6. มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและ ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง	ข้อสัตย์สุจริต จริใจต่อกัน : ความจริงใจและ การปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชาก็ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา	ข้อเสนอแนะ
	7. ชื่นชมและสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรอย่าง สม่ำเสมอ	ทำงานอย่างมีความสุข: การชื่นชมและสร้าง ขวัญกำลังใจช่วยให้บุคลากรทำงานอย่างมี ความสุข	
	8. นิเทศและติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็น ระยะพร้อมแก้ไขปัญหาค้นพบจากจุดเล็กก่อน	แก้ปัญหาที่จุดเล็ก: การแก้ไขปัญหาล็กน้อย ก่อนเพื่อลดความเสี่ยงต่อปัญหาใหญ่	
	ตรวจสอบ (Check)		
	1. ประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคลอย่างละเอียด และสะท้อนผลให้บุคลากรทราบ	ข้อสัจธรรมสุจริต จริ่งใจต่อกัน: ประเมินผลอย่าง โปร่งใสและแจ้งผลเพื่อการพัฒนา	
	ปรับปรุง (Act)		
	1. ปรับปรุงจุดด้อยและส่งเสริมจุดเด่นของบุคลากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน	ระเบิดจากข้างใน : พัฒนาจากจุดเด่นและแก้ จุดด้อยเพื่อสร้างบุคลากรที่เข้มแข็ง	
3. นโยบายและกลยุทธ์การบริหาร			
- ศึกษาภูมิสังคม	วางแผน (Plan)		
- ทำงานแบบ องค์กรรวม	1. ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ จุดเด่นและ จุดด้อยได้อย่างถูกต้อง	ศึกษาภูมิสังคม: การวิเคราะห์จากทุกมิติและ ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อเข้าใจบริบททั้งหมด	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชาที่ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา	ข้อเสนอแนะ
- การมีส่วนร่วม - เศรษฐกิจพอเพียง - บริการรวมที่จุดเดียว	2. ประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและวิเคราะห์ภาระงานอย่างรอบด้านและครบวงจร	การมีส่วนร่วม: เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและวิเคราะห์งาน	
	ปฏิบัติ (Do)		
	1. กำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องโดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปฏิบัติงาน	เศรษฐกิจพอเพียง: ยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน	
	2. จัดทำแผนกลยุทธ์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	การมีส่วนร่วม : การทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	
	3. จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	ทำงานแบบองค์รวม : โครงการและกิจกรรมต้องเชื่อมโยงกับนโยบายและวิสัยทัศน์โดยรวม	
	4. แผนกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน	การมีส่วนร่วม : รับฟังความคิดเห็นจากคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องเพื่อความโปร่งใส	
	5. ประสานความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย บ้าน วัด และชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี แสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุน	การมีส่วนร่วม : สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างสัมพันธ์ที่ดี	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชที่ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช	ข้อเสนอแนะ
	6. จัดบริการ One Stop Service ในกลุ่มงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย	บริการรวมที่จุดเดียว : การบริการที่สะดวก รวดเร็ว ลดเวลาและค่าใช้จ่าย	
	ตรวจสอบ (Check)		
	1. กำกับและติดตามการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติใน ทุกโครงการและกิจกรรมตามแผนงานที่กำหนด	ทำงานแบบองค์รวม : ติดตามทุกกระบวนการ เพื่อให้มั่นใจว่าทุกส่วนทำงานสอดคล้องกัน	
	ปรับปรุง (Act)		
	1. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการ ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	ทำงานแบบองค์รวม : ใช้ข้อมูลประเมินผลเพื่อ ปรับปรุงการดำเนินงานทั้งระบบให้มี ประสิทธิภาพ	
4. ด้านการจัดการทรัพยากร			
- ศึกษาภูมิสังคม	วางแผน (Plan)		
	1. ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และทรัพยากรของโรงเรียน อย่างครบถ้วน	ศึกษาภูมิสังคม : ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้วางแผนจัดการต่อไป	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)			
ศาสตร์พระราชที่ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช	ข้อเสนอแนะ
- ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์ สูงสุด - ขาดทุนคือกำไร - ใช้ธรรมชาติ ช่วยธรรมชาติ	2. ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงาน ตามนโยบายและบริบทของโรงเรียน	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : การวางแผนที่เน้นความประหยัดและคุ้มค่า ในทุกด้าน	
	3. จัดทำแผนการใช้งบประมาณที่เน้นความประหยัด คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : การใช้ งบประมาณที่เน้นความเรียบง่ายและคุ้มค่า	
	ปฏิบัติ (Do)		
	1. แต่งตั้งคณะกรรมการการเงินและบริหารสินทรัพย์ อย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่	ขาดทุนคือกำไร : แต่งตั้งผู้บริหารทรัพยากร อย่างโปร่งใสและเหมาะสมเพื่อสร้างประโยชน์ ระยะยาว	
	2. ชี้แจงและกำชับการปฏิบัติตามระเบียบการเงินและ พัสดุอย่างเคร่งครัด	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : ควบคุมการใช้จ่ายอย่างเข้มงวดและโปร่งใส	
	3. การดำเนินงานด้านงบประมาณของโรงเรียน มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้	ขาดทุนคือกำไร : ความโปร่งใสในการบริหาร งบประมาณเพื่อประโยชน์ของโรงเรียน ในระยะยาว	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชาก็ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา	ข้อเสนอแนะ
	4. เน้นการใช้จ่ายและลงทุนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : การลงทุนเพื่อประโยชน์ของโรงเรียนและ ส่วนรวม	
	5. ส่งเสริมการเอื้อเพื่อแบ่งปันทรัพยากรและใช้วัสดุ จากธรรมชาติในท้องถิ่น	ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ : การใช้ทรัพยากร ธรรมชาติในท้องถิ่นและการแบ่งปันเพื่อสังคม	
	6. โรงเรียนมีระบบการจัดการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : ระบบ ข่าวสารที่เข้าถึงง่ายแต่มีประสิทธิภาพสูงสุด	
	7. รายงานสถานการณ์การเงินของโรงเรียนในที่ประชุม และจัดทำให้เป็นปัจจุบัน พร้อมตรวจสอบได้	ขาดทุนคือกำไร : ความโปร่งใสในการรายงาน การเงินเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	
	ตรวจสอบ (Check)		
	1. ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด : ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า สูงสุด	
	2. สะท้อนผลการปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องอย่าง ตรงไปตรงมา	ขาดทุนคือกำไร : ความโปร่งใสและ ตรงไปตรงมาในการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชที่ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช	ข้อเสนอแนะ
	ปรับปรุง (Act)		
	1. นำผลการตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการ ทรัพยากรให้มีความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใสยิ่งขึ้น	ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด: การปรับปรุงการใช้ทรัพยากรเพื่อให้เกิด ความคุ้มค่าที่สุด	
5. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน			
- ศึกษาภูมิสังคม - รู้ รัก สามัคคี - ทำตามลำดับ ขั้นตอน - ไม่ติดตำรา - ทำให้ง่าย - การพึ่งพาตนเอง - ความเพียร	วางแผน (Plan)		
	1. ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และกระบวนการทำงานของ โรงเรียนอย่างละเอียด	ศึกษาภูมิสังคม: ศึกษาวิเคราะห์บริบทและ กระบวนการทำงานของโรงเรียน	
	2. ประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานอย่าง ทั่วถึง	ทำตามลำดับขั้นตอน: การวางแผนงาน อย่างเป็นขั้นเป็นตอนและทั่วถึง	
	3. ชี้แจงรายละเอียดงาน บอกจุดประสงค์ และกำหนด เป้าหมายที่ชัดเจน	ทำตามลำดับขั้นตอน: กำหนดเป้าหมายและ ขั้นตอนการทำงานอย่างชัดเจน	
	ปฏิบัติ (DO)		
	1. มอบหมายภารกิจให้กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและ เน้นการใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการทำงาน	ทำตามลำดับขั้นตอน: การใช้วงจรคุณภาพ PDCA เพื่อควบคุมและพัฒนาการทำงาน	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชาที่ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา	ข้อเสนอแนะ
	2. ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และแก้ไข ปัญหาเบื้องต้นด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	การพึ่งพาตนเอง: การทำงานและแก้ไขปัญหา เบื้องต้นด้วยตัวเอง	
	3. สามารถจัดการงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง	การพึ่งพาตนเอง: ความสามารถในการทำงาน โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น	
	4. แสวงหาทรัพยากรและความรู้ที่เพียงพอใน การทำงานให้สำเร็จด้วยตัวเอง	การพึ่งพาตนเอง: การจัดการทรัพยากรและ ความรู้เพียงพอสำหรับการทำงานเอง	
	5. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือและสนับสนุน ซึ่งกันและกัน	รู้ รัก สามัคคี: ความสามัคคีและการทำงาน ร่วมกันในทีม	
	6. กระบวนการทำงานมีการลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ ง่ายต่อการดำเนินการและความยืดหยุ่น ไม่ติดตำรา	ทำให้ง่าย, ไม่ติดตำรา: ลดความซับซ้อนในการ ทำงานและเน้นความยืดหยุ่น	
	7. ให้ขวัญกำลังใจกับผู้ที่มีความเพียรพยายามและ ประสบความสำเร็จในการทำงาน	ความเพียร : การชื่นชมผู้ที่มีความพยายามและ ประสบความสำเร็จ	
	ตรวจสอบ (Check)		
	1. ทบทวนและตรวจสอบรายละเอียดของงานที่ได้รับ มอบหมาย	ทำตามลำดับขั้นตอน : ตรวจสอบและทบทวน งานเพื่อให้มั่นใจว่าถูกต้องและครบถ้วน	

กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและวิธีดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโฮ)			
ศาสตร์พระราชาที่ ควรนำมาใช้	การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา	ข้อเสนอแนะ
	2. ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานหลังเสร็จสิ้น กิจกรรมด้วยกระบวนการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)	ทำตามลำดับขั้นตอน : ใช้กระบวนการทบทวน หลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) เพื่อประเมินผลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม	
	ปรับปรุง (Act)		
	1. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการปฏิบัติงาน	ไม่ติดตำรา : ปรับปรุงการทำงานให้สอดคล้อง กับบริบทและมีความยืดหยุ่น	
	2. รายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อ ต่างๆ	รู้ รัก สามัคคี : การเผยแพร่ข้อมูลเพื่อสร้าง ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในชุมชน	

แบบตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร)
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง โปรดพิจารณา ความเหมาะสม ของร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา
 สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร) และ
 กรูณากระดับคุณภาพ ตามความคิดเห็นของท่าน ในช่อง ☐ ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม มากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม มาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม ปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม น้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านรูปแบบของคู่มือ						
1.1 ขนาดของคู่มือ						
1.2 ความสวยงามของปกหน้า						
1.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร						
1.4 ความถูกต้องของการพิมพ์						
รวม						
2. ด้านเนื้อหาของคู่มือ						
2.1 เนื้อหาครอบคลุม						
2.2 เนื้อหามีความกระชับ ทำความเข้าใจได้ง่าย						
2.3 เนื้อหามีความชัดเจนทุกขั้นตอน						
2.4 เนื้อหามีความเหมาะสม						
2.5 มีการลำดับขั้นตอนก่อนหลังของเนื้อหา						
2.6 สำนวนภาษาที่ใช้ อ่านเข้าใจง่าย						
2.7 ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษา						
2.8 เนื้อหาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้						
รวม						

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
3. ด้านการนำไปใช้						
3.1 ความรู้ที่ได้จากคู่มือ สามารถนำไปใช้แก้ไข ปัญหาได้						
3.2 ความรู้ที่ได้จากคู่มือ สามารถนำไปปฏิบัติได้						
3.3 ความรู้ที่ได้จากคู่มือ สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ด้านการบริหารสถานศึกษาได้						
รวม						
เฉลี่ยรวม						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร)

ส่วนที่ 1 กรอกข้อมูลทั่วไป ความเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา

1. กลุ่มงาน.....
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้.....
3. ระดับชั้นที่สอน ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ☒ ในช่องระดับคุณภาพการดำเนินงานในสถานศึกษาตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงาน มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงาน มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงาน ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงาน น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงาน น้อยที่สุด

รายการ	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
1. ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ					
1.1 ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียน/งานอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จากเอกสารหรือการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง					
1.2 วิเคราะห์สภาพบริบท จุดเด่น และจุดด้อยของโรงเรียน/งานได้อย่างละเอียด					
1.3 ประชุมวางแผนปฏิบัติงานและสร้างความตระหนักให้บุคลากรมีความรักในงานและมุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม					
1.4 มอบหมายภารกิจด้วยการจัดทำคำสั่งที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร					
1.5 แก้ไขปัญหาโดยยึดระเบียบวินัยและธรรมาภิบาล					
1.6 ลงมือปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำงานร่วมกัน					
1.7 ใช้กระบวนการพัฒนางานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					

รายการ	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
1.8 ติดตามและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของบุคลากร พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างสม่ำเสมอ					
1.9 ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงหลังเสร็จงานทุกครั้ง					
1.10 ปรับปรุงพัฒนางานในส่วนที่เป็นจุดด้อย และคงรักษาจุดเด่นไว้ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน					
2. ด้านการบริหารคน					
2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลเพื่อระบุปัญหา จุดเด่น และจุดด้อยได้อย่างเป็นระบบ					
2.2 สามารถวางแผนกำหนดอัตรากำลังคนให้สอดคล้องกับปริมาณงานได้อย่างเหมาะสม					
2.3 สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างชัดเจน					
2.4 สร้างความตระหนักและจิตสำนึกให้บุคลากรมีความพร้อมในการพัฒนางานและองค์กร					
2.5 จัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตามความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล					
2.6 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ					
2.7 สนับสนุนให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ในทุกด้าน					
2.8 เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่บุคลากร					
2.9 มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง					
2.10 ชื่นชมและสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ					
2.11 นิเทศและติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นระยะ พร้อมแก้ไขปัญหที่พบจากจุดเล็กก่อน					
2.12 ประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคลอย่างละเอียด และสะท้อนผลให้บุคลากรทราบ					
2.13 ปรับปรุงจุดด้อยและส่งเสริมจุดเด่นของบุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน					
3. ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร					
3.1 ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยได้อย่างถูกต้อง					

รายการ	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
3.2 ประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและวิเคราะห์ภาระงาน อย่างรอบด้านและครบวงจร					
3.3 กำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง โดยยึดปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปฏิบัติงาน					
3.4 จัดทำแผนกลยุทธ์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง					
3.5 จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ ของโรงเรียน					
3.6 แผนกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน					
3.7 ประสานความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย บ้าน วัด และชุมชน เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี แสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุน					
3.8 จัดบริการ One Stop Service ในกลุ่มงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย					
3.9 กำกับและติดตามการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในทุกโครงการ และกิจกรรมตามแผนงานที่กำหนด					
3.10 นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น					
4. ด้านการจัดการทรัพยากร					
4.1 ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และทรัพยากรของโรงเรียนอย่างครบถ้วน					
4.2 ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงานตามนโยบายและบริบท ของโรงเรียน					
4.3 จัดทำแผนการใช้งบประมาณที่เน้นความประหยัด คัดค้าน และ เกิดประโยชน์สูงสุด					
4.4 แต่งตั้งคณะกรรมการการเงินและบริหารสินทรัพย์อย่างเหมาะสม ตามบทบาทหน้าที่					
4.5 ชี้แจงและกำกับการปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุอย่างเคร่งครัด					
4.6 การดำเนินงานด้านงบประมาณของโรงเรียนมีความโปร่งใสและ ตรวจสอบได้					
4.7 เน้นการใช้จ่ายและลงทุนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม					
4.8 ส่งเสริมการเอื้อเฟื้อแบ่งปันทรัพยากรและใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น					
4.9 โรงเรียนมีระบบการจัดการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ					

รายการ	ระดับการดำเนินงาน				
	5	4	3	2	1
4.10 รายงานสถานการณ์การเงินของโรงเรียนในที่ประชุมและจัดทำให้เป็นปัจจุบัน พร้อมตรวจสอบได้					
4.11 ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
4.12 สะท้อนผลการปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องโดยตรงไปตรงมา					
4.13 นำผลการตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการทรัพยากรให้มี ความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใสยิ่งขึ้น					
5. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน					
5.1 ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และกระบวนการทำงานของโรงเรียนอย่างละเอียด					
5.2 ประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง					
5.3 ชี้แจงรายละเอียดงาน บอกจุดประสงค์ และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน					
5.4 มอบหมายภารกิจให้กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเน้นการใช้ระบบวงจร คุณภาพ PDCA ในการทำงาน					
5.5 ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นด้วยตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5.6 สามารถจัดการงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง					
5.7 แสวงหาทรัพยากรและความรู้ที่เพียงพอในการทำงานให้สำเร็จด้วยตัวเอง					
5.8 ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน					
5.9 กระบวนการทำงานมีการลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ง่ายต่อการดำเนินการ และมีความยืดหยุ่น ไม่ติดตำรา					
5.10 ให้ขวัญกำลังใจกับผู้ที่มีความเพียรพยายามและประสบความสำเร็จ ในการทำงาน					
5.11 ทบทวนและตรวจสอบรายละเอียดของงานที่ได้รับมอบหมาย					
5.12 ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงานหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมด้วยกระบวนการ ทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)					
5.13 นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน					
5.14 รายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ					

ส่วนที่ 3 ท่านคิดว่า ในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
มีปัญหา อุปสรรค หรือมีสิ่งใดควรพัฒนาเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโร)**

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ความเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

- ☐ ครู
- ☐ คณะกรรมการนักเรียน
- ☐ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 2 กรุณาทำเครื่องหมาย ☒ ในช่องระดับคุณภาพ ว่าท่านพึงพอใจอยู่ในระดับใด ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชามีประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน					
2. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชามีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม					
3. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชนำศาสตร์พระราชามาใช้อย่างเหมาะสม					
4. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาสอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง					
5. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชามุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษา ครู และนักเรียนให้มีความเป็นเลิศ					
6. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาก่อให้เกิดสรรพทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า และได้ประโยชน์สูงสุด					
7. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชมุ่งประโยชน์ส่วนรวมและความยั่งยืนของสถานศึกษา					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
8. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามัคคีและร่วมมือกันทำงานเป็นทีม					
9. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา					
10. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาสรางบรรยากาศที่ดีในการทำงานและเป็นโรงเรียนแห่งความสุข					
11. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาช่วยส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูและนักเรียน					
12. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาสสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะครูและคุณภาพนักเรียน					
13. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชานำมาบูรณาการในกระบวนการเรียนการสอน					
14. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งเสริมความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกและมีเครือข่ายในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
15. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชาส่งผลให้โรงเรียนมีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

คำดัชนีความสอดคล้องของแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
สภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ							
1) สภาพปัจจุบันด้านการบริหาร – ภาวะผู้นำ เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2) ศาสตร์พระราชาที่ควรนำมาใช้ ในด้านกระบวนการบริหาร – ภาวะผู้นำ สามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการบริหารคน							
3) สภาพปัจจุบันด้านการบริหารคน เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
4) ศาสตร์พระราชาที่ควรนำมาใช้ ในด้านการบริหารคน สามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การกำหนดนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร							
5) สภาพปัจจุบันการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร เป็นอย่างไร	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
6) ศาสตร์พระราชาที่ควรนำมาใช้ ในด้านการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร สามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
การจัดการทรัพยากร							
7) สภาพปัจจุบันการจัดการทรัพยากรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
8) ศาสตร์พระราชาที่ควรน้อมนำมาใช้ ในด้านการจัดการทรัพยากร สามารถ ใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน							
9) สภาพปัจจุบันด้านกระบวนการ ปฏิบัติงาน เป็นอย่างไร	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
10) ศาสตร์พระราชาที่ควรน้อม นำมาใช้ในด้านกระบวนการปฏิบัติงาน สามารถใช้ได้หรือไม่ ใช้หลักการใดบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเไร)

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3	4	5		
1. ด้านการบริหาร - ภาวะผู้นำ							
1.1 ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียน/งานอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จากเอกสารหรือการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.2 วิเคราะห์สภาพบริบท จุดเด่น และจุดด้อยของโรงเรียน/งาน ได้อย่างละเอียด	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
1.3 ประชุมวางแผนปฏิบัติงานและสร้างความตระหนักให้บุคลากรมีความรักในงานและมุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
1.4 มอบหมายภารกิจด้วยการจัดทำคำสั่งที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.5 แก้ไขปัญหาโดยยึดระเบียบวินัยและธรรมาภิบาล	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
1.6 ลงมือปฏิบัติงานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำงานร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.7 ใช้กระบวนการพัฒนางานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.8 ติดตามและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของบุคลากร พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1.9 ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงาน และเสนอแนะแนวทางปรับปรุงหลังเสร็จงานทุกครั้ง	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
1.10 ปรับปรุงพัฒนางานในส่วนที่เป็นจุดด้อย และคงรักษาจุดเด่นไว้ให้ต่อเนื่องและยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. ด้านการบริหารคน							
2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคล เพื่อระบุปัญหา จุดเด่น และจุดด้อยได้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
2.2 สามารถวางแผนกำหนดอัตรา กำลังคนให้สอดคล้องกับปริมาณงานได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.3 สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างชัดเจน	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
2.4 สร้างความตระหนักและจิตสำนึกให้บุคลากรมีความพร้อมในการพัฒนางานและองค์กร	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
2.5 จัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงานตามความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.6 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.7 สนับสนุนให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ในทุกด้าน	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
2.8 เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่บุคลากร	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
2.9 มีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
2.10 ชื่นชมและสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.11 นิเทศและติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นระยะ พร้อมแก้ไขปัญหที่พบบจากจุดเล็กก่อน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.12 ประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคลอย่างละเอียด และสะท้อนผลให้บุคลากรทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.13 ปรับปรุงจุดด้อยและส่งเสริมจุดเด่นของบุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
3. ด้านนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร							
3.1 ศึกษาบริบทและภูมิหลังของโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยได้อย่างถูกต้อง	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
3.2 ประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและวิเคราะห์ภาระงานอย่างรอบด้านและครบวงจร	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
3.3 กำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
3.4 จัดทำแผนกลยุทธ์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
3.5 จัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.6 แผนกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.7 ประสานความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย บ้าน วัด และชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี แสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.8 จัดบริการ One Stop Service ในกลุ่มงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
3.9 กำกับและติดตามการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในทุกโครงการและกิจกรรมตามแผนงานที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.10 นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการจัดการทรัพยากร							
4.1 ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และทรัพยากรของโรงเรียนอย่างครบถ้วน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.2 ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงานตามนโยบายและบริบทของโรงเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
4.3 จัดทำแผนการใช้งบประมาณที่เน้นความประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
4.4 แต่งตั้งคณะกรรมการการเงินและบริหารสินทรัพย์อย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.5 ชี้แจงและกำชับการปฏิบัติตามระเบียบการเงินและพัสดุอย่างเคร่งครัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.6 การดำเนินงานด้านงบประมาณของโรงเรียนมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.7 เน้นการใช้จ่ายและลงทุนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.8 ส่งเสริมการเอื้อเฟื้อแบ่งปันทรัพยากรและใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
4.9 โรงเรียนมีระบบการจัดการข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
4.10 รายงานสถานการณ์การเงินของโรงเรียนในที่ประชุมและจัดทำให้เป็นปัจจุบัน พร้อมตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.11 ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.12 สะท้อนผลการปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้องอย่างตรงไปตรงมา	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
4.13 นำผลการตรวจสอบมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการทรัพยากรให้มีความประหยัด คุ่มค่า และโปร่งใยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน							
5.1 ศึกษาบริบท ภูมิหลัง และกระบวนการทำงานของโรงเรียนอย่างละเอียด	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
5.2 ประชุมทีมงานเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.3 ชี้แจงรายละเอียดงาน บอกจุดประสงค์ และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5.4 มอบหมายภารกิจให้กลุ่มงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเน้นการใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการทำงาน	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5.5 ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5.6 สามารถจัดการงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5.7 แสวงหาทรัพยากรและความรู้ที่เพียงพอในการทำงานให้สำเร็จด้วยตัวเอง	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5.8 ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.9 กระบวนการทำงานมีการลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ง่ายต่อการดำเนินการ และมีความยืดหยุ่น ไม่ติดตำรา	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5.10 ให้ขวัญกำลังใจกับผู้ที่มีความเพียรพยายามและประสบความสำเร็จในการทำงาน	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5.11 ทบทวนและตรวจสอบรายละเอียดของงานที่ได้รับมอบหมาย	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
5.12 ประชุมเพื่อสะท้อนผลการทำงาน หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมด้วยกระบวนการ ทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.13 นำผลการประเมินมาปรับปรุงและ พัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5.14 รายงานผลการดำเนินงานและ เผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้องของประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา มีประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษา และคุณภาพผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา มีกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา นำศาสตร์พระราชามาใช้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
4. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและ ความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา มุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษา ครู และ นักเรียนให้มีความเป็นเลิศ	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
6. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา เกิดการจัดสรรทรัพยากรอย่างประหยัด คุ้มค่า และได้ประโยชน์สูงสุด	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
7. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
มุ่งประโยชน์ส่วนรวมและความยั่งยืนของสถานศึกษา							
8. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามัคคีและ ร่วมมือกันทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วม ในการพัฒนาสถานศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
10. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานและ เป็นโรงเรียนแห่งความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ช่วยส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพ ของครูและนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
12. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะครูและ คุณภาพนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา นำมาบูรณาการในกระบวนการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการ	คะแนนพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
14. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ส่งเสริมความร่วมมือจากหน่วยงาน ภายนอกและมีเครือข่ายในการ ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
15. กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา ส่งผลให้โรงเรียนมีชื่อเสียงและได้รับ การยอมรับ	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น
แบบประเมินผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha Based on Standardized Items		
Cronbach's Alpha		N of Items
.970	.968	60

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
V1	234.53	1327.430	.339	.	.970
V2	234.53	1319.844	.403	.	.970
V3	234.57	1328.599	.304	.	.970
V4	234.40	1318.110	.520	.	.970
V5	234.40	1322.800	.391	.	.970
V6	234.30	1305.459	.635	.	.969
V7	234.50	1325.983	.339	.	.970
V8	234.67	1318.782	.386	.	.970
V9	234.43	1321.771	.383	.	.970
V10	234.50	1318.052	.419	.	.970
V11	234.63	1304.378	.501	.	.970
V12	234.10	1333.817	.308	.	.970
V13	234.47	1335.706	.304	.	.970
V14	234.20	1335.131	.317	.	.970
V15	234.30	1332.217	.441	.	.970
V16	234.20	1320.234	.540	.	.970
V17	234.10	1332.507	.464	.	.970
V18	234.10	1330.990	.414	.	.970
V19	234.83	1313.523	.495	.	.970
V20	234.57	1305.978	.600	.	.969
V21	234.70	1327.872	.336	.	.970
V22	234.77	1318.806	.389	.	.970
V23	234.90	1311.059	.543	.	.970
V24	234.33	1317.471	.563	.	.970
V25	234.23	1321.082	.567	.	.970
V26	234.30	1317.321	.586	.	.969
V27	234.43	1308.185	.663	.	.969
V28	234.17	1326.006	.531	.	.970
V29	234.30	1313.390	.621	.	.969
V30	234.47	1292.395	.746	.	.969
V31	234.37	1308.930	.724	.	.969
V32	234.23	1335.495	.293	.	.970
V33	234.90	1275.197	.820	.	.969
V34	235.10	1271.472	.829	.	.969
V35	234.77	1270.875	.860	.	.969
V36	234.73	1271.926	.834	.	.969

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
V37	234.87	1270.533	.805	.	.969
V38	234.90	1275.197	.820	.	.969
V39	234.33	1326.023	.443	.	.970
V40	234.40	1310.386	.616	.	.969
V41	234.20	1333.752	.374	.	.970
V42	234.30	1318.769	.531	.	.970
V43	234.50	1298.603	.655	.	.969
V44	234.20	1308.924	.589	.	.969
V45	234.40	1301.903	.604	.	.969
V46	234.37	1291.964	.667	.	.969
V47	234.40	1301.903	.604	.	.969
V48	234.10	1333.886	.387	.	.970
V49	234.10	1323.266	.533	.	.970
V50	234.30	1322.631	.493	.	.970
V51	234.37	1306.033	.644	.	.969
V52	234.17	1325.937	.433	.	.970
V53	234.90	1275.197	.820	.	.969
V54	235.10	1271.472	.829	.	.969
V55	234.77	1270.875	.860	.	.969
V56	234.73	1271.926	.834	.	.969
V57	234.87	1270.533	.805	.	.969
V58	234.67	1263.471	.918	.	.968
V59	234.67	1279.057	.748	.	.969
V60	234.90	1266.369	.848	.	.969

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น
ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเฮอร์)

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha Based on Standardized Items		
Cronbach's Alpha		N of Items
.940	.940	15

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
V1	56.80	98.441	.735	.865	.935
V2	56.80	98.579	.645	.744	.937
V3	56.83	102.764	.463	.805	.942
V4	56.67	101.540	.617	.773	.938
V5	56.67	97.471	.758	.874	.934
V6	56.57	96.323	.817	.892	.932
V7	56.77	96.806	.778	.864	.933
V8	56.93	94.478	.792	.858	.933
V9	56.70	95.528	.817	.908	.932
V10	56.77	93.771	.881	.909	.930
V11	56.90	92.369	.789	.855	.933
V12	56.47	103.085	.679	.774	.937
V13	56.47	102.602	.621	.798	.938
V14	56.37	103.620	.663	.715	.937
V15	56.57	106.806	.346	.710	.943

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการคำนวณผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

1. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) โดยภาพรวม

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Total	9	4.20	5.00	4.7111	.30185
Total	9	3.80	5.00	4.6889	.42557
Total	9	4.00	5.00	4.6667	.41231
Total	9	4.00	5.00	4.6889	.42557
Total	9	4.00	5.00	4.6889	.37814
Valid N (listwise)	9				

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) ด้านความเหมาะสม

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V1	9	4	5	4.78	.441
V2	9	4	5	4.67	.500
V3	9	3	5	4.56	.726
V4	9	3	5	4.67	.707
V5	9	4	5	4.89	.333
Total	9	4.20	5.00	4.7111	.30185
Valid N (listwise)	9				

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโอ) ด้านความเป็นไปได้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V6	9	4	5	4.89	.333
V7	9	4	5	4.78	.441
V8	9	4	5	4.67	.500
V9	9	4	5	4.56	.527
V10	9	3	5	4.56	.726
Total	9	3.80	5.00	4.6889	.42557
Valid N (listwise)	9				

4. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านความถูกต้อง

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V11	9	4	5	4.67	.500
V12	9	3	5	4.56	.882
V13	9	4	5	4.89	.333
V14	9	3	5	4.56	.726
V15	9	3	5	4.67	.707
Total	9	4.00	5.00	4.6667	.41231
Valid N (listwise)	9				

5. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านความเป็นประโยชน์

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V16	9	4	5	4.78	.441
V17	9	4	5	4.67	.500
V18	9	4	5	4.89	.333
V19	9	3	5	4.56	.726
V20	9	4	5	4.56	.527
Total	9	4.00	5.00	4.6889	.42557
Valid N (listwise)	9				

6. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) โดยภาพรวม

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Total	9	4.25	5.00	4.6667	.33072
Total	9	3.75	5.00	4.6944	.44683
Total	9	4.00	5.00	4.7037	.38889
Total	9	4.11	5.00	4.6883	.34827
Valid N (listwise)	9				

7. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) ด้านรูปแบบของคู่มือ

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V1	9	4	5	4.78	.441
V2	9	4	5	4.67	.500
V3	9	3	5	4.56	.726
V4	9	3	5	4.67	.707
Total	9	4.25	5.00	4.6667	.33072
Valid N (listwise)	9				

8. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) ด้านเนื้อหาของคู่มือ

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V5	9	4	5	4.89	.333
V6	9	4	5	4.89	.333
V7	9	4	5	4.78	.441
V8	9	4	5	4.67	.500
V9	9	4	5	4.56	.527
V10	9	3	5	4.56	.726
V11	9	4	5	4.67	.500
V12	9	3	5	4.56	.882
Total	9	3.75	5.00	4.6944	.44683
Valid N (listwise)	9				

9. ผลการตรวจสอบคุณภาพร่างคู่มือการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ) ด้านการนำไปใช้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V13	9	4	5	4.89	.333
V14	9	3	5	4.56	.726
V15	9	3	5	4.67	.707
Total	9	4.00	5.00	4.7037	.38889
Valid N (listwise)	9				

10. ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) โดยภาพรวม ระยะทดลองใช้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Total	15	3.30	5.00	4.1333	.67683
Total	15	3.15	5.00	4.1077	.78058
Total	15	3.70	5.00	4.1733	.51474
Total	15	3.62	5.00	4.0821	.42973
Total	15	3.50	5.00	4.1048	.41987
Total	15	3.62	5.00	4.1202	.47842
Valid N (listwise)	15				

11. ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ
ระยะทดลองใช้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V1	15	3	5	3.93	.704
V2	15	3	5	4.07	.799
V3	15	3	5	4.00	.756
V4	15	3	5	4.20	.862
V5	15	3	5	4.13	.834
V6	15	3	5	4.40	.632
V7	15	3	5	3.87	.743
V8	15	3	5	4.13	.834
V9	15	3	5	4.27	.799
V10	15	3	5	4.33	.724
Total	15	3.30	5.00	4.1333	.67683
Valid N (listwise)	15				

12. ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหารคน ระยะทดลองใช้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V11	15	3	5	4.27	.799
V12	15	3	5	4.00	.926
V13	15	3	5	4.40	.632
V14	15	3	5	3.87	.915
V15	15	3	5	4.20	.862
V16	15	3	5	4.13	.915
V17	15	3	5	3.73	.884
V18	15	3	5	4.33	.724
V19	15	3	5	3.93	.884
V20	15	4	5	4.47	.516
V21	15	3	5	4.20	.775
V22	15	3	5	4.07	.961
V23	15	3	5	3.80	.941
Total	15	3.15	5.00	4.1077	.78058
Valid N (listwise)	15				

13. ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านนโยบายและกลยุทธ์
การบริหาร ระยะทดลองใช้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V24	15	3	5	4.00	.756
V25	15	3	5	3.93	.799
V26	15	4	5	4.47	.516
V27	15	4	5	4.33	.488
V28	15	3	5	3.93	.704
V29	15	4	5	4.40	.507
V30	15	3	5	4.13	.640
V31	15	4	5	4.27	.458
V32	15	3	5	4.07	.704
V33	15	3	5	4.20	.561
Total	15	3.70	5.00	4.1733	.51474
Valid N (listwise)	15				

14. ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ด้านการจัดการทรัพยากร
ระยะทดลองใช้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V34	15	3	5	3.87	.640
V35	15	3	5	4.07	.594
V36	15	3	5	3.93	.704
V37	15	3	5	4.00	.655
V38	15	4	5	4.13	.352
V39	15	4	5	4.40	.507
V40	15	3	5	3.73	.704
V41	15	4	5	4.20	.414
V42	15	3	5	4.13	.516
V43	15	3	5	3.80	.676
V44	15	4	5	4.27	.458
V45	15	3	5	4.20	.561
V46	15	4	5	4.33	.488
Total	15	3.62	5.00	4.0821	.42973
Valid N (listwise)	15				

15. ผลการประเมินการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ระยะทดลองใช้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V47	15	4	5	4.27	.458
V48	15	4	5	4.40	.507
V49	15	4	5	4.33	.488
V50	15	4	5	4.47	.516
V51	15	3	5	4.13	.640
V52	15	3	5	4.00	.655
V53	15	3	5	4.20	.561
V54	15	3	5	3.93	.704
V55	15	3	5	4.07	.594
V56	15	3	5	3.93	.594
V57	15	3	5	3.87	.516
V58	15	3	5	3.80	.561
V59	15	3	5	4.13	.516
V60	15	3	5	3.93	.458
Total	15	3.50	5.00	4.1048	.41987
Valid N (listwise)	15				

16. ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) โดยภาพรวม

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Total	45	4.00	5.00	4.6867	.46299
Total	45	4.00	5.00	4.6462	.42400
Total	45	3.60	5.00	4.6289	.52899
Total	45	3.23	5.00	4.6393	.58556
Total	45	3.36	5.00	4.5794	.56289
Total	45	3.85	5.00	4.6361	.46192
Valid N (listwise)	45				

17. ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหาร-ภาวะผู้นำ

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V1	45	4	5	4.67	.477
V2	45	3	5	4.60	.618
V3	45	4	5	4.73	.447
V4	45	4	5	4.76	.435
V5	45	3	5	4.67	.522
V6	45	4	5	4.80	.405
V7	45	3	5	4.64	.570
V8	45	3	5	4.62	.614
V9	45	3	5	4.60	.654
V10	45	4	5	4.78	.420
Total	45	4.00	5.00	4.6867	.46299
Valid N (listwise)	45				

18. ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการบริหารคน

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V11	45	3	5	4.56	.586
V12	45	4	5	4.69	.468
V13	45	4	5	4.67	.477
V14	45	4	5	4.62	.490
V15	45	3	5	4.58	.543
V16	45	3	5	4.53	.588
V17	45	4	5	4.82	.387
V18	45	4	5	4.78	.420
V19	45	4	5	4.76	.435
V20	45	3	5	4.56	.546
V21	45	4	5	4.73	.447
V22	45	4	5	4.60	.495
V23	45	3	5	4.51	.626
Total	45	4.00	5.00	4.6462	.42400
Valid N (listwise)	45				

19. ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านนโยบายและกลยุทธ์ การบริหาร

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V24	45	3	5	4.53	.726
V25	45	3	5	4.60	.688
V26	45	4	5	4.78	.420
V27	45	3	5	4.51	.695
V28	45	3	5	4.56	.725
V29	45	4	5	4.71	.458
V30	45	3	5	4.62	.576
V31	45	3	5	4.69	.514
V32	45	4	5	4.76	.435
V33	45	3	5	4.53	.694
Total	45	3.60	5.00	4.6289	.52899
Valid N (listwise)	45				

20. ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ด้านการจัดการทรัพยากร

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V34	45	4	5	4.71	.458
V35	45	4	5	4.73	.447
V36	45	3	5	4.60	.720
V37	45	3	5	4.67	.564
V38	45	3	5	4.62	.650
V39	45	3	5	4.64	.609
V40	45	3	5	4.62	.614
V41	45	3	5	4.56	.725
V42	45	3	5	4.58	.723
V43	45	4	5	4.76	.435
V44	45	3	5	4.69	.514
V45	45	3	5	4.53	.757
V46	45	3	5	4.60	.688
Total	45	3.23	5.00	4.6393	.58556
Valid N (listwise)	45				

21. ผลการประเมินการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วย
ศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V47	45	3	5	4.53	.548
V48	45	3	5	4.56	.693
V49	45	3	5	4.53	.588
V50	45	4	5	4.71	.458
V51	45	3	5	4.60	.688
V52	45	4	5	4.69	.468
V53	45	4	5	4.51	.506
V54	45	3	5	4.69	.514
V55	45	3	5	4.58	.690
V56	45	3	5	4.56	.725
V57	45	3	5	4.53	.625
V58	45	3	5	4.53	.661
V59	45	3	5	4.56	.755
V60	45	3	5	4.53	.694
Total	45	3.36	5.00	4.5794	.56289
Valid N (listwise)	45				

22. ภาพรวมของผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อกระบวนการบริหาร
สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มโธ)

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V1	75	3.00	5.00	4.7704	.50162
V2	75	3.67	5.00	4.6963	.46505
V3	75	3.00	5.00	4.7630	.51061
V4	75	3.00	5.00	4.5259	.70528
V5	75	4.00	5.00	4.5852	.47224
V6	75	3.00	5.00	4.6370	.71358
V7	75	2.00	5.00	4.5704	.78374
V8	75	3.00	5.00	4.6000	.70568
V9	75	3.00	5.00	4.5704	.71641
V10	75	3.00	5.00	4.5037	.79653
V11	75	2.00	5.00	4.4889	.84865
V12	75	2.00	5.00	4.4889	.84865
V13	75	3.00	5.00	4.5926	.69591
V14	75	3.00	5.00	4.6000	.70568
V15	75	4.00	5.00	4.7259	.43975
Total	75	3.40	5.00	4.6079	.56640
Valid N (listwise)	75				

23. ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษา
สู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V1	45	3	5	4.82	.490
V2	45	4	5	4.78	.420
V3	45	3	5	4.80	.505
V4	45	3	5	4.62	.684
V5	45	4	5	4.67	.477
V6	45	3	5	4.71	.695
V7	45	2	5	4.67	.769
V8	45	3	5	4.69	.701
V9	45	3	5	4.64	.712
V10	45	3	5	4.62	.716
V11	45	3	5	4.60	.780
V12	45	2	5	4.58	.839
V13	45	3	5	4.69	.701
V14	45	3	5	4.67	.707
V15	45	4	5	4.78	.420
Total	45	3.40	5.00	4.6889	.55777
Valid N (listwise)	45				

24. ผลการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการนักเรียนที่มีต่อกระบวนการบริหาร
สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V1	15	4	5	4.73	.458
V2	15	3	5	4.67	.617
V3	15	4	5	4.80	.414
V4	15	3	5	4.53	.834
V5	15	3	5	4.67	.617
V6	15	3	5	4.67	.724
V7	15	2	5	4.53	.915
V8	15	3	5	4.53	.640
V9	15	3	5	4.60	.737
V10	15	2	5	4.60	.910
V11	15	3	5	4.60	.737
V12	15	3	5	4.60	.737
V13	15	4	5	4.60	.507
V14	15	4	5	4.67	.488
V15	15	3	5	4.73	.594
Total	15	3.40	5.00	4.6356	.59675
Valid N (listwise)	15				

25. ผลการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
V1	15	4	5	4.80	.414
V2	15	3	5	4.60	.737
V3	15	4	5	4.87	.352
V4	15	3	5	4.60	.737
V5	15	4	5	4.60	.507
V6	15	3	5	4.67	.617
V7	15	3	5	4.60	.632
V8	15	3	5	4.67	.724
V9	15	4	5	4.73	.458
V10	15	3	5	4.60	.828
V11	15	3	5	4.53	.834
V12	15	3	5	4.60	.737
V13	15	4	5	4.53	.516
V14	15	3	5	4.73	.594
V15	15	4	5	4.80	.414
Total	15	3.53	5.00	4.6622	.54129
Valid N (listwise)	15				

ภาคผนวก ฉ
การเผยแพร่ผลงาน

ที่ ศธ 04295.009/244



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ จำนวน 1 ชุด
2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษาวิจัยการประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) และวิจัยเรื่องผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถเป็นแบบอย่างใช้เป็นแหล่งอ้างอิง และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ผ่าน website สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศธ 04295.009/243



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษาวิจัยการประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) และวิจัยเรื่องผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถเป็นแบบอย่างใช้เป็นแหล่งอ้างอิง และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ผ่าน website สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศษ 04295.009/242



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ จำนวน 1 ชุด
2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษาวิจัยการประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และวิจัยเรื่องผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถเป็นแบบอย่างใช้เป็นแหล่งอ้างอิง และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตเผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ผ่าน website สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899



ที่ ศธ 04295.009/241

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษาวิจัยการประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) และวิจัยเรื่องผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถเป็นแบบอย่างใช้เป็นแหล่งอ้างอิง และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตเผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ผ่าน website สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศธ 04295.009/240



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษาวิจัยการประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) และวิจัยเรื่องผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถเป็นแบบอย่างใช้เป็นแหล่งอ้างอิง และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ผ่าน website สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศธ 04295.009/245



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษา การประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และวิจัยเรื่องผลการพัฒนา กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์ต่อ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถเป็นแบบอย่างใช้เป็นแหล่งอ้างอิง และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ผ่าน website สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้าไปประยุกต์ใช้ต่อไป จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศช 04295.009/ว147



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมตลาดใหญ่วิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด
	3. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	จำนวน	2	ฉบับ

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษา การประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) และ วิจัยเรื่องผลการพัฒนา กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์อย่าง มากต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ ให้ผู้ที่สนใจ เข้าไปประยุกต์ใช้ พร้อมนี้หากได้รับเอกสารแล้ว ขอความกรุณาตอบแบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ จึงขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศช 04295.009/ว147



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพล

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด
	3. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	จำนวน	2	ฉบับ

ด้วย นายวรมงคล จมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษาวิจัย การประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) และ วิจัยเรื่องผลการพัฒนา กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์อย่าง มากต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ ให้ผู้ที่สนใจ เข้าไปประยุกต์ใช้ พร้อมนี้หากได้รับเอกสารแล้ว ขอความกรุณาตอบแบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการนี้ จึงขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรมงคล จมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรมงคล จมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศธ 04295.009/ว147



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนประชารัฐวิทยาเสริม

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด
	3. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	จำนวน	2	ฉบับ

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษา การประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และ วิจัยเรื่องผลการพัฒนา กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์อย่าง มากต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ ให้ผู้ที่สนใจ เข้าไปประยุกต์ใช้ พร้อมนี้หากได้รับเอกสารแล้ว ขอความกรุณาตอบแบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการนี้ จึงขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศช 04295.009/ว147



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 มีนาคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจตุรมิตรวิทยาคาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด
	3. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	จำนวน	2	ฉบับ

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษา การประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) และวิจัยเรื่องผลการพัฒนา กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์อย่าง มากต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขออนุญาตเผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ ให้ผู้ที่สนใจ เข้าไปประยุกต์ใช้ พร้อมนี้หากได้รับเอกสารแล้ว ขอความกรุณาตอบแบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการนี้ จึงขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศธ 04295.009/ว147



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)
อำเภอพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด
	3. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	จำนวน	2	ฉบับ

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษา การประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) และ วิจัยเรื่องผลการพัฒนา กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์อย่าง มากต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ ให้ผู้ที่สนใจ เข้าไปประยุกต์ใช้ พร้อมนี้หากได้รับเอกสารแล้ว ขอความกรุณาตอบแบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการนี้ จึงขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมะโฮ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

ที่ ศช 04295.009/ว147



โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
ตำบลพระลับ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

25 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวาทดีพิทยาสรรพ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. บทคัดย่อการประเมินโครงการ ฯ	จำนวน	1	ชุด
	2. บทคัดย่อการวิจัย ฯ	จำนวน	1	ชุด
	3. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	จำนวน	2	ฉบับ

ด้วย นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาขอนแก่น ได้ศึกษา การประเมินโครงการและถอดบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และวิจัยเรื่องผลการพัฒนา กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) เห็นว่างานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์อย่าง มากต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการนี้ ให้ผู้ที่สนใจ เข้าไปประยุกต์ใช้ พร้อมนี้หากได้รับเอกสารแล้ว ขอความกรุณาตอบแบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการนี้ จึงขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

โทร. 043 040 671 โทรสาร. 043 040 672

Email: donplub@kkw2.ac.th

ผู้ประสาน: นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 087 952 6899

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)	
เลขที่..... 443	เวลา..... น.
วันเดือนปี..... 1 เม.ย. 2564	

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

ข้าพเจ้า นายประพุดพิพันธ์ นามสกุล ขวลิ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมตลาดใหญ่
วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ได้รับและศึกษาเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานผลการพัฒนา
กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2
(สมาน สุเมธ) เรียบร้อยแล้ว ซึ่งข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า

คุณภาพของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- ☒ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ☒ มีการจัดทำอย่างประณีต ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- ☒ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา การจัดการศึกษา หน่วยงาน
การศึกษาและชุมชน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

✓ ควรจัดการศึกษาร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดและระดับ
การพัฒนาล้านนาศึกษาของเพียงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ด้านการศึกษาก็จะช่วยให้เกิดประโยชน์
เพิ่มเติม

ลงชื่อ

(นายประพุดพิพันธ์ ขวลิ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมตลาดใหญ่

29 มีนาคม 2564

ผู้ตอบรับ

☒ ทราบ	☐ มอบกลุ่ม
☐ รองผู้อำนวยการ	
☐ งานบริหารทั่วไป	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☐ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาคำเนินการ	☐ ดำเนินการ

1 เม.ย. 64

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (ตาม ศูนย์)
เลขที่..... 425
วันเดือนปี..... 30 มี.ค. 2564 14

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมโธ)

ข้าพเจ้า นายบุญเหลือ นามสกุล ทองอ่อน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพล สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ได้รับและศึกษาเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราชา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุนโร) เรียบร้อยแล้ว ซึ่งข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า

คุณภาพของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- ☒ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ☒ มีการจัดท่าย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- ☒ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา การจัดการศึกษา หน่วยงาน
การศึกษาและชุมชน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
จัดตั้งชมรมทางวิชาการ (ระดับนานาชาติ) (Symposium)
10/1/2558 ทาง: 11/1/2558-9/1/2559 จัดประชุมที่ N.

ลงชื่อ

(นายบุญเหลือ ทองอ่อน)

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนพล

29 มีนาคม 2564

ผู้ตอบรับ

☒ ทราบ ☐ ไม่บอกต่อ

☐ รองผู้อำนวยการ

☐ พนักงานทั่วไป

☐ ข้าราชการส่วนงานฯ

☐ นักวิชาการบุคคล

☐ นักวิชาการวิชาการ

☐ บริหารงานกิจการนักเรียน

☐ งาน/.....

☐พิจารณาดำเนินการ ☐ ดำเนินการ

30 2.9.14

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโ)
เลขที่: 460 เวลา: น.
วันเดือนปี: - 5 มี.ค. 2564

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโ)

ข้าพเจ้า นายภานุทัต นามสกุล ศรีหลัก ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนประชารัฐวิทยา
เสริม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ได้รับและศึกษาเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานผลการพัฒนา
กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน
สุเมโ) เรียบร้อยแล้ว ซึ่งข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า

คุณภาพของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- ☒ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ☒ มีการจัดทำอย่างประณีต ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- ☒ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา การจัดการศึกษา หน่วยงาน
การศึกษาและชุมชน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

หากนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียน/สถานศึกษาต่อไป
สามารถเป็นหลักการนำสู่การพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลงชื่อ

(นายภานุทัต ศรีหลัก)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนประชารัฐวิทยาเสริม

30 มีนาคม 2564

ผู้ตอบรับ	
☒ ทราบ	☐ มอบกลุ่ม
☐ รองผู้อำนวยการ	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☐ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาดำเนินการ	☐ ดำเนินการ

5 มี.ค. 64

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สนาม สุมโธ)	
เลขที่..... 449	เวลา..... น.
- 5 มี.ย. 2564	
วันเดือนปี.....	

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สนาม สุมโธ)

ข้าพเจ้า นายสุริยา นามสกุล ห่มขวา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนจตุรมิตรวิทยาการ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ได้รับและศึกษาเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานผลการพัฒนา
กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สนาม
สุมโธ) เรียบร้อยแล้ว ซึ่งข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า

คุณภาพของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- ☒ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ☒ มีการจัดทำอย่างประณีต ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- ☒ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา การจัดการศึกษา หน่วยงาน
การศึกษาและชุมชน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

พิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนตามกระบวนการฯ ได้เห็นผลกับปริมาณผลงานที่ได้
ดำเนินการของบุคลากร ซึ่งตามตรง: ผลที่ได้ร่วมกันของทุกฝ่ายที่ผู้วิจัย
นำเสนอสู่สังคม 11:20:00 วันที่ 11/05/64

ลงชื่อ

(นายสุริยา ห่มขวา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนจตุรมิตรวิทยาการ

30 มีนาคม 2564

☒ ทราบ	☐ มอบกลุ่ม
☐ รองผู้อำนวยการ	
☐ งานบริหารทั่วไป	
☐ บริหารงานด้านงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☐ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาดำเนินการ	☐ ดำเนินการ


B 14.4.64

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สนาม ศูนย์)
เลขที่..... 467 เวลา..... น.
วันเดือนปี..... - 5 มี.ย. 2564

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สมโอ)

ข้าพเจ้า นายเชษฐา นามสกุล วันสุทะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนข้าวเรียงศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ได้รับและศึกษาเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมโร) เรียบร้อยแล้ว ซึ่งข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า

คุณภาพของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- ☒ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ☒ มีการจัดท่าย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- ☒ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา การจัดการศึกษา หน่วยงานการศึกษาและชุมชน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

นอแนะเพิ่มเติม
1. เติมน้ำยาในถังน้ำ 2. ปิดฝาถังน้ำให้แน่น 3. ตรวจสอบการทำงานของเครื่อง

ลงชื่อ

(นายเชษฐา วันสุทะ)

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนข้าวเรียงศึกษา

30 มีนาคม 2564

ผู้ตอบรับ

☐ รวม ☐ นอกกลุ่ม

☒ งานประจำบ้าน การ
ศึกษา

☐ งานอื่นที่กระทำไป

☐ บริหารงานแผนงานฯ

☐ บริหารงานบุคคล

☐ บริหารงานวิชาการ

☐ บริหารงานกิจการนักเรียน

☐ งาน/.....

☐ พิจารณาดำเนินการ ☐ ดำเนินการ

6 Mar. 64

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมโธ)	
เลขที่	418
วันเดือนปี	26 มี.ค. 2564

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุมโธ)

ข้าพเจ้า นายโชคชัย นามสกุล ชุมแสงวาปี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสวະดี
พิทยาสรรพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ได้รับและศึกษาเอกสารการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รายงานผลการพัฒนา
กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2
(สมาน สุมโธ) เรียบร้อยแล้ว ซึ่งข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่า

คุณภาพของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ☒ มีความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระ
- ☒ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ☒ มีการจัดทำอย่างประณีต ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสวยงาม

ประโยชน์ของผลงานทางวิชาการ

- ☒ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการหรือวิชาชีพ
- ☒ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา การจัดการศึกษา หน่วยงาน
การศึกษาและชุมชน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลงชื่อ

(นายโชคชัย ชุมแสงวาปี)

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนสวະดีพิทยาสรรพ์

26 มีนาคม 2564

ผู้ตอบรับ	
☒ ทราบ	☐ มอชกลุ่ม
☐ รองผู้อำนวยการ	
☒ งานบริหารทั่วไป	
☐ บริหารงานแผนงานฯ	
☐ บริหารงานบุคคล	
☐ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานกิจการนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาดำเนินการ	☐ ดำเนินการ

26 มี.ค. 64

การเผยแพร่ผลงานช่องทางออนไลน์

เผยแพร่ผลงานผ่านทาง [www. www.sesaochaiyaphum.go.th](http://www.sesaochaiyaphum.go.th) ของ สพม ชัยภูมิ



หน้าแรก > ประกาศประชาสัมพันธ์ > ผลงานทางวิชาการ

รายงานผลการพัฒนา กระบวนการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน ขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ เมโร) ด้วยศาสตร์พระราช

อ่านแล้ว: 10669

รายงานผลการพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ด้วยศาสตร์พระราช โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโร)

นายวรรณประกรณ์ จันทน้อย
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโร)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

เผยแพร่ผลงานผ่านทาง Facebook ชื่อ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุ่มเื้อ)

[illegible]

รับพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผัก
จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี



เผยแพร่ผลงานผ่านทาง Facebook ชื่อ วรรณประกรณ์ จุ่มพลน้อย



รับการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา
Facebook ชื่อ วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย



วรรณประกรณ์ จุมพลน้อย 😊 รู้สึกขอบคุณกับ Wanpakorn Jumphonoi ที่
Khonkaenwittayayon2

20 ก.ค. 2563 · Muang Khon Kaen · 🌐

20 ก.ค.63 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สพม.25 รับการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ด้านการศึกษา) เสร็จเรียบร้อยด้วยดีครับ ขอขอบคุณคณะกรรมการประเมินทุกท่าน ขอขอบคุณท่านแขกผู้มีเกียรติและคณะครู บุคลากร นักเรียน โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน... ดูเพิ่มเติม



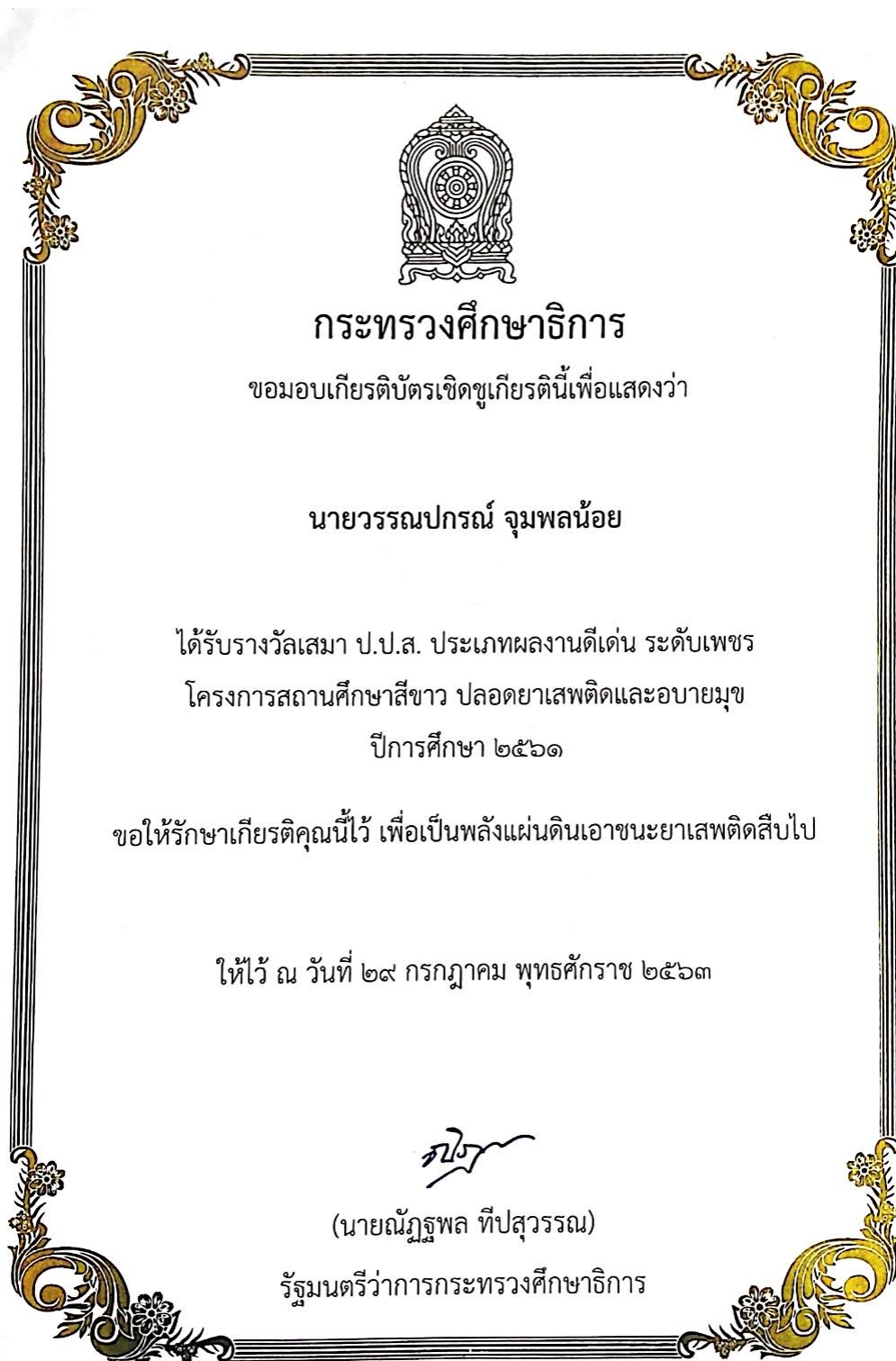
ภาคผนวก ข
ภาพรางวัลระดับประเทศของสถานศึกษา

1. รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับยอดเยี่ยม ประเภทสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ขนาดกลาง ประจำปี 2561
2. รางวัลสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร ปีการศึกษา 2561
3. รางวัลศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2562
4. รางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ประจำปี 2562

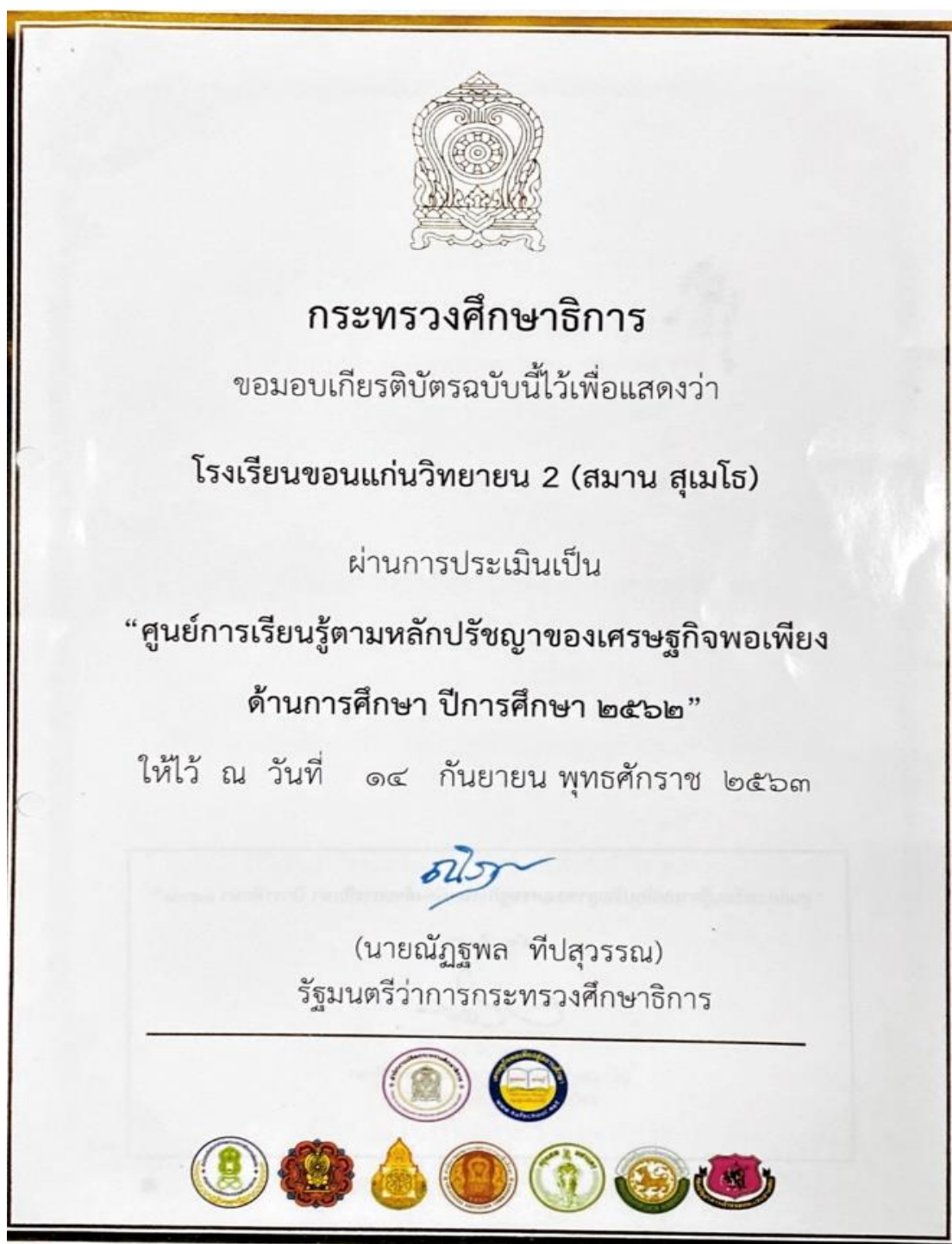
1. รางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2561
 ประเภทสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาขนาดกลาง ระดับยอดเยี่ยม



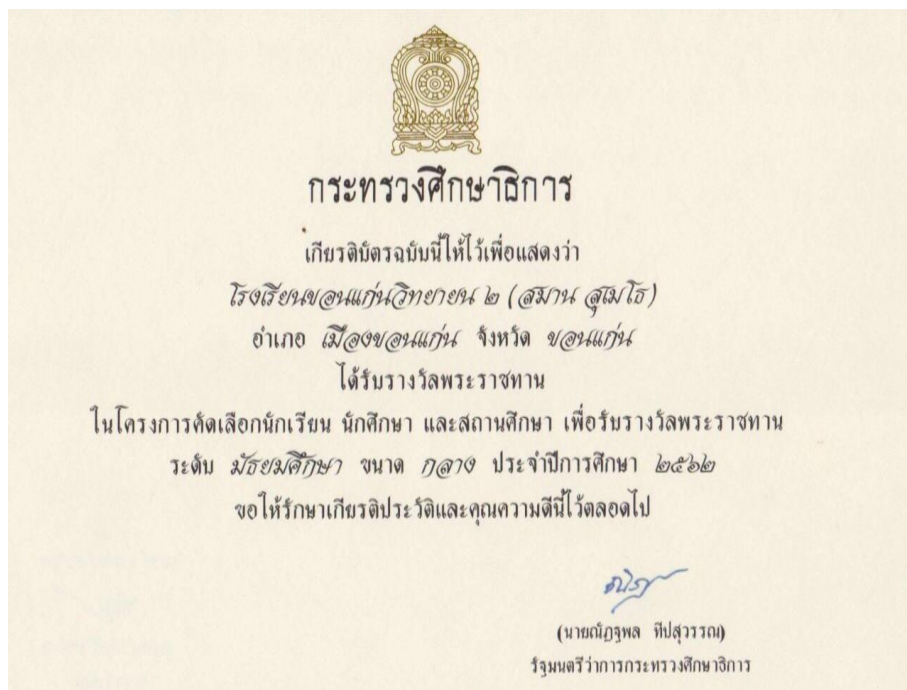
2. รางวัลสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับเพชร ปีการศึกษา 2561



3. รางวัลศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา
ปีการศึกษา 2562



4. รางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน ประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ประจำปี 2562



4. รางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน
ประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ประจำปี 2562 (ต่อ)



ภาคผนวก ข
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1. สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561 - 2563
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561 - 2563
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)



1. สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561-2563
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย (X) ปีการศึกษา		
	2561	2562	2563
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	2.32	2.33	3.14
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	2.00	2.03	2.83
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.63	2.72	3.14
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ	2.89	2.90	3.32
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	2.13	2.33	2.94

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561-2563
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย (X) ปีการศึกษา		ค่าเฉลี่ย (X) (เพิ่ม+, ลด-)	ค่าเฉลี่ย (X) ปีการศึกษา		ค่าเฉลี่ย (X) (เพิ่ม+, ลด-)
	2561	2562		2562	2563	
ภาษาไทย	2.32	2.33	+0.01	2.33	3.14	+0.81
คณิตศาสตร์	2.00	2.03	+0.03	2.03	2.83	+0.8
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2.63	2.72	+0.09	2.72	3.14	+0.42
สังคมศึกษาฯ	2.89	2.90	+0.01	2.90	3.32	+0.42
ภาษาต่างประเทศ	2.13	2.33	+0.2	2.33	2.94	+0.61
ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้น			+0.068			+0.612

ผู้รับรอง.....

(นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)

ภาคผนวก ณ

ภาพกิจกรรม

1. ภาพกิจกรรมการเป็นวิทยากร
2. ภาพกิจกรรมการนำเสนอผลงานที่เป็นเลิศ
3. ภาพกิจกรรมผลงานความเป็นเลิศด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. ภาพกิจกรรมของนักเรียน และครูทั้งในห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
5. ภาพกิจกรรมการประชุมกลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ภาพกิจกรรมการเป็นวิทยากร



เป็นวิทยากรในการพัฒนาตามหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครู ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
รุ่นที่ 1/2563 หน่วยพัฒนาที่ 24 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
ระหว่าง วันที่ 2 - 20 เดือนกันยายน พ.ศ. 2563



เป็นวิทยากรการพัฒนาข้าราชการครูก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จุดพัฒนาที่ 12 จังหวัดขอนแก่น
ระหว่าง วันที่ 20 - 27 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563



เป็นวิทยากรการพัฒนาข้าราชการครูก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รุ่นที่ 2-10/2562
หน่วยพัฒนาที่ 4

2. ภาพกิจกรรมการนำเสนอผลงานที่เป็นเลิศ



**สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
ขอนแก่น** ได้เพิ่มรูปภาพใหม่ 19 ภาพ
ลงในอัลบั้ม: **รับการตรวจราชการ –
ที่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
ขอนแก่น**

1 ชม. • Khon Kaen •

23เมษายน2562 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
ขอนแก่น รับการตรวจราชการ โดยนางสาวประดินันท์ สติวงศ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางพร้อมคณะ และ
กล่าวต้อนรับพร้อมรายงานผลการดำเนินงานโดย
ดร.สุภชัย จันปุ่ม ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ณ
ห้องประชุมพระเทพวิมลโมลี ชั้น 2 สำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น โดยมีผู้บริหารหน่วย
งานทางการศึกษาในจังหวัดขอนแก่น เข้าร่วมรับฟัง
นโยบายการตรวจราชการในครั้งนี้โดยพร้อมเพรียง



การนำเสนอผลการดำเนินงานโครงการที่เป็นเลิศหลักสูตรทวิศึกษาต่อผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
ณ ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น วันที่ 23 เมษายน 2562



นำเสนอผลงาน นิเทศ ติดตาม การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำเขตตรวจราชการติดตาม
โดย ดร.สุรัตน์ ดวงขาม ผู้อำนวยการการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ปรึกษาเลขาธิการ กพฐ. วันที่ 23 สิงหาคม 2562

3. ภาพกิจกรรมผลงานความเป็นเลิศด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน



เป็นวิทยากรระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 (หนองคาย - บึงกาฬ)
วันที่ 31 สิงหาคม 2562



โรงเรียนทุ่งไผ่พิทยาคม

ศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน วันที่ 18 มิถุนายน 2562



โรงเรียนน้ำพองพัฒนศึกษา รัชมังคลาภิเษก และ โรงเรียนหนองขามพิทยาคม

ศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน วันที่ 26 มิถุนายน 2562

ผลงานความเป็นเลิศด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน



โรงเรียนกัลยาณวัตร

ศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน วันที่ 13 กันยายน 2562



โรงเรียนศาลาติกวทยา สพม.เขต 9 จังหวัดนครปฐม

ศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน วันที่ 26 กันยายน 2562



เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา

ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง วันที่ 10 มกราคม 2563

4. ภาพกิจกรรมของนักเรียน และครูทั้งในห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ



กิจกรรมของนักเรียนและครูในการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2562



อบรมพัฒนานักเรียนแกน (ปศพพ.) ทุกห้องเรียน ห้องละ10 คนให้เกิดอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง“ถอดบทเรียนตามหลัก 2-3-4 (2เงื่อนไข 3 หลักการ 4 มิติ)

ครูที่ปรึกษาและนักเรียนแกนนำ ปศพพ. ประจำชั้นเรียนขับเคลื่อนนักเรียนทุกคนในห้องเรียน
ฝึกปฏิบัติ “ถอดบทเรียนตามหลัก 2-3-4 ปศพพ. เพื่อบ่มเพาะให้เกิดอุปนิสัยพอเพียง”



นักเรียนแต่ละห้อง ระดับ ม.ต้น และระดับ ม.ปลาย ทุกคนเข้าเรียนรู้ตามฐานทุกฐาน
(จัดระบบการเรียนรู้เรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้ จำนวน 9 ฐาน)



นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง



คณะครูประชุม วางแผน การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน ปีการศึกษา 2562



คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ประชุม วางแผน การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน ปีการศึกษา 2562



กิจกรรมของครูในการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2562
อบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนทุกคน เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินงาน(ศร.)
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาประจำปี 2562
20 ม.ค. 2563 ณ ห้องสมุด โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)



ประชุมเชิงปฏิบัติการ การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2 กันยายน 2562 ณ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)



การขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2562

การอบรมเชิงปฏิบัติการ การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านการศึกษา ในวันจันทร์ที่ 29 มิถุนายน 2563
ณ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)



5. ภาพกิจกรรมการประชุมกลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ



ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายวรรณประกรณ์ จุมพลน้อย
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 8 เดือนกันยายน พ.ศ. 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	9 หมู่ 3 ต.บ้านโคก อ.โคกโพธิ์ไชย จ.ขอนแก่น Email : wanwan216037@hotmail.com หมายเลขโทรศัพท์ : 0879526899
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2541 ปริญญาตรี สาขาวิชา อดุสาหกรรมศิลป์ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2549 ปริญญาโท สาขาวิชา บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2559 ปริญญาเอก สาขาวิชา การบริหารจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการรับราชการ	พ.ศ. 2544 เริ่มรับราชการเมื่อวันที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 พ.ศ. 2551 ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขว้าวิทยายน อ.บ้านเขว้า จ.ชัยภูมิ สพท.ชัยภูมิ เขต 1 พ.ศ. 2552 ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา อ.โคกโพธิ์ไชย จ.ขอนแก่น สพท.ขอนแก่น เขต 2 พ.ศ. 2553 ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมคงคาคีรีเขต อ.โคกโพธิ์ไชย จ.ขอนแก่น สพป.ขก.2 พ.ศ. 2555 ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสามหมอนโนนทัน อ.โคกโพธิ์ไชย จ.ขอนแก่น สพป.ขอนแก่น เขต 2 พ.ศ. 2559 ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่ศึกษา อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น สพม.25

- พ.ศ. 2561 ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)
 อ. เมืองขอนแก่น จ. ขอนแก่น สพม.25
- ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)
 อ. เมืองขอนแก่น จ. ขอนแก่น สพม.ขอนแก่น

ผลงานที่ภาคภูมิใจ

1. ได้รับเกียรติบัตรแสดงว่าเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนาสถานศึกษา ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา ขนาดกลาง ประจำปีการศึกษา 2562 (โรงเรียนรางวัลพระราชทาน)
2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมและพัฒนาด้านกีฬา ได้เข้าเฝ้ารับพระราชทานอุปกรณ์กีฬา จากสมเด็จพระเจ้าลูกเธอกรมหลวงราชสาริณีสิริพัชรมหาวัชรราชธิดา ณ ศาลาสหทัยสมาคม พระบรมมหาราชวัง ปี 2562
3. ได้รับรางวัลศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2562
4. รางวัลครูดีไม่มีอบายมุข จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ปี 2562
5. ได้รับรางวัลดีเด่น “ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น” ปี 2562 จากจังหวัดขอนแก่น ร่วมกับครูสภา จังหวัดขอนแก่น
6. ได้รับรางวัลศิษย์เก่าผู้ทรงคุณค่า จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปี 2562
7. ได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศระดับประเทศ ประจำปี 2560 จากศูนย์สถานศึกษาพอเพียง
8. ได้รับโล่เกียรตินิยม รางวัลเสมา ป.ป.ส.ประเภทผลงานดีเด่นระดับเพชร โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขปีการศึกษา 2561
9. ได้รับรางวัล สถานศึกษาพอเพียง ปีการศึกษา 2557